

Explanatio Venerabilis Bede ... super Proverbia Salomonis.

<https://hdl.handle.net/1874/334123>

Sup. prolelm.
De natura reru.
De figuris et
modis bel. spirit.

Hs.
4 J 11

Aevum medium.
Scriptores ecclesiast.
N°. 263.

73 (*Ecccl. 363, antea 282d.*) Charta. 4°. 133 ff. 1462—63.

Beda Venerabilis, Explanatio super Proverbia Salomonis, fol. 1—92.
(93, 94 vacant).

In fine: Scriptum per fratrem Johannem Petri Delff monachum professum
domus ordinis Carthusiensis prope Traiectum anno 1462.

Ejusdem Liber de natura rerum, fol. 95—109a.

14'. In fine: Anno 1462 in profesto Gheertrudis. — Fol. 110—114 vacant.

Ejusdem Liber de schematibus et tropis, cet. fol. 115—120.^B

In fine: Scriptum per fratrem Johannem Petri Delff.... anno dñi 1463. — Fol.
121—124 vacant.

Tractatus incipiens: Intuèri libet quomodo sacra eloquia in exordiis
narrationum qualitates exprimant, cet., fol. 125—132.

Fol. 133: Invocatio S. Pontiani, cum notis musicis.

„Pertinet ad Carthusienses prope Traiectum.” Vid. de hoc codice: „Godgeleerde
Bijdragen,” V (1834), p. 832—35.

73

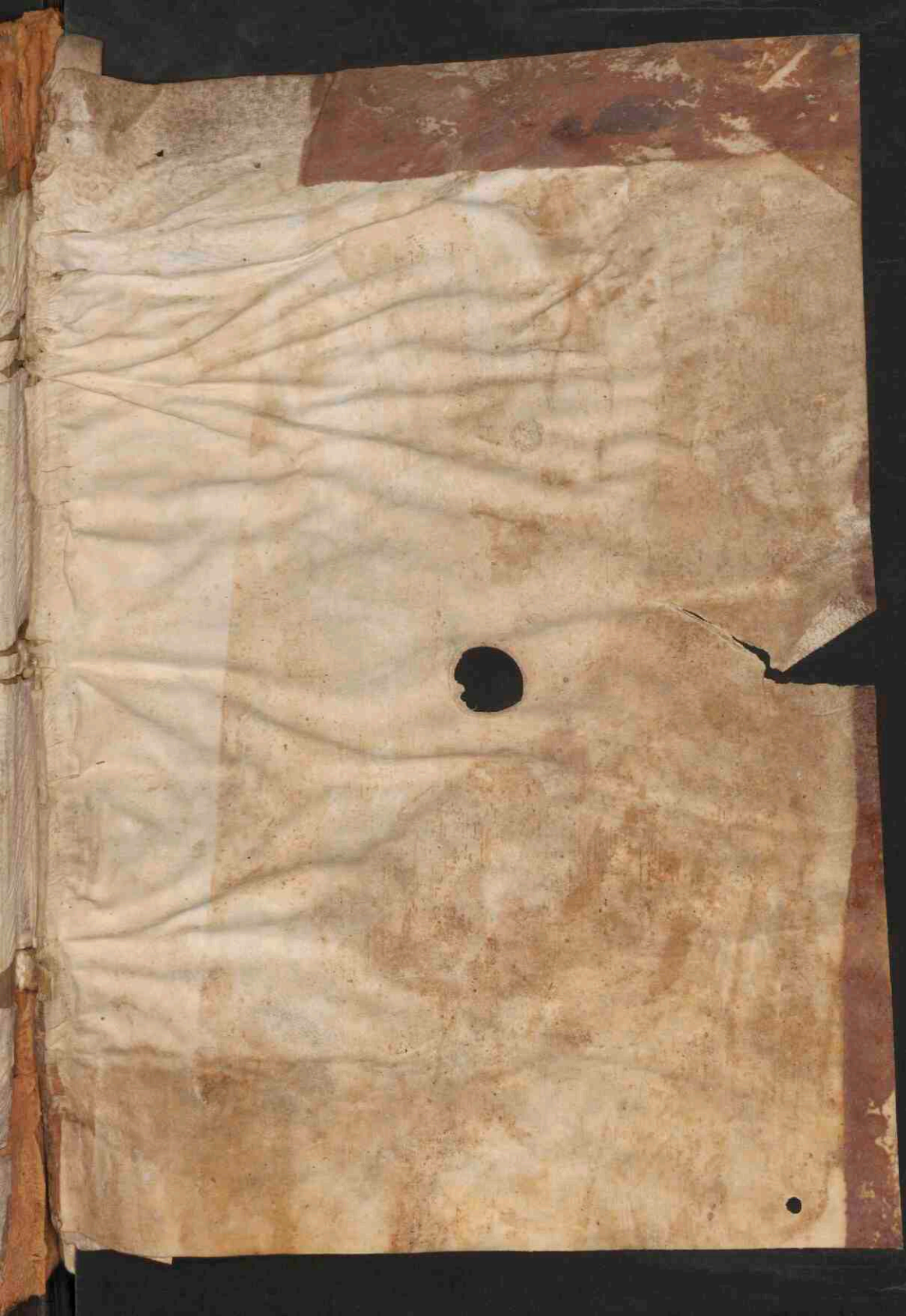
Tractatus incipiens: Intuèri libet quomodo sacra eloquia in exordiis
narrationum qualitates exprimant, cet., fol. 125a—132a.

Initium huius libelli desumptum est ex S. GREGORII M., *Moral. in Job*, lib. II,
cap. 2 (Migne, *P.L.* 75. 555).

73

Tractatus incipiens: Intuèri libet quomodo sacra eloquia in exordiis
narrationum qualitates exprimant, cet., fol. 125—132.

Sunt excerpta plurima ex SS. Patrum operibus, praesertim ex S. GREGORII
Homilia I in Ezechielem et ex *Moralium in Job* libris 20, 21 etc.

n°. 243. d.

V^o. 2da. D.

D Incipit explanatio venerabilis bede
presbiteri sup proverbia salomonis.

Parabole salomonis filij dauid regis isrl.
Parabole grece: latine dicuntur simili-
tudines. **Q**ui hinc libro vocabulum salomon ob
id posuit. ut sciendum alius et no iuxta litteram intel-
ligere que dicit. In quo dnm significat p para-
bolas turbis fuisse locuturum. sicut etiam noie ppo
et pacifico regni sui statu regnum xpi et ecclie p-
hene significat. de quo scriptum est. multiplicabitur
ei9 imperium. et pacis no erit finis. sup solud dauid
et sup regnum ei9. sicut templi constructio q ac de-
dicatio. edificatio scilicet ecclie que tpe isurne-
tiois t etno addicabit. tinnuat. Na et ipse filius
esse dauid et rex spiritualis isrl etia turbare
testimonio que et iherusolimam ueniens cu trans
palmaru et laudibus occurru declarat. Nota
du at qd' ~~vulgata~~ ~~quod~~ vulgata editio pro
parabolis. q hebraice masloch vocat' par-goemias
id est. p'bia dicit: hinc ipm nome abhorret
a vero. **Q**ue si parabole vte nuncupat'. quia
occulta st. possunt no igrue etia puerbia voca-
ri. quia talia st. que merito sepius i ore collo-
quendum versari ac meoria debeant retineri.
Na t p'bia plerumq ta obscure dicunt'. ut me-
rito eade possunt etia parabolaru noie notari.
dno attestate qui ait. **H**ec i proverbijs locutus
su vobis. veit hora cu ia no i proverbijs loqr
vobis. sed pala de pro annunciate vobis. **Q**uid
at utilitatis parabole salomonis conferat'. sub ar-
medo ~~etiam~~ ~~mon~~ ~~stru~~ ~~ad~~ ~~eu~~ ~~cu~~ ~~subditur~~.

Distinet ad carthusien ppe fientu

Ad sciendā sapiētiā et disciplinā. Sapiam at et
disciplinā scire est. quomodo recte credere, qualiter
se viuere oporteat. quēq; veraciter didicisse. qua
intentionē cordis dirigē. qd opando gerē conuēiat
nosse. Ad at adiungit. ad intelligēda vba prouidentie.
et suscipiendā eruditionē doctrine. monet eos qd
libuit. ut nō solū sapiam quā semel ipi pceperūt
amplecti. et discipline virtutū quā cognouerūt
sciāt iseruire. sed etiā vbi prouidentū quibus ad
pfectiora proficiat libet auscultare. et hoc sol
leuiter intelligē curet. Iusticiā et iudiciū et eq
tate. Iusticia est i eis. que scdm regulā verita
tis bene opamur. Iudiciū i illis que rectā dis
cretioē cū pproximis agim. Equitas autē i eo.
cū sincerā intētiōē deo soli i hijs que recte gerim
vel iudicam. placere quodim. Et dicit p pūlis
astutia. adoleſcenti sciētia et intellectu. Paruulos
dicit eos. qui imp sciētiē autē accommodari cepe
rāt. adoleſcentē. qui aliquatū tā i eis auditioē
proficit. Et ideo fortasse pūlos plurali mō.
quia doctrina sapiētiē quos diuasiōni motib;
deditos suscipit: i vnā virtutis pfectionē erudicēdo
puehit. de qñ iure dicit. multitudis credentia est
cor vni et aia vna. Et dicit iqt pūlis astutia.
Hec etiā iudicis et ipi incipitib; est necessaria.
p quā sophismatū dinoscē et cauere versuticiā
possint. ne falsorū fraudib; argumētōrū abducant
a simplicitate vere sapiētiē que ducit ad vitā.
Adoleſcenti sciētia et intellectu. quia qui prudēt
declinat falsa: consequēt sciētia veritatis p
priet. Hactenq; pūlatio: hic iā ipē textus pabo
larū incipiet: ~

Audies sapiens: sapientior erit. Quia sa-
 pientie amator optavit salomon. quia
 optione sibi data sapientiam petiit & accepit:
 pulchre tunc pallorem suam a sapientia ser-
 sumit. **Q**d' at ait sapienter cu' audierit vbu' sa-
 pientioris effiri. ostendit nemine i' hac vita ita
 sapienter fieri posse. cuius sapientia nequeat au-
 geri. sepeq; moris esse sapientum. ut dictis maio-
 rum et aliquando minorum etiam auscultet. et q'qd
 i' eis utilitatis i' eis utilitatis audierit ad se
 replicet. suosq; i' corde recondat. **D**eniq; audi-
 vit sapiens minor maioris regina saba salo-
 mon: et sapientior rediit. **A**uduit moyses so-
 leru' multo i'feriore: sublimior et sapientior
 redditus est. **A**udierunt discipuli pp'm: et sp'm
 sapientie percipere meruerunt. **A**uduit nyche-
 demq; auduit gamaliel. auduit discipulus
 sig' tur' saulus. ne' ap'le paulus. sapientes utiq;
 vbu' eu'ngely: et sapientiores sunt facti. **Q**ui etia'
 paulus cu' ad tertia' celu' raptus audisset ea
 q' no' licet hoib; lo' verba loqui. nichilominus
 ad tra' reversus dicebat. quia ex p'te cognovimus
 et ex p'te prophetamus: cu' at' venit qd' p'ferri est:
 enunciat qd' ex p'te est. **E**t intelliges guber-
 nacula possidebit. **N**emo se de sua iactet scientia.
 quia qui sapientum vba creber audire et intellige
 negligit. vitam suam vite gubernare no' no-
 vit. q' quatomagis i' alieno regimini p'fici nequit.
 qui seipm ad p'm disciplina' subice' q'cepit.
Qd' ergo ait. audies sapiens sapientior erit. ad
 cognitione' veru' que p' sapientia' noscunt' respicit.

Ad vō addit. et intelligēs gubernacula possidebit.
 ad rectitudinē vite que p̄ eam eādē sapiētia
 discit^r vel docet^r p̄tinet. Et pulchre p̄ncipud
 pabolarū p̄ncipio ggruit tituli. qd̄ ita se habet.
Parabole salomonis filij dauid regis isrl̄ ad
secūda sapiētia et disciplina. Aduertit pabo
 lam pabolae et interpretatiōne. verba sapiētia et
 enigmata cordis. **Hoc** discipulis se hūiliter au
 dicitibz ip̄a que eos ī carne apparēs erudiebat
 sapiētia donauit. ut et suas pabolae quas
 turbe nequibāt intelligē. et phetara ac legis
 enigmata id est obscura dicta spūaliter ad
 uertē. ac suis auditoribus dilucidare valeret.
Hoc et sequētibz ecclē ministris magistris eādē
 intelligētis spūalis archana hic q̄ditibz ac pul
 santibz referauit. **Timor dñi p̄ncipud sapiētie.**
Duo sūt timores dñi. **Primus** seruilis. qui
 p̄ncipud sciētie vel sapiētie vocat^r. **secūdu**
 amiralis. qui p̄fectionē sapiētie comitat^r.
Timor seruilis p̄ncipud est sapiētie. quia q̄s q̄s
 host errore delictorū sapere incipit. p̄mo diuino
 timore corripit^r. ne ad ad tormēta ducat^r.
Hoc hūc timorē p̄fctā dilectio foras mittit. sur
 cedit at timor dñi scūs p̄manēs ī s̄līm s̄clī.
 que nō excludit sed auget caritas. **Ip̄e** est
 quo timet filius bonus. ne vel ī medio mo
 dico oculos amatissimi patris offendat. **Nā** uigō
 tius timore seruilis adhuc animū metuit:
 ne ab irato dño. pene subigat^r. **Ut**erq̄ autē
 timor ī futura vita ex cessabit. caritas vō
 nūq̄ exadet. sed ī p̄lētudie sapiētie p̄tue

manebit. qd' est agnosce' verū et vnu dū. et
 quē misit ih̄m xpm̄. **S**apientia atq; doctrina
 stulti despiciunt. **D**ixeat de sapiente. qd' audire ser-
 monē sapientior fieret: et intelligēs su' suas gubert
 nave discit actus. **D**icit e contrario de stultis. quia
 sapiam v̄i dogmatis. et disciplinā pure quersa
 tiōis nō modō nō assequat': sed et nosse cōtēp-
 nat. **D**eniq; pdicante ī carne ipā sapientia. sa-
 pientes quiq; gaudentes accurrebat. ac pharisei
 et p̄ncipes sacerdotū salutaria ei dicta simul simul
 et frā spernebat. **E**t notādū qd' sapientē singu-
 lari nō. stultos dēscr̄bit plurali. qd' et plures
 sūt sapientibus stulti. et sapientiā cui ceteris oīs
 uniformē tenet callē pietatis. **P**orro erratiū
 dissimile dogma. dissimilis est ordo viuēdi:
Audi fili mi disciplinā patris tui: et ne dimittas
 legē matris tue. **H**actenus p̄bualiter de vi-
 trag; disputat. **H**inc iā sedulus incipit admonē
 quēq; fidelē. ut disciplinā legis diuine blādi-
 cys preponat reproborū. quia nimirū huius
 todia corona. illorū facinora mors sequat' etna.
Vnde et rē filiū vocat. quē p̄na sollicitudinē
 curat istruē. **P**otest et ep̄ dei patris p̄sona dictū
 accipi. ī noīe at' matris eccl̄iē que tūc syna-
 goga vocabat' intelligi. **E**t notādū. qd' ita nos
 disciplinā patris audire p̄cipit ut legē q̄ mors
 nulla ratiōe dimittam; quia nō sufficit ut q̄
 sedū diligē et ei' p̄ceptis obtempere dicat. si
 vnitatē ecclē fr̄na caritate nō seqt'. **F**ecit ve-
 rat aliqd' m̄em̄. ipā; dei gr̄am qua saluamur
 accipe. **N**ā et apud hebreos. sp̄c qui gr̄am p̄stat.
 genere feminino nūcupat'. **E**t addat' gr̄a

grā capiti tuo: & torques collo tuo. Nos apud ve-
 teres fuit. ut legitime certantes coronā i capite,
 torques i collo acciperet, Et nobis ergo si disciplinā
 Auditoris nri. si grā matris scita custodim: maior
 inde spūaliū virtutū claritas auget. **A**ddit^r ei
 grā capiti. cū caritas pncipale mētis ornabat.
 ardentius iſſamat. **A**ddit^r et collo torques. cū
 fulgore p̄fctō opatiōis sermo p̄dicatiōis qui p̄
 collū procedit confirmat. ac ne grēpm ab
 auditoribz debeat. iſufficiēti virtutū cōnexionē
 docet. Sed & hys qui moysaice legis decreta dño
 veniente seruabāt. addita & grā noui testamēti
 cū spe regni celestis. cuius splēdor ep̄minis ad
 exēplū corone vel torquis. nullo vniq̄ fine clau-
 det. **N**obis q̄ cū pro bonis actibz quos diuina
 grā prerogauit. lux etna tribuit. grā p̄fctō
 capiti et torques collo addit. iuxta illud euāge-
 liz. quia de plenitudine ei nos oēs accepimz grāz
 pro grā. grām scilicet bte retributiōis. pro grā
 vce opatiōis. **F**ili mi si te lactauerit peccōres
 ne accēscas eis. **D**uobz modis lactāt peccōres
 quos decipiūt. quia aut ad facienda scēlora blā-
 dimētis illiciūt: aut facta iā fauoribus quasi
 laudabiliter acta sustollūt. **I**n utroq; at suos
 sapientia auditores ne talibus accēscāt hortat.
Si dixerit. vti nobiscū. iſidiem sanguini:
Potest hic locus generaliter de latronibz. qui
 inocētibz iſidias et moites vel capna iſerūt ac-
 cipi. **P**otest et de illis specialiter iſtelligi: qui
 ipm vite auctore neci tradiderūt. **A**bscondamz
 tendiculas contra iſontē frustra. **H**ec fecere

dicebat. licet esu dare et butu cesari. an non.
Et innumera huiusmodi. Vere etenim erat ille
 qui peccatum non fecit. nec inuentus est dolus in ore
 eius. Vere frustra illi tendebat insidias. a quo
 in nullo lesi. ymo cuius plurima erant beneficia
 experti. **D**eglutiamus eum sicut infernus vultu.
 et integro quasi de se de se in lacu. Ita dominus ipse
 desiderabat extinguere. ut omnis memoria virtutum
 et doctrine illius tolleretur: sed et hoc ipsum quod vniuersis
 inter eos talis viperit oblivioni daretur. **O**mnem p
 ciosam substantiam reperierunt: implebimus domos nostras
 spolijs. **D**e omnibus dicebat. quos prope adherere
 cernebat. **M**urabat ei quia si eum occideret. omnes
 qui crederent. ab eis possent amore et consortatu
 secernere. talibusque animarum spolijs. suarum con
 uenticula replere domorum. **C**ui simile est illud
 dominice parabolae. quia veniente ad se regis filio dixe
 runt. **H**ic est heres. uenite occidamus eum
 et nostram erit hereditas. **D**ixit mitte nobiscum.
 marisupium vnum sit omni unum. **M**arisupium est
 sacculus indorum. **P**atet autem et de latronibus. quia
 ut plures scelerum sonos conquirant. **C**ommune eis
 prode qua rapuerunt. spondet. **B**ed et persecutores
 nostri captivos. quoscunque potuerit sibi adiungebat.
 at quos illum sequi videbat. hos de synagoga pro
 pulsantes sua conione priuabat. **F**ili mihi
 ambules ad eis. prohibe pede tuum a semitis eorum.
Prohibet credentes prope de iudeis. conione prosequen
 tibus prope iudeis. **D**enique omnes qui crederent erant
 pariter. **E**t petrus idem loquitur. **S**aluamini a ge
 neratione ista prava. **P**edes eius illorum ad mala
 currunt: et festinat ut effundat sanguinem.

Non solum ad malum quod temporaliter operantur sed etiam
 ad malum quod perpetuo passuri sunt ipsi properant
 quoties ad patrandum homicidium vel aliud quod
 sceleris agendum festinant. Nam quantum videtes ad
 faciendum impetum ducunt. tantum non videtes ad to-
 leranda pro facinorosa pena propinquat. **Hec de**
insidiatoribus nostris receptoris valet specialiter
intelligi. **Beatus autem versiculus de fidelibus eique**
eque pravorum malicia sustinentibus generaliter
invenit. **Frustra autem iacitur rete ante oculos**
penitentium. **Frustra enim laqueus persecutoris aut**
mortis tenditur electis qui penas habent spei
et caritatis ceterarumque virtutum. quibus et celestia
dominamur desiderant. et ad hoc post mortem me-
reantur pertingere. **Habent et oculos mentis per quos**
et mala que ab ipsis sustinent oculis transiunt
et bona que sustinendo meminerunt in eternam mansura
prevident. **Quibus simul oculos et reprobos**
supbia cito consumenda: et tormenta sequentia super
mansura percipiunt. **Potest et ita accipi. quod rete**
dicitur perniciosa malorum doctrina. quam ab eo loco con-
cepit ubi ait. si te lactaverint peccatores ne accipis
eos. frustra quoque tale iaciatur rete ante eos qui man-
dent oculis cordis superna
qui dicitur novit cum propheta. anima mea sicut passer erep-
ta est de laqueo venantium facile enim laqueos qui in
terram tendunt cavet: qui conversationem habet in celis.
Utrumque ergo rete frustra bonis parit reprobi
quia et si suadeat iniqua. superantur inistorum sapientia.
quia si inferunt adversa. contempnunt patientia.
insuper et ipsi temptatores. suis se perducunt insidiis
unde et rete subdit. Ipsique contra sanguinem suum

insidiantur: et moluntur fraudes contra animas suas.
Contra sanguinem ut spali morte plerantur:
 contra animas autem dicit ut eterna quod animarum perdi-
 tio dampnetur. **Q**uod cum ad omnes qui sanguinem insidi-
 antur: et fraude sibi vivendum estimant pertineat.
 specialiter tamen iudeis congruit. qui insonti
 domino tendiculas absconderunt. eorumque apostolos virtutum
 penis fulcos. dolis circumvenire satagebat. **C**on-
 suum namque sanguinem suas animas agebat. qui time-
 tes ne terrestris regnum perderet. celi freque regem
 occiderunt. **G**eneraliter autem dixerunt. quia quicumque
 oculos fidei habet apertos. accipit a domino penas
 colubine. quibus ad eterna volet regere. **F**rustra
 tales nocent laqueos mali. seque ipsos potius hor-
 sumendo perimunt. **H**ic semite omnis avarum animas
 possidentium rapunt. **V**eritas avari. dicit sub-
 tiles eius cogitationes. quibus sedulus inquirat. quod
 liter pecunias augeat. talesque semite rapunt
 ad iteritum animas possidentium. id est. eorum quod possessionibus
 pecuniarum ultra rationem incubunt. **N**on solum ergo
 inquit hi qui ob philarguriam rapinis innocenti et
 credibus irigilat semet hoc agentes perdit. verum et
 si eodem ordine tametsi eodem reatu minore omnes a-
 varum meditationes qui thesaurum deo preferant. hinc
 ad iteritum trahunt. **A**liiter. **H**ic semite omnis a-
 varum animas possidentium rapunt. **T**ali fine ut pre-
 fatum suum avarus quoscumque perimunt vel nudat eos
 qui possessionibus abundat. ut ipse potius hoc age-
 re percat. **D**amnes namque quos nichil possidere
 cernit. cur occidat. quos spoliare non incit.
Hucusque persecutiones quas iudei christo intulerunt

descibunt: hinc referunt: ea que ipse post passionem
 hysdem suis persecutoribus per apostolos loquitur. Sapietia
 foris predicat, in plateis dat vocem suam, in capite tur-
 baram clamitat. Sapietia que dei propter est, qui
 in mundo conversatus, paucis sue divinitatis myste-
 ria patefecit, ipsorum precepit, ne ante passionem
 et resurrectionem suam quia ipse esset ihesus propter
 predicaret, ne gloriam eius quam in morte conspexerat
 cuiquam diceret, magis que tunc sue potentiam maiest-
 tatis operibus quam verbis ostendebat impleta prophetia
 que dixit. Neque audiet aliquis in plateis vocem
 eius. At post resurrectionem, sapietia foris pre-
 dicabat, quia missio de super spiritu per apostolos aperte
 seipsum mundo declarabat. In plateis dat vocem
 suam, quia in latitudine plebium manifeste que
 ante paucos docuerat replicabat impleto verbo
 quod hysdem suis promissis ait. Que dico vobis in
 tenebris, dicite in lumine, et quod in aure auditus
 predicat super terra. In capite turbaram clamitat,
 quia etiam principibus qui sibi ei prevaluisse ut
 crucifigerent videbantur, reatum homicidii quod pre-
 tererat palam reducebat ad memoriam, eos que ad
 penitentiam remedium vocabat. In foribus inquit
 portarum visibus profert verba sua. Urbs domini,
 ecclesia est, ex utroque populo iudeorum videlicet et gentium
 adunata. Qui portarum fores, scilicet doctores, qui
 verbum predicando, credentes in ea introducunt.
 Et in foribus portarum eius verba sua sapientia pro-
 ferebat: cum in apostolis suis loquitur. Et quibus unum
 aiebat. An experimendum est quod dicitis, qui in me
 loquitur propter. Possunt etiam fores portarum
 visibus, synagoge maiores intelligi, in quibus

sapiā disputabat: cū etiā legis peritos phari-
 seos & sacerdotes p̄ ap̄los loquēs. suā reuocabat
 ad gr̄m. ita ut sicut lucas ait. multa turba
 sacerdotū obediēt fidei. **¶** At eadē sup̄stia da-
 mitat adiūgit. **¶** Usquequo puuli diligitis ita-
 tiā? **¶** Usquequo puuli sensu veteris testamēti
 istrumēti ceremonias nouo clarescētē diligitis.
¶ Usquequo moysen pp̄o. et euāgelio legē pfertis.
¶ Quousq; decreta que rudib; & adhuc illis p̄ seruū
 data sūt preponitis eis. que filius ip̄e veniēs
 pfertis sensu contulit. **¶** Quā diū iquit her agit. **¶**
 Iā vidistis pp̄m ī carne. iā miracula faciētē
 et docētē nō tantū spreuistis. sed & occidistis.
 saltē modo resuscitatū a mortuis et p̄sidentē celo
 diligite. et dimittet vobis scelus qd̄ comisitistis.
 Et stulti ea que sibi st̄ noxia cupiet. et ip̄udēs
 odibūt sciām. **¶** Monēdū est a superiorib;. usque
 quo. id est. usquequo cupiet. usquequo odibūt.
 Cupiebat at̄ noxia. et odibat sciām qui litere lega-
 lis scēbāt sup̄ficiē. et sacramēta euangely que
 ip̄a litere signābāt accipe detractabāt. Conuer-
 tim̄ ad correptionē meā. Corripuit p̄a p̄ ap̄loy
 ora iudeos qui credē nolūissent. et vel tūc eos
 postq; resurrexit et ascēdit. monuit cōuerti.
 En pfertā vobis sp̄m meū: et ostēdā verba mea.
¶ Si adhuc iquit conuerti negligitis. proferā
 vobis vindictā quā mē meruistis. et verba
 que de vr̄a vici eradicatione p̄dixi. ostēdā esse
 veracia. **¶** Sp̄m q̄mē suū. potētā vltionis no-
 minat. de quo moyses ait. **¶** Misisti sp̄m tuū et
 cooperuit eos mare. Et ī libro iob dictū est

in quos flante deo perisse. et spu ire ei esse consumptos.
Quia vocavi et remissis: dices. venite ad me
 oēs qui laboratis et onerati estis et ego reficiam
 vos. **Extendi** manum meam. et non fuit qui aspiceret.
Primo benefaciedo et sanando oēs oppressos a dyabo-
 lo. postmodum patiedo in cruce. **Desperistis** omne
 consilium meum. dicitis peitencia agite. appropinqua-
 vit enim regnum celorum. **Et** increpationes meas neg-
 lepistis. dicitis. **Ve** vobis scribe et pharisei propterea
 quia tulistis clavem scientie. Ipsi non introistis. et
 eos qui introibant prohibuistis. **Et** generaliter
 qui non credit iam iudicatus est. **Ego** quod in interitu
 vobis rideo et subsannabo. **Tale** est in psalmo de
 eisdem. **Qui** habitat in celis iridebit eos: et dominus
 subsannabit eos. **Non** quia buccis dominus irideat.
 aut naso subsannet. sed ea vis designata est
 tali verbo quam dedit apostolis ut previderent
 nisi prorsus ipsos contra eum supra quam ipse finit.
 teret in sidys esse acturos. quin potius illorum
 cepta omnia evacuanda. eius vero gloriam post passionem
 per orbem terrarum esse prenoscent dilatanda. idcirco
 per superbiam eorum etiam cum maxime valere conspiceret
 pro nichilo contempneret. **Et** vobis quod timeba-
 tis adveniret. confereret ad iudicem. **Si** dimit-
 timus eum sic oēs crederent in eum. et venient romani
 et tollet nostrum locum et gentem. **Cum** irruerit repetita
 calamitas: et interitus quasi temporis ignerit.
Obsidione iherusolimorum subita et expug-
 natione totius provincie que a romanis facta
 est dicit. **Quam** et ipse dominus in euangelio videt civi-
 tatem flentemque super eam perdidit. **Quando** venerit

Sup̄ vos tribulatio ⁊ angustia tūc iuocabūt me
 et nō exaudia. Nō legit̄ iudi i illa obsidione
 dnm̄ iuocasse : sed tantū armis esse confisi. Quā
 uis et desolatione patrie ruināq; tēpli amaris
 sima ne mēte conspexerit. siquē tamē cū tūc
 iuocabāt. quia hī culpā pro qua sūt puniti iūel
 ligere ut vere peiterēt nolebāt. frustra ad eū quē
 gēpserē clamabāt. Vnde dicit̄ recte tribulationē
 cū angustia fuisse pressi. Tribulatio nāq; erat i eis
 qua foris deprimebat̄. āgustia i eo qd̄ iustus a deo
 nil consolationis iuenerat. At contra s̄i cū exterioris
 opprimūt̄ aduersis. sūe certa salutis i corda dila
 tant̄. scīdtes se ab illo exaudiri clamātes. cuiq;
 se uerba iudicis audire meminērit. Hinc etem
 p̄phetā ait. Cū iuocauē te exaudisti me de iusticie
 mee. i tribulatio dilatasti me. Potest at̄ her cor
 reptione sapiētie de vniuersis generaliter reprobis
 accipi. quia i die iudicij clamet ad iudicē districtū
 aperiri sibi iannā regni postulantes. nec mereat̄
 exaudiri. Nā et hoc qd̄ seq̄t. mane ḡsurget et nō
 iudicent me. ip̄m̄ tēpus extremi exānis quo
 alij i vitā etnā. alij i opprobriū sempiternū ḡsur
 get. apte designat. eo qd̄ eposam habuerit disci
 plinā. et timore dñi nō suscepit. Merito salute
 priuāt̄ qui p̄cipuū sapiētie timore dñi et disci
 plinā nō modo habet : sed et odys i sequit̄.
 At salutis filius. i q̄ i quos iqt̄ odio habui. et lo
 q̄ tuā dilexi. Comedit ḡ fructus uic sue. Via
 eorū dicit̄ de qua sup̄radixerat. Pedes ei i illoꝝ
 ad malū curret. Quia iqt̄ vias meas ingredi
 noluerūt ut uiuerēt. recipiet mercedē viarū
 suarū ut ietnū pereant. At contra de his q̄
 timet dñm̄ et ambulat i uis eī dicit̄. Labores

fructuū tuorū manducabis. bñs es et bene tibi
 erit. **S**uis q̄ consilijs saturabūt? **Q**uia meo
 consilio quo illos saluare decreuerā acq̄sere
 ueniebant. saturabūt? **S**uis q̄b̄ aie d̄ aiebant.
Abscondam⁹ tūdam⁹ rēdiculas contra ifontē
 frustra. quib⁹ pro saluatore latrone sibi eligebat.
 ut uidelicet a latronib⁹. et inter latrones dap
 net? **Q**uod et de oib⁹ vbi d̄i cōceptorib⁹ sicut et
 cetera potest accipi. **A**uersio puulorū it̄ficiet
 eos. **P**aruulos nō etate sed sensu dicit q̄b̄
 supradictū est. vsquequo puuli diligitis ifan
 tiā. **Q**ui nō puuli sed p̄fecti sensibus esse po
 tuissent. si nō a consilio sapientie audierit auer
 teret. **Q**uo at̄ auerteret: eo se sine mortē desti
 nabāt. **E**t prospicitur stultorū p̄det illos. cū nul
 lis retardantib⁹ aduersis p̄fecerūt actu
 qd̄ meditantēs aliu auit. **P**em p̄cio p̄cio
 sã sãm reperiem⁹. **I**tem. **A**uersio puulorū
 it̄ficiet eos. et p̄spicitur stultorū p̄det illos
Rula sepe anim⁹ auersus a timore qd̄ ito
 ris. iã d̄ ira iusti eiusdē conditoris patitur.
 ut i h̄ys que perdet nil sustinē aduersi videt?
 sed ut beatus iob ait. durat i bonis dies suos
 et i p̄cto qd̄ ad inferna d̄scēdat. **Q**ui at̄
 me audierit vs absq̄ timore q̄sēret. **P**otest
 et i hac vita et i futuro it̄ intelligi. quia qui
 dno p̄fco seruit. nullis t̄ terret? adūlis.
 ymo gaudet i aduer aduersis. et i ipā mor
 te quasi de ingressu vite letat? quicūq̄ sēp
 ad q̄na a supuacuis cogitationib⁹ et tumult
 tib⁹ cogitationū pertus iuuatē s̄o sp̄

emundatū habet, qd' rejes septimi diei i lege
 mystice designabat, **D**ed et cū trāsserit a sēlo,
 nō solū absq; timore malorū, sed et i mag
 magno gaudio sperate rēurrectionis quiescet,
 vt lazarus i sinu abrahe, **E**t abundantia pfruct
 malorū timore sblato, **A**ut abundantia pfr
 pfruct² honorū operū ablato timore etiā eorū
 qui occidit corpus, tūc abundantia gaudiorū
 & pmiōrū, **Q**uanta ei ibi abundantia honorū
 oīm, vbi glam ei' a quo st' oīa bona licet tūc,
 vī, ablato prosus timore oīm, que aliqd ad
 aduersū vlticū afficiant, **F**ili mi si susce
 peris sermōes meos, et mandata mea ab
 scondis penes te, **A**bscondit mandata dei pe
 nes se, qui her audiens sollicito i corde repo
 recondit, iuxta illū qui ait, i corde meo ab
 scondi eloq; tua, vt nō peccē tibi, **E**st ei suppe
 curādū, ne nobis her iuxta pabolā euāgelij
 demonia quasi semen secus viā iactū volu
 cres tollat, **V**t audiat iqt sapiam auris tua,
Ille ei sapiam aure nō audire probat², qui
 verba dei auditu tantū corpis percipies, memo
 ria retinere vt her opet² dissimulat, **S**i qd
 mandata dei fixo amore discēdi & custodiēdi
 susceperis, primo humilitatis viā tene,
Hoc est ei qd' sibi sequēter addit², **I**ncлина cor
 tuū ad noscēdā prudētā, **I**ncлина
Arie est cor ad noscēdā prudētā humiliare,
 et emundare cor, qd' dignū fiat ad percipiēda
 misteria veritatis, **V**nde eadē sapientia pūp
 loquēs ait, **A**bscondisti her a sapientib; et
 prudētib; et venisti ea puulis, id ē, abscondisti

Ca^m scdm

a superbis. et reuelasti puillis. **S**i ei sapiam
 inuocaueris. et inclinaueris cor tuum prudentie.
Nulla inuocare id est in nos orando vocare nisi dominum
 debemus. **C**um ergo sapiam inuocanda esse docet. ostendit
 se proculdubio non qualibet sapiam. id est no-
 ticia uerum celestium sive terrestrium: sed ipsam deita-
 tis cognitionem nobis assequenda proponere. **I**n
 huiusmodi perceptioe sapientie summe est perceptio beati-
 tudinis ipsa attestante que pro nobis supplicans
 ait. **H**ec est uita eterna. ut cognoscant te solum ue-
 rum deum. et quem misisti in mundum pro peccatis. **N**otandum autem quod
 et sapiam inuocare. et nosmetipsos ad noscedam pru-
 dentiam cor inclinare suadet. quia nimirum necesse est
 ut et diuinum in cunctis flagitemus auxilium. et ipsi
 domino adiuuante bona que ualemus agamus. **N**ecque
 sine ipso aliquid facere possumus. nec uictum sine nostro
 conamine quantumcumque habere ualemus. nec nos
 nisi ab ipso saluandos esse credimus. **S**i asseris eam
 quasi pecuniam. et sicut thesauros effodis illam.
Si tanta cura sapiam. quanta cupidi querunt pecu-
 niam. uel certe si tam sollicito asseris sapiam quasi
 infinitas per hanc et ineffabiles diuitias sis acquirurus.
 Percipies premia que tibi sequenter exponuntur. **Q**ui
 uero thesauros effodit. erit eruditus. facit in alium
 foueam. sedulus insistit labori. donec ad thesauros
 quos querit attingat. **E**t qui thesauros sapientie
 inuenire desiderat. quicquid sibi frenum esse deprehenderit
 expurgat. carnales illecebras abscidat. fossam in se
 humilitatis faciat. nec querat ab agedo. priusquam se ue-
 ram ueritatis inuenisse cognouerit. **T**unc intelliges si-
 morum deum. et sciam deum inuenies. **S**i sollicito corde que-
 ris. puenies ad experientiam amabilis domini timoris.

qui nō nūd sed pfectio est sapiētie celestis i hac
 dūta pat vita. idēq; nō cū pfecta dilectio foras mit-
 tit. sed facit pmanere i seclm scilicet. sed et sciētā
 ip̄y diuinitatis q̄ ppetuo bōm facit iuēies. Et
 Quia dñs dat sapiām. Pespicit hic versiculus
 ad hoc qd' supradixit. Si ei sapiām inuocaueris
 & cetera. vsq; dū ait. et sciām di inuēies. Ideo nā
 q̄ sapiā id ē. dñs est inuocandus ad accipiēdā sa-
 piētā. quia sapiā nō a nobis ip̄is potest haberi
 s; a dño dat'. Taceat pelagus redargutus ab
 aplō qui ait. Quid ei habes qd' nō accepisti. Et
 apl's iacob. Dixit at vīm iqt indiget sapiētia.
 postulet a dō. Et ex ore ei' sciētia & prudētia.
 Potest & i hoc versiculo ip̄a ineffabilis et cōtina
 dō pū sapiētie naturitas intelligi: de qua alibi
 dicit. Ego ex ore altissimi produui. primogenita
 oīs creaturę. Potest os dñi. et i scis eius accipi.
 Unde dici solet i iustis. quia os dñi locutū est.
 Et ex ore ei' sciētia nascit' et prudētia. Quia
 nisi ip̄e os humanū scificet. nisi ip̄e hoc suū dig-
 nauer' accipi efficiat: p̄fctm loqui sapiām nulla-
 ten' valet. Custodiet uertorū salutē: et proteget
 gradietes simplicitatē. Cognate sibi sūt uirtutes.
 uirtudē & simplicitas: neq; ab inuicē nequeunt
 separari. Vnq; et sapiā vnā curū sine altera
 nō q̄rit. sed i q̄buscūq; ambē cōueniūt: hos custo-
 dit & protegit. Deniq; de bōs ioh̄ dicit: quia erat
 vir ille simplex & uertus. Simplex uidelicet
 p̄ innocētā mansuetudis: uertus p̄ cautelā dis-
 cretiōis. Simplex. quia nullū. quia nullū ledere
 p̄mo curtis produsse desiderabat: uertus. quia
 se a nullo corūpi p̄mittebat. Verūas sem-
 tas iusticie: et uias scōrū custodiens. Vias

scōꝝ generalia dei mandata: semitas iusticie,
 artiora vite celestis instituta que p̄fectis solū
 accessibilia sūt dicit. **Ut**raque ac sapia seruat,
 vt ī quo cuiq; gradu virtutū. rōes iuuet ac sim-
 plices. **C**onsiliū custodiet te. et prudētia serua-
 bit te. vt eruaris a viā mala. ab hoīe qui p̄-
 uersa loq̄t̄. **V**iā mala ūqua opa. hoīem p̄uer-
 sa loquētē. doctorēs dicit inique opatiōis. **V**iā
 mala iq; vocat. qui dicūt. vbi nobiscū. insidien-
 sanguini. p̄uersa loquētē eū qui huius auctor est
 suasiois. **Q**ui r̄linquūt iter rōi: et ambulāt
 p̄ vias tenebrosas. **P**ulchre itineri recto vias
 tenebrosas opposuit. quia nimirū iter rōe actiois
 ī luce peragitur: atq; ad lucis septē gaudia
 p̄ducit. **E**t sicut dñs ait. oīs qui mala agit.
 odit lucē. et nō vult ad lucē. vt nō arguāt̄ eiꝝ
 opa. **E**t talis finē talis. exteriorib; soluit̄ ī t̄-
 nebris. **Q**ui letat̄ cū male fecerit: et exultat
 ī rebus pessimis. **I**psos male facientes exultat:
 quia p̄ vias tenebrosas ambulāt & nesciūt quo
 eūt. **S**i ei quia ad penā tendit. aspiceret: gres-
 sū vniꝝ cogiteret: noxiāq; letitiā salubri fle-
 tu castigaret. **U**t eruaris a muliere aliena
 et ab extranea que mollit sermōes suos. **P**er
 dicit hic versus a superiorib; vbi dictū fuerat.
 prudētia seruabit te. **E**t est sensus. **P**rudētia
 seruabit te vt eruaris a muliere aliena. **Q**uia
 ergo prius salomon auditore suū. quē sapiam
 docere satagit amonuit ne latronib; iūget̄.
 ne si videt furē simul curret cū eo. s; rōe ac sim-
 pliciter recedet. nūc admonet ne cū adulteris

portionē suā ponat. de q̄b̄ et hoc qd̄ supra dicit̄
 ut emaris i de via mala. ab hōie qui p̄uersa loq̄t̄
 potest specialiter intelligi. Que ei p̄uersior lo-
 cutio q̄ q̄ ad supra suaderi. ¶ **Q**d̄ caplin̄ incipit
 a loco ubi ait. fili mi si suscepis sermōes meos
 et mandata mea absconderis penes te. Potest
 at̄ p̄ mulierē extraneā. hēricorū prauitas itel-
 ligi. a xpi et ecclē mēbris aliena. que mollitiē
 disertitudis. et lingue blandimētis. corda deipe
 inuocētū solet. Unde psalmista. Mollitiē ser-
 mōes suos sup oleū. et ip̄i s̄t iacula. Et vltimū
 quit ducē pubertatis sue: et parti dei sui obli-
 ta est. Patet de adulterā. quia primā virū re-
 linquit. et parti dei obliuiscit̄: eiꝝ nimirū qd̄
 cū virō suo dno teste tpe nuptiarū pepigit.
 quia fidē sibi castitatis alacritatē seruat et.
 Patet et de mēte hērica. quia reliquit doctore
 a quo fidē ecclē didicerat. et oblita est parti dei
 sui. hoc est. fidi ip̄i d̄m dūce que i simbolo
 cōtinēt̄. quā se die baptismatis seruaturū
 eē promiserat. Inclinata est et ad mortē d̄m
 eiꝝ: et ad inferos semite ip̄i. Quis cōuersatio
 adulterē. ad iteritū ducit. Et quāuis blanda
 videt̄ ac mansucta. nō minore sentiet ī fine
 vindictā. q̄ qui latrociniādo. apte impietati sa-
 mulat̄. Potest d̄m adulterē. ip̄a eiꝝ caro ī
 qua turpitudini ac luxurie subternit̄ acci-
 pi. que nouissimo tpe iudicij nō ad vitā. sed
 p̄ternā resurget ad mortē. Sed et hēricorū d̄m
 que sup arenā construit̄. hēria cū stare videt̄
 vergit ī casū. subq̄q̄ cōueniētis quasi ī q̄busdā

semitis ad ipsorum consortia . id est . ad spirituum tedit
 tormenta malignorum . **H**es qui ingreditur ad eam .
 non reuertetur . nec appret . hedit semitas vite . **A**d
 eam . ad mortem dicit . non ad mulierem . **P**otest et qui
 adulterare mixtus est duo iuuante reuerti . ac vitam
 penitentiam mereri . **P**otest qui hest pollutus est
 resipiscendo redire ad salutem . **A**t qui semel etna
 morte raptus est . nunquam rediet ad vitam . quia vitam
 perdidit hiron . **Q**uod contra augustinum appret dicitur
 est . qui heticis . meretricibus . cunctisque flagitiis osord
 turbis . et ihesus ipse dyabolo et angelis eius post inu
 merta licet expleti vniuersalis iudicii tpe . remis
 sione solentur . vitamque ac regnum pmittunt in celis .
 male intelligentes illud ysaias . intelligentes . et clau
 ditur ipse in carcere . et post dies multos visitabitur .
 quasi post multa tpe terminati iudicii saluandos
 dixerit ipsos . cum ille contra nullam eis salutem tri
 buat . sed eos qui hoc tpe mortui pro enormitate
 flagitiorum claudi merentur in carcere penitentiam . tpe re
 surrectionis ad medicum visitandos significat . tantum
 ut receptis corporibus in iudicio grauius dampnentur .
 et continuo post iudicium atrocioribus punitio recludi
 dat in penis . **Q**uamuis et ita re potest accipi . **H**es
 qui ingreditur ad eam . id est . ad meretricem sive ad domum
 eius . non reuertetur . quia quantum attinet ad natu
 ram iniqua sua voluntate deprauata . reuersum per semet
 ipsam non habet . sed per dei gratiam qua adiuuatur
 et restauratur ut semitas vite apprehendat . **H**e
 signatum est et hoc dicto pondus iniquitatis . ut cum
 reuertitur quod non sibi tribuat . sed gratia dei tribuat
 non ex operibus . ne forte gloriatur . **U**t ambulabis in via
 bona . et calles iustorum custodias . **V**iam bonam .
 unitatem dicit recte fidei . a qua dominus dicit . **E**go

su via. Et alibi. Nec potest venire ad patrem nisi per
 me. Calles aut iustorum. multifaria sunt exempla
 notat. Pedit hic versus ex eo quod supra dictum est.
 prudentia servabit te. sicut et illud. ut eruaris a
 muliere aliena. Qui ei rati sunt habitant in terra: et si-
 mplices permanebunt in ea. Et hic. rectis iungit sim-
 plices. sicut et supra addidit et custodiet rationem
 salutem. et proteget gradus simplicitatis. quia
 nimiam simplicitatem sine virtute. dissoluta est
 et stulta: iustitudo autem sine simplicitate. austera
 nimiam existit et dura. Verum utraque virtus quinta:
 primum reddat hominem. Sed hoc inter utramque versum
 distat. quod illo dicitur. quia iustos in presenti certan-
 tes adiuvet: in isto quia victores. in futuro coronet
 iudicat. Terre quippe non dicitur. ecclesia signat. que spi-
 ritualiter deo deo fructum germinare de deo consue-
 vit. In qua iusti habitant et permanent. quia a
 hostia eius nec morte separantur: sed terminata hac
 vita. ad illam eius partem que cum patre in celis regnat per-
 veniunt. Impius vero de terra perditur: et qui nunquam agunt.
 auferuntur ex ea. Possunt hoc de gentibus non de civitatibus
 generaliter reprobus dicta accipi. sed de illis spe-
 cialiter. qui ad terram domini. id est. ad ecclesiam pertinent vi-
 deliantur: et tamen epigastibus meritis auferuntur au-
 feruntur ex ea. Quidam quidem apertis impietate in-
 dicio. ut symon. annius. et porphyrius. quodam modo
 in secreto invisibilis iudicis. ut innumeris etiam eorum
 qui hominibus boni videntur. Impios et apertis apos-
 tatis dicit. atque nunquam agunt omnes. omnes qui perperis
 fidei sacramentis. ab eius castitate aliquo modo
 degenerant. Utrique autem in futura retributione de vi-
 ventium terra perditur. quia non habitat iuxta dominum
 malignus. neque permanebunt iusti ante oculos eius.

Et tunc quia de malorum honorumque vicibus multa
 p̄cipiant. de vltisq; fine t̄clusioe s̄b̄iungit. quo
 modo et t̄ p̄cedite **Babota** qui latronum ḡsortia
 vetabat ferer̄at. dices de fine malorum et prosperi-
 tas stultorum p̄det illos. dices de bonorum. qui at-
 me audierit. absq; errore quiescet. **Mossur** vsus
 de q̄m̄ nouissime disputauim̄. de antiquo dei
 p̄plo it̄ intelligi. quia cū v̄e viueret t̄tra sua
 feliciter maneret. at cū peccata peccaret ex̄ter-
 minaret̄ ab hostibus. **Fili** mi ne obliuiscaris
 legis mee: et p̄cepta mea custodiat cor tuū.
Hinc docet misericordie opib; ip̄s̄ assistendū. neq;
 v̄ris fiddū virib;: sed a deo s̄d̄ auxilium flagi-
 tandū. Et ḡgno satis audis postq; cohercuit a
 crudelitate crudelitate. p̄q; a luxuria castiga-
 uit. ornat artibus bonis que instruit. Longitu-
 dine ei dicitur luce sempiternā anis vite t̄n̄s̄ctū
 mortalitatis hui; augm̄to pacis ip̄m̄ vite
 beatitatis statū designat. De qua dicit ysaias.
Multiplicabit̄ eis ipeum. et pacis nō erit finis.
Deo et priori dei p̄plo etiā t̄ presenti datū est.
 ut cū legi dei obediret. longo t̄pe t̄ pacis quiete
 viueret. **Misericordia** & veritas nō te deserunt.
Misericordia ab ore tuo veritas que dicitur. nūq; ab
 ope misericordia que p̄p̄io sit ip̄ceda recedat. Sic
 ei fit vt et te dei misericordia semp̄ p̄sequat̄
 & et veritas. **Misericordia** videlicet quo qua debeat p̄c̄a
 tua: p̄ veritas v̄o. qua ḡpleat promissa sua.
Circūda ea gutturi tuo: et des̄he t̄ tabulis cor-
 dis tui. In gutturi organa vocis vocis: t̄ ta-
 bulis cordis. latitudine s̄m̄nat cogitationis
Dicit ergo virtus misericordie et veritatis radici

ista metis. promat^r et voce loquetis. ut et
 occulto isportori archana placeat inretiois.
 et p^rimos iuuat officia locutionis. Bene at
 virtutes caudari docet gutturi. cu^m vox loquetis
 potius tuis i gutture fieri soleat. quia videlicet
 pdicationis vox de interioris emanat. sed extra cau-
 dat. Na^m quo alios ad bene viuendu^m suscitatur. eo
 ad bene agendu^m et opa pdicantis ligat. ne epera
 sermonis actio transeat: ne voci vita contradicat.
 Et iuuetis gra^m & disciplina^m bona cora^m do & hoib⁹
 Cora^m do iuuet gra^m et disciplina^m bona. qui usu vir-
 tutu^m iugiter promeretur a dno. ut p^r dies seipso p^r
 fertior efficiatur & melior. Sed & cora^m hoib⁹ gra^m
 iuuet et disciplina^m bona. cui⁹ opa st^r tulla. i q^{ib}
 iure laudat^r parer^r queq^{ue} ex^{em}plu^m bene viuendi
 p^rimis exhibeat. Hanc fiducia^m i dno ex toto cor-
 de tuo. et ne imitatis prudentie tue. In oib⁹ v^{is}
 tuis cogita illu^m: et ipse diriget gressus tuos: -
 Ne te metuas ob tbecillitate^m p^ria diuina noⁿ
 posse seruare mandata. ne te trusu^m autumes
 her^e tuis iplone mandatis posse. vel tua natura
 li scictia noⁿ posse si noⁿ p^r illius lege^m iⁿstruaris.
 sed potius et i discedo & i agedo ei⁹ quere crebert
 auxilliu^m. et ipse q^{ui} iussit. officiu^m vr^o iⁿple^m valeas
 donabit. Ne sis sapiens apud semetipm. Videt^r
 forte alicui hoc est mandatu^m qd^o p^rmissu^m est. et ne
 imitatis prudentie tue. sed multu^m distat. Inmitit^r
 ei⁹ sue prudentie. qui ea que sibi ageda v^{el} dicenda
 videt^r. patru^m decretis p^rponit. sapiens v^{el} v^{el}
 est apud semetipm et is qui i illis que ex p^rim^o
 magisterio potuit red^e cognoscit. sese p^rteris
 quasi doctior extollit. Et Que sit at vera hoib⁹
 sapia. subsequenter ostendit. Time deo & uide a

malo, Quale est i iob, Ecce timor dñi ipā est sa-
 pietia: et recedē a malo intelligētia. **P**fertur etem
 quiqz ita se debet ad oībus continē malis. ut
 diuine presentia maiestatis cū metu semp
 uerogitet. **E**t notādū qd supra fiducia habe
 t dño: nūc at dñi timē admonet. **I**bi si fra-
 giliū aīos ne desperet promisso dī auxilio
 roborat: hic fortiores ne de se presumat diuī-
 ni timoris memoria cohercet. **S**anctas que
 erit umbilico tuo: et irrigatio ossiū tuorū.

In ossibz solida virtutū opa. i umbilico qui i
 teneriori corpis pte mēdius est ifirma adhuc
 trippā bonorū actio designat. **S**i g. dñi ti-
 mueris. et nō tuīs uiribus sed supra protec-
 tioe qffisus a malis abstinere studueris. fan-
 tas erit umbilico tuo. et irrigatio ossiū tuorū.
 quia i ifirmitas opis y her ad statū pfectiois
 gualescit. et fortia queqz tua acta unde
 amplius roborat. accipiunt. **H**onora dñm de
 tua substantia. et de primiciis frugū oīm tuarū.
Multi multa pauperibus sed de aliena substā-
 tia ac frugibus quas vel vi vel fraude rapue-
 rit tribuūt. **M**ulti largiūt. de suo. sed largiē-
 do dñi nō ger honorat. quia fauoris huma-
 ni. et nō amorē supni ipectoris faciūt. **Q**ui
 go proficiūt sibi elemosine fructū fore deside-
 rat. et de suis pprijs. et i conditoris honore
 tribuat. ut scilicet hoīes qui ei i plasma. qui
 ad ymaginē ei i sūt facti ueruent. **N**ō solū
 at de substantia pecunie quā pauperi porrigimz.
 sed et de arte curte bone opationis opationis quā
 agimz. de uniuerse celestis gratie quā papiūz

Substantia vel frugibus deū honorare iubemur,
 hoc est. ei q̄ oibz et nō m̄am querē laudē.
Ded & ille deū de sua substantia suarūq; frugū pri-
 micis honorat. qui om̄e q̄d lioni opat̄. nō
 hoc suis viribus ac meritis. sed sup̄ne gr̄a
 tribuit. memor illius verbi. quia sine me nihil
 potestis facē. Et implebūt̄ horrea tua saturita-
 te. et vino torcularia reddēdabāt. ut ait i. quā-
 gelio dñs. **T**hesaurizate vobis thesauros i celo
Si ergo thesauros i celo possūt habē v̄stri. quia
 veris ibi diuitias inueniūt. possūt utiq; et horrea
 et torcularia. quia nō esuriet neq; sitiet aplūs.
 Et implebūt̄ horrea tua saturitate. quia satia-
 bor iqt̄ dū manifestabit̄ gl̄a tua. **R**eddēdabāt
 torcularia tua vino. quia et̄na suauitas et̄-
 noua. corda cūctoy fidelū i laude sui cōdito-
 ris accedit. **H**inc et̄m dicit. ut edatis & biba-
 tis sup̄ m̄sa mea i regno meo. **D**ed et̄ i pre-
 senti nōm̄q; doctorū qui pane verbi. qui poti-
 us gratie spiritalis spiritalis indigēti ministrat.
 maiora ministrandi dona dñs pro mercedē cō-
 donat. **Q**ui t̄ena subsidia largit̄ i opibus: di-
 tior dando celesti remuneratio reddit̄. **D**isci-
 plinā dñs fili mi ne abicias: neq; deficias ad
 ab eo contemp̄eris. **S**ūt qui i prosperis deo seruiūt.
 at i aduersis opodūt. **V**nde sapiā quē & i prosperis
 bene vine dicit. etiā i contemp̄tioe ne deficiat hor-
 tat̄. ne accēdere infirmitate vel paup̄tate
 vel p̄secutioe huāna pietate quā seruare i ter-
 quillitate vidēbat̄ amittat. **Q**uē et̄ diligite
 dñs contemp̄it: et quasi p̄r i filio complacet sibi.

Tanto g^o min⁹ de flagello quo castigamur muer-
 murare debemus: quanto certius i eo pater ne di-
 loctiois pignus tenemus. Unde & ipse dicit. Ego q^o
 amo arguo & castigo. Notandum at qd' p hoc vbo
 septuaginta interpretes dixerunt. Flagellat at oem
 filium que recipit. Quod mirandum. cur ap^ls ad
 hebreos hebraice scribens. magis sequi voluerit.
 Beatus ha q' iucit sapiam: & qui affluit pru-
 dentia. Quia positos sub disciplina & correptione
 solabat: addit qd' ceperat illuminari. quia beatus
 do est vera hois no aduersis carere i presenti. sed
 et in sapientie correptione letari. qd' est & et i hac
 vita dñi voluntate cognoscere: et i futuro ei visio
 pferri. Et bene addicit beatus homo q' iucit sapiam
 mox addidit. et q' affluit prudentia. Sunt ei q'
 iucunt sapiam. Veritatis aure percipi-
 do: sed affluere prudentia negligunt: noledo cor-
 dis sui sima ad precipenda ei9 amplitudine lapare.
 Melior est acquisitio ei9 negotiatioe argenti & auri.
 No metuat de correptione iopie quisq' opes
 acquisiuit sapientie: quia thesauris terrestrib9
 impabiliter munus celeste peccat. Primi &
 purissimi fructus ei9. Si impetra carlastica. na
 dñi sapientie est time deo: fructus sapientie q'
 st nisi vide deo. Et huius primi ac purissimi.
 siue quia deus qui videt ab inicio est. et nichil
 iquinatum i ei9 visioe incurrit. siue quia primo
 ad hac qd' planda homo creatus est. Unde et
 adulescentior filius vbi ad p^{re}m p^{re}tes redyt. p^{ri}ma
 stola recepisse mediat: siue quia primo et
 inde aurum solet esse purissimum. et prima stola

nra bntud vere est credenda. que nobis i resur-
 rectione pfectius a dno promittit esse redd-
 da. **M**eritoſior est curis opibus. et oia q̄ deſide-
 rant nō valent illi q̄pari. **N**o modo terrenis. ve-
 tu et celeſtibz diuitiis. ymo et ipſis angeloz
 q̄ſpectibz. huius ſap̄ ſapientie claritas ante fert.
Unde **z** **A**ph̄a. **Q**uid ei miſi reſtat i celo. et a-
 te qd̄ volui ſup̄ terrā. et cetera uſq̄ ad finē psal-
 mi. **L**ongitudo dierū i dextera ei: i ſiniſtra illius
 diuitie **z** gl̄a. **V**iſio ſue diuinitatis electos
 i p̄etua luce condonat condonat. et coſe i pre-
 ſenti vitā incarnationis ſue ſacramentis et az̄
 criſmaribz illustrat ac verba roborat. **D**at eis
 qui ſe ob ſe q̄parādā ſua oia v̄dit cōcuplā
 i hoc tpe. et i ſc̄o futuro vitā etnā. **S**equit̄
 i hoc imp̄a t̄nſlationē antiquā qd̄ nri codices
 nō habet. **A**b ore proficiſcit iuſticia: loq̄
 at̄ **z** miſerīdīa i lingua portat. **Q**d̄ id̄o adno-
 tadū credidi. quia verſiculi illi i opusculis
 p̄m̄ ſepe poſiti inueniūt. **V**ie eī vie pulchre
 et oēs ſemite eī pacifice. **A**ctioes eī et de-
 trine que i angelijs continēt̄ pulchre ſūt.
 quia diuine ac puri p̄hois modū longe t̄nſ-
 greſſe. et oia iuſſa eī ad pacē ducit etnā.
Oia q̄ i carne geſſit. ad reconciliādos de mor-
 tales. ad pacificādū eū angelis genz̄ hūmā.
 ad amōſtrādā ſuis ſeruādā adiuicē pacis et
 dilectionis exēpla p̄tinēt. **L**ignum vite **z** h̄ȳs q̄
 app̄ehēdit̄ eā: et q̄ tenuerit eā b̄t̄s.
Sicut i medio paradīſi lignū vitę poſitū
 moſes eſſe teſtat̄: ita p̄ ſapientia dei videlicet

1 loco.

xpm vivificantē et a. cuius et sacramentis nunc cor-
 nis et sanguis pignus vite accepit. et in futuro
 presenti beneficiū aspectu. **D**ns sapientia fida
 nit tū et stabilivit celos prudentia. **D**es p̄
 p̄ filia oīa condidit. **T**ypice at̄ fundavit tū sa-
 pientia. cū p̄ ipm̄ scām etiam in fide fidei solidi-
 tate locavit. stabilivit celos prudentia. cū p̄ eū
 sublimia p̄dicatorū corda illustravit. **S**apientia
 illius eruperūt abissi. **Q**uādo in diebus noe erupe-
 rūt. rupti s̄ oēs fontes abissi magne. v̄l cū
 cotidiano procurtu fontes et flumina de abisso
 p̄ tū ve venas emanat. **A**liber. **S**apientia
 eruperūt abissi. cū largite xpi gratia. pro-
 fuda sacramentorū celestium fidelibus inorescūt.
Et nubes rose cōarescūt. **P**ater iuxta lram̄.
Sed allegorice. nubes s̄ ecclesie ingra. s̄ blimes.
 p̄ cōtemplationē et vitā. v̄lgantes corda auditorū.
 quasi s̄biecta sibi tū p̄ dōtinā. **H**ue rose cō-
 arescūt. queq; subtilissima discretioē virtutes
 suas quibus proficiat. q̄b; alta petat. queq;
 iuniorib; ī exēplū monstrat exāminat.
Fili mi. ne effluat hoc ab oculis tuis. ne disci-
 plina t̄pali fatigatus. sapientie q̄ tanta est
 grām p̄das. p̄caue. **C**ustodi lege atq; ḡsilid.
Lex sapientie est que dicit. **S**i vis ad vitā in-
 gredi. nō occides. nō merchaberis. nō furtū fa-
 cies. nō falsū testimoniū dices. **E**t ḡsilid sapie-
 ē cū protin; dicit. **S**i vis p̄fectus esse. vade et
 vade oīa q̄ habes. et cetera. **E**t erit vita aie tue.
Nā tua vitā habet ad dō. si eius deacta custo-
 dieris. quā qualibet caro disciplina correptionis

aut mortis etiam premar. Et gratia faucibus tuis
 Quia dulcia sunt faucibus meis eloquia tua.
 Habet ergo sensus animi fauces suas quibus
 verba quod audit diiudicat. quibus res et gesta singu-
 lorum que cernit discernendo exs. examinet. et per
 amplectendo recipiat: illa reprobanda contempnat.
 Quibus ministrum faucibus cum lege atque consilio
 domini custodimus. gratia multiplicat: quia quanto
 sollicitius quisque diuinis obsequat iussis: tanto
 dulcius eius amore concipit. Quam nostris faucibus
 esse gratiam desiderabat psalmista cum ait. Gusta-
 te et videte quam suavis est dominus. Tunc abulabitis fi-
 ducialiter in via tua. Fiducialiter in via mea in-
 cundimus. cum dei gratia confisi: profertur in bona nostra
 conuersatio suscipimus. Ergo eius imperijs hu-
 militer subdimur. et gustum superni amoris sua-
 uis factis faucibus mentis attingimus. et operationibus
 bonis augmentum superobtinebimus: sed et in temptationibus
 ne deficiamus ipso iuuante defendimus. Hoc
 est ei quod scriptum est. Et pes tuus non impinget. quoniam
 diligentibus deum omnia cooperantur in bonum. Sed dormi-
 mures quiesces. et suavis erit somnus tuus.
 Ne paucas repetitis timore: et irruentes tibi
 poterint impiorum. Dominus enim erit in latere tuo: et
 custodiet pedem tuum ne capiaris. Patet iuxta
 hunc. quia securus et dormit et vigilat et
 quiescit et ambulat: qui se incedent ante dominum
 et iuste viuere meminit. Sed et iustus cum in mor-
 te dormierit. non solum poterit malignorum spi-
 rituum non metuit. sed in pace quod quiescit. ac secu-
 rus die resurrectionis expectat. quia deum ubi

vbiq; prorectore habet et custod. Quale est ipsal-
 mo. **N**on effi ambulat i medio vmbre mortis.
 no timebo mala qui tu merces. **N**oli prohibe
 benefacere cu qui potest: si vales et ipse benefac.
Quia supra diligenter lege dñi ⁊ consiliu ob-
 seruare monuit. et etia regē obseruātibus
 promissit: nūc multipliciter que st' obseruāda
 replicat. **P**rimoq; ad id qd' iter miserat iudicis
 misericōdia p̄p̄io exhibēda. et iuste ad illo dicit
 ee vniuersū: dēda et ab inimico cauedū esse pre-
 monet. **N**oli go iqt. prohibe benefacere cu qui p̄t.
 si vales et ipse benefac. ne audias a dño ad p̄pa-
 rātes. **I**psi nō irāstis: et eos qui irāidat. p̄hibuistis.
Ne dicas amico tuo vade ⁊ reuertē et ans da-
 bo tibi: cū statū possis dare. **N**ō solū de eo qui
 elemosinā pecunie petit. hoc mōdatū datur
 vt et beniuoli ad largiēdū et prompti p̄stantq.
 s; et oīa p̄p̄i mōdata. qui ait. vos amici mei
 estis si feceritis que ego p̄cipio vobis. statū
 facē et nō i arastinū differre iubemur.
Ne contēdas aduersus hoīem frustra: ad ipse
 nichil tibi male fecerit. **N**ō vetat contēde ad-
 uersus eū qui male facit vt corrigat. quia
 hoc minimū frustra nō fit. qd' certa necessitas
 cogit vt fiat. ymo etiā qui ait. si peruenit
 ite frater tuus increpa illū. vult vt errāte
 quātū vales ad viā veritatis vocare ⁊ cō-
 sedas. **Q**uia abhominatio ē dñi oīs illusor.
Oīs iqt illusor. quia illusor est. qui vel oba-
 di que nouit implere cōtempnit. vel eādē puer.
 se itelligēdo ac dōcēdo corūdit. **E**st illusor et
 ille. qui promissa ei⁹ quasi parua dēspicit.

ac ira districtiois eius quasi tolerabile spernit.
 necno et ille qui propinquo simplicitati
 aut paupertati ipse iustus insultat. Ideo enim
 huiusmodi illi solent merito divina abominat
 iustitia. Bene subdit. Et cum simplicibus ser
 mocinatio eius. Quia sepe superbi cum simplicibus
 illudunt: prudentiores se illis quos irridet iudi
 cat. Sed hinc prudentia iuxta id quod iacobus
 ait frivola est animalis dyabolica. Dermocinatio
 autem dei cum simplicibus est. quia illos celestis sa
 pientie secretis illustrat. quos terreni fastus
 ac dupliciter habere nihil considerat. Hic
 etiam dicit. Abscondisti hoc a sapientibus et pruden
 tibus. et revelasti ea parvulis. Egredere a domo tua
 mo impij. iuxta epeplum purpuranti a divitiis.
 qui et in hac vita spiritualibus egere bonis. et in
 futurum ad vitam pervenit iopia iopia. ut de digito
 lazari quoddam pauperis unam aque guttam requireret
 Tabernacula autem iustorum benedicunt. Iuxta hoc quod
 aplos fidelibus de anno loquens. qui benedixit nos in
 tot benedictione spirituali in celestibus in christo. qui et in ve
 minentio ab ipso se audituri. Dicit benedictio
 patris mei percipite regnum. Sed et iuxta litteram se
 pe gignit eos qui ad aliena sua rapiunt. ad ut
 timidum iopia consumi. ac illos qui sua largunt
 etiam bonis abudare terrenis. Illudens ipse
 diludet: et misericordie dabit gratiam. Hos versi
 culos apostoli iacobus et petrus iuxta aliquam
 translationem posuere dicentes. quia dominus superbis
 resistit: humilibus autem datur gratia. Gloria sapi
 entes possidebunt: stultorum expulatio. igno
 minia. Et dominus ait. Dicit qui se exaltet humiliabit

1 Capitulum quartum. et qui se humiliat exaltabitur. **A**udite filii
 2 disciplina patris, et attendite ut sciatis prudentiam
 3 hinc exhortaturus ad sapientiam philosophiam.
 4 qualiter ipsa ipse sapientia sit a patre edoctus ex-
 5 plicat. **N**am et ego filius fui patris mei tenellus.
 6 et unigenitus coram matre mea. Nil magis
 7 ad spem percipiende sapientie metes erigit. quod
 8 quod cum eos quos in sapientia iam clare miramur
 9 aliquando pueros et idiotos fuisse meminimus.
 10 **E**t docuit me atque dicebat. **Quintus** huiusmodi
 11 monita salomoni a dauid patre data. qui ver-
 12 ba scriptura relegit inest. **Q**uare autem se salomon
 13 unigenitum coram matre noiat. que fratrem vte-
 14 rinum precessisse scriptura testatur? nisi quia ille
 15 moyses natus fuit sine noie quasi nudus esset vita
 16 decessit. **E**t in omni possessione tua acquirere prudentiam.
 17 **I**n omnibus que possides bonis: sapienter te agere
 18 memeto. **V**el. in omni possessione tua acquirere pruden-
 19 tiam. id est. omnia que possides terrena gratipne. dum
 20 modo sapientiam percipias. **Q**uod fecit salomon ipse.
 21 dum data sibi optione amore sapientie cunctis
 22 proposuit rebus. **I**n euangelio. qui preciosa mar-
 23 garita que sunt. hanc iudicia omnibus que habuit ve-
 24 ditis emit. **D**abit capiti tuo augmenta gratiarum.
 25 corona inclita proteget te. **P**ater de salomone
 26 qui dum pro sapientia cuncta despiceret. precepta sa-
 27 pientia maiore gratie sublimitate refulsit. **B**ed
 28 et modo capiti. id est. principali mentis si sapientiam
 29 amplectimur amplior gratia spiritus augetur: et co-
 30 rona usque vite in futuro donabitur. **E**xpositio
 31 tis sane et huius que a patre preceperat: redit ad
 32 docenda auditore suam sapientiam quam cepit.

Audi fili mi et suscipe verba mea: ut multipli-
 cet tibi anni vite: id est, ut vite etne dona percipias.
 Dura te per semitas equitatis: quas cum ingressus
 fueris. non artabuntur gressus tui. **Semite** id est,
 actiois equitatis dum iterantur. arte videtur et late.
 psalmista testante qui ait cum incipere dominus dixisset
 et verba labiorum tuorum ego custodivi vias domine.
 postmodum iam proficere coepta. via mandatorum
 tuorum cucurri. cum dilatares cor meum. Et si ergo
 semite equitatis cum ingredi coeperis arte tibi
 videtur. cum tandem eas ingressus fueris. non arta-
 buntur gressus medicis tuis: sed iuxta quod dominus ait.
Jugum esuave est: et omnis leuere reperies. Et cum
 reprobi in hac vita latum merent iter. et in die no-
 vissimo ligantur manibus et pedibus. mittentur in tene-
 bras. **Pedes** vero clauorum diriguntur in viam pacis: et
 curretes non habebis offendiculum. Quo alacrius
 ad implenda dei mandata cucurreris: eo minus
 aduersa que te impediatur timebis. **Non** quare
 in praua actiois desudat offendiculum in medio cur-
 su reperit: quia ex improbo dum non prouidet. rapit
 ad penam. Comeditur panem iniquitatis: et vinum
 iniquitatis bibit. Ita actiois scelerum iniqua. qua-
 si epulis delectatur: appositis. Vel certe vinum
 dapaletorum bibit. et esurientibus spiritus tolle gau-
 det. ut esse moris impii in scriptura sacra testatur.
Iustorum autem semite quasi lupus splendens perdit.
 et crescit usque ad perfectam diem. **Iustorum** opera
 in luce scelerum paguntur. etiam ducunt ad vitium quod
 est perfectam diem. **Via** impii tenebrosa: nesciunt
 ubi conuertantur. **Dicit** et de his iohannes apostolus. Qui
 diligit fratrem suum in luce manet: et scelerum in
 eo non est. Qui autem odit fratrem suum. in tenebris est.

et in tenebris ambulat. et nescit quo eat. quia
 tenebris occupauerunt oculos eius. **Quo ceterum supe-**
rius dicitur sapienti. quia curres non habebit et
fedulā. id est. scindalā. O custodiam serua cor
tuum: quia ex ipso vita procedit. **Sunt qui vix vix**
videat hostes. sed quia ita intentos non faciunt. a domino
qui cor respicit prauum. reprobat vicia que creduntur
bona. O si diligentia. cordis mundicia serua: quia
ad eius examen. modus estimabitur vite. **Nemo**
ne a te os prauum: et detrahentia labia sunt peius
a te. Duobus modis sententia. ut et os prauum ne
prauum loquat aliud. tua labia ne ne detractionibus
assuescant custodias. et alias que quos hinc vicio
subditos nosti. ne te corumpat fugias. Oculi tui
non videant: et palpebre tue preceat gressus tuos.
Propter iustitiam quod ingredi debitas diligenter edisse.
et in actis que agere disponis. sollicitus ad quod sunt
finis ventura provide. hoc est in palpebras non vi-
detur oculos tuos perdere gressus. homo opus quod
acturus es sedula cogitatio provide. et quia
sedem deus sit meditando provide. Dirige se-
mitam pedibus tuis. ne videlicet erres in actibus
aut fide. Et oculus vix tue stabilitur. ne leuitate
mentis ab bono mouearis proposito. Hic et apulus.
Stabiles estote et immobiles: abundantes in opere domini
semper. Ne declines ad dexteram neque ad sinistram
Dexteram via bona: sinistra accipit et reprobia.
Non ergo dexteram via ambulare. sed ad dexteram
declinare prohibemur. Perclinat autem ad sinistram
qui iniustus est. Declinat ad dexteram. qui de suis
virtutibus presumit. declinat ad sinistram. qui stultitiam
famulat. Declinat ad dexteram qui vult plus
sapere quam oportet sapere. Quod et de ceteris virtutibus

et vias eade modo intelligit. Averte pedem tuum a malo. hoc e. ne vel huc vel illuc a recto devies. quia virtutes discretionis querunt. et invidias ois i vicio est. Vias ei que a deo est si novit dno id est. elegit. placet illi. Ideo discipulis et reprobis dicturus est. no novi vos. Qd e die. No vos elegi. no placuit michi placere. Ipe at vos faciet cursum tuum. inveni at tua i pace pducet. Si avertetis a malo pedem tuum. si bona q docui dno imitate fac studueris. advenit ipse applaus conatibus tuis. et ut et nunc i gradi. et tunc ad pacem valeas pervenire sepe dno.

E fili mi attende sapiam meam. et prudentiam meam. *Capitulum quintum.*
 iudicia aurem tuam. Hactenus castigantur generaliter auditores. hic sibi specie metricis ab hereticorum nequicia phibet. Ut custodias cogitationes. et disciplinam labia tua conservet. Cogitationes qbus recte credas. Labia qbus ipam fidem p simplicia vba et consuetas atq ecclasticas pfituaris. Si impta hram qui adheret metricis. etiam labia vel osculando vel turpia fando comaculat. Favus si distillas labia metricis. ad morem heretico dulcedo eloquentie no ad sufficientiam solummodo. verum ad supfluitatem resonat. et ob id fallitas quia appetit profari cernit. veritas a stultis estimat. Et nitidius oleo guttur ei. Oleo spiritus fides catholica consecrat. Quo nitidius suum guttur ostendit. qui suos sensus pini fidei an teponit. Patet de metrica. quia et sermois suavitatem et formositatem corpis ad captandos mentes que querit. Nonissima at illi amara

sicut absinthium: et acuta quasi gladius biceps.
 Potio absinthij intus amarescit in visceribus: gla-
 dio foris media feruit. **Ut igitur ostendat in quos**
in nouissima ultione et interius impleri. et ex-
triuscus penis circumdari perpetuis. et ama-
ritudine absinthij illos torquendos. et gladio asse-
uerat esse truncandos. Quare at id gladius bi-
 ceps sit dicitur dominus aperit cum ait. **Sed cum time-**
te qui potest et corpus et animam perire in gehennam.
Vagi sunt gressus eius et inuestigabiles. Vagi sunt
gressus deceptoris heretice. quia alij christum deum.
alij hominem esse negant. alij carnem accepisse alij
animam contradicunt. Alij enim de origine naturae. alij spiritum
sanctum. alij patrem deum esse. alij alij periculis venturae
saeculae esse confitori prohibent. Et ita innumera her-
pestis se fundit itineraria: ut peccatus quos sint quot
inuestigari nequeant. Et catholica veritas vaga et
inuestigabilis non est. quia una eademque auctoritas est
agnita totum per orbem fidelibus. Longe fac ab eo via
tua: et ne appropinques foribus domus eius. Et apostolus
ait. Fugite fornicationem. Quia nimirum huius vitij
remedium est primum. longe fieri ab eis. quorum
praesentia vel allicitat illicitat vel eorum cooperet
ad vitium. Sed et ab hereticorum auditu prorsus se
gregari iustum auditoribus prodest. Ne des alie-
nis honorem tuum. et animas tuas crudeli. Ne ho-
nore quo ad imaginem dei creatus es. immundum
spirituum voluntatibus subdas: neque accepta vitium.
di spacia ad libitum aduersarij imitris expedas.
Cuiusque ei scelere quisque subicit: hoc profecto do-
minatui malignorum spirituum mancipatur.
Ne forte quae impleantur alieni vitibus tuis: et labores

tui sint in medio domo aliena. Ne demoniorum
 facta adiuvet si vel ingenia animi. vel corporis tui
 vires ad patranda facinora contradas. domusq;
 aliena. id est numerus perditorum te adiecto et
 multiplices. Et pulchre dicitur labores tui sint in
 domo aliena. quia se qui iuxta prophetiam ut inq;
 agunt laborant. Et heretici quantum labore contra
 ecclesiam subierit. utinam lateret. Et gemas in no-
 vissimis: quando superseris carnes et corpus tuum
 proponenda a superiori. ne forte. Et est sensus.
 Ideo te castum custodi. ne forte in penis gemere co-
 garis. quoniam non solum carnales illerobie transcut.
 sed et ipso corpore delicto. anima que per corpus gessit. gerta
 reddere compellit. Verum et in hac vita sepius con-
 tingit. ut qui in adolescentia luxuriam luxuriose vi-
 vendo habita disperserant. tunc senectutis iopia
 deficiant. et ut refrigerante carnis cala calore ac
 flore vivente manentia marcescere in rebus suis
 quas castitiae vendiderunt. alios uti conspiciant.
 gemetesque seira peccata dicant que sequuntur.
 Cur detestatus sum disciplinam. et irrepationibus non
 accevit cor meum. ¹Disciplinam dicit ecclesie si-
 dei. irrepationes autem quibus heretici aut ab ecclesia re-
 cesserunt obiurgant. ²Water de fornicariis. Bene-
 fui in omni malo: in medio ecclesie et synagoga. Ecclesia
 et synagoga nomina greca sunt. et una et eademque re
 latine significant. id est. conventum plurimorum adiutorum.
 Si autem subtilius distinguantur. ecclesia convocatio. et ex
 synagoga congregatio interpretantur. Et vetus que
 dei populus. utroque nomine vocabatur. ³Quia autem gratia distinc-
 tionis. ille synagoga. noster ecclesia dicitur. ⁴me-
 ritum salvet fidei et scientie maioris: quia et

irrationalibus creatura potest congregari.
Denique dicit deus. **C**ogitabitur aqua in congregatio
 una. **R**ationalibus autem sola et sensibus
 potest vocari. **V**erum aliqui hęc nomina et ma-
 lorum conductus significant. **U**nde et illud. **E**x-
 arsit ignis in synagoga eorum. **E**t odium certum
 malignatum. **Q**uid ergo sero peccator ait coram
 teptor sapientie. **P**ene fui in omni malo in me-
 dio ecclesie et synagoge. **V**idetur misero magni-
 tudine sue damnationis peccatorum. quia nichil
 pene fuerit sceleris quo non ipse meritus
 fuerit. qui tanta meruit tormenta subire. et
 hoc ad cumulū accesserit miserie. quod non ex-
 tremum ipse peccatum. sed medius magis et quasi
 auctor extiterit. **V**el certe in medijs sermone
 conducticulis corpe positus. alienam ab eis vitam
 ducere non timuerit. **E**t de hereticis specia-
 liter sententiam. quia nec veterum premissis nec no-
 uorum dictis vel exemplis potuerit ab errore
 reuocari. **F**ilie aquam de cisterna tua. et flumina
 putei tui. **D**esiderio utamur utere ipse mi-
 liaris. et cum ministerijs refouere. **D**imittet
 fontes tui foras. et in plateis tuis aquas tuas
 diuide. **F**ilium tuum ac filiam tuam alijs nuptiis
 trade. et hoc manifeste facito pluribus consensibus. nuptiis
Habeto eas solus. nec sint alieni principes tui.
Solus in tua potestate uti uetine. qualibus
 matrimonijs liberos tuos sorores. nec sint
 fornicarij vel meretrices tue sololis principes.
Vit uena tua benedicta. et letare ad mulie-
 rem adolescentie tue. **T**anta te teperantia cum
 muliere quam adolescentis accepisti. etiam cum seruerit

serua. ut merito fidelis castimonie benedic-
tionē consequaris ī prole. Cerua gratissima
et gratissimū hūulus. Illa sit tibi semp ca-
rissima cōiump. que sicut cerua serpedes.
ita psequat^r scorta. et suis effuget ab edib^g
Dit natus ep ea filius: et ipse castitatis ama-
tor. **V**lta ei⁹ iohuet te oī tpe. ī amore illig.
delectare iugiter. **N**ō vporio operi semp iliste
doct. ne vel prima viuete alia duras. vel
meretrici vniq⁹ sociaris. **A**lior. **H**ibe aquā
de cisterna tua. et flud^r putei tui. **D**octr
ab heticis cauedū. et custodie septuagid ac
lectioi attēdū. **V**icēia iqt quā pdicas alijs.
ipse serua. et tui irrigatioe sermōis ifuderit.
Diruat^r fontes tui foras. et ī plateis aquas
tuas diuide. **C**ū ipse seruaeris. tū et alijs
pdica. et ī magna auditorū aplit adie diuina
eloquia iupta vniuscuiq⁹ qualitate dispesa.
Habem⁹ ens soli aquas. et ī plateis diuidim⁹.
et tamē soli possidem⁹. et qm et exterius late
pdicatione fudin⁹. et tamē p ea laudes huā-
nas consequi minime abim⁹. **N**ec sint alie
m picipes tui. **I**mmūdi sp^r picip⁹ sunt doc-
tori. si ei⁹ mēte vel fastu elatiois dū pdicat.
vel heresi seu alio. quolibet vicio corripit.
Solus at aquas possidet. cū mēbris ecclē
fideliter conop⁹. ab extraneis se cōsortio
liberū seruat. **D**it vena tua bndicta: et leta.
ne cū muliere adolescentie tue. **D**it doctna
tua et quicūq⁹ nascit^r ep ea ī benedictioe
ecclē. et letare cū ea cui ab adolescentia. id ē.
a primo credēdi tpe cōiūctus es. **C**erua caiffia

et gratissimū hūmulus, **O**bia ei scribit te oī tpe
 i amore ei delectare iugit. **T**erna carissima
 sine gratissima ut quidā codices habet. scā est
 orla. que serpentina odio habē solet et cō
 tere doctrina. **G**ratissimū hūmulus plus ei est.
 vntatē caritate delectabilis. ut eade castre fidei
 sep emulatioe successus. **C**uiq vberibz rebz
 mūr. cū vtusqz testamēti paginis cōtra hē
 ticorū fraudes istruim. **C**uiq pare & amore iu
 giter delectari. magna est excedarū occasio
 virtutū. **Q**uare seduceris fili mi ab aliena
 et foueris simi alterius. **E**t de metrice
 et de heresi sententiā. **R**espicit dñs vias hoīs
 & oēs gressus illiq cōsiderat. **N**ō se putet
 adulteri tenebris noctis ac parietū obtegi.
 nō heretici sua molimina posse celare. quia
 tenebre nō obscurabūt a dño. et nō sicut dies
 illuābit. **I**niquitates sue capiūt ipud: funibz
 pccōz suoz qsqz ligat. cōstrigit. **D**istat iter
 pccōz & ipud. qd' pccōz appellat oīs vel qui
 i pūis vel i magnis sceleribz decedit. ipius
 at qui vel mdg fidei recipit. vel enormitate
 scelerū ab ea quā accepit anathema factus est.
 ut heretici vel catholici publicis flagitijs ino
 luti. qui funibz pccōz cōstrigūt cū incessabili
 augmēto sue prauitatis iterent. **Q**ui ei
 finē facit. torquēdo sep et inuolūdo fides
 fidibz auget. **T**alis est tortitudo operū maloz.
 tales sibi hereticorū. i quibz praua prauis nec
 tetes nō aliud scribēdo. q' quo se artius obliget
 agūt. **I**pē moriet quia nō habuit disciplinā.

et in multitudine stulticie sue decipiet? Quia multa de adulteris vel hereticis disputauerat, more suo in clausula narrandi qualis sit, talium talium finis ostendit, id est, quia ad mortem sedat eterna, qui disciplina detestati sunt vite. Multi, tudine aut stulticie dicit, cum heretici se sapientiores se habere putant, vel cum opera tenebra, cum facientes iniqui, aut dominum heretico non vident, aut se facile eius ira putant tolerare. Capitulum septid.

Fili mi si sponderis pro amico tuo, defixisti apud extraneum manum tuam. In proptu est litere sensus, quia suadet et ei qui sponderit pro amico, ut ipsum amicum sollicitus admoveat, quatinus reddita pecunia quam debet creditori, et seipsum liberet. Allegorice autem in hac periorcha doctoris, porro in sequente varietate que libet ut se gerere debeat instruit. Dicitur ei proceptor, si sponderis pro amico tuo, defixisti apud extraneum manum tuam. Quid est apud dicitur. Si autem fratris in periculo tuo conversacionis acceperis, iam iam ligasti metum apud curam sollicitudinis que ante deerat. Illaqueatus es verbis oris tui et captus sermone sermone. Quia dum commissis tibi cogere bona predicando dicere, seipsum prius necesse est que dixeris custodire. Fac ergo quod dico fili mi, et temetipsum libera: quia incidisti in manum proximi. Discurre festina, suscita amicum tuum. Non tantum ipse bene vivendo vigilare memeto: sed et illum cui preces a parte torpore predicando disingere. Ne dearis sopno oculis tuis, nec dormitet palpebre tue. Somnum dat oculis: qui sunt subditorum

curā oīno negligit. **D**ormitat autē qui quod res
 hēsibilia eorū gesta cognoscit. sed her pter metis
 fedū. digna iustitiā nō corrigit. **F**ruere q̄si
 dānula. **D**ānula mūdū aīat est natura est
 aīat. veloci cursu. visuq; acerrimū. **V**nde et
 grece id est. diuidēdo dicitur
 nūcupat. **A**lius autē volādo alta petere cōsue
 uit. **C**ū i docēdis occuparis subditis. mūdus
 a pētis oīb; et strēmuis i opib; bonis. **P**spi
 coy i dēphēdis malozū malozū i fidis. et vir
 tutū pēnis fulcus esse satage. quatin; epē
 pō p̄dicādi epploio negotio. ad supna trā
 uolare. et celestis vite pasua mercais itra
 re. **V**ade ad formicā o piger. et gsideā vias
 ei; et discē sapiētiā. **H**inc vacante hortatur
 quēq; quēq;. vt si ad alios erudēdos nō suf
 ficit. salte sūmet curā agere nō negligat.
 et si sapiētiā docēdi nequit ab hoīe. vel operādi
 sapiētiā discat a formica. **Q**ue cū nō habeat
 ducē nec p̄ceptozē nec p̄ncipē. parat estate cibū
 sibi. et ggregat i messe qd' comedat. **D**i tā
 tillū aīat p̄ncipe carēs et ratiois eppers.
 natura ducē sibi p̄uidet i futura postū.
 multo magis tu ad ymaginē dei cōditus. ad
 vidēdā ei; glam vocatus. doctorū magisterio
 adiutus. ipm cōditore habēs ducē. dices i
 p̄senti bonozū operū fructus ggrego cōgre
 gare. quib; etud vlnas i futuro. **H**er etenū
 vita i eo messi quat' et estati. qd' nūc in nūc
 iter ardues tēptationū. tēpus est colligēdi
 futurozū merita premiozū. **A**t dies iudicij.
 hōnis ~~affimilat~~ similat' rigorib;. quia

tur minime nulla relinquit facultas pro vita
 laborandi. sed tantum cogit quisque de honore proferre
 actionis quod recondidit proferre. Unde et dominus
 precepit dicens. **Orate** autem ut non fiat fuga vestra
 hyeme aut sabdato. **Hieme** autem facultas. sabba-
 to licentia iuxta legem deest fructus vite et colli-
 gendi. ac penuria fugiendi perpetua. **Usque** quo
 piger dormis. **Quando** resurges a somno
 tuo. **Paululum** dormies. paululum dormitabis.
 paululum gresies manens ut dormias. **Usque**
 iam dormis in vicis. **Quando** potes resurgere
 ab hinc operanda. qui nullo tempore depressus
 sepe dicis. paululum adhuc iaceam. et sic postea
 peritendo resurgam. **Fit** namque ut te sepe differat
 opus bonum. repetit unde qui mala tua facta
 examinat. assit. **hoc** est quod sepe. **Et** velet ti-
 bi quasi viator egestas. et pauperies quasi
 vir armatus. **Egestas** namque et pauperies. pe-
 na est ultima. in qua dampnati. nihil diuiciarum me-
 rit. **Quae** quasi viator velet: quia improvisa
 et subitanea. **Quasi** vir armatus. quia de-
 vinci perpetuo non potest. **Daret** iuxta legem.
 quia pigritia multum est egestatis et penur-
 iae. **Si** vero piger fueris. velet ut fons mes-
 sis tua. **fructus** et terreni quos metimus. non
 fonti comparantur sed cisternae. quia ad tempus pascunt
 colligunt. et in tempore deficiunt. **At** qui piger fuerit
 pro celestibus laborare desideris. huius messis
 ut fons adueniet. quia mercedem laborum
 indeficiente percipiet. **Et** egestas fugiet a te. **longe**.
Quia satiabor iam didi manifestabitur gloria tua.

Homo apostata vir inutilis gradit^r ore p^uso,
 amittit oculos, terit pede, digito loquit^r, pravo corde
 machinat^r malū, et iⁿ o^mnⁱ t^{em}p^{or}e iurgia seminat.
 Dixerat de hereticis et de alijs viciozū generibus
 instituerat p^{re}ceptozē, & excitauerat pigrū: at nō
 redarguit scismaticū. Vbi notādū, quia que
 semināt iurgia dicit voluit, apostatā notauit,
 quia nisi more sup^{er}biētis augeti a sp^{iritu} ydituris
 prius itus auertioe metis cadet, foras postmodū
 vsq; ad seminada iurgia nō veiret. Qui re dicit^r
 qd' amittit oculos, terit pede, digito loquit^r, Interior
 nāq; est custodia; q̄ ordinata seruat exterius mē-
 bra, Qui q̄ statū metis p^{er}didit, foras iⁿ ista
 t^{em}p^{or}e motiois fluit: atq; exteriore suo mobilitate
 idcat, qd' nulla radice iterius subsistat. T^{er}-
 st' q̄ odit d^{eu}s: et septimū detestat^r aū est. Eūde que
 supra plenius q̄ sit deo odibilis discordia semi-
 nado iⁿnuat. Qd' at aiām dicit, humano more
 facit: vt eū plena itetioe et nō leuiter tales odiff
 odisse significet, Tale ē iⁿ ysaiā, Scaldas vias
 et solennitates vias odiuit aiā mea. Oculos
 sublimes, lingua mēdaciē, mang^{er} effūdēs inopud
 sanguinē, cor machinās cogitatioēs pessimas,
 pedes veloces ad curredū iⁿ ma malū, p^{er}ferē
 mēdacia, testē fallacē, et eū qui seiat iⁿ frēs
 discordias. Enumerat sex capitalia vicia
 crimina, que tamē opatioe discordias semi-
 natis quasi minora deponit, quia nimis
 maius est facinus illud quo vnitas et fraterni-
 tas que p^{er} sp^{iritu} s^{an}c^tū grāy rōnexa est dissipat^r.
 Potest et quilibet oculos iⁿ iactatē ex extolle,
 lingua metiri, homicidio pollui, mala p^{ro}p^{ri}o
 machinari, alijs scelerib; mēbra subdere, falsū

contra quæpiã testimonium pferre. qd' nõ idem
 esse putandũ est qd' supra linguã medacõ nõiat.
Potest et medacõ. sed nõ cõtra ppriũ dici.
Sta & bñs augustinus octo eã genera medacõ
 i libro quẽ de medacõ pposuit docet. **P**otest igi
 pditus qsq; huiusmodi mala vel sibi metipũ vl'
 alijs iferre. pare seruata ecclẽ. **A**t donat⁹ et
 aurius. eorũq; sequaces. grauius est qd' fecerũt.
 qui gcordiã fine vnitatis. discordiã semina
 do sciderũt. **C**onserua fili mi pcepta pũs; et
 me dimittas legẽ matris. **N**ur sub adultẽ
 mulieris specie prohibet ab auditioẽ hẽscob.
Liga ea i corde tuo iugiter: et ecũda ea gutturi
 tuo. **E**t i cogitatioẽ tua pcepta dẽ si pa retine.
 et loquelã tuã horũ vndiq; dulcedie. ne forte
 i lingua labaris cõmunito. **C**ũ abulaueris. gra
 diet tẽcũ. cũ dormieris custodiet te. et euigilas
 loque ad eis. **T**ãta tibi sit meditatio diuine
 legis. vt cũ vigilas aliqd opaberis. hãc sedula
 mẽte recõtas. cũ dormire velis. i hui⁹ memo
 riã qẽscas. cũ euigilaueris. hãc primo ad mẽ
 te reuocas. **S**ic erem⁹ fiet. vt nec vigilas offe
 das: nec a timore nocturno ledaris. **A**lter.
Cũ abulaueris i pfectũ iusticie. gradiat^r tead
 mãdata dẽ vt te istruat. **C**ũ dormieris i mor
 te. custodiet aĩam tuã ne rapiat hostis. **C**ũ
 euigilaueris i iũmertiõẽ. loque ad eis expe
 cto premio q tibi si ea seruaueris pmiserat.
Ne capiaris iustis illiq. **P**ater de adultera.
Sed et hẽtia si bene viuere et apre se agere
 videt: vide ne seducaris eay doctõis. **P**reciũ
 si stolti: vix vni⁹ est panis. **R**ecordare quia
 breuis voluptas fornicatioẽ est: ppetua pena

fornicatoris. Sicut et vng panis. diuturna sola
 effugat esuriam. et nichilominus postmodum
 esurit. qui comesto panis saturatus abscesserat.
 sic qui irrat ad fornicum. ad ad horum quidem euapo-
 rat libidine. sed post paululum ardentior red-
 dedit. **N**iquid abscondere potest homo ignem in
 mi suo ut vestimenta sua non ardeant. **S**oli
 ei creditur hereticum libros legere. qui ad eo soli
 datus est in fide catholica. ut verborum dulcedine
 vel astutias nequeat ab ea segregari. **N**on
 grandis est culpe ad quod furatus fuerit. et res-
 pondet furtum ex sui sua existimatio. sed ex
 quanto peccati maioris. id est. adulterii non gradibus
 esse culpe prohibet. Sicut igitur graulus per-
 cussus dicitur. iustificata est sodomia ex te. non
 quia sodomia nulla vel paucis. sed quia igitur
 plurima peccauit. Quia zelus et furor viri
 non peccat in die iudicis. nec acquiescet cuiquam peccatis.
 nec suscipiet pro iudicis dona plurima.
Et de domino intelligendum. quia qui nunquam parit
 reprobus. non peccat in die mortis. nec acquiescet
 peccatis seculo clamatum ad se. nec dona quorum
 et ibi tempus et facultas est non est. suscipiet.
Relatur et si quis sponsam suam ad idem eorum sine
 animam quam fideliter fideliter corrumpe presumit.
Fili mi custodi sermones meos: et precepta mea
 recorde tibi. **P**eriocha eadem qua superior sub
 metricis persona applicat tam sollicitate. ut lege
 mea serua. quasi pupillam oculi tui. **B**erna
 que docet. quasi nihil recte sine his aspicere
 valzas. **L**iga eam in digitis tuis: scribe eam in tabu-
 lis cordis tui. **I**n digitis. in artibus dicit: in tabulis

Caplin. septim

cordis. i. latitudie cogitacionis, Deniq; ⁊ alia
 trāslatio sic dicit, Desce eā i latitudie cordis
 tui. Dic sapientie soror mea es. et prudētia vora
 amica tua. ut custodiat ste a muliere extra
 nea et ab aliena q̄ verba sua dulcia sunt.
 Sapientia, ecclēsticē doctine sorora tibi dilectioe
 gūge. ut her te a pollutioe seruet hētica. q̄
 a castitate ecclē probat⁹ extranea, Aptē
 et salomon de fenestra dom⁹ sue se p̄ cōcellos
 prospicit. ip̄ qd̄ ea q̄ foris agūt⁹ plene cōsi
 derare sufficit. nec tamē ip̄m qui foris ista
 aspiciūt degūt. Nāq; hoc est qd̄ apl̄s agit. Spi
 ritualis at̄ iudicat oīa. ip̄ at̄ a nemine iu
 dicat⁹. De fenestra ei dom⁹ mee p̄ cōcellos
 p̄spexit et vidit puulos. Patet iuxta hūm.
 quia p̄ sapientia aspectus magistrorū ⁊ iſir
 morū actus sedulo speculāt⁹ ⁊ fortid. At
 etna dei sapientia de celo prospicit. et videt oēs
 filios homī. Cōsidere veroid iuuenē qui trā
 sit i platea iuxta angulū. Iuuenē vocat ad
 ulterid. nō p̄pter virtutē. sed p̄pter instabilitatē.
 Qui trāsit i platea. quia deseruit āgustā viā
 q̄ ducit ad vitā. Iuxta angulū. quia deflec
 tit a rectitudie. Et p̄pter viā dom⁹ illi⁹ ḡdit⁹.
 Quia a via veritatis declinavit. merito vic
 ted iuxta qd̄ opposuim⁹ et i platea ⁊ iuxta
 āgulū posita est. In obscuro aduesperate die.
 i noctis tenebris ⁊ caligis caligine. Via iā
 talis p̄ recitat⁹ cordis ad tenebras festinat
 p̄m ⁊ dāpnatiōis. Et ecce mulier occurrit

illi ornatu metris. **Parata** ad rapidas aias.
Parat hoc curta iuxta hram. **Verid** doctna ge-
 tica qud quediq; icantid reperit et verozde
 huc deripe teptat. **Ipā** et ornatu metrisio: qz
 imuda fulget pfulget eloquentia. **Parata** est
 ad deripēdas aias. quia quosdaz sibi associare
 potest. spirituali morte perimit. **Garrula** z
 vaga. qui gētis ipatib. quietē ecclē turbare
 desiderat. nec valet i domo glstie pedib; suis.
Mulla est hētis. que primis gētā ē discipu-
 lis. **Hij** tē et domo ei. sed sep nonos quos
 decipiat qrit. **Fluc** foris. nē i plateis. nūc iup
 angulos isidias. **Fous**. cū paganos rapit.
 i plateis. ad voluptuosos. iuxta agulos. ad
 alios hēticos. **Apz** hētisq; doctulat iuuenē.
Verborū fallētū blandimētis teptat istabile.
Et prociari vultu blandit dicos. **Victimas** pro
 salute debui. hodie reddidi vota mea. **Iuxta**
 hram patet uellat. quia meretrix diuinū
 se pmagnificū preparasse faciat. **At** hētici
 i curtis q agūt. victimā se sue salutis deo imo-
 lare vel autumāt vel autumari gestiūt. **Flā**
 et dñs ad discipulos. **Sed** veit iqr hora. ut ois
 q it ficit vos. arbitret obsequū se prestare deo.
Intepui fumb; lectulū meū: stravi tapetib;
 partib; ex egypto. **Golet** lecti qui ex fumb;
 vel iuxta aliā translationē istitis itepūt. mol-
 liores fieri. qz qui ex ligno vel ex coruo vl qua-
 libet alia materia substruidt. **In** lecto go fu-
 nib; it itepto. metrix mollitiē qesedi designat.

In taperibus vero pictis ex egipto, etiam oculorum tep-
 tatur illerebras, quibus nefando aspectu irre-
 titis facilius ad ad seducenda mentis archana
 penetrat. Quia vero non fumum aliqui solet divi-
 na precepta figurari, quae a peccatis nostris volupta-
 tibus coarctando religat, promittunt se heretici con-
 ceptu verborum celestium salubre suis auditoribus
 quasi stratum parare, in quo a viciorum tumultibus
 libere corde quiescant. **H**ed veraciter illis fumibus
 peccatorum construit locum perditionis: ubi perpetuo pedes
 manusque alligati dampnantur. **D**e quo dominus in apo-
 calypsim, **E**t dedi illi ignem tempus ut pedetentim ageret,
 et non vult peccata a fornicatione sua. **E**cce mittam
 eam in flammam, et quae merchatur eam in tribulatione maris.
In taperibus vero pictis ex egipto, ornatus eloque-
 tie, et dyabolice artis versutia quae ab ethnicis
 origine supersit intelligitur, per quam mens heretica se-
 su doctrine pestilentis quasi metris thorum faci-
 horis se tepisse gloriatur. **M**psi cubile meum mir-
 ra et aloes et gynamomo. **P**romittunt se tales
 odoribus habere celestium et virtutum, quibus sua suorumque
 corda velut cubilia venusta consecraverunt, ac dicere
 posse cum apostolo, quia christi bonus odor sumus deo.
Demum rebruemur verbis donec illufrescat
 dies. **D**ortne sed poculis seivice satiadob
 tartur heretici, et virtutum gratia quidgedob. **D**oner
 eorum gesta supersequatur eterna. **N**o est ei virt
 in domo sua: abijt via longissima. **N**o est iquit
 propter carnaliter in ecclesia. **F**urgens si a mortuis
 ascendit in celum, nobisque ministerium gubernade
 ecclesie, sine videlicet domo reliquit. **B**acculum
 pecunie seram tulit. **G**loria resurrectionis et

immortalitatis decus secū detulit. quo illi 9 ciues
 letificauerit ac ditauerit. In die plene lune reuersus
 est ī domū suā. In tpe quo electorū suorū ī ecclā mē
 merā qplenerit. reuertetur ad iudiciū. **H**ab
 eā sequitur quasi bos (o) ducty ad victimā. id ē. quasi
 stultus nescies ipse qd' sit ducty ad iteritū. Et
 fortissimi q' viri it' fci st' ab ea. **U**t ipse salomon
 sapientissim' dicitur vnoq' vt sanson fortissim'.
 vt dauid mansuetissim' a mulieris decipula. vt
 origenes ab heretica. que post aplos ecclē migrā
 fuisse q'dm t' sapuit. qui negauerit. et vit.
Hic iferi domū ei' penetrat' interiora mortis.
Sed de ecclā dñi ait. qz porto iferi nō pualēbat
 adūsus eā. Interiora at mortis. acerrima gelē
 ne tormenta quasi acutiora et obscuriora dicit. q' b'g
 hereticos et fornicarios qstat ed mergēdos. sicut
 de scis pro dño ī hac vita patietib' adūsa. dicit'.
 quia misit eos custos ī iteriorē carcerē. acriorē
 videlicet fediore et obscuriore. **¶** **Q**uidā nō sapia
 clamitat. et prudētia dat vocē suā. **¶** **Q**uidā nō
 dñs palā locutus est. uat mudo. et ī occulto locutus
 est mirabil'. **¶** **Q**id go neglecto ei' euāgelio. ad hēsim
 potius uel lasciniā suasionē q' ī āgulo susurrā
 tū audidēd' miserū gfluūt. In sumis op'culis
 q' verticib' sup viā. ī medijs semitib' stas iupta
 portas ciuitatis. In mōte simul discipulos et turbas
 docuit. sed et p vias sepe hīs qui querebat p'dica
 bat. et eos qui curā idigebāt. sanabat. In ipā
 etiā porta ciuitatis naxim mortuū suscitauit
 resuscitauit. et ex p'plo miraculi verba q' docuerat
 gmedabat. **¶** **E**t qd' sequi eos qui ī abditis cont'
 end suas aperit linguas. In ipis forib' loqt' dicē.
¶ **V**iri ad vos clamito: et vox mea ad filios hoīz.

Caplm octauū

Ad viros clamat. id est ad studiosos ubi auditores
 et utroque sexu. **N**am qui feminea id est fluxa mente
 sunt: sapientie verba percipere nequeunt. **I**ntelligi
 te puuli astutia: et insipientes aduertite. **M**anifestum
 de domino. quia et cum esset ipse in mundo. omni
 citati. sepe. aditioni locutus est verba. ymo etiam
 clamabat strabus in templo. si quis sciret verum ad me
 veniat. et nunc per doctores ecclesie. ipsi eius sunt fontes ci
 uitatis eius. viris simul ac foibus. sapientibus et insi
 pientibus. grandis predicat et puulis. **A**t contra
 doctrina fallax. clamet et priuati. quos seducere va
 leat quod sit. **A**udite quoniam de rebus magnis locutura sum.
Magnis quippe. quia regnum celorum et promisit et
 dedit. fideque sancte trinitatis docuit. atque alia innume
 ra que prophete ei loquenda reliquerat. **E**t aperiet
 labia mea ut iram predicet. **L**abia eius sunt duo testa
 menti. cordi ad uiuam veritatis attestatio con
 iuncta. que ipse in carne apparuit. per sanctum spiritum donum
 scilicet ad predicandam salutem. vniuersum opus aperta per orbem.
Accipite disciplinam meam et non pecuniam: doctrina
 magis quam aurum eligit. **N**on potestis deo seruire
 et mammonis. **E**go sapiam habito in consilio: et erudi
 tis iterum cogitationibus. **V**bi duo vel tres congregati
 fuerint in nomine meo. ibi sum ego in medio eorum. **A**nt
Arrogantia et superbia et via praua. et os bilingue
 detestor. **A**rrogantia et superbia in eis qui se ceteris
 meliores estimant. via praua. praua in eis qui a
 parte mala faciunt. os bilingue in eis qui in bonis
 que loquuntur: stabile quippe non habet: sed iuxta
 auditorum et libitum sua verba commutat. **H**ec
 est consilium et equitas: mea est prudentia. mea est
 fortitudo. **N**on se extollat humana presumptio.

Aleitudinē virtutū. sicut sola de sapientia possidet.
 ab hac huana infirmitas quicquid virtutis habet. accepit.
Per me reges regnant: et conditores legum iusta de
 cernunt. **P**er me principes imperant: et portes decernunt
 iusticiam. **R**eges dicit apostolos sive alios suos. qui et
 seipos primū et deinde etiam sibi subditū bene regē
 sciunt. legum conditores. auctores vtriusque testamenti
 et sequentes ecclē scriptores. principes et portes cere
 torum fidelium preceptores ac rectores appellat. qui vtriusque
 oēs nō nisi p̄ sapiam ut esset aliqd̄ habet. **A**it et.
 quia sine me nihil potestis facere. **E**go diligentes
 me diligo: et qui mane vigilauerit ad me. iue
 met me. **T**ale est et in euāgelio. **Q**ui aut diligit me.
 diligit et a patre meo. et ego diligam eum. et manifesta
 bo ei meipsum. **M**ane quae vigilat ad sapiam. qui
 sepe inouato mentis studio. ad xpi visionē p̄tingit
 fatigat. **M**ercedē diuicie et gl̄a: opes superbe et iusticia.
Opes superbas. opes excellas dicit. ut celestia do
 na significet. **H**ecce et superbus. ypocritanos. super
 apparet dicit. **E**t ideo et sapiam opes ypocritanas
 secūdo dicit. quia quicquid donorum celitus fidelibus
 dat: cunctis mundi opibus excellētius esse probat.
Quod etiam addēdo iusticiam. manifestius talleat.
Nā terrenas opes et gl̄am sepius habet iusti. **N**os
 aut in resurrectione sicut petrus ait novos celos et noua
 terra et p̄missa ipsi expectamus. in quibus iusticia ha
 bitat. **D**ns possedit me ab inicio viarū suarū. **V**ie
 dni. s̄ opa ei⁹: quorū quidē ad fidē vel ag
 nitionē dei p̄ueniūt hoīes. **I**uvisibilia ei⁹ ipsi
 a creatura mundi p̄ ea quae facta s̄ intellectū aspiciunt.
Vie ei⁹ ipse illuatiōes. p̄ quas se et angelicis
 spiritibus et mentibus ostendit huānis. **I**n quarū inicio
 viarū. sapiam possedit. quia in primordio creature

nascetis filium qui ad eo curta disponeret habuit,
Sed ne putaret aliquis hanc uicem uiam, uel ali-
 quanto ante tpe filium esse cepisse. uigilantior
 adiungit. **A**nteg^m q^m facit a principio. **A**b etno
 ordinata su^m et ex antiquis ang^m tra fieret. et
 usq^m d^m ait. quando app^mdebat fid^mdameta tra. ad
 eo tra curta p^mpones. **C**ui simile e^t iⁿ eu^gelio. **I**n
 principio erat u^oid et u^oid erat apud d^m. et deus
 erat u^oid. oia p^m ipm^m fca st. **H**erent^m q^m qui negant
 di^m u^oid et di^m sapiam uidelicet ppm^m ab iⁿicio. p^mmo
 ante om^m qd^m dici uel cogitari potest iⁿicio
 ab ip^mo p^m fuisse p^mgenit^m. **A**lia traslatio huc
 locu^m ita incipit. **D**ns creauit me p^mncipud uiam
 suam iⁿ opa sua. **Q**u^m de incarnatione sua dictu^m p^mes
 itelligit directes. quia certi gra^m mysterij dice-
 rit d^ms creauit me. et no^m p^m creauit me. **C**aro
 iⁿte d^mm agnoscit: gla^m p^mem signat. **C**reatura
 d^mm iⁿfect^m: caritas p^mem nouit. **P**ncipud uel
 iⁿ principio uiam ait. **E**go su^m uia. qui surges a mor-
 tuis. iter fecit eade^m sue ad regnu^m del. et ad uita^m
 et^mnd. **I**n opa sua. quia ad redimenda opa p^mis
 ex u^og^m a^matus est suscipies carne. ut opa p^mis
 a corruptibili seruitio liberaret. **C**aro ei p^mi
 inter opa: **D**uinitas diuinitas ante opa. **E**t de
 lettabar p^m singulos dies lud^ms cor^m eo om^m tpe.
 lud^ms iⁿ orbe tra^mid. et delicia mee ee^m ad filios hom^m.
 lud^ms dicit gaudere. **E**rat ergo lud^ms cor^m p^m p^m
 singulos dies. quia iⁿgeta ait. a principio ex
 diebus et^mnitatis. gaud^mbat un^med ee^m ad patre.
Erat om^m tpe lud^ms iⁿ orbe tra^mid. quia t^m ad tra
 orbis ac creature esse op^m cepisset. ip^m qd^m erat
 filius iⁿ p^m manebat. **H**er ideo d^mipm^m. ne q^m
 ee^m ad creature et t^mib^m cepisse p^mhiberet

Et delicia eius sunt ad filios hominum. quia desiderat in meo
 amore quiescere. nos de bonorum gratia meritorum
 ad se videndum nos perducere. **H**uius homo qui audit
 me. qui vigilat ad fores meas cotidie. et obser-
 uat ad postes ostii mei. **F**ores suas et postes ostii
 sui. scripturas sanctas et eorum doctores indupat. sine
 quibus ad vitam quam pollicetur non valemus ingredi.

Caplin nomen.

Sapientia edificauit sibi domum. Quia de eterni-
 tate diuinitatis ipsi sufficiens dixerat: addit et
 de assumpta humanitate dicit. **S**apientia edificauit
 sibi domum. quia hominem filium quem in unitate sue
 persone suscepit ipse creauit. **E**xcidit columnas
 septem. **C**ecidit per orbem septiformi gratia spiritus sancti crepit.
 quod domum eius. id est. misterium incarnationis eius. ne
 perfidiorum improbitate a me memoria tolleretur.
 credo. colendo. predicando quasi sustentando continet.
Del certe sapientia domus. ecclesia ipsi est. **C**olumnae autem.
 doctores sancte ecclesie sunt. septiformi spiritu spiritus pleni.
 quales fuerunt iacobus. cephas et iohannes. **Q**uas
 nimirum columnas sapientia excidit. quia ab amore
 presertim sancti diuinitatis. ad portandam eiusdem ecclesie
 fabricam. metes predicatum crepit. **I**mmolauit
 victimas suas. **H**uius passionibus ecclesiam consecrauit.
 vel vitam predicatum mactari in persecutione permisit.
Quidam videlicet victimis. contrarie sunt victimae
 metricis ad quas stultos iuicant. ut supra sancti
 est dicit. **V**ictimam pro salute tua deditur. reddidi
 vota mea. **M**isit vitum et proposuit mensam suam.
Diuinitatis sue archana capere non valentibus.
 assumptae humanitatis sacramenta patefecit. et scri-
 pturae pabula nobis apparendo preparauit.

Misit ancillas suas ut vocarent ad aurem & membra
 curatis. **P**redicatores firmos ac despicabiles
 elegit. qui fideles pullos ad summa prae celestis edi-
 ficia colligerent. **S**iquis est puulus, veniat ad me. Et
 insipientibus locuta est. **P**uulas dicit huiusmodi.
 insipientes vero eos, qui de mundana sapientia fastu nihil
 habent. Tales autem vocat eos, ut sua doctrina, sapien-
 tes reddat & alios. **V**enite comedite panem meum,
 et bibite vinum quod miscei vobis. **I**n pane, divina
 eloquia; in vino mixto, coniuncta in una Christi perso-
 na, deitatis & humanitatis eius natura exprimitur
 ut supra dictum est. **V**el certe, in pane, corpus Christi,
 in vino mixto, sanguis sacrosancti mysterium quo
 in altari, mensa videlicet eius saturatur, ostenditur.
Relinquit infantiam et vivite et abulate per vias pau-
 ditae. **P**ost oblatas epulas addit et vitae monita,
 ut quos preceptis suis in incarnationis mysterio
 referit: **D**octine pariter instituat verbis, **Q**ui enim
 dicit derisorie, ipse sibi facit iniuriam, et qui arguit
 ipsum, generat maculam sibi. **Q**uia **Q**uasi interroga-
 res, cur sapientia puulos praeter ceteris et insipien-
 tes ad suas invitaret epulas, ideo istae fecerunt, quia
 frustra laborat qui verbum sapientiae insultare mi-
 titur ei qui audire contempnit, sapientiorum se docto-
 re et maiorem existere credit. **N**oli arguere deri-
 sorie: ne oderit te, **N**on est timendum ne tibi deri-
 sorie tui arguitur contumelias inferat, sed hoc potius
 providendum, ne tractus ad odium peior peior fiat.
 ideoque tibi aliquoties ab eius correptione non tunc
 timiditatis, sed dilectionis est gratia cessandum.
Argue sapienter, et diliget te. **S**apienter in profectu
 positum, id est, amatorem sapientiae dicit, quem supra

pre humilitate puulū nūcupant. Nā p̄fūs sapi-
 sapiēs: nō opus habet argui. Mulier stulta & cla-
 mōsa plenaq; illerebris. et nichil dōno scēs. sedit
 ī forib; dom; sue sup solā. Mulier her hēsīs est
 contraria mīmūd sapiētie. que sua superius sa-
 cramenta cecinit. Sedit at & ipā ī foribus domus
 sue. id ē. ī doctorib; falsitatis. qui ī penetralia
 fidei miserōs fallēdo ītroducūt. Sup solā autē.
 quia ī cathedrā sibi p̄dicatiōis vsurpat. Her est
 cathēdra pestilētie. ī qua b̄s vir sedere Structat.
 In excollo vrbis loco. Dicit de sapiētia. quia ī
 sūmis excolisq; v verticib; dat vocē suā. Sed
 illa ī sublimitate virtutū; her ī superbio elatiōis
 atollit. Et vocaret trāseūtes p̄ viā: et p̄gētes
 itinere suo. Vocat hēsīs ad p̄fidā sepe cathol-
 ros. quos iter rectū agē. et viā hui; sc̄h trāfice
 citius velle. atq; ad et̄nā p̄riam festinare cōspi-
 cit. Quis est puulus d̄r. Declinet ad me. Et
 verōdi locuta est. Et sapiētia puulos atq; ilipid-
 tes ad suū cōsulūd pene hūsdē verbis videt īvi-
 tare. Sed distat. qd̄ illa simpliciter ad se venire.
 her at quos vocat ad se declinare suadet. quia
 illa mīmūd ad rectū actiōis iter. quos errātes
 cernit. accersit: her t̄ē gradientes ab itinere
 suo deuiare. et ad se diuerrē docet. Nā furtiue
 dulciores s̄: et panis suauior. absconditus.
 Sapia palā mētā p̄osuit. et miscuit vinū suū.
 at stulta nil meratū. ad aquas furtiuas et ab-
 scōditū panē quosq; valet aggregat. quia ca-
 tholica ecclā palā mūdo diuinorū eloquia cōsul-
 cōiūia pādīt. diuinitatis & huānitatis xp̄i
 misteria celebrada p̄cipit. vel certe ī vno m̄pto
 h̄storica simul et allegorica auditorib; suis
 factiā propinat. ut pro suo queq; cap̄ cap̄.

vite poculis reficiat. At hereticorum doctrina. publice
fidei et professionem. sua secretim decreta prepo-
nit. et cum nichil spirituale habeat. suaviorum se ca-
tholicis pastoribus scientiam iactat docere. ut scilicet
et libertius audiat et agat que palam in ecclesia
dici credique prohibet. et dulcius hauriat hauri-
atque insipientia que putat facta. cuius prohibi-
ta fuerat audientia. **D**ocet in aqua furtivis. bap-
tisma hereticorum: in pane abscondito. eorum sacrificium
designari. At impta hanc mulier adultera in aqua
furtivis et pane abscondito. prohibita et illicita
convivia dulciora esse assuevit. Et ignoravit
quod gygantes ibi sint: et in profundum inferni vine eius.
Nescit adultera nescit hereticus quia imundi spiritus suas
domos habitant. et qui in profundis inferni penas
sunt. eternis in actibus luxuriosorum. ipsi hereticorum
dogmatibus quasi convivium quod vivis delectatur opi-
mis. At cum vite in ecclesia christi sacramenta celebrant.
christi verbum audit et servat qui est sapientia dei.
quod et angelice virtutes ibi sunt. et in operibus
celorum convivium fidelium. **P**ane enim celi dedit eis.
Pane angelorum maducavit homo. **¶ Explicat**

P liber primus. Incipit liber secundus: — Capitulum decimum.
Parabole salomonis. **F**lour ponit titulum.
quia novum genus locutionis incipit. ut non
sicut superius de singulis bonorum malorumque partibus
distinguitur disputet. sed alterius versibus. actus
verorumque describat. Filius sapiens letificat patrem: filius
vero stultus mestitia est matris. Qui accepta fidei myste-
ria bene servat. letificat deum patrem: qui vero hec
actio mala vel heresi commaculat. mater
conviviat ecclesiam. **N**on perdit thesauri impietatis

iustitia vobis liberabit a morte. Et a trahit trahit
 totia morte sepius vt danielē & tres pueros,
 et a ppetua semp iusticia liberat. At vobis the
 sauri p impietate congregati. et si aliquando ali
 quando corpali videt eripere. plus tamē mali
 pro impietate qua acquisitit se. q̄ comodi t̄ eo qd'
 pro vita se dant. conferūt. **Nō** affligit dñs fame
 aīam iusti: et iudias ipiorū subuertit. Et si quā
 do iustu ipiq̄ fame affligit vel etiā necat: nō
 ledit aīam ei. quā dñs i futura vita. sue glā
 vīsiōis cōsolat: qui & eadē ipiorū iudias:
 i ipōs iudē iuste vīdicādo retorquet. **Egestas**
 opata est manū remissa: manū at fortū diuitias
 parat. **Qui** negligēter vīuit i hoc sēo. egebit
 bonis i futuro. at qui dño fortiter militat: diui
 tijs etne beatitudis remunerat. **Qui** congregat
 i messe filij sapiēs est: qui at steritit estate filius
 ghuōis. **Qui** congregat p̄o aīas fidelū: filij sapiēs
 est. Et quidē in messis her multa est: oparij at pauci.
Qui vō hoc tpe acceptabili. et pro sua salute curādū
 torpescit: cōfudet i die retributiōis. **Benedictio** dñi sup
 caput iusti: os at ipiorū operit iniquitas. **Iustis** dicit
 i iudicio. **Vente** bñdī p̄is mei. p̄cipite regnā. **Os**
 at ipiorū qd' cōmestatiōi. ebrietati. et colloquijs ma
 lis sermebat: iniquitatē iniquitate quā gessit. cōdep
 nabit. **Deniq;** os illius operit iniquitas. qui i tormē
 tis positus. linguā sibi i qua ob plura scelera plus
 punitus est. refrigerari aluit. **Memoria** iusti cū
 laudibus: et nomē ipiorū putrescit. **Et** i hac vita
 boni bonos siue vīuetes siue defūctos laudibus
 effeunt effeunt: ipiorū at et artus detestāt et nomē.
Et i vita futura iusti i di laudib; vīuūt. reproborū

at honor. nomeq. laudibq. putribus gēhene sup
 plūib multat. ubi vermis eoz nō mouetur.
 et ignis nō exstinguet. **Qui abulat simpliciter.**
 abulat gēdeter. **Qui at deprauat vias suas:**
 manifestus erit. **Qui se simpliciter viuere se**
 nouit. facile cūta spernit aduersa. quia se p
 her ad gaudia futurū eē cōfidit. dices cū ppha.
Dñs defecit vite mee: a quo trespido. et ce
 terra. **At qui prauis tredit vijs.** nolēs licet pa
 tescat. ac digna fr̄s recipit. **Nichil ei occultū qd'**
 nō reuelabit. **Qui amittit ocl̄o.** dabit dolorem.
Qui mitibz oculozū deridet aliquā: nō euadit
 sine dolore tormēti ac penitūdis. **De qualibus**
 ait psalmista. **Qui oderūt me gratis.** et amebāt
 oculis. **Vel certe qui amittit oculo dabit doloze.** qz
 filius stultus mēsticia ē mris sue. **Stultus la**
 b̄is verberabit. **Vel suis videlicet quibz dāpna**
 ri meruit. quia mors z vita ī manibz lingue.
 vel eozū aq quibz quia corrigi nō potuit. sentē
 cū dāpnatiois accepit. quomodo psalmista cū
 ait. **dñs libera dīaz meā a labijs ūqz z a lingua**
dolo dolosa. **Utrūqz a dño qrit.** ut et ipē labia
 ūqua ac linguā dolosa nō habeat: et alienozū
 ūquitate ac dolis misime minime possit decipi.
Vera vite os iusti. Et dñs de doctoribz. qui credit
 iqt ī me sicut dicit scriptura. **flūa de vtre eius**
fluet aq viue. Et os ipozū operit ūquitatem.
Impj st̄ qui vel sua vel ppiorū circūta. ne ad sa
 nitatē p pueiant. defēdedo cōregūt. **Qd' operat̄s**
Alia dñm orat. ut nō delinet cor suū ī verbū
 malū ad excusadas excusatioēs ī peccatis.
In labijs sapiētis inuēt̄ sapia: z virga ī dorso

s

s

s

c

s

s

s

s

s

ei q' idiget sapientia corde, **V**irga i dorso, est videtur
 i posterioribz. id e' i sequere vita. **Q**ui bene plaga
 illa famosa. qui philisti i natibz feriebatur. ex
 primit. **Q**ui ergo no vult virga i dorso portare.
 portet i labijs sapienz: loquat' laudes xpi. et p'
 cepta pdicet. **V**erū quia sp' dnm laudare. no at
 sep' docē. no oia que nouit. oēs docere cōuenit. sa
 pienti. cre' subdit'. **S**apientes abscondit sapiam.
Faciles videlicet. quia tep' taceri & tep' loquedi.
Unde psal. **D**u' assistet p'cor' iqt' aduersus me.
 obmutui & humiliatus sū. & filii a bonis. **E**t ap'ls
Nichil iudicauī me scire de' vos. nisi xpm' ih' & huc
 crucifixū. **O**s at' stulti g'fusiōs p'pimū est. **Q**uia
 vel iordinate bona. vel apte loquitur mala.
Substantia diuitis: uibe fortitudis ei'. pauor pau
 perū: egestas eorū. **D**iuites cōfidit i diuitijs
 quasi i uibe munita: paupes ideo pauet. ne de
 ficiat. quia se nouit egeros. **I**qualiter qui
 i deū dices est p' bona opa. cōfidit i illo quasi i
 uibe inexpugnabili. que a nullo possit possit hoste
 superari. **A**t qui uirtutū cōagustat'. ideo celestibz
 eger diuitijs. quia nōpō pauore timet diuos
 p' dno tolerare labores. **A**bscondit odiū labia mē
 dacia: qui profert g'tumeliā. insipies est. **S**i ergo
 uerax et sapiēs esse desideras. odiū neq' i absco
 ditō cordis cōtege: nec p' ois g'tumeliā profert.
 sed tui et col' dilectioē: et os ueritate repleat'.
Quasi p' r'fid' stult' q' apat' scelus: sapiā est autē ui
 ro prudēt'. **P**rouidentia a prouidēdo nomē accepit.
Stultus est igit'. qui gaudet i scelere. **S**apientis
 at' est et ei' qui uiri nōie dign' sit. prouidēre.
 quia risus dolore miscebit': et gaudia peccadi.

Secūdus,

pena seqt^r ultiois. Qd' timet ipius vāet sup eā:
 desiderū suū iustis dabit. De illo ipio dicit. qui
 scies peccat. **T**imet q' ipius videre districtū iu-
 dic' desiderat iusti dissolui et esse ad ppo. Ille ne
 ne terrenis gaudijs pmet^r. et sempiterna ultioe
 plorabit: isti ne irolat^r eoz ploget^r. sed premia
 q' certauere percipiat. **V**triusq' at qd' eode tenet
 aduēct. Quasi tepestas trāsies nō erit ipiq: iustq'
 at quasi fūdamētū sepitū. De pscavozibz ecclē
 dicit. qui domū fidei subuertē querūt. Sed illa ī
 vero fūdamētū hoc ē ī ppo collocata: ipi optiplo
 disperēt. **S**icut acetū d'ibz et fumū oculis: sic pi-
 ger. h'is qui miserūt eā. **S**icut h'eticoz p'fidia bo-
 nis doctoribz molestiā generat et lacrimas. sic
 male viues catholicis eis qui fide suā ex opibz ostēde
 ostēde iusserūt. p' tertiā gravis est. **O**culi q'pe et
 dēres. doctores s' ecclē sed: qui ei rā ut itinera
 p'uide. et alimēta spūalia suggerere solent.
Vino acetū qd' a vino degenerat. et fumū q' qui
 ab igne ascedēs euanescit. eos qui ad ecclāstia fū-
 suauitate et caritate p' supbiā vel sorordiā rece-
 dēres. hāc etiā verbis ipugnat. figurate denūciat.
De quibz dicit iohēs. Ex nobis exierūt. sed nō erūt
 ex nobis. et reliqua. **T**imor dñi affonēt dies: et
 āni ipiozū breuiabūt. **Q**ui dno fideliter seruiūt
 etnaliter donabūt. **A**t qui mācipāt^r ipietati: cū
 hac vita pendit bona que amabāt. **E**xpectatio iustoz
 leticia: spēs at ipiozū peribit. **P**ater q' iusti letēt
 ī expectatioe vite sequētis: quibz cōtristēt^r ī afflic-
 tioe vite presentis. **V**nde est illud. Tu es michi
 refugid a pressura q' cecidit me. exultatio mea.
At vō ipi qui se putat ī futuro requisitū: aut
 certe nichil po post mortē futurū fallūt.

Neq; huic repugnat sententia qd' supradictu est,
 Sūt et qui sciētēs futurā bonoz & malozq; iudiciū,
 nichilomin9 negligētia vel desperatiōe vel etiā
 de industria peccāt. Talib9 q; iteritus quē timet
 adueiet. Sūt qui mala que faciūt. aut mi9
 puniēda estimāt. aut bene gesta ideoq; bona
 mercede remunerāda iudicat. De q;9 res dicit:
 quia spes ipiorū peribit. Nā et de hīs qui sciētēs
 delinquit subsequēter aduēgit. Fortitudo simpli-
 cis viā dñi: et pauor hīs qui opāt mala. Di-
 iqt' ab dñā scripturariū cōphēdere nō valet.
 nō tamē de salute desperes. sed gradē viā dñi.
 age bona q' nosti. et iter' cōnumereberis. Sed' fortēs
 merito pauet illi. qui rā q' nozūt. facere cōtempnit.
 quia ex certa restat q' patiāt' mala mala.

Caplin. vi.

Fratera dolosa. abhōiatio apud deū: et pōd9
 equū volūtas ei9. Fraterem dolosa nō totū i me
 sumarioe pecunie: sed i iudiciaria disa. et iōe tenet:
 Qui et alit' causā paupis. aliter pōdit. alit'
 sodalis. alit' audit ignot: statera utiq; librat iiqua.
 Sed et qui sua bene gesta melioza q' pxiōzū. suaq;
 errata iudicat leuioza: trūtina pōderat dolosa.
 Necnō et illi qui onera iportabilia iponūt i hu-
 meros hōim. ipi at vno digito suo nolūt ea tūgē.
 Et ille etiā qui qui bona i publico. et mala agit
 i occulto. pro iūqtate libie dolose abhominabit'
 a dño. At qui sinceriter agit i oib9. qui causā
 et causā equa la lance discernit. nimirū iūsti
 iudicis volūtati & actioi cōgruit. Vbi fuerit sup-
 bia: ibi erit & cōtumelia. Quia supbi vl' cōtume-
 liose egerūt p' gceptū sine ignorātia discipline.
 vel p'ximis cōtumelias i gerūt. vel certe qz oib'
 qui se exaltat humiliabit'. vbi at' hūilitas ibi

Secūdus.

et sapientia. Abscondisti itē her a sapientibz et prudentibz
 et reuelasti ea puillis, idē. huilibz. Mortuo hōie
 ipio: nulla erit vltia spes. Hec miser hāc sentē
 cā p̄trāsūt origenes, qui post vniūsale expe
 m̄nq; iudiciū. vitā credidit oibz ipiis et peccōibz
 dandā. Notādū at. qd' et si ipiis post mortē spes
 venie nō est. sūt tamē qui de leuioribz peccōibz q̄bz
 obligati defūti sūt. post mortē possūt absolui.
 vel penis videlicet castigari. vel suoz peccōibz.
 elemosinis. missarū celebratiōibz adiūti. Sed
 her q̄buscūq; fuit. et ante iudiciū. et de leuioribz
 fuit exaratis. Qui vō se logo post iudiciū te
 pore liberados putāt. fallūt. Et forasse ad
 eos p̄tinet qd' sequit. Et expectatio sollicitoz peri
 bit. Ite alia est sollicitudo. qua boni semp ad implēda
 dei p̄cepta sūt acciti. alia qua reprobi. cū scierēs
 peccāt. solliciti metuūt. quādo etnā imp̄ rapiāt
 ad penā. Ideoq; tē expectatio eoz qui deo sollicita
 mēta mēte seruiūt coronabit. eoz vō qui deo
 q̄p̄ndēs et ante iudiciū ei iypria q̄ cōsuetia
 se accusante cōdēpnāt. expectatio sollicitozū
 peribit. Hūc versū longe aliter habet antiqua
 trāslatio que ait. Defūti hōis iusti nō p̄riēt spes:
 glā at ipioz peribit. Iustus de angustia liberatq;
 est: et tradet̄ ipius pro eo. eo. Martir quiq; deā
 quisq; de āgustia passiois liberatq; est post mortē.
 et tradet̄ ī pena pro eius causa p̄fator. qui eū
 angustauit. Iacobq; martirio coronatq; est. petrū
 de carcere saluatq;. et hō dōs qui eos p̄secutq; est.
 a vermibz visibi visibiliter cōsumptq; est. raptus
 invisibiliter. vbi vermis ei nō nō moriet̄ et
 ignis nō extinguet. Similator ore decipit amicu
 suū: iusti at liberabūt scietia. Heticus simulas
 similas doctrinā catholicā. decipit auditore suū.

Qui autem iuste veritate sequuntur euangelij. liberabunt
 scientia catholica. ne discipula trahantur heretica.
 Qui despiciat amicum suum. indiges corde est. vir autem
 prudens tacebit. **Mo^o despiciat q^o est. vel deridat q^o**
 a nobis. qui nos simplicitate amare probat. etiam
 si repte quid per iperitiam facit. Qui si hoc facit.
 dignus est sapientie. At vero prudens quisque de tali
 commissa publice tacet: sed hoc occulte casti
 gat. **Mo^o id sequentibus versiculis artius inculcat**
id dicit. Qui adulat fraudulenter: reuelat ar
chana. Qui autem fidelis est: amici celat commissum.
Et in euangelio dicit. Si pertraherit i te frater tuus.
 vade et corripe eum ut te et ipse solus. Si te audi
 erit lucratur tuis fructibus tuis. et cetera. Unde et
 vobis subfertur. **Vbi non est gubernator. populus corrumpet.**
 salus autem vbi multa consilia. **Re es te putares**
 amici quoniam si corrigere non potes ultra oculo
 celare debere. vobis dicit populum sine gubernatore
 corrumpet. saluari autem vbi multa consilia sunt. ut ostendat
 dat quod solus emendare emendare non valet.
 pluribus esse reuelandum. ut unanimis omni con
 rigitur industria. **Affliget malis: quod fide facit per**
extraneo. In propterea est huius sensus. **Hoc est a**
 fonte scilicet extraneus. qui peccata sua peccando cor
 rigere dissimulat. et quodque talibus vel colonis gratias
 gerit. vel vitam promittit eternam. quia quod extraneus
 nec fide facit. seipsum profecto ante districti iudicis
 oculos ultione dignum reddidit. **Qui autem cauet**
laqueos. securus est. **Securus erit in futuro qui**
 vult bene futuridolus. et sua sedulus et erum
 ta per peccata curat. et malorum ipse dicit se so
 cietate seruat in manu. **Manus in manu non**
est in nocens malus. Qui manus inigit in manu: -

Secundus.

nil utiq; opat. Sed manq; i manu no; ait
 ino; malus: quia & si ab iqua actioe manq;
 ad hora; subtrahit, subtrahit, cordis tamen ino;
 tra; malus hanc habet no; potest. Unde & pmit-
 tit. Abominabile dno; cor prauu;: semel autem
 iustoru; saluabit. Hoc est ad supra dicit. Be-
 minati at iusticia; merces fidelis. Vel certe
 semel iustoru; saluabit. Qui qui pcedit iustoru;
 ex ppla fertat: horu; q; vestigia ad uicida et ne
 salutis gaudia sequunt. De q; ysaas. Os
 qui uidit eos cognoscat eos, quia isti st' semel
 cui bndipit dno;. Circulus aureus i nauib; q;
 suis: mulier pulchra & fatua. Circulus aureus
 si i nauib; suis isuperis, nichilominus illa tra;
 uerte naso et uoluntate luti pperit properat
 imergi. Ita mulier fatua, si pulchritudine
 uultus sui uel habit; accepit, sua tamen fatia
 ad ifima declinare, sua q; speciositate ad euer-
 tedos ubiq; castitatis flosculos circuferre, se-
 ceno uoluptatis iquinare diligit. Aliter,
 Qui ornamentu; diuinoru; eloquiou; in medi-
 tando cōsequit: sed hoc uicido ifequit: cūculu;
 aureu; habet i nauib; q;, Sed more suis tra; sub-
 igeret no; desistit, quia qd' ore noticie pcepit,
 imūda actioe sordidauit. Ideoq; talis aū. mu-
 lier pulchra & fatua eē cōfēt: quia carnalif
 b; dedita illecebris: pulchra est p sapiam, sed
 p actioe fatua. Aliter, Quia dicit hētia
 intore uidit eloqui; splēde, nec tamen sapientie
 apto intellectui congruere, cūculus iqt aureus
 i nauib; suis, id est pulchra & cūcūflepa locutio
 i sensib; mētis stulte, cui ex eloquijs auri-

pedit. sed tamen ex tunc incensis pondere. more suis
 ad superiora non respicit. **Q**uod scilicet opposuit
 dices. **Q**uilibet pulchra et fatua. id est. doctrina hinc
 pulchra per verbum: fatua per intellectum. **D**esiderio
 inordinato omnem hominem: et presertim ipiorum furor. **S**ep
 iusti iusticia ubiq; regnare desiderat. atq; ipi
 etiam cum quos ab impietatis opere operarios videt.
 proposito tamen diu mentis ad inferenda aulibet
 vni furoris tradunt. **E**t hoc est quod supra dicitur
 Manus in manu non erit innoxius malus. **I**tem. **D**esto
 latio ipiorum furor. quia plerumq; ira per silentium
 clausa: intra mentem vehementius estuat. **A**lij di
 uiduntur in a et ditiores sunt. quia **Q**uia et dupli
 accipiunt in hoc ipse. et in solo futura fecunda videtur
 vita eterna. **A**lij rapiunt non sua. et ipi egesta
 te sunt. **S**ep igitur in egestate sit. non solum in comestis
 ubi nec stilla aque unde ad modicum refrige
 ret accipiunt: sed et in presenti vbi vbi quibus
 quibus innumera rapiat. **S**ep auarus egesti egesti
Nia qui benedicit impinguabitur: et qui rebitur ipse
 qui rebitur. **Q**ui exterioris predicando benedicit.
 iterum augmenti pinguedine recipit. et dum sacro
 eloquio mentem auditorum debuit non desinit: potu
 multiplici muneris debuit excrescit. **Q**ui
 abstrahit frumenta in viliis malis dicitur: benedictio
 at super caput vedditur. **Q**ui scilicet predicatiois apud
 se verba retinet: talis maledicetur in viliis: quia
 in solius culpa silentij: pro multorum quos corrigere
 potuit. pena dignatur. **I**psa est seruus piger et
 malus. qui pro rederio talis quod accipit. in
 exteriores tenebras missus est. **R**edunt autem
 frumenta. qui verbum vite audientibus conferunt.

a quibus primum pacem fidei et confessionis recipiat. dicitur
 dno. **N**egocium dno vicio. Quorum capiti benedictio
 superuenit. dū singulis de tali negotio redierit
 dno dicit. **E**uge serue bone & fidelis. quia super
 pauca fuisti fidelis. supra multa te constitua.
 itra i gaudium dno tui. **H**ene surgit diluculo
 qui qrit bona. **Q**ui at investigator malorum est:
 deprimet ab eis. **B**ona quere que facere debeas.
 quibus ad celestia regna puenias. hoc e. bone dilu-
 culo culo resurgere. id e. crescite luce scientie ad
 bonum opus attingi. **V**el certe. s. bene. id e. ad
 vitam resurgit i tpe resurrectionis. qui nō bona
 qrit i tpe operationis. **Q**ui at mala que dicat siue
 agat. suo modo fallens iquirat. tunc eorum pondere
 ne ad altiora regni pueniat. retardat. **Q**ui qfidit
 i diuitiis suis corruet: iusti at qsi vires folium ger-
 minabunt. **Q**ui presentibus bonis thians futurum
 nō cogitat: veris diuitiis i nouissimo carebit.
Qui at spe futurorum bonorum premium bona se
 faciunt i presenti: iuste qd sperat accipit. **V**ires
 quippe i arbore folium. fructus quos nodū est ostendere
 habet signat affuturos. **E**t iusti quasi vires folium
 germinat. qui spe salui facti. i fidei ac vnitatis gratia
 proficere nō cessat. **Q**ui turbat domum suam. possidebit
 vetos. et qui stultus e seruit sapiet. **Q**ui mare suum
 tumultibus cogitationum noxiarum turbare nō me-
 tuit. hac utiqz malignorum spirituum flatibus. quibus
 obruat ape aperit. **E**t qui stultus sapiet pferat:
 hoc etia ei dominatio seruit. quia patientia sua
 ei i premio probatio reddidit. ut se videlicet
 dampnato. ille brauiū pro quo certabat. accipiat.
Fructus iusti. lignum vite. **M**erces iusti. visio est xpi.
Ipe nāqz sapientia est. de quo dicitur dicitur est

lignū vite est applicatū q̄ vā. Et i apocalipsi, Qui
 viderit iqt. dabo ei eadē ligno vite. qd' est i paradiso
 dei mei. Et hūc fructū modo iusti expectat. q̄ q̄dū
 sicut p̄dūctū est quasi vīres folia germinant
 Et qui suscipit aīas. sapiēs est. Qui aīarū curā
 pro dno suscipit. ut scilicet vel errantes doceat.
 vel inestas solet. vel ege'tes p̄alibz hoībz suste-
 tet. vel p̄cētes ad vite remedia salutis protin-
 hat. vel pastore destitutas gubernet. quo vna
 secū plures ad dnm̄ perducatur. q̄ qui ita iqt' aīas
 suscipit. sapiēs est. quia nimirū sue aīe p̄ her
 unde sublimius cū dno regnet. procurat. Si iusti
 i t̄ra recipit. quātomagis p̄tomagis ipi q̄ p̄cor.
 Si scī martires tāta passi sūt iusti. quāta putas
 eos manere manere tormēta. qui illos affligebat
 iusti. Si iob & thobias ceteriqz dei electi tāta
 i hac vita receperūt adūsa. quid cōtristaris. si
 te qui tā longe i t̄ra illoz vestigia iacos. teptat.
 ad modicū afflictio tangit. Et quidē te si ipm̄ dice
 aut aude nō debes. p̄cor tamē te esse. id ē. aliqua
 habē p̄cā parua sūe magna. apta sūe occulta
 quibz ificiaris debes. ymo cōfiteri debes ne te
 ipē seducas. et veritas i te esse nō possit. Si go
 iusti i t̄ra receperūt a' abel martirij. iob p̄cētie
 exēplar. quātomagis athiorhus atqz herodes. et
 p̄cor i euāgelio p̄licia. qm̄ qui nō nisi dmi illis
 p̄cā. p̄cā curari a dno potuerūt. Notadū qd'
 hac sententiā petrus i epla sua iuxta antiquā t̄ra
 lationē posuit dicens. Et si iustus vix saluabit. h
 ipius et p̄cor vbi p̄cor. Et Qui bonū est
 hauriet a dno grām. qui at q̄fidit i cogitatioibz
 suis. ipie agit. Horū ver. siculorū ḡnepio talis
 est. Qui bonū est nec cōfidit cogitatioibz suis.

Secundus.

sed dñi grāz q̄rit. ac p̄ illā accipit ut pie uiuē
 possit. qui at cogitatioibz suis cōfidit. bonz esse
 nequit. Nā quilibet aduitoris petere nō curat;
 merito ip̄ia actioe ī ip̄ia actioe p̄durat. Mulier
 diligēs corona est viro suo. et ī putredo ī ostibz
 ei q̄ ḡfusioe res dignas gerit. Pater lre fēq̄
 sensus. quia bona et casta. honore viro suo p̄bet
 ī oibz. ei q̄ virtutibz ip̄a domū bene reges. qua
 si grām addit corone. At vō adultera. et si foris
 speciosa parat. itus fetore luxurie sua mēbra
 cōquinat. Verū. spūaliter corona xp̄o. nō aliā
 q̄ seip̄am offert. Des ei qui ī cōtū ei offert
 munera. Et filij syrach. de magno sacerdote ip̄e
 ip̄e stas iuxta arā. et circa illū corona fratrū.
 At ossa. idz v̄tutes quas hēticoy factio cernit.
 habe. putredo prauū dogmatis corūptit. Cogita
 tione iustorū. iudicia; et ḡsilia ip̄ioy fraudulēta.
 Iusti sua facta si dño placeat sedula meditatioe
 diiudicat. ne forte ip̄is min⁹ sollicitis. superuq̄
 arbitet cōtra eos iustiliter aduersa disponat.
 iuxta illud apli. Si nosmetip̄os diiudicarem⁹.
 nō vtiq̄ iudicarem⁹. At reprobi. diuini timoris
 oblitī: de fraude quā faciūt. sua cōsilia cogit.
 Verū ip̄ios et nō erūt. dñy at iustorū p̄ma
 nebit. Verū de hoc v̄ta ip̄y nō erūt qd fuerāt.
 quia post morte qualia nō credebāt inueniūt.
 sed spe sua frustrati. pro premijs tormēta reci
 piūt. Dom⁹ at iustorū. idz ecclā. que partim
 p̄grinat ī t̄ris. p̄ti regnat ī celo. nūq̄ deficit.
 sed quāq̄ mēbra ei hinc illo pueniūt: ibide gau
 dia que sperabāt inueniūt. Alii. Verū ip̄ios
 et nō erūt. qd multa ip̄ietas ī dyb gētibz. multa
 ī fertis hēticorū. multa ī prestigibz magoy. multa

in persecutionibus existit paganorum. **H**ec hys domino dona-
 te subuersis. ablata est pariter et memoria impietatis
 eorum. etiam ipsi apices stulti. ipsa dogmata igne rapta.
 ut in epheso actum ipse apostolorum legimus. **D**omus autem iustorum
 permanebit. quia sancta ecclesia nunquam vel abscondi vel
 potuit auferri. nisi ex eius corrupte scripturis. in nullo
 eius fide violare. tanta temporum longitudo preualuit.
Notest etiam et ita ita intelligi. **V**erte ipsos et non
 erunt. **T**enerete eos ab impietate: et non erunt iam
 ipsi sed iusti. **P**ro quo et alia translatio dicit.
Quocumque se quererit ipius. expriminabitur.
Cui contra de suis dicitur: qui diligenter deus omnia
 reoperat in bono. **D**octina sua noscit vir. **V**i-
 ros vocare scriptura solet eos. qui virtutibus sunt
 preediti diuinis. **U**nde apostolus. stant in fide. viri
 sit agite. **D**octina gratia sua quisque vir esse noscit.
 quia et si res docet. et hoc operibus ipset. **S**ans ille
 colligit. **Q**ui autem vanus et exorsus est. patet co-
 teptus. **Q**uia scilicet ipse virilis animi forti-
 tudine habere contempsit. **M**elior est pauper et sus-
 ficiens sibi: quam gloriosus et idiger pane. **M**elior est
 idiota et simplex sincerus. qui bona quam nouit
 operans vitam uacet meretur in celis. quam qui clary
 eruditioe scripturarum. vel etiam doctoris fultus
 auxilio officio: idiger pane dilectionis. **D**e cuius
 dilectionis pane que ad proximum pertinet. subsequetur
 adiungit. **N**ouit iustus animas iumentorum suorum.
Nest. miseretur et operans operatur ferocitatem
 ac fragilitatem proximo sibi cuius commissorum.
Viscera autem ipsorum crudelia. **Q**ui non solum non
 operantur subditis. sed etiam in ipso hoc quod dominus
 ait. parantur pueros et ancillas. dicitur. **M**ax
 facit dominus meum uerere. **Q**ui operatur in sua. saturabitur.

panibz. q' at fertat orad ſtultiffimz est. Qui
 operet aiam ſua ſpualibz ſtudijs. et nūc vir-
 tutū. et nūc dapibz ſaturabit pzeniorū. Qui at
 p ſalutē aie ſue laborare detractat. tūc iter
 ſtultos reprobatit. tūctſi nūc diuina vel
 mūdāna ſapīa glōſus videt. **Deſiderū** ipy
 monum dū est peſſimoz. **Deſiderat** ipy ipius
 pcedētes malos imitari. et de illoz viti atqz
 actibz loqui. **Deſ** certe. **deſiderū** ipy monum dū
 est peſſimoz. quia omē **deſiderū** ei9 eo cedit.
 qūis ipō neſcite. vt cū prioribz iuſtis. et ne
 mortis carcere claudat. **Verū** quia tales exlta
 quia minime pūdet. pena ſt icurrūt. **Dicit**
 eodē de bonis. **Radi** at iuſtoz proficiet i
Quia nimirū fides et caritas electoz qua radi-
 cati ſt i ppo. nequaqz eos fallit. ſed ad pfectiora
 ſep accreſcēs. plusqz ſapere nouit i futuro
 accipiet. **De** frad oris ſui onqz ſep i plebit bonis.
Fructū oris. est ſermo bon9. **Nā** qui mala loqz
 nō fructū ore generat. ſed dapnū. **Oris** igit
 qui bona loqz. bonis donabit etnis. ſi tamē
 hijs q loqz. actu nō repugnat. **Hec** ei vigila-
 ter adiūgit cū dicit. **Et** iuxta opa manū ſuarz
 retinet ei. **Neqz** ei aliter fructuoſus fit ſer-
 mo doctoz. niſi ſi ipē prior faciat bona q docet.
Fatus ſtatū idicat irā ſua. q at diſſimulat irā
 ſua callidus est. **Qui** ſe i preſēti deſiderat vloſci.
 fatuus est: qui at pro dno iurā gēpmit. ſa-
 pīs est. **Huc** vſicū alia hūſlatio ſic habet.
Stultū eadē hora pūciat irā ſua: occultat at
 ignominia ſua aſtutus. **Nō** at ignominioſa
 iracūdie paſſione ita a ſapientibz occultada
 eſſe decernit. vt ei9 vſlocitatē culpās. non

prohibeat tarditate, quā utiq; si p̄ necessitate hūa-
 ne f̄ firmitatis irruerit, idō cōsuet̄ occultada
 ut dū ad presēs sapiēt̄ obtigēt, sapiētius
 amoneat, et i p̄petuū defeat. **H**ec etem est
 natura ire, ut ut dilata languescat et pereat,
 prolata vō magis magisq; collagret. Est q̄
 p̄mittit, et quasi gladio pugnat̄ consuet̄.
Promittit se nōnulli obedire veri veritat̄
 veritati, sed ubi tēptatio terrens sine blandicō
 i p̄dicatū prestiterit, deserūt quidē cepta,
 sed tamē ḡficiētia promissi quasi gladio pugnat̄.
Lingua at sapiētū, sanitas est. Quia et
 bona q̄ promittit, ipi p̄ficiēdo ad vitā pue-
 niūt; et alijs q̄ loquat̄ p̄dicatō d̄ demonstrat.
Labium veritatis firmū erit i p̄petuū,
 qui at testis est repetitius. cōtinat linguā
 mēdaci. **F**ides ecclāsticā sēp manebit, qui at
 repōte noua dogmata ifert mēdaci est mi-
 nister mēdaci hētici. **H**omo versut; celat
 factiā. **V**erisut; hoc loco i bono acapit̄ utel-
 ligit; id ē, sapiēs & p̄uidēs, qui nōndq; de
 industria suā celat factiā, duplici nimirū
 mūd̄ ratiōe, vel nō valēs ifirmis audito-
 rib; loqui quasi spūalib; sed quasi carnalib;,
 vel nolēs sēp dare amib; neq; ante portos
 margaritas spūḡ proicere. **E**t cor i p̄piciū
 prouocat stulticiā. **Q**uādo vel ipi appetētēs
 plus scire q̄ oporet scire, ei; q; meditandū
 p̄. **P**rosiliūt, ut pro sapiētia stulticiā teneat
 vel certe alios qui necdū impere queūt,
 docē nitētēs, ad maiorē eos stulticiā prouocat.
 et quasi glaucis oculis lūmē i gēretēs solis,
 modiciū lucis qd' cernē videbāt; auferūt.

Nam fortius dicitur: que ad remissa est tibi
 feruet. **U**bi quiaq; non solum victoribus bella superat.
 sed et ceteris sibi maiori virtute gratia principat.
Qui ad dissoluti animo patris implorari non metuit.
 pessimo ex parte dyabolo tributa victoribus condie
 soluit. et si non dominum eius vinctes peccato
 evaserit. post morte traditi eide carcere ab eo
 penam penam mittit. eternam. impta qd
 dno in evangelica parabola testat. **N**am et de talium
 correptione desperandum est ad protinus ad iudicium.
Merito i corde viri humiliavit illud; et sermo d
 no serificabit. **Q**uia nimirum nimirum nec est
 ut prius peccato meror peccatoe hnditer salubri
 ter huius humiliet. et ita postmodum p iudicium sac
 dotis sermo date reconciliatiois serificet. **Q**ui
 negligit dampnum p amicum. iustus est. **S**i hoc
 de generali peccatoe largitior. et puro hoi a
 mico p iuste dicit. quatomagis iusticie coro
 na dignus est. qui pter eum qui dipit. dico vobis
 amicis meis. ne timeamini ab hijs qui vos occi
 dunt. vel vobis que possidet dat pauperibus tibi
 vel rapina bonorum suorum eum gaudio suscipit. vel
 certe ipam passionem carne mortificanda sine
 occidenda tradit. **I**terum at ipiorum decipiet eos. vel
 cum sua retinere. vel aliena rapere gaudent.
Unde et sub iudicium. **N**on timeet fraudulenter lu
 crum; et substantia hoiis erit auri precium. **F**raude
 namque acquisita pecunia. plus tamen dampni. q lu
 cri addit i archa. **E**t qui ppter pro dno substantiam
 novit dissipare. remunerate ipso pro terrenis
 celestia dona dona recipiet. **A**liiter. **N**on timeet
 fraudulenter lucrum; et substantia hoiis erit auri
 precium. **Q**ui fraudulenter mente simulat se esse

bonū nequiter nequiter vinctū ī occulto. nō inuenit
 bona vite sequētis. qui at substantiā virtutū spīri-
 tualū veraciter acqrit: merabitur ex claritate ea
 regni p̄henis. **Ad** verbis sequētibz apertū dicit.
In semita iusticie vita: iter at deuid ducit ad mortē.
Semita et iusticie. substantiā acqrit virtutū. q̄bz
 etne vite claritas auro p̄ciosior emitur. Iter autē
 p̄raud quo fraudulētus īcedit. perditō lucro t̄pali
 qd appetit. ad mortē quā p̄uide noluit addit se-
 piternā. **Filius** sapiēs doctrīa p̄ris: qui illuzor
 est. nō audit ad arguitur. Tancū iter sapiētē distat
 et stultū. ut h̄c aliquādo p̄ofūd eruditiōis ad eū
 qui se docuerat docedū p̄ueniat. ille nec cū arguitur
 nouerit audire. **Vult** et nō vult piger. auidat
 operatū īpinguabitur. **Perte** pigri vocabulo deno-
 tat qui nolūt regnare cū deo. delectat̄ p̄remia
 ad pollidet: detinet certanū ad iubet. **De**
 quo iacob. ait. **Vir** duplici aīo. īconstas est ī oibz v̄bz
 suis. **Et** fili iheron. **De** p̄corū etiā īgnedietū duabz
 v̄bz. **Qui** at iusta opant̄ dominica. ideo faciūt.
 quia aīa illorū p̄fca sup̄noīd dulcedie v̄f reficitur
 īpta eū qui dnm̄ obsecrat dices. **Sicut** adipe et
 īgnedie repleat̄ aīa mea. **Vel** certe aīa opatiū
 īpinguabitur. quia qui p̄ius ad dnm̄ **pro** laboribz
 pro dno laboribz īstudat. celesti et īmarcessibili post
 laboris mercede donabitur. **Est** quasi dices ad m̄d̄
 habeat. et est quasi paup̄ cū ī multis diuicijs sit.
Dices sibi videbat̄ ille qui īuebat̄ purpura et
 bisso. et epulabat̄ cotidie splēdide. sed quia deū nō
 habuit. cōperit ī fine nūll fuisse qd̄ habuit. **Vnde**
 dictū est de talibz. **Dormierūt** sopnū. et m̄q̄l̄ tūc
 necerūt oēs v̄ri diuiciā d̄ ī manibz suis. **Paup̄**

Caplm. xii.

Secundus.

viii.

contra videbat Lazarus qui iacebat ad ianuam eius
 vltimis plenus, sed in multis erant diuites qui vlti-
 tate habuit humilitatis, qui conditoris omnium diuitiarum
 videlicet dei corde gestabat. Quid autem vere diuitie
 valeant, quid vero paupertas agat, subdeco manifestat.
Fed precipio autem vobis, diuitie sue, qui autem pauper est in
 crepatione non sustinet, Qui ergo animam suam vult
 redimi a futura ira: congreget diuitias bonorum
 operum, Qui si huiusmodi eget diuitiis: increpa-
 tionem districti iudicis sustinere non valet, De qua
 psalmista postulat dicens. **D**ne ne in ira tua arguas
 me, neque in furore tuo contempnas me. Alioquin in
 mihi pauperes pauperes increpabit a domino, sed bene-
 dictionem a te et hereditatis percipiant.
Lupus iustorum letificat: lucerna autem impii extinguit.
Lupus iustorum que perpetuo letificat, spes est fu-
 turorum, lucerne impii que repetere extinguit.
Felicitas sibi laboribus, Inter superbos superurgit.
 qui autem agunt cuncta consilio, regunt sapientia, Inurgant
 iter se semper hietati, inurgant et ceteri reprobi:
 quia videlicet non norunt unitatem fidei et verita-
 tis, **F**ideles autem qui consilio eloquiorum diuinorum
 frui non cessat, regunt moderamine sapientie, que
 eos inurgari non sinit, **S**ubstantia festinata minuetur:
 que autem paulatim colligitur manu multiplicabitur.
Qui voluit diuites fieri, cadunt in temptationem, neque
 ipsas diuitias quas vel acquirunt vel cupiunt,
 petuo possidet, **Q**ui autem pro acipienda substantia
 premium celestium iustis insistit laboribus: multi-
 plicata superne benedictione munera perpetuo percipiet,
De quo apertè subdit. **S**pes que differt affligit
 animam, signum vite desiderium veritatis, **Q**uia

nimirū q̄dū differt spes et horū. affligit aīa
 fidelū. vel pro dilatioe videlicet honorū que amat,
 vel pro illatioe malorū que tolerat. ip̄e ei est lignū
 vici aplectētibz se. Qui detrahit alicui rei: ip̄e
 se i futurū obligat. Qui detrahit bone rei. se i fu-
 turū obligat. quia qd̄ debuit sibi faciendo pena sibi
 qua constringat preparat. Sed et is qui male rei
 detrahit. ip̄e se i futurū obligat. nō ut pro tali de-
 tractioe penas suat suat. sed ut post detractionē
 sese cautiū agat. quia nimirū que i alijs
 iuste reprehendit. ip̄e ip̄one nō amittit. et amate
 ap̄lo. Qui dicit nō me chondū. me charis. Qui
 ab hominibus ydola. saclogū facit. Qui autē
 p̄ceptū. i pace versabit. Melius est qd̄ de sua quēss
 fragilitate metueret. ne forte diuina p̄uati
 p̄uatiēret ip̄eria. q̄ aliorū curata stulto ore
 lacernare. dicite rursum ap̄lo. Et si occupatus
 fuerit homo i aliquo delicto. vos qui sp̄uales estis.
 iuuite huiusmodi i sp̄ū mā suetudis. q̄ desideras temp̄
 ne et tu tepteris. Astutus agit oīa cū consilio. qui at
 fatuus est. aperiet stulticiā. Vbi oīa cū consilio
 dicit agēda. diuinū potius qd̄ sacris eloquijs iditū
 est q̄ huānū intellige. fatuus est ei qui extra hoc
 consiliū vniū: quibz naturaliter astutus esse
 videt̄ et prudēs. De quo recte subdit. Nūcius
 ip̄i caderē i malū. Verū at dicit et sabellū ceterosq̄
 angelos. id ē. nūcios sargane. qui qm̄ consiliū neg-
 leperūt diuinariū septuagintū. deciderūt i malū ge-
 hēnaliū tormetorū. Legat̄ at fidelis sanitas.
 Id ē. catholici q̄sq̄ p̄dicatoz. sanitatē sibi suisq̄
 auditoribz acq̄rit etnā. Desideriū si apleat̄ de-
 lectat aīam: detestat̄ stulci eos q̄ fugiūt mala.

Omne desiderium siue bonum siue malum sit. ubi ad
 effectum puenierit. delectat animam. **D**ulci qui car-
 nalibus desiderijs solu gaudet. detestatur eos qui
 pro amore celestium ifamnia oblectamenta contemp-
 nunt. **Q**ui cum sapientibus graditur sapiens est. amicis
 stultorum efficitur similis. **C**um sapientibus ire est. sapie-
 tiam actus imitari. **Q**uilibet 9° simplex
 quisq; sit rusticus. qui archana sapientie compe-
 hende nequeat. si tamen sapientiam exprobra uide-
 sectatur: iure iter sapientes annumerabitur. **Q**ui
 uo stultos non potest naturam quia homines sunt. sed propter
 stulticiam quia nimis sunt uel histriones uel aliqui
 tales non ut instruendo corrigat. amat: sed ut fruetur
 de deterioribus efficiat: alijs nimium et si perigentium
 uel doctrina sapiens esse uidetur: stultorum nota digna
 simul et dampnatio uidetur. **H**onore reliquit heres
 deo filios et nepotes. et custodit iusto substantia
 patris. **S**epe uidimus bonos sine filijs obire.
 imo maiora prouisa a domino polliceri hijs qui
 filiorum procreationi uirginitatis castimoniam
 preposuerunt: sed et substantiam iustorum a peccatoribus
 tolli. **N**am et apostolus glorificat eos qui tra-
 pinam honorum suorum cum gaudio susceperunt. **U**nde
 spiritualiter intelligendum. quia bonus et iustus. dominus
 est: qui post passionem suam. ascendens in celum. reliquit
 heredes sine dotibus apostolos et successores eorum. **A**d cuius
 fide conuersa est multitudo gentium. que erat substantia
 dyaboli. **I**ntrauit namque in domum eius male fortis
 aduersarius. et cum maiori uirtute conuersus. di-
 ripuit arma eius in quibus confidebat. et spolia distri-
 buit. ut ipse in euangelio. **U**el certe. custodia est
 iusto substantia patris. quando ablatum est a iusto

iudicio regnū dei. et dicitur est gēti faciēti fructus eiꝝ.
Multi tibi in noualia p̄m: et alijs aggregat̄ absq; iu-
 dicio. **A**bsq; iudicio recto facit. qui congregādis
 diuicijs sedulus iſistit. et has congregatas non
 pro redēptiōe aīe suae paup̄ibꝝ dispēsat. sed alijs
 post se dispētanda reſeruat. iuxta qd̄ i sup̄iore
 versu iuxta līrā dicit̄ et custodit̄ iusto subſta-
 tia peccōris. maxie cū sibi victus abūdet ex iure
 p̄ine hēditatis. neq; vllas pecunias colligēdi
 necessitas tēubat. **H**oc est ei qd̄ ait. multi p̄ noua
 tibi p̄m. **I**uxta sētū vō spūalē multi s̄ tibi ait
 elemosine celestis i dicit̄ et ex p̄lis venerabilid
 p̄m. **E**t absq; ratioe facit qui hīs legēdis. medi-
 tandis. opponēdis iſtans. nō suae salutis p̄ hoc sed
 aliorū potius seruit. dū ip̄e ad hīs que legit.
 vel actibꝝ reprobis. vel etiā impietate sensus hō
 hēteri disſerpat. **T**alis nāq; i noualibꝝ. id ē. i opibꝝ
 suae sermōibꝝ p̄m optima iſtitutiōe ex cultus.
 nō sibi sed alijs subsidū acquirit. illis videlicet
 qui tractatus eiꝝ legēdos. archana p̄ eos spūa-
 lis sensus quibꝝ iterius reficiant̄ inueniūt.
Utriq; at̄ sensui conuēit apte qd̄ legit̄. **Q**ui pat̄
 vūge. odit filiū suū: qui at̄ diligit illū. iſtāter
 erudit. **N**ā et p̄ bonū filiū. et discipulū inḡ
 catholicus ne ad iūquitatē deflectat. sollicitus
 erudit. **P**rocedēt at̄ versicula antiqui it̄p̄os
 ita trāstulerūt. **V**iri iusti diuicijs aīis multis
 fruēt̄: iūqui at̄ periet breuiter. **I**ustus comedit
 et replet aīam suā: v̄ter at̄ ip̄lorū iſaturabilis.
Iustus p̄cipit cibos sapientie qui i noualibꝝ p̄m
 hoc est. i opibꝝ at̄ verbis p̄cedētū iustorū probat̄

exort. et hoc ad p[ro]f[er]m a[n]i[m]e sue bene viuendo tra-
 icit. **V**eter at ip[s]o[rum] id e[st] capiti[us] capacitas se[pe]
 heretoz[um] insatrabilis. q[ui]a sicur ap[osto]l[us] ait. se[pe]
 discetes. n[on]d[um] ad veritatis fructu[m] pueniunt.
Quare at saturari scia[n]s n[on] meret[ur] q[ui]a nisi
 nequaquam refecti cibis paterne institutio[n]is alijs
 hos congregat absq[ue] iudicio. **C**apit[ul]o mu[lt]o Capit[ul]o xuy.
 licet edificat domo sua: insipie[n]s extructa quosq[ue]
 destruet manib[us]. Et vnaqueq[ue] a[n]i[m]a fidelis. et eccl[esi]a
 p[ro]hibe[m]e[m]e[n]t[ur] nicholica. m[an]sione[m] sibi i[n] p[ri]ma celestis bonis
 actib[us] edificat. At v[er]o i[n] reprobi ea que bene a bonis
 ordinata st[ant]. male viuendo. et aliquando eti[am] apte
 repugnando dissipat. **Q**uare at stulti sapientiu[m] art[em]
 lacere[n]t: sequentib[us] verbis ostendit[ur] cu[m] dicitur.
Ambula[n]s vos itine[m]. et times d[omi]n[u]m despicit[ur] ab eo
 qui itami gradit[ur] v[er]a. **A**d hominatio est ei p[ro]d[er]i.
 religio. stultit[us] videt[ur] i[n]credulis. cu[m] fideles p[ro]p[ter]
 dei timore[m] n[on] t[ame]n n[on] abiciunt[ur] sed e[st] tormenta dei timore[m]
 d[omi]n[u]m corp[us] qui occidit corp[us]. **D**e q[ui]b[us] adhuc apte p[ro]
 iungit[ur]. **I**n ore stulti v[er]ba sup[er]bie: labia sapientie
 custodiunt[ur] eos. **Q**uia stulti p[ro] vaniloquiu[m] h[um]iles
 quos despiciunt affligit: sed id[em] h[um]iles sp[iritu].
 i[n] doctrina se sapientie ne decipiat[ur] m[un]dit.
Vbi n[on] st[ant] bonis p[ro]p[ter] vacuu[m] est. vbi at pluri-
 me segetes. ibi manifesta fortitudo bonis. **H**erent
 hoc superiorib[us]. **B**onos na[m]q[ue] doctores catholicos.
 p[ro]p[ter] cet[er]u[m] auditoriu[m]. segetes dicit fructus op[er]um
 bonoru[m]. **I**ncassu[m] g[er]o timet sup[er]bus. et i[n]d[er]ta eloque[n]-
 tia verberet aures ac corda subiectoz[um]. quia vbi
 n[on] st[ant] docti p[re]dicatores. a frustra confluit turba
 pleb[us]. **V**bi at plurime op[er]ationes apparet v[er]itatu[m].

illi aptissime clares. quia hęclaus nō ipam gauri
 uit. sed pro verbi fruge laborauit ille. qui et ipm
 verba casto ore ruminare. et via veritatis rō dis
 cernere pedē noscet inuenire. **Per** mirādū autē ipse
 presepi auditores significari dixerim. cū hoc aliat
 de presepi: doctor at audietes verbo solent nutrire.
Ad inuēdū. quia et de labore hōis presepi implet.
 et ipse hoc suo fructu de presepi reficit. quia ni
 mirū p̄dicator fidelis et audietes verbo vesp̄ reficit.
 et eadē refectioe apud deū et ipse proficit. **Ad** iosep
 figurat hēlye. qui apud saroptenā quā pascat. ipse
 pascat. **Querit** drisor sapiam. et nō inuēit. **Dritha**
 sapiētū facilis. **Cayphas** qui dñs dixit. adiuo
 te p̄ deū vniū vt dicas nolite si tu es pp̄. quia male
 quēbat. inuēre qd̄ rogabat nō meruit. **At** discipuli
 qui se se humiliter auditū veritatis subdidit. ac
 cepta sp̄ grā. obliuā scripturū intelligē meruerūt.
Sed et nūc doctna prudētū facilis erat. quādo col
 nelius cū dmo sua et ceteri talis vbi humiliter
 audietes moy moy credibāt. et accepto sp̄ s̄o. hū
 guis loq̄bāt oibz. **Hac** q̄ doctna s̄o fidei catholice
 prudēs q̄sq̄ dū dū cathēzizat̄ facile p̄cipit.
 quā hērici quia p̄uēse quēt. nūq̄ profus inueniūt.
Vade cōtra virū stultū. et nescit labia prudētis sapie.
Pro drisor sapiam quā quaerit nō inuēit. quia et si apte
 cōtra illius stulticiā disputādo incedat. nescit intel
 ligē que dicit. vt arrius qui vbi cōm cōsubstātiā
 litatis ip̄e et filio nūq̄ scriptura inuēre posse cō
 tēdēbat. cū ei manifeste scriptū obiect̄. ego et p̄i vniū
 sum. et dñs est vbi. et cetera talia. **Pro** doctna
 prudētū facilis est. quia labia prudētis sapientia.
 id ē. quia labia prudētis moderantē. quēndq̄
 regūt. de de sapientia solū loqui et audire dulce
 habet. cuiusq̄ meditationi operā dare satagūt.

Cor qd' nouit amaritudinē aie sue: i gaudiō qd' nō
 miscebit^r exultans. Amaritudinē habet aie &
 electi qd' iu agaudijs differūt^r et mis: et reprobi
 cū desiderijs affligūt^r pueris. Sed electi quia i
 luce abulāt. amaritudinē suā quāto sit gaudiō mu
 tāda p̄uident. Proq; a futuris honorū gaudijs re
 manebūt exultanti. quia amaritudinē corū p̄ntis
 nō nō nouerūt eē p̄cipos. Vnde & ap̄ ap̄tē s̄dicit^r
 Domg ip̄iorū delēbit^r: tabernacula iustop̄ germina
 bunt. Domg q̄p̄ i mātiōē: tabernaculis uti solet i
 itinere. Domg s̄o ip̄iorū delēbit^r. quia habitatiōē
 vite presentis i qua s̄p̄ manē desiderābat. p̄dent
 i morte reprobi. et hoc qd' nō p̄uidentat ex̄itū p̄p̄e
 tue dāpnatiōis subibūt. Tabernacula at̄ iustop̄
 germinabūt. quia p̄fēs corp̄ cōuersatio i qua iole
 st' apud deū et peregrini. crescitib; sine cessatiōē
 meritiōe meritis. ad fructū usq; suauissimū
 p̄ce celestis p̄tingit. Innocēs credit oī uerbo: astutus
 considerat gressus suos. Hāc innocētia v̄ uenit.
 et hāc haberi docuit astutiā ioh̄s ad eū ait. Si uis
 nolite oī sp̄ud credē. sed probate sp̄c si ex̄ deo sunt.
 Sapiēs timet & declinat a malo: stult; trāsilit &
 q̄dit. Sicut stult; est de sua alacritate q̄fidens con
 fidere. tou. te rapidū & uo voraginē latiorē. saltem
 uelle trāsillire: sapiēs at̄ ad planū ad pontē di
 uertere: ita qui p̄cā quānū ualēt declinat. timēs
 ne inoluat^r malis: sapiēs est. Gult; at̄ ille qui
 cōsp̄tū cōtēptim̄ peccat. blandies sibi. quia aut
 hostes i qui t̄p̄e p̄itentiā agit cōmissorū. aut si re
 p̄tē moriat^r: fortiter penas iferi sufferat.
 Impatiēs opabit^r stulticiā: et uir uir fuit iudios;.
 Rep̄hēnsibilis est quidē homo impatiēs. sed multo pa
 petior et odiosior deo est uersutus. t̄t̄si apud hoīes
 melior estimet^r. Ille at̄ palā oīb; suā ostēdit stulticiā

iste at cū sit eode corde perversus. sepe simplicitate
 simulat et iusticiā. atq; huāno iudicio sem se dia
 delectat: cū sit diuino examine inter reprobos
 estimandus. **Tacebunt mali ante bonos: et ipi**
 ante portas iustoru. **In nouissimo iudicio. cora**
 natis iustis dāpnabūt reprobī. p qui eos i pre
 senti pmedat. **Qd' ei ait. ante bonos et ante**
 portas iustoru. nō ad ciuitate loci. sed ad visionē
 p̄tinet bonoru. qua maloru tormēta sepi aspi
 ciūt. ut maiores exceptori suo grās sine fine
 referat. **Vnde de illis psalms. egrediet' iqt**
 et videbūt cadavera vioru qui p̄uacitati st.
 i me. vermis eoy nō moriet' et ignis eoy nō
 extinguet'. et est vsq; ad saturate visiois oī carni.
Qd' at egrediet'. nō pedū processū. sed oculoꝝ
 significat ituitū. quē itus i regno positi ad vi
 dēda p̄uocoru supplicia foras cū volūt emittūt.
Corona sapiētū diuicie eoy: fatuitas stultoru
 iprudētia. **Sapientes nō terrenū aliqūd emolu**
 mēti pro diuicijs h̄ diuicijs habēt. sed coronā
 solūmodo quā vltimū i futurū p̄cipāt. **At stul**
 torū fatuitas h̄ her mapia est: quia iprouidi
 et nozū. de breuili tātū eō cōmodis gaudent.
Imprudētia ei quasi iprouidētia dicit'. **Libertat**
 aias testis fidelis: et p̄fert mēdacia verisipellis.
Libertat aias p̄p̄r qui est testis fidei fidelis. ut i
 apocalipsi legim⁹. et sicut ap̄ls ait. **Testimoniū**
 reddidit sub pōno pilatos. bonā p̄fessionē. **Et p̄fert**
 mēdacia dyabolus. qui rōē appellat' verisipellis.
 quia mala q̄ faciēda suggerit. bona eē pronū
 ciat. et gaudia pronūttit et na. eis quos ad
 ifernū tormēta preparat. **Itē. libertat aias**

F pro

catholicus doctor. qui testimonia scripturarū
 fideliter id 7. recte predicat. et p̄fert mēdacia
 hereticis. **Vel** sicut alia editio manifeste trātulit,
Incedit at mēdacio de dolosus. subauditur. ut aīas "at
 eorū quos suo errore decipit. In timore dñi fidu-
 cia fortitudis: et filijs eius spes. Timor dñi fiduciā
 fortitudis p̄stat prestat. quia nimirū mēs mē-
 tāto valētius errores verū spaliū despiciat. ḡto
 se auctori eorū veracius p̄ formidīnē subdit.
Filij at timoris dñi dicūt 7. qui diuino timore
 regūt 7. sicut filij virtutis et filij r̄surrectionis.
 qui virtutibz studēt. vel qui ad gaudia resur-
 rectionis p̄tinēt. Quibz erit spes. impra illis
 psalmiste. **Qui timet dñm speret i dño.** De qua
 spe ḡsiquē aduigūt. Timor dñi fons vite: et
 declinet a ruina mortis. **Hec est ergo spes eorū**
qui timet 7 dñm. ut declinātes a ruina mortis;
uenire mereāt 7 ad eū qui dicit. Ego sū via ver-
itas 7 vita. Dicitū est at supra. lex sapiētis fons
 vite. ut declinet a ruina mortis. Ex quo patet.
 quia 7 nulla prior est lex sapiētis que morte
 vitare. vitā acq̄re debeat etnā: quā habere ti-
 more dñi. **Vnde 7 alibi dicitū est. p̄iciū sapiētis**
timor dñi. In multitudie ppli dignitas regis.
 et i paucitate plebis. ignominia principis: -
Vbi multitudo seruiētū dō. ibi specialiter xpi
glā. vbi soli cathecumini vel pp̄ cōpetētes. vel
reces nati ifantes sub regno tenēt 7 dyaboli. "adhuc
 et ipi tpe cōgruo festinātes i xpo venisci. igno-
 ignominia ibi manifesta p̄ncipis mūdi. **Vel**
 certe i cōuētialibz hereticorū que sūt sp̄ pauciora

eccl'is catholicorū. ignominia patet eor. qui her ad ec-
 desuistica unitate sepe segregauerūt. **Uita** carniū sa-
 nitas cordis. pueredo ossiū iudicia. **P** carne iū ma-
 queda ac tenera: **P** ossa. fortia acta designat.
Bene gō dicit' uita carniū sanitas cordis. **Q**u' si
 mētis innocētia custodit' et si quo qua forte st' iū-
 ma qnqz roborat'. **E**t recte subdit'. pueredo ossiū
 iudicia. quia **P** linguas uiciū ante dei oculos percutit,
 et que hūmānis oculis fortia uidet'. **O**ssa que p' iū-
 diā putrescere est. queda etiā robusta deperire.
Aceptus est regi mister intelligēs, Ille uidetice
 cui dicit'. quia sup pauca fuisti fidelis. sup multa
 te cōstitua. **I**ra t' gradud dū tu. **I**racundia t' cō-
 tūlis sustinebit. Ille utiqz de quo id' ait. **E**t iūtile
 seruiū eitate t' tenebras exterioris. **R**esponso mollis
 frangit irā: sermo dur' q' suscitāt furorē. **Q**ui vba
 tēpōris hūiliter recipit. iā p'pquat uenire reat'
 que gessit. **A**t qui supbus arguenti resulant: maiorē
 contraturā districti iudicis prouocat. **L**ingua sapiētū
 ornat sciam: os fatuorū ebullit stulticiā. **L**ingua ca-
 tholicorū p'm ornat sciam, diuinorū eloquorū. ex-
 ponēdo latus que scriptura canonica aut obscure
 posuit. aut historica ratios septa reliquit. **E**t os
 hēticorū ebullit stulticiā. dicta sacre scripture puerse
 intelligēdo. suos qz sensus. et auctoritati preponēdo.
Potest t' de paganorū philosophis intelligi qd' ait,
 os fatuorū ebullit stulticiā. quales fuerē porphyrus.
 uiliang. qui cōtra ecclē doctores. stulticie sue flue-
 ta fūdebant. **L**ingua placibilis lignū uice: que at
 imoderata est. conteret spm. **L**ingua catholi doctores
 ad fructū uite ducit sempit'nd. que autē modū
 eccl'astice norme ignorat. et suū spm et corā qui
 se audiūt male loquēdo conterit. **D**omū iusti pluri-
 ma fortitudo: **E**t t' fructibz ipū conturbatio.

Caplin. xv.

+ se

Domus xpi id est, ecclesia, plurimam habet fortitudinem. Ita
 ut plura, veteris, fluminibus temptationum nequaquam possit
 dirui. In opibus dyaboli conturbatio feruet assidua,
 qua eadem xpi domum vel per falsos fides, vel per aptos
 aduersarios deicere temptat. Labia sapientia disse-
 minabunt scientiam: cor stultorum dissimile erit. Labia
 catholicorum disseminabunt predicando scientiam recte fidei.
 cor hereticorum dissimile erit, quia perfidia pro scientia
 concepit ut doceat. Potest et ita intelligi, quia cor stultorum
 etiam subintenti dissimile erit. dum mutabilitate
 se diuersarum cogitationum varium exhibet, et nunquam
 quod fuerat permanet. Cui e contra de anima, cum domino
 iuncta mente supplicaret dicitur vultus eius non sit amplius
 in diuersa mutati. Victimae ipsorum abominabiles domino
 vota iustorum placabilia. **De** Orones, opera et sacrificia
 hereticorum abominabitur dominus, et vota eorum accep-
 ta non habet qui fidei catholicam iustis operibus affirmat.
Doctrina mala deseruetur via: qui in reparationes odit,
 morietur. mala est doctrina eorum qui via veritatis
 deserunt. de quibus dominus ait. Qui ergo soluerit vnum de
 mandatis istis minimis, etauerit sic homines, minus
 vocabitur in regno celorum. Sed tales adhuc si conuer-
 ti penitentur, pariter reditus ad veniam. Similiter
 nec ad correptionibus ecclesiasticis amiserit: certum restat
 ei iteritus. **Omnes dies pauperis mali,** secunda mens
 quasi iuge conuiuium. **Omne tempus populi dei,** quod diu in pre-
 senti pauperum est, afflictionibus abundat et erumpit.
 quia necesse est ad diuicias superne bonitatis et ve-
 tue mansuetudinis peruenit. Unde apostolus monet dicens,
 Redimete tempus quoniam dies mali sunt. **At vero reprobi,**
 qui metu carceris diuino, securi mundo utuntur:
 quibus iugibus stulti reficiuntur epulis. Unde vero
 subiungit, **Angeli** est parum ad timorem domini, quam thesauri

magni & insatiabiles. Quale est i psalmo. Meli9
 est modicu iusto. sup diuicias peccoz multas. Meli9
 est ergo seruatv timore dei. egras opib9 uel etiā
 victu cotidiano. q̄ vt desiderio plura acquiēdi. dei
 timore & desens. Meli9 est ergo vocari ad ole
 ra cū caritate. q̄ ad vitulu saginatu cū odio. Ois
 qui opm bonozū exēpla ppis que imitet & ostēdit:
 quasi ad epulas quib9 reficiat & cōuiuas vocat.
 Meli9 est at vocari ad olera cū caritate. q̄ ad
 vitulu saginatu cū odio. quia nimirū multo est
 vtilius simplicis vite inocētiā cū caritate ser
 uare. q̄ maiorib9 virtutu miraculis folias ef
 flueret. et iteriora metis ab adozū sorde non
 expurgare. Vnde de quibusdā i fine dicētib9. dñe dñe
 nōne i noie tuo pphauing. et i noie tuo demonia cie
 cing. et i noie tuo virtutes multas fecing. dicit
 dñs. quia iud9 noui vos. discedite a me oēs qui opant
 iniquitate. Iter pigrozū quasi sepes spinarū. Pigros
 dicit esse. quos dicit operari i iusticiā. qui cū via dei
 appetūt. eos velut spine obsistētū sepiū. sic sic formi
 dinū suarū oppositē suspitioēs pūgūt. Sed quia elās
 p̄cedere nō solet adūpit. Via iustozū absq; offēdiculo.
 Iusti q̄ppe i cōuersatiōe sua si qdlibet eis aduersitatib
 obuiauerit nō ipūgūt. quia talis aduersitatis obsta
 cula. et ne spoi et iternē cōseplatiōis saltu trāscēdūt.
 Letari homo i sentētia ois sui: et sermo oportun9
 est optimus. Quānd est quidē de sua sentētia quasi
 prudētē prolata quēq; letari. sed verus sapiēs
 nō solū res quas loquat: verū etiā oportunitate
 loci vel tēporis vel psonē cui loquat iquirit. Ge
 mita vite sup eruditū vt iclinet de iterno nouissio.
 Eruditū dicit nō solū sciētia: sed & opatiōe psem.
 Hinc etem iure semita vite desup aperta est: qui

secundus

celi iamna patet. Inferny at nouissimq de quo libeat: ultime est pena dapnatioib. Na primq e infernus. recitas aie peccatis: et vire lucis factia mretis. De quo dicit i psalmis. Et descendat i infernu vincetus, id e factes labat i peccm. Domu suphoid demolitur dno: et firmos facit timinos vidue. Conecticula hericoy ceterozuq; ecclie psecutoru demolit dno. et firmos facit i oibe vniuersu terminos eiusde ecclie. spose vi delict sue. pro cuiq; vita mozi dignatq; est. Abhominatio dmi cogitatioes male: et purus sermo pulcher / rimg firmabit ab eo. Abhominabit dno cogita / tioes hericoy. y vno oes pstatu conuicias. et purq / k sermo fidei recte firmabit ab eo. quado i iudicio no solu factis. sed et verbis oib; digna premia reddet. Abhominatq; est cogitatioes malas eoru qui dicebat. qd est hic qui oia pau dimittit. Et puru sermone ei; qui dixit. tu es ppr filius dei vni. pulcherimu esse firmavit ad respodit. Huius es symon bariona qz caro et sanguis no reuelauit tibi. s; pater me; qui i celis est. Lux sauloy letificat aiaz. fama bona ipignat ossa. pure pure mere delectat humana. cu se luce celestiu archanoz dno reuelante pcepisse cognoscit. Qd alia editio manifestius dicit. Vides bona oculos oblectat col. Bona utiq; dmi i tira vniuersu quecuq; metis oculo contplat. merito i corde oblectat: facti ep / trisicus tristis icedere iunio affligete videt. Fama q; illa felicissima. qua uros no solu oculos actus et sermone. sed et cogitatus angelis deferentib; i celo patere cognouimq. piguedine dilectionis et fidei mris vnturib; ne deficiendo aurescat. exhibet. Quato ei cer / tuis tenemq; occulta cordis mri simul et opta opis diuinis patere cospertib;: caromagis fortitudine mri bone actionis. oleo caritatis ei; lat lac lacifrat.

impinguare satagim. Auris q̄ audit iarepatioes vite.
 i medio sapientia comorabit. Discipulus qui iarepa-
 tioibz doctū obediēter annuit. plerūqz proficiedo
 ad cathedra vsqz doctoris ascēdit. Demqz paulus q̄
 iarepatioi sui q̄ditiois sese hūiliter substrauit.
 ad sede postmodū aplice dignitatis sublimiter p̄uēit.

Capitulum xvi. **H**ois nāqz est aīz preparare et dei gubernare
 lingua. Certū est quia neqz aīz parare neqz
 gubernare lingua. neqz aliqd̄ facere boni absqz di-
 uina grā ualeim. quia sine me iqt̄ nichil potestis
 facere. Quomodo ergo hoīs est aīz parare. et
 dei gubernare lingua? nisi quia hoc p̄prie ē tpe
 p̄secutiois significet. de quo dñs ait. cū autē tradet
 uos nolite cogitare quomodo aut quid loquamini.
 Deo uie hoīm parat̄ oculis ei: spiritū uis p̄dicator
 est dñs. Ita uias. id ē. actioes bono hoīm et bonoꝝ
 uidelicet et maloꝝ dñs uidet. ut etiā sp̄c̄ singuloꝝ
 quid i oculo cogitet. certē lance discernat. Unde
 uē subiūgit. Penetra dñs opa tua: et diriget co-
 gitatioes tue. Dñs q̄t̄ opa nrā uenclam. quādo
 eū que nil latere no nouim. i cunctis q̄ agim i me-
 moriā reducim. atqz illius i oibz flagitantiꝝ auxiliū.
 Et cū hoc deuoti agim. fit ut nō opa eadē tādē
 modō. sed etiā iternē nrē cogitatioes. illo dirigete
 procedat. Vniūsa p̄pter semetipz q̄t̄ est dñs.
 ipud q̄ ad die malū. Nulla fuit causa creaturā
 uisibile atqz uisibile facedi. nisi uolūtas sua.
 ut suā uidelicet bonitate. rationali creaturē
 quā p̄tuo hūm fecerat ostēderet. Eūqz qui
 bonū cōditiois sp̄ sponte deseruit. id ē dyabolū
 ad suis sequacibz. iusta seueritate dāpnauit.
 Abominatio dñs oīs arrogas. etiā si manu ad
 mand fuerit. nō erit inocēs. Quicūqz tribuit

sibi bonū qd' facit. etiā si nihil videt' manib' facere
 opari. et iā cordis innoce' innocētiā perdidit. i
 quo se largitori donozū prestulit. Et ideo talē co-
 ditō' suū abhominat' ut reū. quē beneficijs
 suis esse cōceptat' ignorat. Cū placuerit dno vte
 hoīs. inimic' q' ei' conuertit ad pacē. Tanta
 est scias diuine religionis. vt eā plenē q' etiā qui
 foris sūt venerationi habeat. et quos p'fecto deo
 seruire p'sseperit ad hys pacē habere quib' reli-
 gios' discipulos scripat. Deniq' q' quia dno placue-
 rit vte danielis et tū puerorū. inimicos q' eoz
 qui eos i ignē vel ad bestias miserūt. conuertit
 ad pacē. Melius est pacē ad iusticiā. q' multi
 fructus cū iniquitate. Et dno iust. **Be' paupes spū.**
 qui vram et regnū dei. Et iterū. **De vobis diuinitib'.**
 qui habetis cōsolationē vram. **Non est sic accipi.**
 qd' melius sit i simplicitate cōuersatioe deo ser-
 uire deuote. q' multis abūdate diuinit' virtutib'.
 vbi grā. elemosinis. orōnib'q. ieiunijs doctrina.
 castitate. propimozū facta despiciere. et de sua
 quasi singulari dignitate gloriari. **Diuinatio i la-**
bijs regis: i iudicio nō errabit os ei'. Illud significat
 regē de quo dictū est. **Dei iudicium tui regi.** Quis ei
 est regū spaliū. qui nō aliquādo erret i iudicio.
In cui' labijs est diuinatio. quia nō sūnt suozū solū.
 modo sermōes et facta dirigit. sed et gētiliū vates
 qui vulgo diuini appellat' quid sciscitantib' respōdeat.
 itus illo iudicāre disponit'. testate michēa p'pheta.
 qui ad deceptionē ahab regis ipiissimi testat'. a
 supni iudicis solio spm qui p'pheta ei' ora implet.
 atq' ad suadedū ea quib' rep nefandus periret.
 armaret. Neq' ei i hoc iudicio errauit os regis
 et erant. sed qd' rep ipius ipius audire pat' p'ceditib'.

ut pauud

metuit, hoc quod prophetae errant eos et loquuntur. **B**ed et
 ezechiel peccati ac peccatorum amantissimum populo dicit.
Su tibi videret vana et diuinaret medaria.
No est demonum diuinatio, sed dei iudicium, qui per
 malicie adit sine. **H**uc vnicuique alia translatio sic
 habet aptus de dno. nichil falsum exiet de ore eius.
 quia nimirum ipse nec vlllo modo fallit: nec ut
 aliquando metiri. **M**odus et statum iudicia dno st.
 et opa eius omnes lapides scli. **L**apides scli iustos et
 valde fortes appellat, quales esse desiderabat aplos
 petri eos eos quos admones. et vos ut tunc lapides
 vni sup. diffidamini domos spuales. **N**ullus igitur ab
 ticio scli sua virtute electus et celesti edificatio aptus
 est. sed eius potius ope qui omnia in potere et metum
 et ino gstitues. vnicuique sicut voluit metura fidi
 et gratiam distribuit. **V**oluntas regu labia iusta. **R**eges
 dicit sros. qui vnicuique pncipaliter ipse et vnicuique
 ac quasi obsequens comitum cunctis stipari cosue
 nerunt. **D**e qualibus dno. multi igitur ipse et reges cu
 pierunt vix que vos videtis et no videntur. **A**lii qui
 reges terreni. multum sepe labia iusta detestantur. ut
 hodes iohis. **M**it quod et cupere cum puniunt. **Q**ui
 recta loquitur. **D**iriget. **U**t videlicet rectis opm
 gressibus ad vitam ptingat eterna. **A**t contra virum
 quosus no diriget. **T**ira sup. **N**ec repugnat huic
 sententia quod de antiocho dicitur. et dicitur in manu eius
 diriget. **N**o ei hominem illud dirigendum scriptura de dicit.
 que puerum ac pessimum futurum se predicat. sed dicit
 igitur in manu eius diriget. quia scilicet finis et scelerum
 que disposuit. ad effectum que proposuit nullo retar
 date potuit. **q**uod tunc partibus. ipse scilicet ut me
 ruerat perire. **I**ndignatio regis. iudicij mortis.
Nuncij mortis st. angeli sathane. id est heretici et vana

philosophi. ymo oēs qui ea verba nūciat p̄p̄is. // quo
 unde a morte rapiat̄ et̄na. Qui h̄o apli q̄ auctori
 mortis feruūt: eo grauius vite largitorē offendūt.
 Nec tamē talibz iter p̄uēitē p̄cludit̄; Nā s̄bdit̄
 Et vir sapiēs placabit eū. Potest et̄ ^{imp̄p̄o} dū resipiscēdo
 placare: quē ḡngit eū stulte loquēdo offendisse.
 In hylaritate vultus regis vita. Quicūq; hilare
 xpi vultu videre merēt̄: hys i et̄ndā illo videre
 dabit̄. Alioq; i die iudicij sicut s̄pm̄ est. videbit oīs
 caro salutare dei. Sed hūc reprobi tūc iratū: iusti
 videb̄ placatū. Et elemēta ei. Ipsi p̄bet serotinus. ^{dūcā}
 Serotinus p̄bet i uidea iā maturis messibus vsq; ho-
 die velle cōsuevit. Vbi z dñs matutinā pluriā
 p̄mittit dices p̄ p̄phētā. Dabo vobis pluriā matu-
 tinā et serotinā t̄re. Pluriā ḡ matutina est siue
 teporēna ut alibi notat̄. quādō pluriā aūc̄ ar-
 det i p̄p̄i semina suscepim̄. Pluriā ḡ serotina.
 quādō maturis virtutū frugibz ablati de hac vita
 i dñico hōres recōdimur. Et t̄re elemēta regis. ^{dūcā}
 ymbri cōpāt̄ serotino. quia qd̄ fructū vite bene
 agētes p̄cipim̄. nō hoc nri libertas arbitrij. sed
 sup̄ni facit irrigatio doni. Eruditio i verbo reperiet
 bona: et qui spem i deo h̄t̄ est. Nō solū is qui ad
 p̄dicandū dei verbū erudit̄ est. bona apd̄ illū repe-
 riet. sed z ille qui i dño spem pōnē didicit. etiā si
 ad p̄dicandū alijs p̄dicens nō est. eiusdē b̄n̄ditis p̄nc̄ps
 existit. Qui sapiēs corde est. appellabit̄ doctus: et
 qui dulcis eloquis. maiorē p̄cipiet. Qui sapiētiā
 catholice fidei. quā didicit. illibati i suo corde custodit:
 merito prudētis nomē accepit. At qui eadē sapiētiā
 etiā docte p̄dicare. et cōtra h̄eticos defendē nouit
 nouit: maioris laboris ampliora p̄emia p̄cipiet.

Fons vite eruditio possidetis, Quid at putamus
 eum voluisse intelligi? nisi forte ipsam eruditionem.
 ut sit plena sententia. fons vite eruditio possidetis
 ea ipsam eruditionem suam. **Q**uid est apud dicere.
Quia ille predicator vere suis auditoribus vite
 vias aperit. qui speret ipse que predicat. qui
 amo amore verbi quo alios erudit. fides corde
 possidet: nec tantum memoria retentum quasi collectum
 gremio semine iactat in terra. **P**ro namque doctrina
 stultorum fatuus est. quia et si qua bona dicere
 usu eruditiois didicerit. eadem tamen que dicit
 bona. fatuo corde percipit. **F**atuo mellis verba
 composita: dulcedo aie. et sanitas ossium. **M**ulti
 et eloquentia possunt amantibus et fauentibus suauiter
 pronuntiare bona. que ipsi non amat. **E**a at sola
 verba ad sanitatem ossium tuorum hoc est. ad virtutum
 tuarum spiritualia remedia proficiunt. que ex iterne
 aie tue dulcedine procedunt. **N**am laborantis labo-
 rantis laborat sibi: quia compulsius ad ea suum. **C**onstat
 inpta hram. quia expulsius de paradiso homo.
 cotidianum laborem ne deficiat experiret. **C**ompulsi
 eum et os suum. quando cum serpente locutus est. quando
 y veritatem tetigit. ut epillum longum cum labore sus-
 ferret. et in sudore vultus sui pane vescatur. sed
 et hoc doctorem suum ut laboret compellit. quia ne-
 cesse habet agere bona que dicit. **V**ir ipius
 cadit malum: et in labijs eius ignis ardescit. **E**t propheta
 ait. **V**t lingue ageret laboraret. **P**otest et de heretico
 specialiter intelligi. qui pulcherrimos ac flo-
 rissimos et diuinorum eloquiorum campos noxia
 lingue sue y vomere rupit. ut de iterne eorum
 similes sententias ipsos qui illi non sunt. eruat.
In cuius labijs ignis ardescit: qui se suosque auditoribus

i perpetuum perdat. Unde et iacobus, lingua uis gesticulat
 in membris nostris que maculat totum corpus, et inflamat
 totam naturam nostram, inflamatam a gehena. Vir
 liquis lactat amicum suum: et ducit eum per viam non bonam.
 Docet et de heretico et de omni fauore malorum ac-
 cipi, quoniam laudat peccatorum desideria anime sue, et qui
 nunquam agit benedicit. Qui attonitis oculis cogitat
 prava, mordet labia sua sua perficit malum. Grauius
 est malum perficere quam facere. Non solum autem ille perficit
 malum qui per membra sui corporis peruersa quid operatur
 et uox noxia, uerum etiam ille qui se fixa intentione
 per malum patitur disponit. Solet ei supbia indigna,
 mordet labia mordere, solet attonitos habere oculos,
 et presentia non uidere qui aliquandiu taciti sedu-
 la mente pertractat. Unde dicitur conici qui attonitis
 oculis prava cogitare dicat eum qui sic mala que
 faciat liquit, ut que se in futurum retributio mea
 malorum operum sequatur non uideat. Melior est sapiens
 uisus fortis: et qui dicitur a suo expugnatore uisus.
 Minus est victoria uibes expugnare quia operari
 se que uicitur: minus autem est quod per patientiam uicitur,
 quia ipse a se aliquid superat, et se uictum sibi met
 ipse subicit, quod quoniam cum patientia in humilitate
 tolerantie stermit. Fortis mittit in sinu: sed a
 domino reperit. Sicut fortis in sinu palam mittit,
 et clauso in sinu continet. Diuini autem est iudicij
 cuius fortis data palma teneat, sic homini facta in pre-
 senti quidem uita patet aliter utrum, sed que cuius sit
 meriti patet in futuro, prolato uidelicet tunc
 aut manifestato iudicio singulorum quasi de sinu
 diuini examinis. **Melior est buccella sicca**

Capitulum xviii

seu gaudio: quod domus plena est uictimis cum iurgio.

Melius est parua bona facere cum caritate sine
 scientia predicandi. hoc est ei et idem sicca esse buccella

q̄ magnis effulgere virtutibꝫ cū admixtione discordie.
 Corona senū filij filioꝝ. et gl̄a filioꝝ p̄c̄s eoz. Be
 nes dicit p̄iarchas & p̄phas. qui a filijs filioꝝ
 hoc est a successoribꝫ ap̄loꝝ digna laude celebrat.
 Et gl̄a est p̄dicatoꝝ noui testam̄ti. qd' filij veterū
 p̄m̄ esse memerūt. **Gēna** gratissima expectatio
 prestolantis. quocūq; se viderit p̄videt̄ intelligit.
 Quī p̄mia futurā fideliter expectat. quasi gēne
 splēdidissime possessioē locut̄. **Nā** & i. euāgelio ne
 gociatoꝝ sap̄ sapiēs p̄ ac̄stioē p̄iose margarite.
 id ē. desiderij celestis. oīa q̄ habuit p̄didit. Talisq;
 exactor. Sive aduersa sive prospera cōtingerint.
 a sua iericio nō p̄flectit̄. p̄videt̄ intelligēs. qm̄
 diligētibꝫ dē oīa cooperat̄ i bonū. **Dēp** iurgia
 q̄rit malus. angelus at̄ crudelis mittit̄ cōtra eū.
Angelus crudelis inuidus est sp̄s. qui a dno cōtra
 peccātes mittit̄. ut eos vel i p̄senti affligat.
 ut egyptios quibꝫ inisit̄ iū indignationē sue. idig
 nationē & iū et t̄mulationē. inmissioē p̄ āgelos
 malos. vel etiā post mortē ad ieritū rapiat et iū.
At cōtra inmittit̄ āgelus dñi i cōtra timētū
 eū ut eripiat eos. Expediit magis v̄s̄ occur̄re
 raptis feribus: q̄ fatuo q̄fideri i stulticia sua.
 Facilius erit d̄toribꝫ sc̄is furori gētilitatis oc
 cur̄re raptis a se p̄lis aliq̄bꝫ. atq; a bestiali eiꝫ
 feruicia ad fidei p̄tate pietate p̄dicandō cōuersis.
 q̄ hērico cuiuslibet q̄fideri i sui p̄fidia dogmatis. qz
 inuicē illud cōtra exeros. hoc cōtra sua vilcēa
 certamē agebat. **Post** v̄s̄e noīe ip̄a hostis atq;
 malicia intelligi. Sui fetꝫ raptim. cū eos q̄ arūt
 filij dyaboli. cathezizando et baptizando. filioꝝ
 dei societati adiungunt. Et plerūq; multo leuiori
 labore p̄ficiat̄. q̄ si hēricū ad fidē v̄am reuocare.

vel catholicū prave agere ad bonæ operationis statū
 reducere conaris. Qui dimittit aquā. caput
 est iurgiorū. Aquā dimittit est. linguā i fluxa
 eloquiū relaxare. Quo contra i bonā pte dicitur.
 Aqua profunda: verba ex ore viri. Qui qd di-
 mittit aquā caput est iurgiorū. quia qui linguā
 nō refrenat. cōcordiā dissipat. Unde e diverso
 scriptū est. Qui ipōit stulto silētiū. iras mitigat.
 Quid pdest diuicias habē stultū? cū sapiāz nō
 potest emere. Quid pdest plō iudeorū ifideli
 habē diuicias scripturū? cū i hīs xp̄m nō possit
 intelligē. Quid pdest heretico eisdē abūdare diuicijs?
 cū vnitatē fidei i eis discē nōq negat. Quid malo
 catholico expedit diuicias habē vē fidei? cū sciam
 pie actionis habē neglexerit. Qui tpe diligit q
 amicus est. et fr̄ i agustis pprobat. Qui dñz
 vere amat. oī tpe ei custodit amorē. neq i an-
 gustia passionis deserit. quē i pacis tranquillita-
 te gressus est. Homo stultus plaudet manibz
 cū sponsonderit p amico suo. Stultus est qui
 cū aiām fr̄is suscipit i egēdā & suis gloriat̄ artibz.
 et nō potius ei hūili ppassiōe qd potest auxiliū
 salutaris ipedit. Animus gaudēs etate facit flori-
 dā: spē tristis pfaciat ossa. Qui i uerna sū spē
 solatioē letat. etiā bonæ actionis flore decorat.
 et fructus premiōzū pprestolat. celestū celestid.
 Qui vō tristitia scli que morit̄ opat̄ angit.
 pignedine diuine caritatis i robore virtutū
 qualē sperare videt. habē nullatenū valet: sed
 quasi opificatiois ossibz marcessit. quia i bonis
 actibz que facit: grām dilectionis amissit. In facie
 pendētis lucet sapiā: oculi stultorū i finibz tpe.
 In facie quidē dñi saluatoris lucebat sapiētia

diuinitatis, quā in carne apparens, uirtutū & doctrine
 testimonio demonstrabat. Verū oculi iudeoy nō cre-
 dentia terrenis potius desiderijs p̄ficiēdis q̄ salutarib⁹
 ei⁹ monitijs iudebat. Sed & generaliter sepe p̄u-
 dicos grauitate sui sensus in ipso etiā spacio frontis
 p̄mōstrat. Nā tamē stulti ad hac amurda sectā
 dāq; oculos metis attollunt, sed e contra qualiter ad
 finē voluptatū carnaliū p̄tingat, tota inētiōe p̄p̄u-
 p̄quunt. Nō est bonū dāpnū iherē iusto; nec p̄u-
 p̄uip̄ p̄cipē qui etiā iudicat. Et de ipso p̄cipē ac
 iudice sc̄lōy qui pro nrā salute p̄cuti uoluit accipi
 potest: et de oib⁹ generaliter ecclē p̄ctorib⁹, qui
 uel facultatibus nudati ab ipijs, uel ab ipsa carnali
 sūt morte contriti. **N**upius cū i p̄fida uenerit
 p̄cōrū contēpuit: sed sequit̄ eū ignominia & obprobriū.
Qui longis p̄cōy tenebris inuolutus semel de luce
 desperat, iā ex despectioe passim sibi p̄cōdi siena
 relapat. Sed talis obprobriū future dāpnatiois
 nulla ratioe euadit, quē ab usu siue iniquitatis nulla
 diuini timoris memoria cohercuit. Aqua p̄fida
 ex ore uirī: et rotas redūdās fontis sapientiē.
Werba sapientiū aque p̄p̄uunt: quia et lauat mētes
 auditiū et irrigat, ne uel p̄cōp̄ sordē deformes
 remaneat, uel doctrine celestis iopia taliescat,
 et quasi nocua ariditate deficiat. Et quia cōdē
 doctorū uerba fidelium quēdā mystica latent, et oculi
 ta, que sollicitiore p̄p̄hēdāt̄ industria, qdā uero
 aperta et gētis auditiū facilia ad intelligēdū pro-
 fluunt, uerte hęc et aquā p̄fida & rotas dicit
 esse redūdāre. Potest at̄ ita distinguī, ut quia be-
 teris testamēti scriptura typicē prolata est, dicat̄
 de ea, Aqua p̄fida uirī ex ore uirī, quia dñs et
 apli palā utriusq; testamēti sacramēta mudo

Caplin xviii.

refruebat. adiungat de illis .et non e iudicis fcs
 sapientie. Qui mollis & dissolutus est i opa suo:
 finiter est sua opa dissipatis, Quia qui cepta lo-
 na districte no exequit & idissolutio negligetie
 manu destructis imitat. Substantia dicitis vrbz
 no horis ei; et quasi murus validus ecudas ead.
 No terna substantia sep defendere potest: ymo ple-
 tiq; pte diuicias se capri vel occisi. Unde & ecclastes
 dicit. Diuicie qferuare i malo dni sui. pot aut ei
 i afflictioe pessima. Meliggo intelligit substantia lau-
 dante virtute. quibus qadq; abudat. quasi muro iop
 pugnabili auctus hostiud arcet illidias. Qui prius
 nepad; q audiat: stultus se ad demostret: et qfulioe
 dignus. Qui prius esse doctor desiderat q discat:
 stulticie nopā no declinat. Qui iudicare pprio q
 fca priusq; plene causa vtriusq; pte dimostret:
 iordinare festinat: ille se qfulioe dignus demostret.
 Ipe viri suscipiat ibecillitate sua. Et ipe vir ait.
 Ipe qde propius est: curu at i firma. Potest et
 de quolibet vltro sco accipi. qui curu is ibecillitate
 ne i teptatioib; ead cedat. metis fortitudine sustinet.
 Ipm vo ad irascendu facile. qe poterit sustinere.
 Qui ad irascendu facilis est. Ne ipe se potest sustinere.
 ita vt iunctus se pa dicat ea. que postmodu plandy
 quia dixerit pūcat. et plandy an dixerit igno-
 ret. Quis tamē vt vesania no nudq; p sapientiu mo-
 destiu. facillime suffert. atq; ex teple sopitur
 Donu qois dilatat via eig; et ante pncipes spaciū
 ei facit. Donu caritatis sine aliard aliard virtute
 quis a dno fidelis accipiunt. dilatat via actionis
 eoz. quia quo magis gratia spr itus i oplet. eo

ex teple

77
nec

latius foris honorum operum gressus multiplicavit. atque
 iter magnos ecclesie rectores in futuro culmine sortitur
 honore. **Aliter.** Quod spirituale saluatoris quod mundum
 mundum attulit. dilatat viam eius. quo ad plurimas or-
 bis nationes per fidem et dilectionis suae presentiam ven-
 ret. nec solum ipsos. sed ipsos etiam veteri duos con-
 pascendis renunciare. ac sibi libenter obtemperare
 faceret. **Iustus prior accusator est sui:** vult amicus
 eius et investigabit ad. **Omnes qui vere iustus est.** ubi
 peccatum errata conspicit. primum ad seipsum oculum
 considerationis inflertit. dumque suam fragilitatem sollicitus
 accusaverit. sic demum ad corripiendos alios lingua
 benignus operit. **Sed ille qui suis fidelibus dicitur**
dignatus est. vos autem dixi amicos. quia quidem au-
 diui a patre meo nota feci vobis. vult in cor eius per
 sententiam divinae gratulationis. et quod hoc sit mundum a
 corde iniquitatis agnoscat. eius humilitate digna mer-
 cede remunerent. **Frater qui adiuvat a fratre**
quasi civitas firma. et iudicia quasi portus verbum.
Cum ipse uterque iudicium saltem et gratum. fraternam sibi
 caritatem in ipso consentit. una iam ecclesie catholice unitate
 costructa. **Et sicut portus.** verbis portus manuum
 ita dogmata utriusque testamenti. ecclesie per orbem quae
 una catholica faciunt. ab infidelium infidelium incursione
 defendunt. **Cum observationibus loquitur pauper:** et dicit
 effabit rigidus. **Humiles spiritu humiliter dominum adorant.**
 ut evangelicus ille publicanus: superbi sua merita
 lactant ut pharisaeus. **Vir amabilis ad societatem:**
 magis amicus erit quam frater. **Crederet ex gentibus**
 ipse magis amatus est a domino quam iudaicus sine
 fine peccatorum. in quo quoque factus mundus natus est

Potest et de aplis ep iuda natis intelligi. quia ma-
 gis amare amaverunt credentes ep gentib). q̄ sue
 gentis incredulos. **M**elior est paup qui ambulat
 i simplicitate sua: q̄ dives torques labia & iupres.
 Melior est simplex auditor verbi di. si ea que i sp̄
 turis intelligere potuit. opando pficit: q̄ erudit
 q̄q. si i illis q̄ acute intellexit. ad h̄esim labia retor-
 quet. **V**bi nō est sciētia. aut nō est bonū: et qui festing
 est pedib). offedit. **A**ut q̄d huāne sciētia vite celestis
 est necessaria; quia nimirū sine hac. b̄n̄ i p̄tenti
 esse nō potest. **A**t qui effrenatis sensibus mētis.
 plus appetit sapere q̄ decet. plerūq; offensionē
 offensionē h̄erice stulticie. temerariis tractantibus
 incurrit. **Q**uod i primis huāni generis parentibus misti-
 ce signacū est. qui dū appetitu sciētie maioris ve-
 ritatē ḡgere properabat. a statu b̄tutudis i qui cō-
 diti s̄t deviantes. i penā miserie & mortalitatis
 incidit. **H**ulcicia h̄as supplantant gressus ei9:
 et cōtra deū ferunt aīo suo. **V**entura moris est.
 ut cū peccāto viā veritatis deserūt. nō se errasse
 fatēant. sed ad culpā q̄ditoris sui. reatus origine
 referūt. quasi ip̄e occasione peccādi tribuerit. qui
 vel fragile fecerit hōiem. vel ad tēptationē eius
 hostē versutū admiserit. **U**nde & prim9 m̄i gene-
 ris pares. post p̄variationē oppressa ita t̄mpatq;
 a dno. ad deflitionē mox opausandi q̄surgit dices.
Mulier quā ddisti michi sociā: dedit michi de ligno
 & comedi. **A**mbō n̄q; **A**mbō n̄q; i creatore qd'
 bonū petiverūt retorquebat. ille qd' iunt mulierē
 p̄ quā perierat a dno sociā accepisset: illa qd' dno
 serpētē qui se deciperet i paradiso cōstituerat.

Capitulum XIX, 17

de... amiserat

Quo contra sapiens dnm deprecatur ut no declinet suu i
 verbu malu ad excusandu speculatores i peccm, **H**ed
 et ille suos supplantans gressus contra dnm feruet
 aio. qui diuina ipse iperita p sua tertia gressus.
 usq ipm dnm quasi iportabilia hoibz onera iposuit.
 mente rephedit itana. **D**iuicie addit amicos plurimos
 a pauca at z hii quos habuit separant. **D**iuicie regni
 celestis que p suos doctores fidelibz tribuende pdicant.
 multos amicos et eisdem pdicatoribz et caru largitori
 dno asistunt. **P**hilosophis at ceterisqz gētibz ingris.
 quia nil certe licitudis i futuru nobis promittere
 possunt. et hii quos habuere separant. videlicet conuersi
 ad fide. **S**pernqz diuicie pmissiois certissima. **Q**ui tantu
 verba sectant nichil habebit. qui at possessor est metis.
 diligit aiam suā. **E**t apl's ait. **N**o audientes legis iusti
 st' apd' dnu: sed factores legis iustificabunt. **T**ertio fal
 sus no erit ipunitus: et qui loquitur medacia peribit.
Red arguerat eu qui verba tantu sciētia absqz opis
 efficacia sectant: nunc uod redarguit illu qui ipa qui
 verba diuine auctoritatis male interpretando corripit. **N**o
 at multa sepius iterat. **F**urmitatis idicium est. ut is
 sepi somnium iterpetas ait. so qd' sit sermo dei. et
 veraciter ipleat. **N**o docet stultu delicias: nec seruu
 dnuari pncipibz. **N**o docet hereticu delicias scripturarum.
 quia hys bene vti no nouit. neqz illu qui seruus esse
 est peccati adhuc probat. pferri iustis i regimine ecclē.
Doctina vni p patientia nosat. **D**octina scolastica p
 patientia doctoru q' sit p'fca monstrat: quia diu magis
 afflictioibz ac morti cupis subdere. q' a docedi offi
 cio cessare voluerit. ostendebat vtiqz quatu esset saluta
 ris. qua tantu instantia defensare curauit. **A**liis
Doctina vni p patientia nosat. **Q**uia tanto quisqz

nung ostendit. dicit: qm̄ q̄v̄it̄ ming p̄t̄es. Neq; ei
 potest veaciter bona docedo bona ip̄e. si v̄v̄edo nes
 ciat equanimiter aliena mala tolerare. Perte at̄ p̄d̄ic̄
 Et gl̄a ei; n̄qua p̄tergr̄edi. Quia nimirū p̄forti
 detozis est. sic alienozū ip̄robitate pat̄et̄er sufferre;
 ut suā q̄ fragilitate nouerit ad ūqua actioē sol̄ sol
 luter obseruare. Neq; ei aut̄ iudic̄e p̄rie conuersa
 tiois. sine tolerācia ext̄erne p̄turbatiois. aut si is qui
 aduersa fortiter facis tolerat. itus adhuc ūquis ma
 tibus fauet. Sicut firmities loois. ita z ira regis;
 et sicut ros sup̄ herba. ita hilaritas ei;. De do rege
 hoc dixit. qui i iudicio z hilaris ac bl̄ndus iustus. et
 tur̄bilis apparebit i iustis. Dolor p̄is fili; sculens.
 De; qui i sua natura semp̄ ip̄assibilis est z placidus;
 dolere tamē n̄o more dicit; q̄ cū hoies quos ad se
 credēdū laudandū; creauit: hosti potius maligno
 q̄ sibi seruire cōsiderat. Unde z moyses de illo. p̄tuit
 q̄t̄ cū ad hoiem fecisset i t̄ra. et tactus dolore cordis
 iensurus. delib̄o q̄t̄ hoies que creauit a facie terre.
 Et t̄ta iugiter p̄stillantia: litigiosa mulier. Dicit
 t̄ta p̄stillantia. pluuiā quidē de celo suscipuit. nō
 tamē h̄c ad utilitate aliquā d̄p̄er̄ disparciūt. sed
 ad molestiā p̄ potius ihabitāciū d̄r̄iunt. ita nimirū
 h̄er̄icūz c̄la. celestia dona verborū nō ad salutē at̄ard.
 sed ad vsū sue nequicie. male i p̄r̄id̄. et cōtra car̄ta.
 litas litigando cōuertit. T̄ta cū p̄stillantia. mūd̄as
 quidē pluuię guttas accipuit: sed subiectis i domo
 sordes reddat. Et h̄er̄icūz limpidissima celestis oraculi
 verba auditiū corp̄is haurit. At ubi h̄c corde polluto
 attigerit. auditorib; suis sordē mixta ministrat:
 P̄t̄ q̄d̄o i mittit̄ soporē. Diger appellat; qui nocte
 sentiedo quasi uigilat: q̄uis nichil operādo torpescat.

Dicitur

Sed pigre inmittit sopore, quia paulisper recte sen-
 tredi vigilantia amittit. dū a bene operandi studio
 cessatur. **Perte at subdit.** Et aīa dissoluta esuriet.
Nā quia se ad superiora stringedo nō dirigit, neglecta
 inferius expandit. Et dū studiorū subtiliū vigore nō
 non cōstringit: cupiditatis infine fame fauciat.
 ut quo p̄ disciplinā ligari dissimulat: eo se esuries
 p̄ voluntariū desideria spargat. **Fenerat dñs** qui misit
 paup̄s: et vicissitudinē suā reddet ei. **Huius** fēretie
 veritate probat ip̄e dñs: cū se cōmōsina faciētibz
 diciturū esse predicit. **Quidū** fecistis vni de hīs minimis
 meis. mirri fecistis. **Ecce** filiū tuū ne despēs. ad re-
 fertionē at aīe ei ne ponas aīaz tuā. **Subiectū** tibi
 quolibet si errare conspicis: diligēter castigare curato.
 sed si curari rēmit. ita erga illū cōspicere et cōperāter
 age. nequē ne quid oīno i tuis verbis vel actibz unde
 amplius peccet tūciat. **Cui** sensui opitulat illud qd
 sequit. **Qui** ipatietē est sustinēdit dāpnū: et cū inpu-
 rit illud apponet. **Si** cōduricia cōmōdētis fr̄is. quē
 erudire copisti pronocatus. **Ip̄e** i ipatietie vicū
 labar̄is. dāpnū dāpnū profecto tue virtutis tauris.
 et cū illi durius inrepatō forte. spem promerēde sa-
 lūtis agēdeq; patietie quā habuerat rapueris. ra-
 tionē pro eo qd fr̄em scandalizasti districto iudicio
 reddes. **Patet** libere sensus. quia q̄ qui p̄ ipatietia
 iopie furto feruit aut rapinis. dāpnū sue aīe facit.
 et cū rē ip̄ini tollit. et si nō homi p̄ hoc. certo certe
 eterno iudicio rationē reddere habet. **Unde** et alia
 editio ita hūc versū trāstulit. **Ip̄e** male cogitās homo.
 multo dāpno affligit. **Et** si p̄niciosus fuerit. et aīaz
 suā apponet. quia nimirū cū pecuniā violētē abstulit.

et pro hac animam iustus dabit. Homo indiges misericors.
 Indigere dicit huius, qui se perpetuis bonis egere sine
 cessante recolat. Talis namque ut misericordia consequatur a domino:
 nunquam propter misericordiam recusat. De quo et subsequenter
 adicit. Et melior pauper quam vir medax. Melior est
 namque humilis corde, qui nichil suis se fidit viribus: quam
 qui se prope excellencia virtutum, viri nomine dignum duces.
 fallit: nesciens dum superbiendo perdidit bona que gessit.
 Abscondit piger manum suam sub ascella: nec ad os suum
 applicat eam. Nemo itaque piger est, ut ad os
 manum vel comedendo reducere laborum putet. Sed
 pigro labor est manum ad os porrigere, quia desidio,
 suis quisque perditur, nec hoc vult operari quod docet.
 Manum quippe ad os porrigere est, voci opere concordare,
 Testis iniquus deridet iudicium, quod videlicet quod dicitur
 non falsum testimonium dicit, vel certe verum de quo dicitur
 testis falsus non erit impunitus, et qui loquitur mendacia
 peribit. Et os impiorum deuorat iniquitatem. Sicut fame
 licus nefici cibis desiderat, ita impius ut iniquitatis
 execrationes passat, audacter exquirat. Parata sunt denique
 foribus iudicia: et mallei partientes sculorum corporibus,
 Et si reprobi sicut predictum est vel iustitiam vel commu-
 nationis diuine iudicium deridet, parata tamen eos
 expectant iudicia damnationis, que ut mallei ferrum
 candens: ita eos in fornace gehene sine fine verberet,
 Propter frigus piger arare uoluit noluit, mo Capitulum xx.
 dabit ergo estate et non dabit ei. Qui non propter desi-
 dia dei seruitio laborare negligit, uenturo die regni
 medicinalibus, et non dabit ei: quia quodque semina
 uerit homo heret et metet. Bene ei regnum dei estate
 dabitur, quia tunc merces nostri mibilia terra transcut,
 et uite dies eterni solis claritate fulgescut.

Iustus qui abulat in simplicitate sua. brevis post se filios
 derelinquet. **I**gitur sedem suam semp stare potest. **N**on hoc
Ala et brevis sanctorum vir iustus et simplex dissimiles
 sui filios reliquit. et archas iusti et reprobus sem
 post se filios reliquit ezechiam. **S**ed filios iusti dicit eos
 qui exempla iusti sequuntur. **U**nde nunc oes electi prope
 dicuntur filii abrahæ. teste aplo qui ait. **S**i autem vos prope
 ergo semine abrahæ estis. **Q**uibus breuitas non huius seculi. sed
 futura repro mittit. **U**nde rex subiungit. **R**ex qui
 sedet in solio iudicij. dissipat omnia mala uitæ suo.
Et si ei in hac vita etiam mala patiuntur reproborum. ubi
 vniuersalis iudicij dies apparuerit. omnia mala dis
 sipat. et coronatis cum domino iustis. soli penas subibunt
 iusti. **Q**uod etiam nunc pro parte agit. **C**um quis scilicet victor
 experit de seculo: sed et ille qui eum tribulauit persecutor
 persecutor digna factis propperit. **P**otest hic versus
 de electis accipi. quia habet aliquando latetia in mente ma
 la que ab alijs videri non possunt hominibus. **q**uam tamen de
 cernit. quando ea occulto respectu gratie destruit. **D**enique
 comes querens dominus respexit petrum: et recordatus petri
 ubi dominus est. **N**on potest dicere mundum est cor meum. purum su
 a peccato. **N**otandum quod non ait. quod potest mundum habere cor.
 et purus esse a peccato. sed quod potest dicere iam mundum est
 cor meum. purum suum a peccato. quia sunt qui largiente diuina
 gratia possunt iuxta humanum modum. et cordis et operis
 munditiam habere. **U**nde est illud dominum. **H**ec mundo corde.
 quoniam ipsi deum videbunt. **E**t in psalmo. **N**on ascendet in montem domini
 aut quis stabit in loco sancto eius. innocens manibus et mundum
 corde. **S**i ei nemo nemo cor mundum. neque ullus purus
 est a peccato. consequens est profecto ut nullus ascendant in
 montem domini. nullus hominum stet in loco sancto eius. **Q**uia vero

sunt multos a se sursum in morem dei. struunt quosque in loco
 suo ei. et stat utique ut sint multi in mundo corde. et in iusta
 humane possibilitatis modum puri a peccato. Nec tamen
 seipsum quosque mundum et immane esse peccati absque temeritate
 te pronunciat. **Stulta** est namque prope laudis iactan-
 tia: temerarium se sua quocumque in meritis vel iustitia
 gloriari. Et quia sunt qui sua laudare quasi fortia:
 propter hoc facta velut mali vitia solet probare.
 recte subiungit: **Modus** et **modus**. in se sum et in se sum.
 utrumque abominabile est apud deum. **Diversum** namque
Modus in domo sua. **Diversum** habet in se sum: ut aliter
 videlicet sibi in se sum. aliter in se sum. in se sum. propter hoc
 qui in se sum sepe actibus que laudari. in alioque modo que vultu
 perari possunt rimat. Et tale ideo iuste abominatur
 deus. quia nimirum quantum sibi in se sum absque meritis
 placet: tantum in se sum inspectori merito de deo displicet.
Verum quia periculosum est cuiusque de aliena conscientia
 iudicare. cuius intentione scire nequit: dat consilium
 quibus in se sum iudicium in se sum erga proximum diri-
 gere debent. **Ma** sepe. **Ex** studiis suis intelligit
 puer. si munda et terrena opera ei sunt. **Quocumque** si virtus
 tibi studere. modestie. continentie. auditio sapientium. et
 observatione mandatorum dei. maximeque humilitati ac sim-
 plicitati videris. huius munda esse et terrena opera intellige.
 que vero hinc continentium iter tenere dephedis. hinc velut
 mundi ac distorti cordis hominem. aut corrigere aut casti-
 gare. aut si hoc non va vales. vitare ac declinare
 ne ab ipso ipse corumparis curato. **Nec** videri contrarium
 debet. quod hic studiosi pueri munda esse ac terrena opera
 esse testant. supra vero ait. quod per deum mundum est in cor-
 mend. purus su a peccato. In hoc et verum. studium recte

vincedi vincedi suadet. In illo presumptione, proie puritatis
 diffundet. In illo vero mundicia et caritudine qualis in hac
 vita esse iustorum potest docet habenda. In illo subtilitate
 diuini operantis qua hominum facta et intentiones diiudicat.
 monet sepe ante oculos habenda. Unde et illa loca an-
 tiqui se preces ita transtulerunt. Quia sedet rex iustus
 in solio iudicij. Quis gloriabitur castro se habere cor. aut quis
 gloriabitur mundo se esse a peccato. Qui hunc quem oppo-
 nitur versiculum manifestissime posuere dicentes. Iuue-
 nis qui cum iusto est. directa erit via illi. Qui enim
 cum sapientibus graditur sapiens est. sicut contra amicos
 stultorum efficitur similis. Auris audite et oculos videte.
 Dominus fecit utrumque. Auris audite dicit auditori verbi
 obedite. oculos videte. doctori et auditori. Nemo ergo
 cum se scripturarum scientia iustificatum et ad docendum vobis
 dei viderit idoneum. despiciat simpliciter verbi fratres.
 qui et si minus doctus ad predicandum. non tamen minus
 proptus est ad discendum vel ipsedum bona quam didicit.
 sed ueritat. quia qui sibi maiorem scientie gratiam dedit.
 ipse fratri quam habet spiritualia bona tribuit. nec sibi propter
 se solummodo. sed etiam propter fratres comoda tribuit
 dona que voluit. das unicuique gratiam secundum mensuram
 donationis sue. Noli diligere somnum. ne egestas te oppri-
 mat. Aperi oculos tuos. et saturare panibus. Noli
 diligere somnum propter ignorantiam. ne ne te sit tunc &
 quo apostolus. In hora est in nos de somno facit surgere.
 ne ne te sit si tunc bene vigilare non vis. egestas
 in futuro illa grauissima vobis nec stilla aque vna
 fructus inuenire queas occupet. Aperi oculos tui cordis
 ad vigilias fratres. et saturitate tibi celestium gratiarum gaudios
 bene vincendo consequere. Valde est malum est dicit auris

Secundus.

emptor. et cum recesserit. tunc glabre. Ergo et his qui
 eterna in celis premia copantur desiderat. mala est quod
 in presenti debet sustinere. ac cum recesserit de mundo
 tunc glabre aperte prospiciet. quod non sit quod digne passio
 huiusmodi ad futura glaz que reuelabitur in nobis.
 Annu et multitudo gemarum et uas preciosum labia factie,
 Hec est glatio sapientie emptor emptoris. qui quod diu
 ouerit. malu esse dicit quod secum agit. cum at recesserit
 rit. letabitur se sapienter emisse. Sic etiam etiam celestis
 regni emptor emptor. ubi hic recesserit. expulabit.
 Operans labia factie. id est. doctrine spiritualis. que est
 ausus in operatio celestium auro gemis et uasis esse
 assimilanda preciosis. Inanis est hominum parnis me
 dary. et postea implebitur os eius calculo. In quocumque
 melius quis aptius permenerit. in eo aptiora in uoluntate
 ultiora parietur tormenta. Unde res qui in lingua ma
 gis deliquit. in eo plus arsurus implebitur. da os eius
 calculo qui est lapis ignis implebitur esse uoluntate
 condidisse gratia diuiti illi qui epulabatur condie splendoris.
 cum in inferno ardet refrigerari sibi a lazaro lingua pete
 bat. Na quia in uerbis supvacuis in epulando delupcat.
 in lingua amplius ardebat. Et qui reuelat mysteria
 et ambulat fraudulenter et dilatat labia sua ne commis
 scaris. Hic uoluerit tuis miseri amicitie. et huc
 uideris prioris amici pandere secreta: huc ut uelut
 perfidus tunc. Heditas ad quam festinat in principio: in no
 uissimo benedictio erubet. Qui per auaricie nequitiam
 in hac uita multiplicari appetit. in futuro ab eterno
 etno patrimonio exheredes fuit. Aliter. Heditas ad
 quam festinat in principio. in nouissimo benedictio erubet.
 Quia qui gradum uoluntatis priusquam subesse didicerit

1

1

9

9

5

5

5

5

preposterus accipit. in nouissimo mercede reprobationis.
 que hominis reprobis debet carere. Qui ad ministerium
 altaris aditus et temerarius accedit. et ipse in die no-
 uissima gratiam remunerationis que bene ministrantibus
 re-promittit perdet. Potest et ita accipi. quia qui
 in presenti suas vult vindicare iniurias. hic corona
 patietur. in futuro carebit. Qui sensui potissime
 videtur congrue quod sequitur. Ne dicas reddam malum.
 expecta dominum. et liberabit te. Ad etiam versiculo se-
 queuti astruit dicens cum dicit. Abhominatio est apud
 deum pondus et pondus. statem dolosa non est bona.
 Duplex namque pondus et statem habet in corde dolosa.
 qui dum peccauerit. ipse veniam petit a domino. et nichilominus
 nichilominus peccati in seipsum in se homini ac peccati quod
 peccauit dimittit non vult. Eum qui deus est flectit
 ad misericordiam precibus fatigat. cum ipse homo existens.
 nullis hominum precibus flecti ad misericordiam possit.
 Qui iure quasi iniquus ponderator abhominabitur
 a domino. quia suas iniurias grauioribus quam domini mensu-
 rat. verbi gratia. nolens ei indulgere qui sua vasa
 vasa polluit. et postulas sibi indulgere cum forte despo-
 sata populi virginem maculauerit. vel certe animam
 suam deo in baptismo consecratam aliqua vitio qua
 sordem fecerit. A domino diriguntur questus viri.
 Quicquid hominum questus. rectum iter iterum. non fit
 hoc libertate humani arbitrii. sed gubernatione
 et illius cui dicit ysaias. Via et opera nostra operatur es
 in nobis. Quis autem hominum intelligit potest via sua.
 In hoc igitur manifestum claret. quia quod bonum habet
 quisque. a semetipso non habet. sed per gratiam dei. quod
 nec sui libertate per sui libertate arbitrii qualis
 futurus sit. qualiter vel quidam victurus intelligitur

Intellige poterit. **F**uina est hois deuotioe scōs: et p̄
 vota tractat. Cū p̄m sit vlli homi nocere. quāto
 magis est cū quis scōs di off. dicit vel lesent. et
 quasi vlt. macipud pro libitu sine voluptatis eos
 tractare nō timuerit. quomodo quadraginta v̄i i
 actibus ap̄loz deuocuerit se nō māduanturos neq;
 libituros donec occideret paulū. et p̄a pagani
 sepe vt legim⁹ dicit suis p̄anoz deuotioe sangui
 nē. **H**ūc v̄ficulū antiqua editio in p̄ta aliu sen
 su posuit dices. **M**uscipula est v̄ro citato ali
 quid de suis consecrare. postea at̄ q̄ votū fecit. p̄i
 tētia agit. Et quia v̄trobq; et eos videlicet qui sua
 vota p̄ cōtēpuit. et eos q̄ vt sua sua vota p̄lent
 scōs p̄sequit. **A**p̄natio dicitur et̄na. v̄e subdit. **D**issi
 pat̄ ip̄os v̄p sapiēs. et curuat sup̄ eos fornicem
Moris at̄ fuisse antiquoz. vt ad p̄ta d̄ hoste victo
 ria. fornicēs sibi erigeret. i quib; v̄tū suarū lau
 des d̄ scriberet. i saulis oye legim⁹. **D**ns at̄ v̄x
 noster nō nō solū ip̄erū d̄struit i fine malicie: sed
 et magnā cū d̄ertis suis eiusdē t̄p̄i gl̄am p̄etuo
 celebrat. **H**ūc v̄ficulū antiqua trāslatio sic habet.
Ventilator ip̄ioz i v̄p sapiēs. et mittit i illis notā
 maliciā. id ē. penā nullo fine claudidā cōsumādā.
Cui videlicet vote contraria est corona iusticie vite
 et̄ne. quā repromisit d̄s diligētib; se. **L**ucna d̄ni
 sp̄mculū hois: qui iuestigat oia secreta v̄teris.
Diuini afflat⁹ i illuatiō. cū i mēte hois venerit.
 eā sibi mēripi illuminas ostēdit. q̄ ante sp̄c s̄i ad
 v̄ctū cogitaciōes p̄auas et p̄tūre p̄a poterat.
 et pensare nesciebat. **E**p̄ulatio iuueniū fortitudo
 eoz: et dignitas senū canicie. **C**anicie sapiam
 dicit. **T**ur et̄ ciuitas cuiusq; bene ordinata. tur
 nos s̄c̄ carle v̄e gēit⁹ agit. i cū fortiores quib;

refine

viribz. necessario istis opibz. et temores maiore
 scientia praediti. de his q. agenda sunt salubriter consulat.
 Lucez vulneris abstrahet mala: et plaga i. secretio
 ribz veteris. Tu si opterius percutimur: ad priora
 moru memoria taciti afflictis reuocamur. et qd' a
 p. hoc qd' foris patimur: magis itus qd' fecimz dolent.
 Hicq. fit. ut iter. vulnera apta corporis. magis nos
 abluat plaga secreta secreta veteris: quia sanat
 nequicias prauis opibz. oculum vulneris doloris.
 Solet quippe veteris appellatioe mes accipi. quia
 sicut veter consumit escas: ita mes ptractado ex
 coquit curas. **¶** Sicut diuisione aquaru: ita cor
 regis i manu dei. Quare cor regis et no potius
 omi homi i manu dei esse phibet. cu scriptu sit. quia
 i manu ei i. p. ois fines tre i nisi regem queq. sem
 appellat. quia vicioru bella i seipo vincere. et virtutu
 militu nouit stirpare. **¶** Sicut si dñs multitudine
 aquaru diuis diuis diuisione terraru fines late
 simul et aeris implet. regit q. aquis superiora relox.
 ita cor regis quo quocunq. voluerit inclinat. quia
 sicut diuisione aquaru iuxta sua voluntate et ange
 lis et hoibz tribuit. ita ita et corda scoru quibuscuq.
 voluit digna donatioibz reddit. Neq. vllū habet
 pelagianista locū. qd' absq. dei grā qd' saluus fieri
 possit. **¶** Puerfa via viri aliena est: qui at mundus est.
 rectū opus est. iuste corā dño viuere. p. p. est
 huāne conditionis. Vnde alibi dicit. Deū time et mā
 data ei obserua. hoc est si ois homo. At que puerfa
 viuūt. alienā profecto a natura huāna via iocidit.
 Peruersa g. actio aliena est et a cōtra naturā.
 Qui at mundus est i ope. hic vte qd' p naturā originaliter.

Capit. xxi.

Supsit exequit? Meli est sedē i angulo domatis: q̄
 cū muliere litigiosa i domo cōi. Nōo verū est. me-
 lius esse vt sedeat i angulo domatis, idz. i secretū
 altitudie vite cōtinētoris. q̄ cū muliere uia ma-
 la i domo. q̄ tibi sit cū illa cōis, aut etiā si optima
 tibi mulier ducēda offerat. meli sit ḡopto cō-
 nubio p̄ter tamē agni celibe ducere vitam.
 Qui obturat aure sua ad clamorē paupis. et ipse
 clamabit et nō opaudiet. Generaliter accipienda
 est hec sententia. et nō egno tū. vel corporaliter i
 firmo. Nā et qui criminibz aliorū nō affectu misē-
 ricordie cōdolere. sed iudicatis ut manū teneat
 fensura. op̄dit se nōdū victorū fecibz eliquatū.
 neq; auditu diuine miserationis epistere dignū.
 Nunq; abscondit i sinu. extinguet indignationē mapiaz.
 Qui uā districti iudicis quā peccādo meruit placare
 desiderat. elemosinā det pauperibz. et hoc nulla de-
 lortatioē fauoris huāni. sed amore q̄ditōis. qui cor-
 diū occulta ut respicit. Sic ei fit munus absconditū.
 sic ad mitigandā q̄ditōis icā proficiū. si nullo ex-
 terne retributiois uō itutu porrigat. sic imple-
 bit qd ipse p̄cepit. et de facere elemosinā. nesciat si
 iustitū tua qd faciat de peccāto tua. Gaudū est iusto
 face iudiciū. et pauor opantibz iustitā. Gaudet iustus
 cū bonis desudat opibz. quia sperat se p̄ter hoc bo-
 nis remunerandū esse p̄hibz. At uō reprobi dū
 mal mala q̄ deū p̄hibuisse nozūt faciūt. quibz sine
 lapuie p̄teritioē carnaliter delectet. iudicis tamē
 pauore uerno carē p̄ nequeūt: quia se mala p̄te-
 tua passuros pro hys q̄ t̄paliter mala fecerūt nō
 ambigūt. Vt qui errauerit a uia doctrine. i cetū

gygantum commorabitur. Gygantes dicitur imūdos sp̄s. de quibz
 beatus iob. Erant gygantes ipe genuit sub aquis. et qui
 habitant cum eis. id est. sup̄bi & maligni sp̄s demoniorum ad
 hunc quos deceperunt hoibz penis subacti torquentur. Hoꝝ
 ei ceteri ceteri sociabuntur quoniam a via veritatis erraverunt
 tunc ipso iudice attestante. qui se illis dicturum esse p̄
 dixit. Discedite a me maligni in ignem et mundus: qui
 patet est dyabolo & angelis eius. Pro iusto dabitur ipsius:
 et pro iusto iniquus. Iusti & iusti eodem esse videtur. sed distat
 inter ipsos et iniquos. quod iniqui sunt omnes reprobi. ipsi vero
 qui maioribus implicati sceleribus. vel magis sancte misse
 via fidei prepererunt. vel accepta ad apostasiam redie
 runt. Unde potest hoc loco ipius. omnis fidelium persecutor
 dictus accipi. Porro iniquorum vocabulo generaliter
 omnes mali designari. Et pro iusto dabitur ipsius. cum pro
 martire persecutor. qui eum morti dedit. punietur. Pro
 iustis iniqui. qui eorum iustitiam videntes. imitari vole
 bat. Dapnat. hec dicit. non tantum pro innocentiis quos
 ipse neci tradidit. sed et argumētum dapnationis
 accepit. quia fidei magorum ad credendum dominum noluit:
 cum esset iudeus et ipharu dicta cognosceret. Hinc
 etiam dominus dicit. Regina austri surget in iudicio ad
 generationem istam & dampnabit eam & cetera. non quia ipsa
 sua virtute ac potentia dampnabit. sed quia in eius apparere
 dampnabitur. qui qui devotione eius sacres. cum multo
 facilius posset sapientie curam quam dissimulabat
 habere. Thesaurus desiderabilis et oleum in habitaculo
 iusti: et pinguedo dilectionis in fructu caritatis refulget.
 Quod versiculus beatus papa gregorius in omelibus
 euangelij. in ipsa antiqua translatione posuit. Thesaurus
 desiderabilis. requiescit in ore sapientis. Verum reprobi

Secundus.

nō tantū virtutes nō assequi. sed & psequi. et quātū va-
 let i bonis obviare festinat. Potest sane hic versy
 de quolibet martire accipi. i cuiy habitaculo. id est
 corpe. nra scā. dei videlicet thesaury seruet. abū
 det vniuersy et vinctio grē spiritualis spiritualis.
 At psecutor iprudes. huiymodi habitaculo distrage
 potest. thesaurū vō qui habitaculo tenebat et oleū
 nequaq̄ tangē potest. Vnde dn̄s docet nō timere
 eos qui corpus occidit. et post her nō habet ap̄ius
 quōd faciat. Ciuitate fortū ascendit sapiēs: et destruyit
 robur fiducie ei. Ciuitatē fortū mudū dicit. qui
 quondā malignorū spiritū tirānidi stulte subacty
 seruabat. habes fiduciā v̄be i cultu eorū qui nō s̄
 di. sed opa manū homī. Hec ciuitatē intravit ille
 natus i carne qui est dei virtū & dei sapiētia. destruyitq̄
 p suos p̄dimitores cultū dōm i quibz fuerē q̄fisi.
 Veritatis ignari. atq̄ i fide celestī dōm habēdā
 esse fiduciā. que nūq̄ posset destrui. Sed & cotidie
 ciuitatē fortū ascendit sapiēs. et destruyit robur fiducie
 ei. ad aliq̄s fidelis doctor. atq̄ argumēta phisosophorū
 vel hēticorū. vel etiā q̄numacos carnaliū fratru cō-
 tradictiōes. quibz scelera sua defendē et attenuare
 nitūt. aspersiōe fidei et eccl̄astice religiōis disciplina
 ved arguit. atq̄ euisceribz aduūllat. Testis mēdāy pe-
 ribit: v̄n̄ obediēs loquit̄ victoriās. Qui se deo ser-
 uire testat̄. nec facta dictis epequit̄ peribit: qui
 at fideliter vt promissit iussis subdit̄ diuinis. huiy
 loquela ad victoriā p̄uēit. quia dū p̄ obediētā suā
 desideria vincere satagit: p̄ iusticiā iudicis postmodū
 victorie palmā p̄cipit. Vn̄ ip̄ius prociacit̄ obfirmat
 v̄lētū suū. qui at recty est. corrigit viā suā. Iudas
 qui ip̄ius corde erat. q̄uis ip̄o dn̄o se vedarguētē p̄

redarguente noluit male cepta restringe. Pono pe-
 trus quia rectus erat corde. id est. rectitudinis amator.
 respiciens se dno moy p[ro]p[ri]o cor[re]xit qd' negando
 deliquit. No est sapia no q' prudentia no e' q'st' d[omi]n[us].
 Quidamq' q'st'iant' z sapuit h[er]etici: nichil est nisi
 vanu et inutile. Equus parat' ad d[omi]n[u]m belli: d[omi]n[u]s at
 salut[em] tribuit. H[om]o quid[em] est deo deuote t[em]p[or]e p[ro]se-
 cutiois a[n]i[m]i p[ro]p[ri]e. corpus offerre discrimini. sed
 diuini est adiutorij. ut cepto laborij agonis victo-
 ria salusq' succedat. **M**elius et nome' bonu q'
 diuicie multe. Nome' bonu dicit. no q' qd' verbis dat
 vulgus i[mp]erit[ur]: sed qd' fidelis q[ui]us pauoru testi-
 monio laudet'. Neq' ei bonu habere nome' refugit:
 sed a bonis solu' q[ue]bat laudari qui ait. Si adhuc
 hominib[us] placere: p[ro]p[ri]i seruus no essem. Nome' g'
 bonu est nome' religiosi qd' diuicib[us] mundialibus
 iure p[ro]fert'. Na' et si m[un]du[m] q[ui]s lucr[et] vniuersu[m].
 merito h[uius] co[n]te[m]pneret. tantu[m] vt nome' ei i[n] scriberet'
 i[n] celo. ei q[ui]q' memoria et iter angelos et iter ho[m]i[n]es
 sc[ri]ps[er]e figeret' eterna. **S**uy arg[um]tu[m] z auct[orit]e[m] gratia bona.
 Illa significat q[ui]m. cu[m] quis pro bono ope laudat'
 a bonis. y p[ro]mo pro collatis ei bonis meritoz[um] glo-
 riat' p[er] qui i[n] celis est. **D**ives z paup[er] obinaueru[n]t
 sibi: vtriusq[ue] opaz est d[omi]n[u]s. Neq' diuic[us] p[ro]pter diu-
 cias. honores: neq' pro iopia paup[er]e[m] desu[n]ctas:
 sed hoc i[n] vtroq[ue] merito venerare: quia opus st' diuiciu[m].
 quia ad ymagin[em] dei facti et similitudin[em] facti.
 Callidus videt malu[m] et abscondit se: ino[m]p[er] p[ro]trahit
 et afflictus est. Multi ex p[ri]ncipib[us] q' ardi deru[n]t i[n] d[omi]n[u]m.
 sed p[ro]pter phariseos no q'st'ibant. vt de syna-
 goga no eiret[ur]: Quia ei erat callidi. videbant
 me malu[m] p[ro]secutiois. qd' immineret. et absconderu[n]t
 fide[m] pietatis qua[m] parat[is] p[ro]p[ri]e parat[is] co[n]ceperat.

Innocentes vō apli p̄trāsierūt itine rō professionis
 Quo ceperūt ceperūt. et afflicti s̄t verberē. viculis.
 curis. et ip̄a etiā morte multati. **Virorūq;** autē
 ep̄plū multi vsq; nūc et ī certamine fidei. et ī cōtib;
 sequit̄ actib; hūc versu am̄qui ī p̄ctes man
 festus. sed ī aliā sensū trāstulerūt. **Astrū** nequit
 puniri. valde ip̄e disciplina accipit̄ īsp̄ctes autē
 p̄tēntes d̄p̄no afflicti s̄t. **Finis** modestie timor d̄ni.
 diuicie ⁊ gl̄a et v̄lta. **Modestia** dicit cōstantiā bonop
 op̄ij. timorē vō d̄ni illū qui p̄manet ī s̄clm̄ s̄clī. quia
 nimirū p̄fectio virtutū est ad hūc animi statū cō
 sc̄dere. qm̄ gr̄m̄ q̄ditoris vel ī modico timeam; q
 offēdere. nīl p̄orsus ē ei; memorie p̄ponētes.
 que alibi curitas vocat̄ p̄f̄cā foras mittit̄ mittēs
 timorē. seruile videlicet et īcipiēd. quo metuit
 quib; ne forte peccādo penis penis mereat̄ subigi.
 Qd̄ at̄ subiūgit. et diuicie ⁊ gl̄a. quia nimirū p̄fectio
 virtutū est ī hac v̄lta. vt timeam; d̄nm̄ timorē s̄cō.
Hoc est sincera dilectio illū colam;. finis virtutū
 ī futurū. vt diuicias h̄ditatis p̄omisse. ⁊ regnū
 celestis gl̄am;. et vitā sine fine p̄cipiam; a d̄no.
Vnde petrus. **Quē** cū videritis exultabitis letitiā
 inenarrabili et gl̄orificata. v̄portabes sine fidei v̄d.
 salute avarū v̄r̄d. **Arma** ⁊ gladij ī via p̄uersi;
 custos aīe sue longe recedit ab ab eis. **Dupliciter**
 intelligēdū. quia p̄uersi et armati s̄t s̄p̄ ad nocēdū
 pp̄is n̄r̄ verbo vel ope sc̄lesto. et ip̄os oppertat
 parata s̄p̄ vltio diuini exanimis. **Qui** vō aīam suā
 ī c̄nū saluare procurat. longe refugit ab hūcmodi
 armis vel gladijs. quia et m̄tē et manū suā q; suā.
 p̄p̄iōn a lesioe v̄ refrenat. et ne aīaduēctioe districti
 iudicij ip̄e feriat̄. v̄tā m̄tē p̄cauet. **Proverbū** ⁊.

adolescē uixta uia suā: enā cū senuerit nō reuert ad ea.
 Constat plerūq; ī senectute sua dno donante mutari
 a uicijs q̄ ī adulescētis adolescētis habuerāt. et contra
 nōnullos se deserere desere uirtutes circa senū. quib; ī
 ī adulescētia uidebant illustrari. Sed quia multo sepius
 quisq; mores quib; ab adulescētia ibuenit est ī reliquis
 uite tēp; sepe qui consueuit. prouerbiū esse dicit. quia
 qd̄ adolescēs quisq; cepit. ī senecta nō mutauerit. nō
 tamē ip̄e semp̄ ita esse uoluit q̄ cōfirmat. Ideo autē
 huiusmodi prouerbiū ponit. ut auditores suos a p̄ma
 etate uarijs studijs psuadat. ne forte ī senectute non
 possint discere studia. quib; ī tenera etate mācipari
 desperant. Nā et quo senect est ibuta uoces formabit
 odorē casta dū. Et greci narant historiam alexandri po
 terissimū regē. oib; q; dūatorē. et ī morib; et ī coessu
 leonidis pedagogi sui nō potuisse carē uicijs. quib; puul;
 fuerat īfectus. Dives paupul; ip̄erat. et qui accipit mutuum
 seruus est senectatis. Patet uixta hāc. Sed et diuites
 uirtutib; ī iudicio occultū inspectoris p̄cipāt. eis. ymo
 eorū futuro iudice ep̄istat. qui uirtū diuitijs caret.
 et qui uerbū dōct̄ne salutaris accepit a doctore. seruus
 est eiusdē doctore. id ē. debitor īplendi oīa q̄ illi magistrū
 celestis iure p̄cepit. Qui sciētū q̄rat. metet mala.
 Tortū est quia is qui uerbo uel exēplo docet iniquitate.
 uindictā recipiet. Sed quia sequit̄ et uirga ire sue cō
 sumabit. uidet̄ dicere illā maximā iniquitate: que
 imiti et ip̄ia mōte pagit. ut est latrocinia exerceere.
 hoīes seruicio premē. tormentis lamare. morte per perimē.
 bouē uidue pro pignore accipe. ip̄am de aduersario cū
 possit uindicare nō uelle. Talis etiam merito uirga ire
 sue cōsumabit. quia sicut dñs ait. qui accepit gladiū.
 gladio peribit. id ē. qui iuste ī alios seruiat. ip̄am scilicet

sibi met. cōsiliat. Verū quia dīpōat de ip̄io: seq̄t. cōt̄
 de pio. Qui promiss est i misericōdia. b̄ndict̄. id panibz
 et cū suis dabit pauperi. Huic simile est illud iudi
 cis. qui misericōdīs discēnes ad ip̄ys ait. Venite b̄n
 dī pius mei possidete regnū paratū vobis regnū a
 constitucioz mūdi. quia esurim. et dedistis michi ma
 ducare. et cetera. Possunt at panes qui paupes dat̄
 nō solū alimēta carnalia. sed etiā dōt̄ne sp̄ualis qua
 aīa recreat̄. itelligi. Sicē dērsōr̄ et exilit̄ cū eo iur
 gū: cessabūtzq; m̄sē z cōtumēlie. Sicē h̄t̄r̄cū quē
 corrigē nō potēs de eccl̄a. et cū illi libertatē p̄dicādi
 abstuleris: catholicē pauci augebis. Qui diligit cor
 dis mūdiciā: p̄t̄ gr̄ā; labiorū suorū amīcū habebit
 regē. Qui mūdo corde itā p̄dicat. itēz illos am
 merabit̄. de quibz etiā regi et gōt̄mī sc̄lōp̄ p̄p̄ha dice
 bat. Nichi at nimis honorificari s̄t amīcū tui deus.
 Nā siq; gr̄ām labiorū rēā p̄dicādi p̄mōstrat. cordis
 at mūdiciā custodire dissimulat; nequaq; talis
 et̄ni regis amīcicia fr̄m̄ posse putandus est. Oculi d̄m̄
 custodit̄ s̄nam; et sup̄plēt̄. v̄ba siquī. Sup̄na
 īsp̄ctio custodit̄ semp i eccl̄a sc̄ct̄iā veritatis quā
 docuit. v̄ba at h̄t̄r̄cōp. ymo oīs s̄mo pietati et iusti
 cīe cōtrariū. quia d̄nō regēte nō seruat̄. cū suo
 auctore subuertet̄. Dicit piger. Leo est foliis. ī medio
 platearū occidit̄ s̄v. Dicit sepe i aīo is qui ad agē
 da bona opa piger est ad ḡf̄icēda fidē. quā corde tenet
 timidus. nō audeo fidē quā noui foris p̄fiteri. ne
 me p̄focet̄. ip̄ius quia fidē audit. p̄t̄mat. Ti
 meo ad p̄p̄redas v̄tūcū actioz i publicā p̄gredi.
 ne forte me vel antiqui hostis aduersitas grauior
 t̄p̄et. vel etiā quilibet p̄uēsus cū suorū turba de
 videat. cōiūc̄s ḡf̄udat. iūrijs afficiat. aut sicut

nucleos iustorum qui ab eius vita discordant. tormentis et
 morte consumat. Ieo igitur foris. in medio platearum occi-
 dedus su. **Quod** est apte dicere. Et verba et opera virtutum
 vbi foris ostendi ceperit. statim persecutio vel hominum vel
 spirituum committat. inuadent. nec valeo temptationibus
 resistere. sed in ipis boni propositi vincam incipis.
 fonsa perfida os aliene. cui iratus est dominus incidet in illa.
 Cui verba vel oscula meretricis libenter amplectitur
 quasi ianuam iam pulsat gehennalis abissi. citoque
 mergetur. si pedem citius non extrahit. si non membra
 cetera a vitio cohibeat. fonsa penali. quam nullus omni-
 uerat nisi filius ire. illabit. **Stulticia** colligata est
 in corde pueri. et viga discipline fugabit eam. Multos
 nouimus pueros sapientia preditos. **Ma** iheremias et
 puer prophetie ministerium suscepit. et daniel scribit
 quia deus dedit pueris abstinentibus scientiam. et disciplinam
 in verbo et sapientia. **Vnde** restat intelligere. quia pueri
 hoc loco non etate sed sensu pueros significet. quales
 esse vetulab apostolus eos quibus ait. Nolite pueri effici
 sensibus; sed malicia puuli estote. **Huiusmodi** et
 pueros. id est. aios stulticie vel lasciuie vel mesticie
 dedit deditos. necesse est iuuenili disciplina castiga-
 ri; et ad iustum vite transire. prudenti vigore pduc-
 ti. **Qui** calumpniat pauperem ut auget diuitias suas.
 dabit ipse ditiori et egebit. **Constat** quia incapaces et
 que pauperibus auferunt. et que iuste videlicet post
 sidere. pariter omnia pducunt. ad in epaminone districti
 iudicis. penas pro his que gessere se recipiunt.
Sed et is qui pauperem pro spiritu fecerit calumpniat.
 virtutibus eius detrahendo. ut per huius vituperationem
 ipse diuitias quas desiderat auget. id est. gloria

laudis huanc maiore q̄ quasi sanctior accipiat.
 merito talis calupniator. q̄d bone actionis habere
 videbat. amittit. et a fructu virtutu vacuus in
 fine manebit. **H**ucusq; p̄tingit titulus p̄ho-
 laru salomois. qui supra positus est. ex quo nouu
 locutionis genus probat. assuplisse. ut ea q̄ diceret
 no quasi ad aliu que doceret loquedo. sed velut
 solus secū ratiocinādo videt. affari. Quaru vide-
 licet p̄holaru prim⁹ uentusculus uersiculus est.
Fili⁹ sapiētia terificat p̄rem: fili⁹ uō stult⁹ mestitia
 est matri sue. **P**rim⁹ iste ad que uisq; p̄ueni⁹.
Hinc ad priorē loquedi modū reuertit. ut specia-
 liter ad eū instruit uerbu faciat. **N**o' ita incipit. **I**nclina
 aure tuā exaudi. et uerba sapiētia. appone aures
 cor ad uerba mea. **P**ulchridq; uerba ponit noue lo-
 cutionis. ut aure pariter ad audiēda. cor apponere
 ad intelligēda. que sapiētes loquūt. et que eruditū
 beat. **Q**ue pulchra erit tibi cū seruaueris ea i corde
 tuo. et redūd abit i labijs tuis. **A**spem sepe videt
 uisum i uisib⁹ et uisus doctrina sapiētie. sed cū
 sig uirtutē i uisio corde p̄ceperit cū opib⁹ serua ser-
 uare. cū har q̄ labijs p̄ propinare scrib⁹ didicerit.
 pulchriorē har ceteris dogmatib⁹ esse dēphendit.
Ecce desepi ea tibi t̄plicit̄ i cogitationib⁹ et scriētia.
 ut ostēdere firmitatē et eloq; eloquia ueritatis.
Tripliciter auditori doctrinā descripsit suā. quia
 cogitare. loqui. et opib⁹ har exercere p̄cepit.
 quia desepiōe desepiōe triplici. totus iste libellus
 siq; bene cōsiderat plenus refulget. **N**o facias uio-
 lētia p̄ pauperi quia pauper est. neq; cōtrās egenū
 ip̄a porta: quia dñs iudicabit causā eiq; **P**otest

que

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

de quolibet paupe vel egens accipi de quo dictū est.
 Filii si delictus est pauper: pupillo tu eris adiutor.
 Verū quis quia sequitur et configit eos qui confecerunt
 animam eius melius de illo intelligitur qui cum diues esset.
 paup factus est pro nobis. nō solum pauperari et nos
 diruet. sed ut nos redimeret redimeret crucifigi dignus
 natus est. **Prohibet** ergo sapia suos auditores. dno in
 carne padante violentia mortem ferre. quia nūm
 vni certus nescit et iteritus eorum. qui auctore vix man
 mittere nō timuerūt. **Noli** amicum esse hominū incedendū. nō
 ambules ad viro furioso. ne forte disinas semitas eius.
 et fumos scandalū aie tue. **Et** hec cum de hominū incedendū
 vel furioso generaliter possunt accipi. tunc nō pro
 hibet specialiter accipi de illis. qui colunt saluatore et
 discipulos eius fuerunt vesana mente. **Quorum** amicitia
 et comitatu prohibet. quodq; credentes non tē. quā
 salutis agbat. ne ex vicina praueat vicina et
 ipsi periret. qd' iude scariothis casu probatū est. **Ge**
 neraliter aut ducenda. quia sicut pferi viri puerfos
 ppios nō debet fugere. quia illos sepe ad vā reditū
 trahūt. et ipsi ad puerfitate nūq; trahūt. ita ifirmi
 quiq; societate debet declinare praueat. ne mala a
 frequet aspiciunt et corrigere nō valet. **delectet** imitari
Noli esse cum hijs qui defigunt manus suas: et qui vadēs
 se offerunt pro debitis. **Si** ei nō habet unde restituat
 quid cause est. ut tollat operimentū de cubili suo.
Noli esse cum hijs qui se cum esset liberi ac sibi met vā
 tes. defigunt in cura salutis malorum. spondentes se ra
 tionē pro corp acalij reddiderunt dno. **Si** ei ille pro quo
 spondisti nō habet bona opa quibz te liberū ac
 securū reddat tūc tue sponsiois. quid tibi vtile est
 ut ipse in die iudicij pro ei aia iudicaris. amittasq;
 ha habitū iusticie quo idutus esse videbaris. ac ac

Secundus.

nudus ab ornamento virtutis epistole comprobetur. quia
 qd' dno teste pollicitus es. implere nequiveras. **H**oc
 ac dictu est. no quo cura age. dnu curam ad tibi regu-
 lariter iposita fuerit. suscipe no no debeas. sed ne
 passim nullo iubere doctoris tibi ac psulis officio te-
 merarius usurpes. **N**e transgrediaris terminos
 antiquos quos posuerit pces tui. **N**e transgre dia-
 ris terminos antiquos fidei. quos catholici ab inicio
 gesticione constituerunt doctores. **V**idisti hominem veloce
 i ope suo. cora regibus stabit stabit. nec erit ante igno-
 rantes. **Q**uandoq; veloce videris i ope suo. id est i ope
 hono. qd' erit face strenuum atq; sollicitu. scito huc i
 die nouissimi spanis cora aplis qui ad popo nra
 mundu iudicaturi sedebunt ee statuendu. quia videlicet
 cora iusta seruauerit. neq; i pte ignobilium doctoru
 quoru cauefecit errore. hoc est ad sinistra iudicis
 esse ponendu. **C**uando sederis ut comedas ad pnci- Capitulum xviii.
 pe. dilige arte de q posita sint ante facie tua. et stru-
 tue cultru i gutture tuo. si tamen habes i potestate
 aiay tua. **P**allegoria curia dicit. **Q**uando sederis
 ad legendu cu magis ut pane verbi reficiaris. dilige
 intellige que scripta st. ut dilacione sacre lectionis i
 tua locutio conferua. si tamen talis es tantuq; eru-
 ditus. qui i potestate habeas aiay tua. nec quasi
 idotis mente tuq; doctrine. **G**uttur namq; pro loquela
 posuit. quia vox i gutture est. cultru pro discretio:
 quia cibos cu reficimur. cultro facetes preparamq;
Et sedes ut eo comedat. cultru i gutture suo statuit.
 quando is qui diuina sedulus meditat. eloquia. dis-
 creta sep ore depromit verba. nec alia i lingua sepius
 q celestis oraculi dicta renouit. **H**oc ac si est face.
 qui i potestate aiay sua. id est i immobile iter errores

fallentiu. sapientis animi seruare statum didicit.
 Unde & recte subiungit. **Ne desideres de cibis ei.** i. quo
 est panis medary. **Quod est apte dicere.** **Ne desideres**
 ei auscultare sermões. qui discredite medaryu dogmaticu
 auditores suos fallere consuevit. **Noli laborare ut**
dicaris. Diuicias scientie significat. quas ultra me-
 sura caritatis nre que prohibemur. **Hoc prouide**
tie tue pone modum. Illu videlicet de quo supradictu
 est. ne transgrediaris terminos antiquos quos posuerit
 pres tui. hoc est terminos date a publy veritatis & fidei.
Ne erigas oculos tuos ad opes quas habere non potes.
 quia faciunt sibi penas sicut aqle et volabunt i celis.
Ne erigas mentem tuam ad perscrutanda divinitatis ar-
chana que penetrare non potes: hoc et celestibus terminis
 cuius patet. **Ne comedas cum homine tundo.** et deside-
 res cibos ei. qm i similitudine arioli & giertoris
 estimat qd ignorat. **Ne de scripturis cum heretico y loqua-**
ris: qui videt humane saluti. males deripe qd cor-
 rigit. qm sicut ariolus et coiertor somnioru estimat
 ad ignorat: ita hereticus quq que non intelligit i scripturis
 ut libet interpretari presumit. **Comede & libere dicer tibi**
et meos ei non est reu. Securus iquit disse & age
 que dico. ai ipse hys q docet fide certam non habent.
 scies se de corde suo finxisse que doceret. **Cibos**
quos comedas euomes: et pdes pulchros sermões
 tuos. **Jesus puerfos quos ab hereticis didi-**
deras didiceras necesse est ut vel p peccata corri-
 gendo digeris. vel po post mortem pro hys penas
 luere cogaris. pdes qz sermões confessionis. quibz
 eis pdirantibz humiliter fauedu esse putaueras.
In auribus ispietud ne loquaris: quia despiciet

doctrinā eloquij tui. Huius simile est illud euāgelij.
 Nolite sem dare canibz. neq; mittatis margaritas
 vras ante porcos. et cetern. Sicut g^o supra ad
 monuit. ne hētorū doctrinis auscultare. ita nō
 hortat. ne amore vane glē seductis. inuidis hōibz.
 passim archana veritatis ingeris. Ne attigas ter-
 minos puulorū: et agrū pupillorū ne intrucas.
 Aliquis ei cor fortis est. et ipse iudicabit contra te
 causa illorū. Aliquū puulorū et pupillorū. dñm
 appellat: quia cū esset i carne. pauperū magis q̄
 diuitū cōsors fieri dignatus est. Alioq̄ idem dñs ē
 om̄: diues i oibz qui iuocat illud. Possunt at cognēt
 ygnēt pupillorū ac puulorū noīe designari. de q̄bz
 dñs ait. Videte ne ḡp̄natis unū de pusillis istis qui
 i me credit. Sicut ei volis. qz āgeli corp sp̄ i oculis vidēt
 facie patris mei qui i oculis est. Quorū agros et t̄m̄os
 qui attigunt. attigerit. hoc est. qui cōuersationē corp
 corū honā. i quietudē leserit: iudiciū dñi nō euadet.
 Nō emulet cor tuū pedes. sed i timore dñi esto
 tota die: quia habebis spem i nouissimo. et prestolatio
 tua nō auferet. Si tota die. id ē. toto tpe. quo i seli
 huius luce consistis. et p̄corū op̄pla vitare et et dñm
 timere satigeris. habebis sp̄ spem hie i tribulatione
 i nouissimo. hoc ē. ad ad huius vite finē puenieris.
 ip̄o etia attestare q̄ ait. Esto fidelis vsq; ad mortē.
 et dabo tibi coronā vite. Noli ēē i quibus ^{potator.} potator.
 neq; i comessariāibz corū qui carnes ad vescedū
 iferūt. Carnes ad vescedū conferre. est i collocutioē
 derogatioē vicissim p̄piorū vicia dicere. De quoz
 pena mox subdit. Quia varātes potitū. et dices
 Simihala gsumēt: et vestietur p̄nis dormitatio.

Sibola. quædam verbum est: et interpretatur collatio.
 Est autem collatio sermonum. sicut sicut in consilijs solet
 esse. Est et pecuniarum sive aliarum rerum. ut et
 presens lo locus dicitur. Potest ergo vacare,
 qui de opprobrio alienæ vite se vult tebrant.
Sibola vero dicitur. sicut unusquisque solet pro
 sua cibos ad vescedum. ita in consilijs. detractionis
 verba conferre. Sed vacantes potest. et dantes
 simbola sumunt: quia scriptum est. omnis detractor erit
 dicabitur. Vestietur autem panis dormitatio. quia de
 spectu et tempore a cunctis opibus hominis mors sua invenietur.
 que hinc ad partem alienæ vite excedat. crimina detrac-
 tionis sue languor occupavit. Gaudat pro tuis
 et mater tua: et expulset qui genuit te. Gaudat
 et pater de tua iustitia: gaudat et mater ecclesia.
Sicut et sardis qui te per gratiam hanc haptissimi regere
 necnavit. quique te eruditum a periculo. de tuis ho-
 mibus gratuletur. **Sui** ve. **Sui** pro ve. **Querit** dis-
 putatio. quibus homo hominibus sceleribus maxima a domino pena
 servetur. et respondet ipse ratiocinando. quia hinc
 aliis omni dubietate. qui per ebriositatem devolvuntur
 ad luxuriam. **Sui** iste ve. **Sui** pro ve. **De** eterna
 iteritum noiat. de quo dominus **Ve** iste homini illi per quod
 scandalum vult. **Pater** autem est cui ve unum imi-
 neat. vel hominem dicit a quo exempla pravi operis
 quisque ut peccaret accepit. vel certe dyabolum
 qui itans itans in corde virum pestifere suggestionis
 infudit. de quo iudeis dictum est. **Vos** ex parte dyabo-
 lo estis. et desideria patris vestri facite vultis. **Sui** respice.
Sui fovee. **Ripa** quia concordiam pacis servare

Secundus,

nescit. quæ ebrietas sensus ipotē reddat. **Fovea.**
 quia passim in volutabra viciorū omni cadere nō
 trepidat. qui iter bona mala discernē quasi
 mēte captus ignorat. illaq; sepissime foveā ebrio-
 sus incidit. de qua prefatū est. **Fovea** ei p̄fida
 est mēti ipi. et puteus angustus aliena. Cui sine
 causa vulnera. Cui suffusio oculorū. **Vulnera**
 sine causa. quia multi vino vltimō modū impleti.
 vulnera p̄ tumorē in mēbris acceperūt. que nulla
 ferri causa p̄ulerūt. **Suffusio** oculorū in mē-
 bris acceperūt imoderatō vini haustu. et caliginē
 plurimā visus corporalis. et cecitate sensus ite-
 rioris. **Rōne** de hys qui morat̄ in vino. et studet
 calicibus epotādis. **Nō** potat vinū bibere ad
 necessitate. sed morari vltimō tempore et utilitate
 in vino. et euacuat̄ alterutrum crathare calicibus
 calicibus. iuxta illud psalmi. **De** qui potes estis
 ad bibendū vinū: et viri fortes ad miscendā ebrietate.
Danti tui videbat optimeas: et col tuū loq̄t̄ p̄usa.
Consuetū et pene pene naturale est est viciū.
 post ebrietatis venena diffusa in corde. multi b̄re
 sequi concupiscentiā. comitate etiā p̄ra p̄cauitate
 ac turpitudine verborū. **Et** eris quasi dormiens
 in medio mari: et quasi sopitus gubernator amisso
 clauo. **In** medio mari dormit. qui in huiusmodi
 diuersionibus prouidere motus irruentū viciorū.
 quasi iminētes vndarū ac animalos negligit.
 et quasi sopitus gubernator clauo amittit. quādo
 mēs ad regendā nauis corpis. studiū sollicitudinis
 perdit. **Et** dices. **Verberauerūt me me. et nō**
sed nō dolui: traxerūt me. et ego non sensi. Quādo

euigilabo. et rursus uina reperia. **M**es quippe
 a cura sollicitudinis dormies. uerberat. et non dolet.
 quia sicut immidia mala non prospicit: sic nec quae
 metruerit agnoscat. **T**rahit. et non nequaquam sentit
 quia per illecebras uiciorum ducit. nec tamen ad
 sui custodia suscitatur. **Q**ui quidem euigilare optat
 ut rursus uina reperiat. quia gressus sompni
 somno stuporis a sui custodia premit. uigilare
 tamen ad curas seculi mittit. ut se per uoluptatibus
 debriet. et cum ad illud dormiat. in quo solerter
 uigilare appetit. ad quod laudabiliter laudabiliter
 dormire potuisset. **N**e emuleris uiros malos
 nec desideres esse eorum. et cetera. **N**e desideres
 eos imitari. quos uicis illis de quibus commemorati
 tui uideris imitari. sed potius sapientie operam
 dare curato. **I**n doctrina ueritatem cellaria uini
 uersa substantia pura et pulcherrima. **S**ella
 uia se corda iustorum. que non nisi per doctrinam sapientie
 donari uirtutum replet. **U**ir sapiens
 et fortis. et uir doctus et uis robustus et validus.
Non omnis qui fortis. et sapiens est. **O**mnis autem sapiens
 et fortis est dicendus. qui etiam corpore ibecillus est.
 si assit sapientia. omnia fortis aduersarij. id est. dyaboli
 eo certamina uincit. **S**percella stulto sapientia:
 in porta non aperiet os suum. **N**on potest stultus ad
 sapientiam attingere. **A**lia est ei ab eo. qui in itinere
 iacet uiciorum. **Q**ui est in presenti se aliquid
 sapere putat. in porta tamen ciuitatis. id est. in exitu
 uitae huius. inuenit nihil esse quod sapuit. **Q**ui
 cogitat mala facere: stultus uocabitur. **N**e putet

Caplm xxvii.

secundus.

hebetē

putares stultū estimādū fuisse eū que lobare tar
 dūq; ingenio videris. palā ostēdit. quia ille sit stul-
 tus vocandus. qui vel i cogitatioe. p̄ci suggestioib;
 cōsentit. facti acer nocet ingenio videt̄ existere.
 nō at ille qui et si hebes sensu apparet. dei tamē
 ip̄eris que discere potuit. ob̄perare disposuit.
Si desperaveris lassus i die angustie: minuetur
 fortitudo tua. **Nihil exorbitatū desperatione.** quā
 qui habuerit. et i generalib; hui; vite laborib;.
 et qd' maxie nocet. i hāc certamine cōstantiā for-
 titudis perdit. **Erue eos qui ducūt ad mortē.**
 et qui trahūt ad iteritū liberare ne cesses. **Do-**
cest miltice accipi. Erue eos qui ab hereticis decipiūt.
 uerā fidē predicādo. libera bonoz operū exempla
 mōstrādo. eos qui a male viuētib; catholicis tra-
 hūt ad iteritū. **Sed et si quos i certamine p̄ p̄secu-**
tiōis lapsos vel lapsuros aspexeris aspereris.
 sollicita hos exhortatiōe ad vitā restaurare satage.
 si quos fame perituros. si q; algē videris. illos dato
 victu ac vestitu recrea. **Comede fili mel quia bonū**
est. et fauū dulcissimū gutturi tuo. Sic et doctrina
 sapiētie aīe aīe tue. **Datet facillime quare doctrinā**
sapiētie melli cōparet et fauū. quia sicut ille cibus.
 ita hoc doctrinā ceteris. dulcediē prestat. **Sed hoc**
iter v̄tus q; significatiā distat. quia mel qd' i p̄-
 promptu est ad comedēdū. morale litere sup̄ficiē
 illinuat. fauū vō i quo mel de cera exprimitur.
 allegorici locutione figurate dēnūciat. vbi subducto
 litere velamine. suauitatis sensus spiritalis.
 aliquāto cū labore uel mora mora percipitur.
Ne iudicaris et queras impietate i domo iusti. neq;

vastes regē ei⁹. Ne q̄ras occasione aliqua. p̄ quā
 deroges hominī iusto. Ille ei si ceciderit. cito amo-
 uet pedē suū ut curreat viciō. qd̄ nō iterat ī frō.
 Impi⁹ at̄ sic corruet. ut vlt̄erius nō redeat. sicut
 subsequet̄ addidit dices. Septies ei ceciderit iust⁹
 et resurget. ip̄i at̄ corruet ī malū. Quomodo
 at̄ iustus appellat̄. qui cadē idē. peccare memorat̄
 nisi quia de senib⁹ loquit̄. p̄cis. sine quib⁹ nec
 iustorū quispiā esse ī hac vita potuit. Quia m̄
 mirū p̄ ignorantiā. p̄ obliuionē. p̄ cogitationē.
 p̄ sermonē. p̄ surriptionē. p̄ necessitatē. p̄ fra-
 gilitatē carnis. singulis diebus. vel iūti. vel
 nolētes frequēt̄ reatū iaurim⁹. Et tamē resur-
 git iustus. videlicet quia iustus est. nec iustici-
 ei⁹ p̄iudicat lapsus fragilitatis humane.
 Unde bene cū de iusti casu loqueret̄. nō addidit.
 ī malū. quia celi malū et qd̄ cadit. ne tamē ī ma-
 lū qd̄ incidat̄ herere possint. citius resurgēdo
 procurat̄. At̄ contra de reprobis. ip̄i at̄ iquit̄
 corruet ī malū. quia quia videlicet ip̄i cū cecid-
 erit. vel qd̄ est grauius corruerit ut scriptum dicit.
 id est. cū capitalia crimina peccauerit.
 in suo casu delectat̄ assentiāt. ut ad hoc p̄uēdo
 uelentari despiciāt. Cū ceciderit inimicus tuus ne
 gaudeas. et ī trina ei⁹ ne epulet̄ cor tuū. ne
 forte videat̄ dñs et displiceat ei. et auferat ab eo
 irā suā. Supra iusto tendē iudias uenit. nūc
 autē ut te p̄fem reddat ī oib⁹. etiā inimicis cū pec-
 cauerit aut aliquid ad aduersitatis iauerit
 auscultare prohibet. ne forte si miseratē dñs
 ad p̄iudiciā salutēq; aie redierit. ac tecū fide⁹

amicitia habere ceperit. tunc erubescas quia illos
 aliquando deseperis. quos diuina gratia ad vitam
 seruauerit. sed quantum potes iaculis condole.
 eosque ut resurgere debeant adiua. et si votum co-
 natusque sequitur effectus. gaudebis de his sanato.
 quod male habere dolueras dolueras. Finalias.
 tue tamen beniuolentie apud dominum fructu non care-
 bis. **Vel certe ita dicendum.** Ne gaudeas de casu ini-
 mici. ne forte dominus superbia tua. que illi absque dubio
 displicet. hoc ordine detrahet humiliet. et te cadere
 in peccatum. ille resipiscens sanet. **Tunc dominum fili mi et**
regem. iuxta quod ipse ait. **Reddite ergo cesari que sunt**
cesaris sunt. et que sunt dei deo. Neque aliquid obstat in domino
 et regem. patrem et filium intelligere designari. qui uno
 eodemque sunt diuinitatis honore colendi. **Qui et hono-**
rificat filium: non honorificat patrem qui misit illum.
Et cum detractoribus ne commiscearis. Illis scilicet qui
 dicentes se deum patrem nosse: filium dei in carne apparere
 noluerunt recipere. **Quonia[m] repete[m] surgit perditio**
eorum. et ruina utriusque quis nouit. **Quotiesque di-**
cit. et detrahetis. et ei qui illi fuit fauendo compta
est. derogatio prope principum. et decepti ab eis populi.
laceratio fidei heresiarcharum. et audientia illis
auditorum. **Hoc quod sapientibus subauditur. ignota sunt.**
quando reproborum quisque quod repetino iterum rapit
a seculo. **Vel. hoc quod sapientibus sunt obseruanda. que docent**
ne detractoribus commisceantur. quia hoc specialiter
vicio. totum pene genus humanum periclitatur. **Vnde**
eiusdem vicio mederi volens beatus pater augustinus:
hos in sua mensa ferit versiculos. **Quisquis amat**
dictis. absentem carpere vitam. **Hanc mensam indignam**
nouerit esse suam. **Huc versiculum antiqua editio**

manifestius dicit. **H**ec dico vobis sapientia agnos-
 centibus. **Q**uod sequenti sententiarum non in incongrue
 potest esse principium. Cognoscere personam in iudicio non
 est bonum. **S**upra regem timere deuit: et nunc perso-
 nam in iudicio cognoscere vetat. **U**nde colligitur.
 quia ita principibus debitum obsequii temporalis subiec-
 tos oportet impendere: ut nunquam reuerentie vel timo-
 ris eorum respectu a via veritatis exorbitent. **L**abia
 doctulabitur qui verba respondet. **S**cala pacis et
 amoris est signum. **Q**ui ergo verba respondet. labia
 doctulabitur: quia quicumque neglecta acceptioe perso-
 narum. sola iusticie verba sequitur: iste et si imperitibus
 grauis forte videtur et austerus: multos tamen cum
 quibus pacem habeat prudens: multos qui sua dicta
 cum amore amplectantur iuciet. **S**epe etiam illos quos
 aduersantes assertionibus tolerauerat: conuersos
 postmodum ad meliora. amicos recipiet et facti socios.
Prepara foris opus tuum. et diligenter exerce agrum
 tuum: et postea edifices domum tuam. **Q**uid est parato
 ope agrum diligenter exercere? nisi euulsis iniquitatis
 sentibus. actionem nostram ad frugum retributionis ex-
 colere. **E**t quid est post agri exercitium. ad edificium
 domus redire? nisi quod plerumque ex bonis operibus
 discimus. quam vite mundiciam et cogitationem construamus.
Ille quippe bene meritis domum edificat. qui primum
 agrum corporis a spiritibus viciozum purgat. ne desideriozum
 sentes in agro carnis proficiat: et itus tota virtutum
 fame hominis operis auersete destruat. **N**e sis testis
 frustra proprio. nec lactes quemque labijs tuis. ne dicas
 quomodo fecit michi. faciam et. **E**t cum hec ad exercitium
 agri nri. id est. ad cultum ho lionie actionis pertineat.

Inocentē videlicet p̄p̄mū falso testimonio nō ledē,
 peccati cuiuslibet fiduciā āplius peccandi adulando
 nō tribuere. malū pro malo nō reddē, sic ei fit.
 vt cū primo actus bene q̄posueris. postmodū ad
 iterioris q̄ hōis excedā mūdiciā p̄tingas. et q̄si
 post exercitiū agri. etiā mētis habitaculū p̄p̄s
 cogitatioibz ornare artūibz cōstruē cōstruere tē/
 piās. Per agrū hōis pigri trāsui. et p̄ vineā viri
 stulti. et tunc totū replerentur spine & vitice: ope
 ruerāt sup̄ficiē ei? spine. Id agrū vineāq̄ pigri
 ut stulti trāsire est. cuiuslibet vitā negligētis īspi
 cere. Quā vitice vel spine operuerāt? quia tōide
 negligētū. p̄uidētia terrena desideria et p̄uictiōes
 pullulat viciōzū: im̄p̄a qd' scriptū est. Om̄s orōsus
 tē desiderijs est. Et maceria lapidū est i vinea vel
 i agro stulti destructa. cū cepta viticū mūnūm
 na. vel īp̄obitate hōm̄ malozū deceptus. vel imū
 dozū spiritū p̄suasiōe callida. quisq̄ negligēs
 perdit. ¶ **Explicit liber secundus. Incipit liber**

tercius

Et q̄ p̄ambolo salomōis quas trāsulerūt
 vici ezechie regis iuda. Hic nouo ordī
 loqui incipit. vt nō sicut prius & b

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several lines and appears to be a list or a series of entries, though the specific words are not discernible.

Hec q̄ p̄bale salomōis quas trāstulerūt
 viri gēthie regis iuda. Hinc nouo ordine
 loqui incipit. ut nō sicut prius quasi ad audientes
 dicēdū verbū faciat. sed sermō ip̄e qd̄ ratio
 veritatis habeat disputādo p̄tractet. I quibz tamē
 legēs quisq; v̄ vel audies quid appetere qd̄ conere
 debeat aptissimē dinoscāt. Quas quidē p̄bolas
 viri ezechie trāstulisse referūt. quia fortassis
 ad eiq; vsq; ip̄a disperse habebant. a pluribz.
 prout ex ore sapientissimi regis semel dicta exce-
 perūt. sed p̄ industria illiq; collecte i vnu. et i
 quibz libelli s̄ corpus t̄serte. Notādū sane qd̄
 i hys p̄bolis multo s̄ plura q̄ i ceteris p̄ alle-
 goria dicta: ex collatioe videlicet v̄ verū que
 figuris apte videt. Glā dñi clare verbū:
 et glā regū iuestigare sermone. Glā dñi est i
 carne apparētis. huānitatis sue magis diuini-
 tatis verbū mortalū oculis ostēde. et se potius
 opm̄ miraculis ac mysticis locutionibz q̄ apertis
 assertionibz verbū. id ē. dī filiū fateri. Vnde
 multo sepius i euāgelio filiū se hoīs q̄ filiū dī
 appellare consuevit. Et glā fidelū eiq; discipulū
 est. diligētet eiq; iuestigare sermone. quo se dēū
 etiā vbi patet patet nō dicit: mystice signifi-
 cat. Quale est illud. Ego et p̄i vna sumus. et cetera
 huiusmodi. Deniq; celas verbi etnitatis. et pro-
 tēdes carnis infirmitate. ait. Quē dicit hoīs es-
 se filiū hoīs. Cui regū optimus. iuestigato eius
 sermone quē antea sepius audierat respōdit.
 Tu es p̄p̄t filiū dī viuū. Nec parua hac iuestiga-
 tioe meruit glām. Nā protinē audiuit. Hec
 es symon bariona. et cetera. Celū sursum et t̄ra
 deorsū: et col̄ regū iſcrutabile. Sicut altitudo celi
 et p̄funditas t̄re cōici nō potest ab hominibus:

ita scia ppharu et et aploru qui archana diuinitatis
 spu reuelante cognouerunt inre singularitatis capaci
 tate transedit. **Aufer** rubiginē & argēto: & egredi
 etur vas purissimū. **Aufer** libere sufficiē de sacro
 eloquio. et inuēto sensū purissimū sub uisitāte hie
 reconditū; et sub carnaliū figuris ceremoniarū.
 spiritualia latuisse misteria. **Aufer** impietate & uul
 tu regis: et firmabit iusticia thronus eius. **Aufer**
 impietate psequēdi pūanos de dno sauli ul' alce
 rius cuiuslibet emulatoū legis. et cū pūm p
 dicare tū ceperit. firmabit iusticia cathedra do
 ctrine eoy. quā prius ad uinā suā ipellebat
 impietas. q̄dm iusticie repugnātes. suā prepo
 nere certabat. **Item**. **Aufer** impietate & uultu
 regis: et firmabit iusticia thronus ei. **Qui** ei
 presūt illis. si uolūt firmū esse solū suū. sp̄
 hilaritate & grā plenos plenos uultus exhibeat.
 ne p arrogāciā rigidiores effecti. multitudine
 terdat plebis. **Ne** glōsus appareas corā rege
 et i loco magnatorū ne steteris. et cetera.
Superius presule monuit: nē subditū. **Nā**
 sicut illi dixit. ut hilares uultus ostē
 dat subiectis? ita nē nē admonet ne i q̄spū
 magnorū maiorū arrogāciā appareat: sed potius
 i medioq̄ loco positus. superius euocari
 mereat? **Cui** simile est illud dñi dominici
Tū iuuentus fueris ad nuptias. nō discābas
 i primo loco. et cetera. **Possūm** at i rege et
 p̄cipe dñm dñm significatū itelligē. i cuius
 conspū nos semp humiliare necē est. monete
 petro ap̄ aplō qui ait. **Humiliamū** igit̄ sub potēti

manu dei: ut vos exaltet i tpe visitationis:
 Huc videtur oculi tui. ne proferas i iurgio cito.
 ne postea emendare no possis ad dishonestaueris
 amicum tuum. Et i euangelio dñs. Si perauerit ius
 tpe p' f'c' tuis. vade & corripe eod it' te ipm' solu.
 Et ut cetera. mala aurea i lectis argenteis: qui
 loquit' vbu' i tpe suo. Facta eloquia lectis
 r'issime copant' argenteis. Tertis videlicet.
 quia prestat requie acub' audientib9. argenteis
 at. quia splendida fulget virtutib9 p'm. Unde
 scriptu' est. Eloqa dñi eloqa casta. argenti igne
 examinata. Quod ornatu' lectoru'. mala
 sup'addit argentea. q'sq's eade' diuina eloquia
 et spualib9 plena sensib9 et mysterijs expo-
 nedo demonstrat. quia nimiru' sensus sensus
 apte mala vocam9. quia de arbore vite. id e.
 dei sapientia st' orti. Apte aurea mala. quia
 noticiã amoru'q; p'etue claritatis m'itibus
 infidut. Mala go aurea i lectis argenteis. q'
 loqt' vbu' i tpe suo. quia qui verbu' dei oport
 tunc nouit iuxta audientiu' capacitate' p'dicãe.
 modo ex'pla ac dicta p'm p' quoru' custodia
 ad recte p'ueniat' etna iuxta l'ram explicat.
 modo suauiores i h'is sensu' spualiu' fructu'
 quib9 pl' pia audientiu' desideria pascat. remo-
 to litere vs velamine pandit. Inauris aurea
 et margaritu' fulges. qui arguit sapientie et
 aure' obediẽt. Recte h'uilib' auditor iauri
 copant' auree. quia dñi libet' t'ceptanti
 ac doceri aure' accomodat. iã sese ad r'apienda
 claritate' sapientie celestis preparat. iã sup'ne

visiois luce appropriat. **F**ec magr eruditus mar-
 garite fulguri coparat: quia du emedatione mo-
 tu. du supernu sciam desiderantiu ac pie quetib q
 aib ondit: quasi aureo ornatu. maiore insup gra-
 tiorq; fulgore gemme ardoris anectit. **S**icut fri-
 gus nris idie messis. im legatus fidelis ei qui
 misit eu. am illi reqesce facit. **I**mporcuud vi-
 detur oima oimodis tpe messis ut ningeret.
Ma et ista. **Q**modo nix estate. et pluuie i messe:
 sic ides est stulto gla. **S**ed tame i fecundissimis
 palastine regionib; no paruu delectabile est meste-
 rib;. si subito frigus quomodo i i uino niue sceler
 adueniat. qd' qd' p'cedia solis aliquatu refri-
 geret. sudore laboratu tergat. ardore teperet
 anhelitus. **S**ui vce frigori legatus assumat
 fidelis. quia meste ei qui se misit prudter age-
 do repausat. **M**istice at legatus fidelis. doctor
 est catholicus. qui at eu mittit. **D**ns. **P**ouo
 dies messis i estu. tepus pdicatiois inter fuo-
 uos res psequetur. **D**e quo dictu est. **M**essis
 quid multa. oparij at pauci. **F**rigus multu
 messe. aliqua est quies pdicatu. a psecu-
 tioe repausantiu. **R**ecte ergo dicitur sicut frigus
 i die messis. ita legatus ei fidelis qui misit eu
 reqesce facit ai am illi. quia sicut optabile est
 pdicatorib; v verbicu ad ifidelu rabie forte ali-
 quid refrigerij accipiunt. ita ipi qui ad pdicandu
 eos misit dno gratu esse costat. aut cu suscepta
 ab eo legatione etia i iter aduersa obfistetiu
 fideliter copleat. **D**eniq; vt lucas refert. reuersis
 a pdicatioe pdicatiois officio discipulis. expulso
 spu sco p'd gras obtulit dices. **C**onfiteor tibi dno
 pater celi et t're. et cetera. **M**ubes et vetus

et pluuie nō sequentes: vñ gl'osus. et pmissa nō
 cōplens. **H**uius simile videt' qd' superius ait. ne
 lactes queq' labijs tuis. **B**ed ille versiculus spe
 rialiter hoc cōtinet. ne promittēdo hōiem susci
 piās. et nō cōplēdo dā decipias. iste vō versicu
 lus et hoc quāc' potest et illud qd' dicit apl's. ha
 bētes spem pietatis: vñtū at' ei' negātes:
Patietia lenet' pncēps: et lingua mollis
 friget duriciā. **Q**uāuis dñm peccādo offēdisti.
 potes tamē ei' mereri clemētiā. si patiēter ad
 aduersa q' tibi pro pccis irrogāt' p'uleris. hu
 miliq' satisfactioe duriciā domaueris cōtuma
 cie prioris. **M**el inēsti. comedē qd' sufficit tibi
 ne forte saturat' euomas illud. **D**ulcedine inē
 nsti celestis intellectus. que spūaliū p'm officio q'si
 prudētissimorū apū tibi labore ministrata est. **V**ide
 g' ne t' ea plus sape appetas q' oportet sape. ne
 dū sumā intelligere ultra vires queris: etiā q' bene
 itellegeras amittas. **P**otes etiā t' hoc v'sialū typice
 itelligi dictū: qd' t' sequenti appet' subiat'. **G**uberna
 pede tuū a domo p'pini tui: nequādo satiat' odit
 te. **E**ssi ei' p'pini cuiq'libet allocutione vel visita
 tione melle dulciore iuenis. mediū tamē est. vt
 tarius vidēdo fatias ei' semp' tuū diligē' aduertid. q'
 vt vel vna vice tā diu ad illo maneat. v' toties
 ad eū venias. donec te vidē' fastidia fastidiat. et ne ve
redas **o**edas querat. **D**es putridus. et p' s' lactus. qui
 sperat sup' speli in die angustie: et amittit palliū
 t' die frigoris. **E**t iseremias ait. **M**al' dicit' q' spem
 suā ponit t' hōie: et ponit carnē brachio suū. **Q**ui
 red' dnti putrido et pedi lapsō cōparat'. quia q'
 illud vnicū hōis bonū hoc est. adherē' deo. ponē
 t' dñō spem suā nescit. iste nec vite percipē cibū

nec ad māsionē potest desiderate salutis ptingē.
Et talis amittit palliū i 9 die frigoris. quia et si
 i serenitate vox presentis habitū i religiois videt
 datus. vbi tamē districtio iusti iudicij i gnerit.
 nudus oimodis ab ornata ornata iusticie apparēbit.
 nec eoy cōsultio dignū de quibz septid est. **Heaty** q
 vigilat z et custodit vestimēta sua ne nudus am
 bulet. et vidat turpitudinē ei. **Acetū** i vitro.
 et qui cantat carmina cordi pessimo. **Nitrid** a ni
 tria prouicia vbi maxie nasci solet nomē accepit.
 nec multū a salis armoniaci specie distat. **Nā** si
 aut salē i litore maris feruor conficit solis durā
 do i petra marinas aquas. quas maior vis ve
 torū uel ipi maris sui feruor i litore litore ul
 teriora proiecerit. ita i nitria vbi estate pluuię
 plupiores tollunt infidunt. aderit adoz f ardoz
 sedaris tatus. qui ipis aquas pluuias. p lantū
 dinē arenarū concoquat i petra. sali quidē vl
 glaciē aspectu simillimā. sed nichil gelidi vi
 goris. nichil saporis habet. **Que** tamē iuxta
 naturā salis i arimate. arimate durate. et
 i nubilosō aere fluere ac liquefieri solet. **Hęc**
Har idigene sumētes seruāt. et vbi opus fuerit
 pro lomēto vrit. **Vnde** iudex peccati dicit pphā.
Si laueci laueris te i vitro. et multi pliaueris
 tibi herbā bozūh: maculato es iiquitate tua dicit
 dñs deus. **Crepitat** at i aqua quomodo calyx
 vna. et ipā quidē disparit. sed aquā lauationi
 habilē reddit. **Cui** naturā cui sit apta figure
 cernēs salomon ait. **Acetū** i vitro. et qui cantat
 carmina cordi pessimo. **Acetū** quippe si mittat
 i vitro: protinus ebullit. **Et** puerfa mēs quā
 do p iarepationē corripit. aut p pdicatiois

† falsi

iudex

dulcedinis ad bona suadet: de corruptioe fit dete-
 rior. et idē i murmuratois iniquitate succeditur.
 unde debuit ab iniquitate competere. **Si** fuerit inimicus
 tuus, tibi illud. **Si** fuerit: da ei aqua libe. **Et** de
 copulatis alimentis et de spualibus potest intelligi.
Prunas et congregatis sup caput ei: et dno id,
 det tibi. **Nō** de iedys penarū dicit. neq; ei docet
 sapia. ut bona inimico portiois ei causa ministra-
 res. sed prunas sup caput ei, ardore caritatis
 i corde ei significat. **Fit** ei nōmūq; ut inimicus
 crebris virtus beneficijs. odiorū rigore mollito.
 colore i mēte caritatis excipiat. et ead que iuste
 odiat. iuamare icipiat. **Deus** aqua dissipat
 pluuias: et furios tristic lingua detrahentem.
Si hilari vultu audieris detrahente: tu illi das
 fontem detrahendi. **Si** vō vultu tristi her audias
 ut dixit quidā vir dei nō liberet
 dicere qd didicerit nō libet audiri. **Meli** e sed
 i angulo domatis: q; muliere leuigiosa i domo coti.
Domatis et excelsum et secretus est locus. **Et**
 ei domi grece: latine dicitur tertid. **Deniq;** i actib;
 aplōia v ubi petrus i superiora ad caadā alēdit:
 p superiorib; i greco domi septid est. **Melius**
 est i altitudine virtutū manere quēpiā liberid
 a vicijs vicijs vicijs. et a sili secretū deside-
 ris. q; ad carnalis usu voluptatis et cotidiane
 cotidianis nefarie mulieris grūmelis affici.
Aqua frigida aut sitiet: et iudicius bonus de-
 tra longinqua. **Dicit** psalmista. **Sicut** ceruus
 desidat ad fontes aquarū: ita desidat anima
 ad te deus. **Aqua** ergo frigida que sitietis ar-
 dore restringit. et iudicius qui delonge veniens.

noua quelibet et iopinata gaudia portet assi-
 milat. quia et dulcedo diuine visionis animam & diu
 desiderantem consolatur. atq; ab estu presentium tri-
 bulacionum liberam reddidit. et angeli ex cotidie de-
 tina longinqua. hoc est. de supna patria descendentes
 in mundum. iustos vel iter temptacionis spe celestium ro-
 borat. vel victis temptacionum circuminibus. palma
 pueritue relictionis inducit. **Fons et vena turbata**
 ped. et vena corrupta. iustus cadens coram ipso.
Fons et vena vite est et os et lingua iusti. qui
 meditat iusticia. et loquitur iudicium. Et si hinc a
 dyabolo superari. atq; in casu diuini contingerit.
 merito fons turbatus aduersario coallescere. et vena
 dicitur esse corrupta. **Euenit ei sepe.** ut qui ma-
 iore scientia predicti fulgebatur. ad ultimum plus
 plus volentes sapere quam fragilitati humane concessum
 est. in insipientie fouea decidere. Unde gregorius
 adiungit. **Sicut qui mel comedit multum.** non
 est ei bonum. sic qui scrutator est maiestatis oppri-
 metur a gloria. **Dulcedo ei mellis si plus quam necesse**
est sumit. unde delictatur os. **ide vicia comedentis**
neceat. **Dulcis quod est requisitio maiestatis.** sed
 qui plus hanc scrutari appetit quam humilitatis
 agnitio permittit. ipsa hinc ei gloria premit. quia
 voluit mel supra imoderate. **Psauteris sensu**
du non capit. rumpit. **Non hoc ar solus quispiam sapiens**
attende debet. ne altiora se querat. et fortiora se scru-
 tatus sit. **peruetiam nec ea que videntur vtiliter sci-
 re potuit.** imoderatis sermionibus sibi met minus
 vtilia reddat. **Unde adhuc apte subuertitur.**
Sicut vides patris. et alios. murorum murorum a-
bitu: ita vir qui non potest in loquendo exhibere spiritum suum.

Sic si cū murō silentij nō habet: patet timi-
 a iaculis auisus mētis. Et cū se p̄ verba exte-
 rā semetip̄am iacit. aptā se aduersario ostē-
 dit. Quā tāto illi sine labore superat: quāto &
 ip̄a que vicit̄ contra semetip̄am p̄ multiloquū
 pugnat. ¶ Quomodo nix estate. et pluuie
 timesse: sic idē est stulto glām. Et sic veritas
 lus ne idēis honor dōdi cōmittat̄ p̄monet.
 Nix nāq; estate. et pluuie s̄ i mēse. p̄sentioēs
 infidelū i t̄pe p̄dicationis euāgelice. que dū gra-
 uiores forte iustit̄. et calore i multis p̄ediūt di-
 lationis: et fruge bone opationis fedat. Quib; i re
 glā que stulto q̄fert̄ ēē similis assenerat̄. quia
 si idēto cathedra docēdi tribuit̄. eque et p̄ hor
 ealā ut infidelū p̄sentioēs. led̄ ledit̄: qd' esse ve-
 rissimū ariane tēp̄tatis et calamitas proba-
 uit. Nā sicut auis ad alta trāsuolet. et passer q̄
 libet vadēs: sic maledictū frustra placū. i queq;
 supueit̄. Verba quidē iuste auib; cōparit̄. qd'
 sonād̄ p̄ acra trāsuolet. ab ore videlicet loquētis.
 ad aures vsq; audietis. Sic dicit̄ dicit̄ i eo. quia
 quia potest fieri ut auis quolibet volās. eo loci
 residat. ubi nil ei certe necessitatis aut utilita-
 tis suppetat. Verba at̄ que loquimur. nō quolibet
 i vētū d̄ diffluūt atq; euanesūt. sed i auctore suū
 cūcta reuerūt̄. et vel bene prolata iuuant loque-
 hūāt loquēdo. vel male edita grauat. ita ut pro
 di etiā verbo orioso. rationē i die iudicij reddere
 cogamur. Quātomagis at̄ maledicta. nō solū ea
 ea que q̄t̄ maliciosa mētē i isont̄ iaculat̄. vētū
 etiā illa que d̄ gētū cōsuetudinē passim i quoli-
 bet proferūt̄. nō aliud. sed ip̄m maledictā opprimūt.

Capitulum xxvi.

Neque est maledicta regnum dei possidebunt. Non autem
 sine causa dicit maledictum frustra prolatum.
 quod est et maledictum non frustra prolatum. sed iusta
 districtiois in ipsos emissum ut est illud beati
 petri et simone magi. pecunia tua tecum sit in per-
 ditioe. et ea que in apostatus et in hereticos uel astuta
 aduersus aduersos proferuntur anathemata. de
 quibus dicit ecclesie. Quicquid alligaueris super terram
 erit ligatum et in celis. Ne respondeas stulto iuxta
 stultitiam suam. ne efficiaris ei similis. Responde
 et stulto iuxta stultitiam suam. ne sibi iustus videatur.
 Non hoc triplex sibi met contraria debet uideri. non res-
 ponde stulto iuxta stultitiam suam. et responde stulto
 iuxta stultitiam suam. Vtriusque est pro quod et pro,
 nam diuersitate considerat. dum et stultus contemnitur
 quia non uiam recipit sapientiam. et stultus superbia
 alia deest stultitia. iuxta quod apostolus ait. iuxta
 quod apostolus factus sum illis in uos me cogistis.
 Claudus pedibus et iniquitate bibes. qui mittit uerba
 in iudicium stultorum. Potest et euenire ut sapiens
 quilibet stultum in legatione mittat. nesciens quia
 stultus est. nec tamen ipse sapientie sue gloriam perdat.
 in eo quod de ignoto homine quod audierat credidit.
 Sed qui hereticum sacerdos mittit ad predicandum populo.
 claudus est pedibus et iniquitate bibes. quod et
 opus boni accessum foris amisit: et iterum ite-
 riora sui sensus haustu stultitie debriat.
 Dicit qui mittit lapidem in acervum mercurii: ita
 qui est in illipidi honore. Qui illipidi. id est.
 heretico honore docendi confert. non nisi minus de-
 linquit quam qui deos aut de delubra gentium cultu
 venerat. Tamen. Quomodo. si spina nascatur in
 manu temuleti: sic pabola in ore stultorum.

Spina in manu nascitur temulenti. cum in opibus
 eius qui carnalibus seruit illecebris: pueriosas
 oriuntur scelera. Quibus res fabola quam stultus
 ponit assimilatur. qui et si verba prudentie stul-
 tus dicit nonit. in hijs tamen viciorum pueriosas.
 quibus vel seipsum vel populum laeceret. vitare
 non nouit. Depe namq; doctor imprudens. in eo quod
 bona dicit: vel sua occulte laudet: aut vitu-
 peratione querit aliorum. Sicut canis qui
 reuertitur ad vomitum suum: sic imprudens qui
 iterat stulticiam suam. Canis cum vomit. profecto
 cibum qui pertus deprimuit. eicit. Sed cum ad
 vomitum reuertitur. unde leuigatus fuerat
 rursus onerat. Et qui amissa plangit. profecto
 nequam de qua male satiati fuerat. et que
 mentis itima deprimebat. confitendo proiciat:
 quam post confessionem dum reperit. resumit.
 Vidisti hominem sapientem videri: magis illo spem
 habebit insipiens. Hoc opponens dominus dicit. Ego
 in quibus mundum vici. ut quod non videt vidat. et quod
 videt ceteri fiat. Dicit piger letitia in via. letis
 in itineribus. Sicut hostium vertitur in caudine
 ita piger in lecto suo. Multi cum verbum predica-
 tionis audiuert. causantur de dyabolo. dicentes
 velle quod se via iusticie incipe incipere. sed ipse
 diuini a sathana formidat. ne hanc proficere possint.
 sicut quicquidmodi excusatioe sermo is sepe
 in lecto sui torporis sicut ostium in cardine vertitur.
 et modo epine ad orandum. modo ad quiescendum redi-
 re. Non dices. in suis lacu prauitatis non magis
 desistit. Sapientior sibi piger videtur sepe vi-
 ris loquentibus sententias. Depe viros loquen-
 tes sententias illos dicit. qui septiformis

sp̄e gr̄a pleni. s̄c̄e s̄p̄t̄ur nobis sc̄am̄ ministr̄
 um uerūt uerūt. Quibz se sapientiorē stultus
 arbitrat̄. quia sepe nōnulli mētē adeo abne
 gādīs h̄ȳs que dñs p̄cepit despiciētes auertūt.
 ut ne hoc quidē oīa uel posse ab hōie uel do
 cere q̄pleri cōcedat. Et quasi sapientiores h̄ȳs
 qui diuina eloq̄a s̄p̄serūt. ea hōiem facē posse
 nō aut autumāt. que illi dictate sp̄u s̄c̄o hōe
 hōiem facē iusserūt. ymo etiā q̄ multos hōies
 iuuante sp̄e eodē gr̄a p̄ferisse mōstrauerūt.

Sicut qui apprehendit auribz canē: sic qui trāsīt
 et ipatēs misert̄ rīpe alterius. **D**icit apl̄s.
Moli uerbis gredere: ad nichil ei uile est. nisi
 ad subuersionē audictud. Quicūqz ergo simplex
 sensu est. et duobz iter se iurgātibz mordaci
 sermōe capta fuerit auricula ei. cito incipit
 et ip̄e quasi canis latrare. et cōtentiones gene
 rare. sed hoc sapiēs oīmodo uitat. **V**erba su
 rronis quasi simplicia: et ip̄a pueniūt ad i
 teriora uetris. **S**usurrone. iactōie litis. et
 bilingue appellat. qui simulat laudē uerborū.
 et querit audire unde iurgia seminet. **Capit. xxviii**

Ne gl̄ris t̄ crastinū: ignoras qd̄ sup̄uctura
 pariat dies. **N**e seruis sis aliquando de fu
 turo t̄pe. quia et si hodie te dñs seruire cōspi
 cis: qua qualis eē t̄ futurū possis. quomodo
 uitā finire possis proisus p̄uide nō uales.

Hautz qd̄ q̄ sp̄e p̄uidz. **G**raue est sapid. et one
 rosa harena: sed ira stulti utroqz grauior.

Graue quidē satis est quēqz ab vno aliquo cri
 mine capitali quasi ponde sapi dep̄primi.

vel quasi glaucis aene immensis partibus leuio-
 ribus onerari. Sed utroque grauior est ira stulti.
 quia nimirum hec quo ex certius quod sunt mala
 patefacit. eo acrius animi ut castiget compungit.
 Ita vero quia non corporale sed spirituale est vicium. quo
 minus deprehenditur: eo amplius grauat. Unde non
 absolute ira. sed ira stulti dicitur. Sapo et arena
 grauiore. Nam lapides quomodo artus suos et ser-
 mos. ita ira mentis quod motus solleter exami-
 nare et castigare satagunt. Iri non habet mi-
 sericordiam. nec eruditionis furor. Et impetu gerit.
 ferre quod poterit. Non de omni ira dicitur. Nam de
 mitissimo et modesto viro scriptum est. quia exiit
 a pharaone iratus nimis. Sed de ira stulti sed
 cuius in priorum periculo meminerat que ibi ex-
 canduerit. mox viscera pietatis amittit. et
 furor totum sibi suo furore nouit lapare. Alioquin
 de utili ac necessaria ira dictum est. Melior est ira
 iusti. quia per iustitiam vultus corrigunt animi de-
 linquentis. Melior est manifesta correptio. quam
 amor absconditus. Amor absconditus. amor
 dicitur illicitus. ut est amor adulterinus. qui ob
 sui turpitudinem merito sapientibus ne redarguantur
 absconditur. Cui iure manifesta correptio profertur.
 quia absque ulla contradictione melius est que pia
 desiderio corrigendi palam corripere. quam studio simul
 peccandi peccandi clanculo tegere. Meliora sunt
 verba diligentis: quam fraudulenta oscula odientis.
 Melior est a domino qui nos ut filios pater erudi-
 re consuevit. vulnera afflictionum proferri. quam dy-
 bali blandimentis decipi. qui ut nos celesti
 hereditate priuet. misericordie fauere solet errantibus

quoniam quasi bene sit malum quod agimus. et ultra
 modum peccatum nostrorum seruicium ebullatio. quam dominus
 dispensante toleramus. **A**ntia saturata calcabit
 fauorem: et antia esuriens amarum pro dulci sumet.
Antia diuitum quae quae habet consolationem suam
 suam. et quibus a domino dicitur: ue vobis qui saturati
 estis quia esurietis. spernit auditam celestis
 regni dulcedinem. antia autem coram eorum quae esuriunt
 et sitiunt iustitiam. etiam aduersa solum pro domino.
 primo ipsam mortem perpeti dulcem habent. scilicet
 se pro poculum amarum amaritudinis. ad gaudia
 perpetuae salutis esse venturos. **S**icut auis trahit
 migrans de nidulo suo: sic vir qui relinquit locum suum
Sicut et auis dum negligit oues sine pullos
 suos quos fouerat. aliarum auium vel auantium
 raptae captui dimittit. sic nimirum et ille qui
 custodiam virtutum in quibus proficiebat de deserit.
 eandem virtutum quas habere videbat in mundis
 spiritibus ipse proditor existit. **U**nde alias dicit.
Si spiritus potestatem habetis ascendit super te. locum
 tuum ne dimiseris. **Q**uid est apte dicit. **S**i puer
 capis mundi. id est. dyaboli temptatio tibi forte
 intulerit. caueto sollicitus ne a bona operatio
 cui confidabas desistas. **M**elior est vicinus iuxta
 quam frater percul. **M**elior est tibi vicinus aliquis
 qui tibi animam finem societate conuertit. quam ger-
 manus frater qui iura fidei et pietatis commu-
 nia tecum habere neglexit. **Q**uid dominus in parabola
 vulnerati a latronibus eius qui descendeat ab iherusalem
 in iherico. et samaritani qui curam egit illius
 manifeste probauit. **Q**ui benedicit pro suo proprio
 voce grandi de nocte resurgens. **V**oce grandi

ppis benedicit. q' eū favore supflue laudis
 extollit. vel malis videlicet actibz ei9 cōtra
 iusticiā faciendo. vel bona plus iusto laudado.
Sed hic maledicti assimilatur. qui plurimū
 ledit eū cui laudado. sive ī mala actio9 cōfidētā
 dēā tribuit. seu ī ope vō simplicitatē puri
 cordis minuit. vt videlicet bonū qd' supne
 mercedis īuitu īchoarat. trāsitorie laudis
 amore cōsumat. **F**erro ferrū acuit: et homo
 opacuit facē amici sui. **D**atis bona est colla
 tio et cōsiliū sapiētū. qui iuicē se vbi cōsu
 lēdo īstruūt. ferrū ferro acuit. **I**nfermus
 et pōtio nō replebūt: sili. v'oculi homī īsa
 ciabiles. **I**nfermī tornētā nō replebūt: ter
 minū accipiēdo. similiter et īticiō9 homī
 qui huāna sapiūt. īfaciabiles sūt de desiderio pec
 cādi. quia et idō idō sine l' s' sine fine penas
 lēūt. qz volūtātē habuerāt s' sine fine peccā
 di. si naturā haberēt sine fine viuēdi.
Diligēt' agnosce vultū peccōis tui: tuos qz gre
 ges cōsidera. **N**ō ei habebis iugit' p'tatē. sed
 corona tribuet' ī generatiō9 z generatiō9.
Pastori dicit' ecclē. **D**iligēt' adhibe curā eis
 quibz te p'cesse g'tigerit. **A**gnosce aīos act9qz
 singulorū. et siqd' ī eis vici9 sordidatis īvene
 ris: citius castigare castigare memēdo.
Nō ei tu sēp oues dñicas pascedi potestātē ha
 bebis. sed etna est corona quā p'cipies. si cō
 missū tibi gregē tuo tpe bene ministraueris.
Apta sūt prata. apparuerūt herbe viuetes. et
 collecta sūt fena de mōtibz. **A**pta sūt modo pas
 cua sacramentorū celestīū. que dū fuerāt

typis p̄clusa legalibz. apparuit nouus viroz
 euāgelice p̄dita veritatis et gratie. collecta
 s̄t̄ i pabulū gregis d̄m̄ci scripta p̄m̄ veterū.
Ablata quidē iudis sup̄b̄icibz falce diuine aīad
 aīad uersionis. et humilibz eccle p̄lis ad sp̄iale
 subsidū data. iuxta qd' d̄ns illis. auferet̄. iqt
 a vobis regnū dei. et dabit̄ gēti faciet̄ fructū ei.
Agni ad vestimētū tuū: et edi agri p̄ciū. **A**gnos
 inoētēs: edēs penitētēs iudicat. **A**gnorū ergo
 vellere vestieris. dū bonis obediētū discipulorū
 moribus pastor ip̄e p̄feret̄. eorūqz laudabi
 lia facta cūmes. et i ornatu vir-tutū. et i calore
 dilectiōis ip̄e. gloriozior exieris. **E**dis agrū
 agrū p̄parabis. dū p̄cōres ad p̄itētā vocādo sub
 limiorē tibi i fira vinctū locū acq̄res. **S**ufficiat
 lac caprazū abis tuis. i n̄cīa dom̄g tue. et ad
 victū acillis tuis. **T**anta istantia porus tibi cō
 missū pasce. ne tibi lac estate nouū ne fri
 gore desit. sed tibi s̄p̄ tuisqz sufficiat. id ē. tā
 sedulo doct̄ne ista. vt etiā quōdā p̄itētēs ad of
 ficiū docēdi p̄ouehas. quatinus p̄ illos qui p̄iud
 pro feditate viciorū ad sinistra iudicis videbāt̄
 esse ponēdi. modo rationabilē et sine dolo lac
 verbi p̄uulis sensu ministret̄. **F**it at̄ lac caprazū
 ad victū acillis. quādo h̄j qui nōdū amore p̄fecto.
 sed ad adhuc timore seruii d̄no deseruiūt de
 seruiūt. p̄ exēpla vel verba eorū qui p̄ p̄itētā
 salui f̄i s̄t̄. viuificis verbi epulis reficiūt̄: atqz
 etiā vt ad maiorū virtutū p̄ficiāt p̄ficiant
 ioremēta m̄ta iuuāt̄. **Q**uidā hoc qd' dictū est.
 apta s̄t̄ p̄rata. et apparuerūt herbe vir-tutes. et
 collectā s̄t̄ fena de mōtibz. agni ad vestimētū
 tuū. et s̄edi p̄ciū agri. ita exposuit. exposuit.

Aperta s' mommēta . apparuerūt copia redimua .
 sequestrati s' pccōres a scīs . fenu ad cobuēdu
 de locis expulsi . sequestrati s' agni ad dep
 terā . edi ad sinistra — **Capit** Agni ad vesti
 mētū regis . quia ipē dixit . ihabitabo t eis . **Edi**
 pro pretio scōrum quos nocuerūt ignib9 venūdabūt .

Fugit ipius nemine psequete . **Qui nō est i fide** Ca^m xxviii /
 factis . etiā si nullus psecutor epistat . nōnuq
 nōnuq sponte fide deserit . quando vel latrocinij .
 vl' pūrijs . vel fornicatiōib9 . vel veneficijs alijs q
 huiuscemodi sceleribus . se i fidei simile reddit .
 Iustus at quasi leo q fides : absq timore erit . In or
 cursū bestiarū idcirco leo nō trepidat : quia pccua
 lere se oib9 nō ignorat . **Vnde iusti viri securitas .**
 leonū quat^r recte . quia contra se cū cū quoslibet
 iurgere cōspicit . ad mētis sue cōfidentia redit . et
 scit quia cūctos aduersates superat . quia illū
 solū diligit . quē iustus nullo modo amittit —
Viri mali nō cogitat iudiciū . qui at requirūt dnm
 aiaduertūt oīa . **Quā aiaduertūt electi . hoc est . et**
 futurū esse iudiciū discrimē vniuersalis iudicij .
 et quib9 opibus reqes . qbus pena tribuat^r etiā .
Qui decipit iustos i via mali . i iterū suo conuert .
 et simplices possidebūt bona eij . **Qui p doctrinā**
 hereticā decipit amatores iusticie vt a veritate de
 viēt . ipē quidē pro malis suis penā quā meret^r
 taurit . bona at siqua gerabat vel utilia scōdo .
 vel cōmēter viuēdo . alijs i adiutorū cedūt . eis
 nimirū qui hoc legētes siue audietes . exēpla sue
 salutis etiā ab eo quē perire norūt assumūt .
In expulsiōe iustorū multa glā . Quia videlicet
 nō de presentib9 diuicijs . sed de etnis i futuro
 bonis exultat . nec de rebus mūdi . sed de dno .

cuius visione sperant letantur dicte psalmigrapho
 leta in dno et exultate iusti. **P**el certe in exul-
 tatione iustorum multa fit gloria quia quoniam
 electos in hac vita prouidentibus ecclesie prosperis
 exultare gigerit. multa dno gloria ex ex pluri-
 morum fide ac pijs operibus datur. **R**egnantibus ipsius
 ruine hominum. **S**icut multi gloriam deo dare incipiunt
 cum iustos in peccatis virtutum gaudentem conspicunt. ita
 quoniam reprobi regnum tenentes multos sine p-
 fidie applices exhibent. quod et de paganis et de he-
 teticis et de malis catholicis recte potest accipi.
Hec ergo homo qui sepe est pauidus. **Q**ui vero metus est
 iure: conuertitur in malum. **S**equitur ira iudicij. tanto
 tunc districtior portabitur: quanto magis iter culpas
 minime timet. **U**nde alibi scriptum est. **I**n die bo-
 norum. ne in memor sis malorum: et in die malorum
 ne in memor sis bonorum. **D**ic ergo utraq; iugeda
 sit: ut vnum sepe ex altero fulciant. **L**eo rugiens
 et vorans esurians: princeps ipsius super plures pauperes.
Et de principibus paganis. et de hereticis potest intelligi.
 quia plures pauperes. id est. sed ecclesie vel patientia vel
 sapientiam ferina sepe seuericia temptat. **H**ominem qui
 calumniatur aut sanguinem. si usque ad lacum fugerit.
 nemo sustinet. **Q**ui operatur terram saturabitur panibus:
 qui secatur orem replebitur egestate. **D**ivus terra
 agri. sine terra corpusculi qui qui spercet satu-
 rabitur. ille frumido. iste virtutibus. qui utraq;
 spernit. replebitur egestate. **D**ivus qui festinat ditari
 et alios videt: ignorat quod egestas superueniat ei.
Profecto et qui agere opes ambit. peccatum negli-
 git. more autem captus. cum esca conveniunt verum
 avidus avidus inspicit. quo straguletur peccatum laqueo

nō agnoscat. cū q̄libet p̄ntis mundi bona desiderat.
et que de futuro dāp̄ dāpna patiat̄ ignorat.

Cū surreperit ip̄y abscondēt̄ hoīes: cū illi perie-
rit multiplicabūt̄ iusti. **Fosdē** hoīes quos iustos
appellat. quia videlicet iustū statuedq; est a dño
ut huāne q̄ditiois ordinē seruet̄. **Vnde** i libro beī
iob de p̄tētia cuiuslibet p̄uersi dicit̄: **Respiciet**
hoīes. et dicit. peccavi. **Qd'** est apte dicere. **Res-**
piciet eos qui naturā huāne creatiois rē custo-
diūt. et se peccādo iūmentis assimilātū eō cog-
noscat. **Pater** ḡ sensus. quia feruente ip̄iorū
p̄secutio. abscondēt̄ sepe fideles. vel nō ausi v̄l
nō permissi ad publicū p̄cedē. dicit̄ dño. **Si**
vos p̄secuti fuerit de ciuitate ista. fugite i alia.

Uli at̄ p̄ditis auctozib; p̄secutio cessauerit:
āgustior post pressurā fidelium glā clarescit.
Sed infidelium plurimi visa infidelitatis dāpnatio.
fidei grām suscipiūt. **impro** id qd' scriptū est. **Pesti-**
lētē flagellato: sapientior erit q̄ paruulus. **Capitū. xxix**

Homo qui blandis fictisq; sermoib; loq̄t̄ ami-
co suo: v̄t̄e expādūt gressib; ei; **Qui** fictis ser-
monib; p̄p̄imū laudat. illi quidē parat infidias
quib; periculū t̄cauti op̄is aut verbi securior
fctis t̄t̄ incidat. **Sed** vidam; veridētia fraudu-
lētī cū cui; ḡ gressib; expādūt̄ expādūt̄ i
voluāt. **Seq̄t̄.** **Peccātū** v̄t̄ū iūquū inuoluet
laq̄us: et iust; laudabit atq; ḡ gaudebit. **Nō**
ergo iusto laqueus peccātū etiā si corp̄aliter
perimat perimat nocet. ip̄os at̄ reprobos infidie
quas p̄p̄imis parat i p̄petuū dāpnat. gaude-
tib; iustis ac v̄t̄ū iudiciū q̄ditiois laudatib;

laudantibus, vel de sua creptioe ut de pdicioe prauoy,
 deniq; clausula prioris versiculi antiqua editio
 manifeste posuit. Petia circūdabit suis fidelibus,
 Ex ambiguo ei greco qd' est antea, veridq; it' p'uar
 potest, **N**ā qui fodit foueā p'p'io suo, incidet i ead' ip'e
 ut alibi dicitur est. **V**ir sapiēs si cū stulto contēderit,
 siue irascat' siue rideat: nō tūciet requie, **D**octor
 sapiēs si cū infideli et q'tumace contēderit, siue
 toruēta reproborū siue gaudia narrat bonoy,
 frustra erga insensatū laborat, siue lamēta p'ci
 tētie suadat siue bonē opatiois que s't' premia
 dicat, nō audit' a stulto. **H**ūc z apli iudicis d'cebāt,
Lamētāuim; vobis et nō planxistis: cecimim;
 vobis et nō saluastis, **T**otū spm̄ suū p'f' stultus,
 Impatiētia ipellere agit' ut totus foras sp̄
 p'ferat'. **Q**uē idcirco citius p'turbatio eie' eicit,
 quia nullā iterius disciplina sapientie eū circū
 cludit, **S**apiēs at' differt z reseruat i posteriū,
Jesus ei i' p'f'es se vltima nō desiderat, qui etiā
 parci optat, sed tamē vī vīdicari oīa extremo
 iudicio iudicio nō ignorat. **H**ūc locū antiqua
 editio ita habet, **T**otā irā profert ipius: sapiēs
 at' dispēsat p' partes, **Q**uia nimirū stultus ad
 vltionē suā ire p'turbatioe succedit': sapiēs at'
 paulatim eā maturitate cōsily ac moderatiois
 tenuat ac eppellit, **P**aup' z creditor obuiant
 vū sibi; veriusq; illuātor est deus, **P**auper est
 hūilis dei auditor' verbi, creditor at' qui ei ver
 bi eiusd' pecuniā pdicādo cōmittit cōmittit, **Q**ui
 obuiat' sibi, cū i vna eadēq; pietatis grām cō
 ueniūt, **E**t vtiq; illuātor est est dñs, **Q**uia
 neq; ille sine diuine mūnere pietatis pdicare:
 neq; iste credere potuit, **V**eridica nāq; manet

veritatis sententia qua dicit. sine me virgil po-
 testis face. Rex qui iudicat paupes i veritate:
 thronus eius i eternu fidabit. Et psalmista de ppo
 rege. **V**ides tua de q i scilicet scilicet vga eqtatis vga
 regni tui. **V**irga atq correptio tribuet sapiam:
 puer at qui dimittit volutati sue. qd dicit ma-
 tre sua. **D**e vga aplos ad corinthios. **A**n vultis i
 vga veiam ad vos. an i spu mansuetudinis.
Puer naq; que frequetissime corripiendu et eru-
 didu admonet. ipse dei est. qui si no assiduis
 monitis et iarepationib; sacerdotu fuerit castigat;
 qfusione generat ecclie. detrahentib; q hys qui foris
 st' religioni fidei ppiam ppiam. **U**nde recte
 subiungit. **I**n pphatia defecerit. dissipabit' plus.
Qui custodit lege beatus est. **Q**uia nimiru cu
 cessauerit sacerdotalis eruditio. soluet' qtinuo
 disciplina diuine legis qua p iplos ad b'itudinē
 ptigere debuerat. **V**idisti hominem v'lorē ad lo-
 quedu: stulticia magis speranda est q illi' correp-
 tio. **G**raue quidē viciu stulticie: sed no non
 leuius est verbositas. **N**ā sepe qtingit vt hebes
 aliq; et ipam q; leuā nescius. citius verba
 saluifere correptionis accipiat. q is qui affluē-
 tia peditus sermois. magis sua que nouit
 vel que se nosse autumat iactat' p' profere
 q dicta sapientu sapientu audire cōcedit.
Qui delicate a puericia nutrit corpus suu seruu
 postea illud sciet qumac. **Q**ui delicate a pue-
 ricia nutrit corpus suu qd' aūo debuerat subiu-
 gare. is vbi ad ad ānos adolefctie puene-
 rit. lasciuu. hor est. idē idonabile sentiet.
Huc versu alia trālatio sic habet. **Q**ui delicat;
 a puericia seruu ē: non illud at qristabit?

"tenera

Nam sero malorum peccator est in se. qui se meminuit noluit
 se in terna adhuc etate. a suis voluptatibus ad regu-
 lae quere prudenter. **D**ixit iracundus puocatur iras.
 et qui ad indignanda facilis est. erit ad peccata pri-
 uior. **I**amnia omnium vitiolorum iracundia est. qua clau-
 sa irascens. dabitur quies. aperta vero: ad omne
 facinus armabitur. **Q**ui ad furem principat
 odit animam suam. et adiurans audit et non iudicat.
Auditoris suam sapientia non solum a peccatis abstinere.
 sed a peccatorum contubernio docet cogit cogitare.
 ne forte a districto iudice mereatur audire. **S**i
 viduas furem curabas ad eo: et ad adulteris por-
 tionem tuam ponebas. **N**on est fur solummodo. sed
 etiam ille reus tenetur. qui conscius furti. querit
 possessore pecuniam qui perdidit. non vult idcirco
 eum valet. **V**erum nequis causetur me se persone
 peccatoris: neque a furem gemitio separari. neque prode
 posse quod non vult. apte subditur. **Q**ui timet homines
 cito corrumpet: qui sperat in domino subleuabitur. **C**ui
 ingruit illud euangelium. **N**olite timere eos qui corpus
 occidunt: animam autem non possunt occidere. **V**erba
 congregatis: filij vomeris. **H**ucusque parabola sa-
 lomonis quas transtulerunt viri ezechie regis iuda.
Hic rursus verba salomonis ab e ipso quod grece
 calastes dicitur. nunc interpretatio latine nomine illo co-
 gregas appellatur. **Q**uisio quam locutus est vir cum
 quo est deus: et qui deo secum morante confortatus ait.
Quisio igitur quam locutus est. quia quod vidit apud deum
 secretus contemplantur: patefecit hominibus foras loquendo.
Quisque et spiritu dei confertur confortatur: heri qui sequitur
 humili corde profatur. **S**tultissimum sunt vitiolorum: et
 sapientia hominum non est merita. **F**ilij et huius scilicet. prudentiores

Caplm. xxx.

Et filijs lucis i generatione sua. Et aplos, **S**iquis iat
 videtur sapiens esse i h^o s^o: stultus fiat ut sit sapiens.
 Et ipse de se suisq; similibus i quibus est deus. **N**os
 autem predicamus xpm crucifixum. iudicis qd scidaliu.
 genibus aut stulticia. **N**o didici sapiam: et noui scorum
 scientia. **N**o didicit ab homine salomon sapientia.
 sed a deo gratis offerente precepit. ut scorum scientia
 nosset. **S**ed et aplos qui dicit. nos stulti propter xpm
 ipse iterum ait. **S**apientiam loquimur iterum p^{ro}fecto. sapientiam
 uero non quia scilicet. neq; principiu huius scilicet qui destruitur.
Quis ascendit i celum atq; descendit. **H**ec est scorum
 scientia que a sapientibus scilicet stulticia putatur. quia
 uidelicet dei filius i assumpta carne. post mortem et
 resurrectionem suam ascendit i celum. ac nunc resurrex-
 itis tempore descendurus est de celo. ad iudicandos vi-
 uos et mortuos. **N**os q; tenuit spm maius suis.
Ois sps et quantum et angelicus et animalis et proel-
 larum. ne deficiat: dei potentia q; tenet. **Q**uis colli-
 gavit aquas quasi i vestimento. **D**e ipso et psal-
 mista. **C**ongregas sicut i vne aquas maris.
Quis suscitauit oes terminos terre. **E**t nunc oia que
 p orbem viuunt et crescut. homines. animalia. germina.
 dñs ut sua queq; vita subsistat. excitat: et i die
 iudicij cunctum a quatuor vntis celi genibus quantum a
 morte resuscitabit. **Q**uod nomen eius? et quod nomen filij
 eius si nostri. **D**e dei patris et filij nomine dicit. cuius cuius
 misterium scilicet sapientia naturaliter scire non
 potest. quibus vnum de esse deum qui oia fecerit. p
 ea que mirabiliter facta vident. intelligere potest.
Si nostri igitur. subauditur tu. qui de tua te iactans
 sapientia: nunc fidei misteria. stulticia nuncupare
 presumis. **O**is sermo dei ignitus et lapsus est sperantibus

In se, **H**ec et tota ecclesia nouit. et illi maxime sentiunt.
 qui deo secundum morem et sine sapientie fastu gressunt.
 quia uim uisum omnis sermo diuine auctoritatis. cor-
 da electorum et igne caritatis accendit. et sancta uer-
 tatis illustrat. et uiciorum sordes liquas in eis uer-
 nerit. consumit. et ab hostium illis sperantes in se au-
 tisque defendit aduersis. **V**erum solertius itudid
 quia proprietate greci sermois quod est.
 latina translatio non uno uerbo explicat. **U**nde aliqui
 ignitum. aliqui igne examinatum transferunt. ut ignitum
 eloquium uoluerint. et argutum igne examinatum.
Quod utriusque in uno greco dicitur
 et quod hinc salomonis sententia simillimum sonat.
Flores domini igne examinata id est.
 protertor est omni speratum in se.
 ergo significat quod tam gloriatum igne purgatum sit.
Sicut si quaedamque metalla igne gloriata. sordes in se
 aliena aut inutile non tenent. totum quicquid in hijs uelidit
 uerum et profertur. et omni uiciorum sordes purgatum est.
 ita eloquia dei. et in uerum in se bonorum fidei testantia.
Hic illud est dictum. **T**ota uim aut unum apertum non
 preteribit a lege donec omnia fiat. **V**erum et omnia sunt.
 et extra omnem adiquitate superflua uanitas ignita.
Non addas quicquid uerbis illius et arguaris. **T**u uicium
 quod mediam. **N**on contempnas eloquia sanctorum septuaginta.
 quod quidam heretici ne hijs conuincerent fecisse nos-
 cut. **D**uo rogavi te ne deneges michi animum mo-
 riar. **V**anitas et uota mendacia longe fac a me.
 mendacitate et diuicias ne dederis michi. **T**ribue
 fatum michi uirtuti notia. et cetera. **H**ec adhuc
 uir cum quo est deus sermois eius igne radiatus.
 ad ipsum dominum conuersa uoce profatur. **O**liscans ne
 uanitate scilicet uimque uel uerba mendacia ueritati

celestium pponat scripturam, nec nec rursu vel copia
 vel copia transenturam, i obliuione decidat et noz,
Generatio que pro suo maledicit, et mudi sue no bn
 dicit, **Cu** superius puritate sibi vite a dno dari pe
 teret, conuertes subito inuitu ad gēplada prauoru
 nequicia, quāto her sit inoluta miseris, q̄ longe
 a veritate distet. Illinat. est iqt̄ generatio iqt̄ens
 nefādorū, que et si bona quelibet agit, pdit her i
 co, qd̄ paratibz honore no defert, **Generatio** que
 sibi mudda videt̄, et tamed no est tota sordibus suis.
De har generatoe loqt̄ psalmista, **Quā** d̄y dissipat
 ossa homi sibi placidū, **Generatio** cuiq̄ exaltat̄
 oculi, et palpebie eñt̄ alta surrecte, **Cuiq̄** gfortū
 generatiois vitabat psalmista eū dicebat, **Quē** no
 est exaltatū cor meū, neq; elati s̄ oculi mei, et ce
 tera, **Generatio** q̄ pro d̄tibz gladios habet, et cō
 madit molaribz suis, **De** har psalmista, **Fili**
 homi d̄tes eoz arma z sagitte, et lingua eoz ma
 chēra acuta, **Et** comedat ipios de tra, et paupes
 ex homibz, ad hoc lingua armat̄ p̄secutores eadē,
 ut in ordēs p̄p̄i et hūiles trucidet, **Qd̄** si diligētius
 ḡsidere volueris, iucies has generatioēs, ḡgrega
 tioēs esse nequissimas iudozū z hētrozū, **Iudoz**
 ḡ generatio p̄i suo maledixit, illi videlicet qui
 ait, filius meq̄ primogenit̄y illi, quādo filiu eius
 venientē i carne negauit, **Et** matri sue no b̄ndixit,
 synagoge videlicet, cuiq̄ fidel pristine, quā i p̄ribz
 et ph̄etis de p̄p̄o habuerat, detrapit, **Rouationozū**
 generatio sibi mudda videt̄, dices se peccātia opus
 no h̄ habere, et tamed no potest eē mudda a sordibz
 p̄torū, que fonte peccātie, peccātibz veniā negat,
 do p̄cludit, **Ita** gnatio arrianozū exaltos habet

oculos. et palpebras sup deū directas. iquales qd'
 fuit antea. et quia fuit tempus quādo quādo non fuit
 filius. vel que est sp̄s sc̄i potestas equalis. iqua
 lis. **I**te generatio q̄ pro detribj gladios habet. illa
 est gregatio prauorū. que suā pfidiā etiā alijs
 utinare satagit. Et sicut corpa solet gladijs sterni:
 ita aīas audictū veneno prauē allocutiois.
 morti p̄petue subiugare gredit. **D**anguisuga
 due st' filie. dicentes. affer affer. **S**anguisuga est
 dyabellus. qui siti peccādi ac peccā suadedi tres
 santer accedit. **H**uic st' due filie: quia due spe
 cialiter huāni generis illerebze. hūc antiqui hostis
 imitat' ardore: luxuria videlicet & philarguria.
Nā et luxurie quo liberius frena lapāt: eo
 nopius delertat. Et sicut quiddā ait poetarū.
 Crescit amor mīni: quāto ipā pecunia crescit
Tria st' insaturabilia: et q̄tū qd' nō dicit sufficit.
Inferny & os vulue. et t̄ra q̄ nō satiat' aqua. **I**gnis
 vō nō dicit. sufficit. **I**nferny nūq̄ redudat. q̄lety
 similiter v̄ vicina ei. corpy q̄ ei nūq̄ satiat' delictis.
 et auarus nūq̄ dicit sufficit. **Q**uidā ifermy d̄p̄
 tat' qui insatiabilis est & seductioz huāna. **O**s
 vulue & t̄ra que nō satiet' aqua ut supra. **I**gnis
 qui nō dicit sufficit. **t**redid' gehēne qd' nūq̄ nūq̄
 desinat. sed eos qui peccā fīne pond' noluerūt.
 ifinito ardore gburat. **O**culū q' subsannat p̄em.
 et despicit partū mris sue. effodiat corū & torz
 tibz: et comedat illud filij aq̄le. **P**eruersi dū diuina
 iudicia reprehēdūt. subsannat p̄em: et quilibet
 partū matris despiciūt: quia de ipā exēūt. qui
 cōtra ipm loquūt. **E**x nobis iſt' exierūt: s; nō erāt ex nobis.

totum ipsum loquitur. Quorum intentione Iu predicatores
 catholici de scripturaru diuinaru fluidis proce
 de tibi crepado revincunt. quasi oculu nefandu
 corui de tou. et tibi effoduit. et filij aqle comedunt.
 Corui etei vocat doctores sci. qui p humilitatis graz.
 pta i se nigredine ghet. Filij at aqle. quia p
 gram ei st renati. qui i habitu assupte quanta
 tis ad celestia tra suolat. Vnde et alibi. filij spoli
 appellat. **T**ria st difficilia michi: et quid qd' pe
 nit ignoro. **V**ia aqle i celo. via colubii sup tra.
 via nauis i medio maris. et via viri i adolesce
 tia sua. **Q**uarta ad historia. ita est vt scriptu est.
Sed qz p parabolas loquitur. via aquile i celo difficile
 inuitur. hoc est. subtilitas umici. qua circa celestiu
 viroru corda volitat. magno ad labore dephedi.
Similiter et via colubii sup tra. id est. astutia hostis
 venenati. insidiari no desinit eis. quos i petra
 petra fidei fiddatos esse colpicit. **R**etno et via na
 uis i medio maris. hoc est. via uigilantis que
 p amaras stli huius undas. imudozu spirituu
 flatibus agitata. tanta subtilitate discunt: vt vel
 vip vel nullatenus ei possit iter dephedi. **N**am qd'
 aqle malignu hoste significet: testatur ius qui
 ait. **V**elociores fuerunt persecutores nri aquilib
 coli. id est. hoies qui nos persecuti st ta sciu fuerunt.
 vt ipis demonibus crudeliores ee videretur. **Q**uod
 coluber dyabolu sepe insinuet. et i primi hois trul
 gressioe probatu est. et cu vir sapiens aiebat. qsi
 a facie colubii sic fuge peccam. **N**auis qd' qd' leui
 tate designet eoru qui cadferunt omni vcto doctrine:
 demonstrat ius qui ait. **E**t caldos i nauibus suis

glantes. hoc est immodi spiritus de fragilitate atque instabi-
 litate mentis huane sese glantes extollentes. et
 de illius ruina quasi victores letantes. **Sicut** ergo
 illa tam callida se ut vivere nequeat. sic adulescens
 qui via veritatis deseruit. difficile cogitatu est.
 quo se per horas in quot cogitamenta peccatis vaga
 mente declinet. **Talis** est et via mulieris adultere.
 que comedit et tergit os suum. et dicit non sibi quata
 malum. **Adultere** quod mens in similitudine eorum que
 commemorant superius instabilis semper et vaga est.
 que ubi admissum turpitudinis sue tergere potuerit.
 negat se aliquid patrassse facinoris. **Quatuor** se
 minima tunc: et ipsa ipsa se sapientiora sapientibus.
Admores videntur in terra sepe iusti quam reprobi.
 id est humiliores et humi mundo abiectiores. sed tamen
 sapientiores sunt sapientibus mundi. in eo quod eterna et celestia
 bona sapient. ac pro his appetendis que illi non
 norunt. adversa queque sibi fortiter pati desiderant.
Formice plus infirmus. qui parat in messe cibum
 sibi. **Et** ecclesie plus ut fortitudine mentis custodiat.
 infirmum se temporaliter adversariis semetibus ostendit.
 domino per evangelium dicente. **Ego** autem dico vobis non resistere
 malo: sed si quis te percusserit in dextera maxilla tua.
 prebe illi et alteram. **Qui** in hac vita parat sibi
 fructus bonorum operum: quibus vitam mereat habere
 presentem. **Impulsus** plebs invalida. que collocat in petram
 cubile sibi suum. **Et** hic plebs ecclesie designat. que
 invalida dicitur: vel quia ut supra diximus. suas timo-
 rias viciis ipsa non querit. vel quia viribus suis
 non nil fidere. sed in auxilio redemptoris sui saluum
 sperare didicit. **Et** hoc est illa cubile in petra collo-
 care. cuius presidio adversos adversos vitet iustus.
 domino dicente cum psalmista. **Esto** michi in lapidem fortissimum.

et i domū munitā. ut salues me. qz per meā et
 munitio mea tu es. Pro lepufculo antiq̄ trāſlatio
 cyrogrillū poſuit. Et at aial nō maius hericio.
 habes ſimilitudinē muris et viti. cui⁹ i paleſtine
 paleſtine regioib⁹ magna eſt abudātia. ſep̄qz i
 cavernis petrarū et terre foucis habitare cōſue
 uerūt. Notādū qd̄ i pſalmo ubi nos canim⁹. per
 refugiu herinacis. i q̄buſdā codicib⁹. lepouibus.
 i quibuſdā cyrogrillū iuuit. Sed i hac ſalomoib⁹
 ſentētia. qdā ex pluriā pro lepufculo herinaciū
 habet. Nā et i libro hebreorū nom̄ iuicim⁹ id eſt
 verbū ſafan. i iſēmia. et cyrogrillū et lepouē et he
 ricū a ſc̄o iſeōnimo iſpretatū. Regē locuſta nō
 habet. et egredit⁹ vniūſa p̄ turmas. Locuſta qdā
 gētū plebē iſpretat⁹. que quoddā ſine rege. id ē.
 ſine p̄po. ſine aſſa. ſine doctore ep̄iſtē: nō i vni
 tate fidē aggregata. ad ſpūale pugnā cōtra dyabo
 lū properat. Notē at i locuſta. anachoritarū gōis
 vnitā accipi. q̄ cū hōie p̄ceptore ſimulo i ſuis
 latibulis regat⁹. iſtigabili tamē iſtātia i ſuis
 q̄ locis p̄po militare. et ei malē pullulantiū pul
 lulantia carnaliū voluptatē germina
 cōſuevit abſumere. Stellio manib⁹ nitit⁹. et
 morat⁹ i edibus regis. Stellio qui manib⁹ nitit⁹.
 quia nimirū alas quib⁹ ferat⁹ nō habet. et mo
 rat⁹ i edibus regis. illozū ſignat q̄ hūilitatē. qui
 cū ſint iuxta naturā tōzū tōzū di i genio. ſollertia
 tamē iſtātie ſue. vel ad diuinariū ſepturariū. v̄l
 ad virtutū grām. quib⁹ iſteſſū regni celeſtis me
 rit⁹ attingūt. Pleni⁹ at̄i aues quas ad volādū
 p̄na ſubleuat. i veprib⁹ reſidet. et cū ſtellio qui ad
 volatū p̄nas nō habet. nitēb⁹ in manib⁹. regni
 edificū habet. quia nimirū ſep̄ i genioſt quiqz

dū p̄ negligētā torpēt. ī p̄a p̄a p̄a actibus re-
 manēt. et simplices quos īgenij p̄na nō adūiat:
 ad obtinēdā e et nī regni mēu memia. virtū opatiōis
 leuat. **Tria s̄ ā bene graduat̄:** et q̄tū qd' īcedit
 feliciter. **Leo fortissimū bestiariū.** ad nullū pauet
 occurſū. gallus succūctū lūbos. et aries nec est rex
 qui resistat ei. Ip̄e hoc loco leo ponit̄ & quo scriptū
 est. v̄sūt leo de t̄bu iuda. **Qui fortissimū bestiariū dicit̄.**
 quia ī illo hoc qd' īfūmū est & dei. fortius est hōib' q̄
 q̄ ad nullū pauet occurſū. **Dicit̄ ei. V̄sūt ei p̄ncēps**
mūdi: et ī me nō habet q̄q̄. **Gallus succūctū lūbos.**
 id ē. p̄dicatores s̄. t̄er q̄ hūignortis tenebras. verū
 mane nūciātes. **Qui succūctū lūbos s̄.** quia mēbris
 suis luxurie fluxa restringūt. **Et aries.** nec ē rex
 qui resistat ei. **Quōd aliud hoc loco arietē accipim' q̄**
 nisi primū it̄m eccliam ordinē sacerdotū. **De q̄q̄ scriptū**
est. Offerre d̄nō q̄ filios arietū. **Qui p̄ p̄ exempla**
sua gradiat̄ p̄lm. quasi subsequētē omniū grege
 trahūt. **Quib' specialiter spiritualiter verteq̄ v̄iū**
tibus. nullus rex sufficit om̄o resistē. quia quilibet
 p̄secutor obuiet. ītentionē eorū nō p̄ valet p̄cedere.
Et quia post hoc etiā anti p̄p̄r apparet̄: hoc q̄tū
 subdidit dicit̄. **Et qui stultus apparuit:** postq̄ elatus
 est ī sublimē. **Si ei intellexisset:** ori ip̄osuisse p̄ manu.
Ip̄e q̄p̄e ī sublimē eleuabit̄: cū deū se esse mētē
 esse mētē mētē. **Ad elatū ī sublimē stultus ap̄**
 parebit. quia ī ip̄a sua eleuatiōe. p̄ aduētū v̄ veri
 iudicis deficit. **Qd' si intellexisset.** ori ip̄osuisse manu.
 id ē. si suppliciu suū cū sup̄bie exposus est p̄uidisset.
 bene aliqui cōdit' q̄. itate iactatiōe sup̄bie nō fuisset
 elatus. **De quo nequaq̄ moueat qd' superiq̄ dicitū**
est. q̄tū qd' īcedit feliciter. Tria q̄p̄e īcedē bene

dixit. et quoniam felicitas. Non est omne quod felicititer bene; neque in hac vita omne quod bene felicititer. Nam leo. gallus. et aries bene creduntur; sed non hic felicititer: quia persecutionum bella patiuntur. Quartum uero felicitas. et non bene creditur; quia in fallacia sua antiproposita graditur: sed iuxta breue tempus vite presertim. ipsa illa fallacia prosperat. Qui autem fortiter premit uerba ad elicendum lac. exprimit butyrum. et qui uoluntate emulget emulget: elicit sanguinem. Uerba fortiter premimus: cum uerba sacri eloquii. subtili intellectu pensamus. Quia pressio dicitur lac quoniam. butyrum uicimus. quia dum mitius uel tenui intellectu quoniam: ueritate uerumne pinguedinis unguimus. Quod nec nimis nec sepe agendum est: ne dum lac quoniam: ab uerbis sanguis sequatur. quia dum uerba sacri eloquii plus quam debet discutuntur: in carnale intellectum cadunt. Sanguinem et elicit qui uoluntate emulget. quia carnale efficitur hoc. quod ex nimia spiritus discussio scit. Et qui puocat iwas: producit discordias. Quid prodece parabola iuxta hanc significat ut aperit. quia qui modesto sermone proximam allocutus gratiam accepit responsam: quasi de uerbis in quibus lac querebat. Butyrum exprimit. At qui reprobo uerbo in discordiam fratris ex corde puocat: quasi uoluntate emulget uerba. sanguinem pro lacte reperit.

Uerba lamuel regis. uisio qua erudiuit eum in sua. Lamuel interpretatur in quo deus. et ipse est deus qui suo propria eodem nomine in latino uerbo dicitur. Uisio qua locutus est uir cuius est deus. Mater autem quae habet eum uisionem docuit. non alia melius quam diuina gratia intelligitur. quae illam in corde inuisibiliter erudiuit. intellectum sapientie. quae facta fuerat in feris hominibus ipse monstraret. Quoniam uis et ipsa carnalis mater salomonis. hoc eum puulum docuisse

Capitulum xxxii.

vobis possit intelligi, que quidem ipse quia sapienter dicta cog-
 nouerit. opus parabolarum suarum iterum voluit. Et ideo in
 postquam dicitur est in titulo verba lamuel regis. additum est
 cotinuo. visio qua erudiuit eum mater sua. et quia cum
 regnum virtutis spiritum sapienter propeperit: vidit in eodem spiritu
 quoniam prouidet se mater bona docuerit. **Quid dicit vobis mater.**
Subaudis. quod dicit tibi fili. qui de vtero meo natus.
 electus es in regnum. **Quid dicit vobis mater meorum.** id
 est. quod electus es in hoc quod tota deuotio desiderabam.
Ne dederis mulieribus substantiam tuam. Pater hinc testis.
Sed virtutis mundum substantiam. corruptoribusque viciis
 "corruptioibus. contaminare prohibemur. Et delicias
 tuas ad delictos reges. Diuitias suas dat ad delictos
 reges. qui frenis delictis hominum corda corrumpit. ne celestia
 bona requirant in quibus perpetuo possunt regnare ad dei dno.
 Delicti et reges per diuitias. quod quilibet summi et regis
 cupi aduati per fidem. nichilominus per illecebras seclis me-
 ritum eradicari de terra vinctum. **Noli regibus dare vinum.** Et hoc et sequentia parat iuxta
 litteram. Allegorice autem precepit. de vino in quo luxuria est
 rebuatur metes fidelium: qui sunt membra regis etiam.
Quia nullum ferendum vbi regnat ebrietas. Nil de se-
 cretis celestibus cogitatur vbi regnat voluptas carna-
 lis. sed ea tantum carnales querunt. visibilia seruantur.
Ne forte bibat et obliuiscatur iudiciorum: et mutet causam
filiorum pauperis. Ne frenis delictus illecebris. ob-
 liuiscatur pauperum populi. quia et ipse pauper est frater per nobis.
Dare licentiam meretricibus. et vinum quibus qui amaro sunt animo.
 bibat et obliuiscatur egestatis sue. et doloris non reuertit
 det amplius. **Meretricum et vinum** hoc loco septimana diuina
 sapientie consolatione dicit. quibus est expulsa cordibus.
 que infimis consolari refugium. et quod occurrit in partem.
 amaro suscipiunt animo. solis quod non videt gaudys celestibus
 totum mente iterum. iuxta eum qui dicit. Regnum

glosari aiaz mea: memor fui dei & delertatus sū. **Itē.**
Date sicera meritis; et vinū bibē hys q' amaro.
 no aco, et cetera. **H**ys qui pro penitentiā actū vultū,
 noia merore atq; tristitia deprimūt. spūalis factie io.
 auiditate vadit vinū qd' lenificat cor. hōis affluctet ifu.
 dice. eosq; salutaris verbi crapula venocate. ne forte
 iugitate meroreis ac letali desperatione de dimersi. abū.
 datione tristitia absorbent qui cuiusmodi st. **A**peri os
 tuū muto; et cauis omī filiorū qui p'raesent. **P**ro
 causa pauperū. qui qui pro se loqui i iudicio nō
 valet. ipse loqui memento. et eos defētere curato. qui
 p'nc celestis iuitu. huius vite via ocaus trāsire scia.
 gut. **A**liis. **O**s aperire muto p'cepit. iplo gēdū fi.
 di verba p'dicare. qui diuina eloquia prius nescie.
 bat p'sonare. et nō tātū iudicis. sed et cūctis p' orbē na.
 hoib; curā salutis ip'ede. **A**peri os tuū. d'ecime qd'
 iustu est. et iudica iopē & pauperū. **D**icut i versu
 superiore pro causa et exceptio paup'is os aperire
 p'cepit. ita i isto ipm pauperū ubi errauerit iuste
 castigare ac iudicare admonet. iupta qd' et moyses
 ait. **E**t paup'is i iudicio nō misereberis. **Q**u' vtrūq;
 dnm fac' i iustit'ā i iustit'ā dices. **S**ed iudicabit i iustit'
 a paup'is. et arguet i equitate p' pro māsuetis fire.
Hucusq; verba lamuel. **H**ic sapientissimū regū sa.
 lomōn. laudes ecclē sed vtrūq; paucis. sed p'cellētia
 veritate deatit. **C**ōstat nāq; idē carmē versibus
 viginti duobus. iupri videlicet ordine heb'earū et mi.
 merū h'arū. ita vt singuli versūs a singulis lris
 iapiat. **C**uius ordie p'fertissimo alfabeti typice imūit.
 p' p'cellētia h'ic. vel aū cuiusq; fidelis. vel totius ecclē scē.
 que ep' oib; electis aiaz vna p'ficiat' catholica. vni.
 tates ac p'emia describat. **M**ulierē forte q's iūct.
Procul et de vltimis finib; p'caū ei. **M**ulier fortis.
 ecclā catholica vocat'. mulier videlicet. quia spūales

deo filios ex aqua et spiritu sancto gignere consuevit. **Fortis.**
 quia cuncta seculi aduersa simul et prospera pro goltoris
 sui fide contempnit. Quia ipse in carne amares infirma
 quidem inuit: sed inuetioe sua, hoc est, pia uisitatioe
 forte reddidit. Vnde post eius resurrectione ad celos
 rediens, superius superius ciuibus gaudens dicebat, Con-
 gratulamini mihi, quia inueni onem meam que
 perierat. **Vides** ergo salomon genis quam innumeris
 implicat implicat erroribus, quodque ad eius saluationem nullus patriarcha, nullus
 prophetas, nullus omnino electorum per mediatorum dei
 et hominum sufficeret, ait. **Mulierem** forte quibus inuenit.
Paulus et de ultimis finibus precium eius, Ac si aperte futurum
 domini gratiam admirando protestaretur? Quis tamen uir-
 tutibus, quibus talis est meriti, qui de tot incredulis ac
 sceleratis mundi nationibus, unam sibi electorum uocallam
 congreget, quam sua gratia forte atque insuperabili in-
 perabilis aduersantibus cunctis efficiat. **Non** hic
 certe nostri similis, non nostro tempore est uentur, uenturus.
 sed in fine seculorum est de celo deus homo descendurus,
 qui nos sua passioe ac morte redimat. **Hoc** est
 et quod ait, paulus et de ultimis finibus precium eius, procul
 uidelicet pro pro statu repositis posuit, quia diebus
 salomonis usque ad ad patrum uirginis itererat. **De** ul-
 timis autem finibus, quia a summo celo egressio eius, quia
 non est aliud pro nostra redemptioe precium quam seipsum ob-
 tulit. **Vnde** apostolus, qui dilexit inquit nos et tradidit
 semetipsum pro nobis oblatione et hostia deo in odore
 suauitatis. **Quibus** et ita re possit intelligi, precium
 sed ecclesie procul positum fuisse, quia incarnatione uerbi
 dei, conuersatio iter hominis, passio ac resurrectio, longe
 a mundi esset nature conditione discreta, quam uidelicet

tercius

illa ille et quando voluit, et qua voluit morte dis-
cessit a mundo. Tempus quo ipsius reversionis et ascensionis sue
in potestate habuit, et cetera huiusmodi in quibus ea tunc
procul a nobis quae celum distat a terra. Quia vero eam
quam redemit dominus non solum ob rem salutis susci-
peret, sed et gratiam pro illo certare, et hoc ipsum
predicare per mundum donavit, merito subiungitur.
Confidit in ea cor viri sui: et spolijs non indigebit.
Virum sancte ecclesie, dominum ac redemptorem eius, qui etiam
propter eam fieri dignatus est, dicit. Unde et apostolus
credentibus ait. Desponsavi ei vos unum viro virginem
castam exhibere christo. **Q**uod ergo dicitur confidit in ea cor
viri sui: ab humana consuetudine nimirum tractum
est. Sicut enim is qui forte fidelis et castus habet
coniugem, confidit in ea etissime, quia nihil contra suam
voluntatem agere sua, nulla adulterina saltu-
gitatione possit attaminari, curta per suo amore
etiam adversa libet tolerare, et quoscumque valet
ad suam amicitiam convertere desideret. sic nimirum
sic dominus ac redemptor noster in ecclesia confidit. **N**ovit
eius spiritum gratia quae dedit, novit virtutem caritatis quam
eius precibus infundit, ideoque non dubitat eam non solum
solum a fidei suae integritate nequaquam posse corrumpi,
sed etiam perseveranter assistere, ut plures ad eius fidei
gratiam convertat. **H**oc est ei quod fecit. **E**t spolijs
non indigebit. **S**poliat et dyabolum ecclesia, cum per predica-
tionem tales suos, eos quos ipse deperat: ad veri-
tatis iter revocat. **E**t bene dicit, spolijs non indi-
gabit, quia nunquam cessabit ecclesia liberata a dy-
abolici fraude diabolus, christi fidei restituere, donec ad
pleto mundi casu, suorumque multiplicat per finita
summa metrorum. **V**erum quia quicquid boni sancta ecclesia

5

vel aia queq; fidelis agit. hor delinq accepit. rā
 subdit? **R**edit ei bonū & nō malū: oib; diebus
 vite sue. **R**edit q̄te aia xpo bonū. cū pceptis
 ab eo vite munerib; recte vivēdo respondet. cū
 ea que ipā scire ac facere ab illo adiuta disposuit.
 etiā alijs itinare satagit. **H**ene at ad dixisset
 reddidit ei bonū. protin; addidit & nō malū. quia
 st̄ profecto qui acceptis a dno bonis, mala respē
 dit. vel fidei mysteria que pceperūt. hētica pec
 fedado. vel fide quā professione servat. p̄anis o
 parib; blasphemād. vel mores bonos quib; ad
 fide rē deseruiūt. p colloquia mala corrupēdo. **S**ed
 nec illi bona q̄ acceperūt a dno reddūt. qui nō
 ih̄s qui bene ihoant. vsq; ad finē vite presēis
 p̄sistere curāt. **U**nde merito ad dixisset. reddet
 ei bonū et nō malū. ut p̄seuerātia boni necessa
 riā demōstrat. adiungit. oib; dieb; vite sue. **C**ui
 simile est illud euāgēlicū. **S**eruiam; illi. n̄ sātate
 et iusticia iusticia corā ipō. oib; dieb; vitis. **Q**uib;
 sane opib; quib; iusticie vel sātatis fructibus
 potissimū sit usitēdū ei qui pro bono qd̄ accepit
 grās repēdere satagit. subsequēter iūmāt
 cū dicit. **Q**uesiuit lana & linū: et operata est ḡlilio
 manū suarū. **H**ui; p̄cipiū vsiculi. fortis mu
 lieris. hor est scā ecclā. etiā iuxta h̄am accipe et
 obseruare cōsuevit. iuxta illud p̄phetiā. **C**ū vi
 deris nudā operi eū: et carnē tuā ne desuperabis.
Opat̄ at nō supuacuo et ceco labore. sed eo vtiq;
 cōsilio. ut ab ipō suo viro dno videlicet xpo ī iudicio
 mereat̄ audire. **Q**uid studue fui & operuistis
 me. et quidm̄ fecistis vni de h̄is minimis meis.
 michi fecistis. **O**perat̄ at cōsilio manū suarū
 hor est. carū p̄sonarū. p̄ quas elemosinas pau
 perib; tribuit. ī quorū ope deuoto. illo saluberrimo

tercius.

vti^z cōsilio. vt cū dispigit tēdit pauperibz. nō q̄ ipō
 ab hoībz laudet^r ad tēpus. Sed iusticia ei^z ma
 ner i sēlm scti: coram eoz exaltabit^r i glā. Possūt
 aut mīstire i lana qui ouin^z est hā habit^r: oīa
 pietatis et simplicitatis opa q̄ p̄ p̄mīs ipōdīm^z
 accipi. Potest i lino. qd' ex tēptura terra virez
 ouit^r. sed longo ac multiplici exercitio amittit
 humore na natiuū. atqz ad grām noui cōditi
 cōditiōis p̄uenit: castigatio nō carnis ūimari. Cui
 dū igemtas viciozū sordes p̄ cōtinētia excoquim^z.
 dignā proferto eā. qua xp̄m iduam^z. efficiam^z. iuxta
 illud apli. Quotq̄ i xp̄o baptizati estis; xp̄m iduistis.
 Querit et mulier fortis lana^z & līnū. et opat^r con
 filio manū suarū. cū ecclā sollicitē p̄quirat. q̄bz
 se pietatis fructibz exerceat. quomodo a carnalibz
 emūdet illerebz. et hoc utrūqz cōsilio. hoc est.
 sup̄ne solūmodo v̄tūtiōis facit ūm̄ t̄uitū t̄uitū.
 Cui^z v̄tūtiōis s̄r̄p̄es q̄ v̄tūtiōis apertius m̄
 mentinūt dū subdit^r. Facta ē quasi nauis istitōis
 delonge portās pandit suā. Istitōis. negotiatōis di
 cit. qui p̄o sic vocat^r ab aīquis. qd' i aīquidibz mul
 tiplicandibzq; mercibz. sedulus istitat. Facta est
 g^o fortis mulier. quasi nauis istitōis. quia sicut
 nauis istitōis omīsta mercimonibz. q̄ i sua p̄cā
 magis abūdat. p̄o p̄ mare p̄cā p̄cā peregrī
 na. vt illie v̄ditis q̄ attulerat. curiosa domū repon
 tat. sic nūm̄id s̄cā ecclā. sic aīa queqz p̄cā. virtutū
 diuicijs gaudet gaudet onūstari. quibz maiora
 diuine gr̄e dona meret^r. Optimū est nāqz cō
 mercād. cū bona q̄ valent opantes. p̄mo hāc a
 dūo mercedē recipim^z. vt ad maiora s̄cā agēda p̄o.
 firiam^z. dehit & vitā p̄cipiam^z etnā. Facta est g^o
 aīa s̄cā quasi nauis istitōis. que trāsit desideria
 hui^z fluctibz s̄cā. soloq; se i celis accipe sperat etnā

10

gaudia, **M**editatur et pro his abundantius adipis-
 cedis. quod valet instanter agere. quod aduersus occur-
 rit fortiter superare cõcedit. **D**e qua re dicitur
 quia de longe portat panem suum. quia tantis a tempo-
 rali ter bona agit. et non rebus ratione expectat. sola
 vni panis saturitate desiderat. et in minimis qui
 suis auditoribus pro pie poteratq; pronuntiat. **V**enit
 ad me oes qui laboratis. et onerati estis. et ego
 reficiam vos. **A**t contra in proximo panem suum recipit.
 et non hinc de longe trans maria portat. qui in eo
 quod iuste vivere videtur. quam tantum favoris pro-
 mia se expectat. neque vlla vite permanetis timentu-
 ra a se inuis labitur. et superare et calcare satagit.
De qualibus ipse terribiliter tronat. **A**me dico vobis.
 receperunt mercedem suam. **E**t de nocte surrepuit.
 deducit predam domesticis suis. et cibaria acerbis suis.
Sicut totus laboris laboris soli cursum. per diem diu-
 ac noctis alternatio variatur. et dies quidem ad ope-
 randum. nocte ad quiescendum naturaliter condita est. sic
 totum presentis ecclesie tempus genuino quodam quietis
 et operis statu discernitur. **Q**uasi et nocte quiescit.
 cum aliqui fidelium eius intermissa ad tempus sollicitudine
 externa. sibi met vacare. sequitur ipsos spiritualiter in-
 punit curare. vel lectioibus videlicet sacris. vel
 orationibus ac lacrimis sese vel alijs huiusmodi sui-
 dijs secretius exerceat. **S**urgit autem de nocte. cum
 in eisdem suis fidelibus ad agenda etiam et proximorum
 curam se sollicita accingit. **Q**ui fidei administrationis
 opus duobus modis exerceat consuevit. quia
 et eos qui foris foris curam errabant. ad fidei gratiam
 reuocat. et illos qui fidei sacramentis iam se ibant.
 ut bonis operibus amplius assistat exercitare non desinit.

tercius.

Unde bene dicitur. **D**editq; pda domesticis suis,
 Dat naq; pda domesticis suis. cu eos quos antiquo
 hosti daco eripe potuit. societati societati illor
 qui i fide pcessere uocari reconciliat. Dat et acillis
 cibaria. ad huiles quosq; et debito timore sua iussa
 seruantes. ne sub pia pio labore larescat. supne
 mercedis comemoratioe reficit. **C**onfidauit agrum
 et emit eud: de fructu manuum suaz platanuit vinea,
 Agnum dicit possessione supne hereditatis. de qua be
 nedices filium patriarcha sequitur. **F**ecit odor filij mei
 sicut odor agri pleni. cui bndixit dñs. **O**dor aiancie
 quippe sicut est sicut odor agri pleni cui bndixit
 dñs. quia p tota metis interioe cotinetur que fit ple
 nitudo dilectionis i patria regni celestis. **C**onfidauit
 ergo ecclia agrum et emit eu quia studiose didicit que
 sunt gaudia vite pferens. et pro eoz pceptioe qd po
 tuit laborare contedit. **Q**ue etia de fructu manuum
 suaru platanuit vinea. quia de fructiferis fidelium suoz
 factis sine verbis. septuaginta scdm codidit. p qua me
 tes audiendum i fide et dilectioe debueret sui redempto
 ris. **N**ec ab re est. si vinee noie eccliam qd p mulie
 re forte est designata sentiam esse figurata. et esse
 eos magines vinee. qui filij mulieris. **M**ulier at
 vinea platanuit. cu ecclia primitiua latius p orbem missis
 missis pdimtorib; fidei semina dispergit. **C**onli
 dauit naq; agrum. ad orbem uniuersa uiciora spinetis
 hounde cultore spuali op9 habere pspexit. **E**mit uo
 eud. ad missis ubiq; doctorib; talend uerbi audientib;
 contulit. ut eos credetes felicissimo popi macipatu sub
 deret. **P**latanuit at i ead agro vinea. ad i nouis ared
 tud ppis. eccliam plena euagelice ueritatis institutioe
 firmavit. **Q**ua quide vinea. de fructu manuum suaz
 platanuit. quia no solum uerbo instituebat apli. aplozudq;

Successores. ipsos quos erudiebat verum et testimonium
 bonae operationis et miraculorum quae signa. verbis
 doctrine iungebat. **Sed** et usque hodie. primo usque in fine
 scilicet mulier fortis considerat agrum et emit eum. ac
 de fructu manuum suarum plantat vineam. quia sancta
 ecclesia sepe sollicita. perquirat. quos ad suam fidem convertere
 possit. Et quoscumque doctores inuenit. hos data ubi
 pecunia in seruicium christi emit. utque in eis vineam christi
 plantare vel potius eos vineam christi facere satagit.
Et quia quisque alterum docere desiderat. primo et ipse
 a malis abstinere. et bonis se debet actibus opera-
 re. nec se subiungit. **Accipit** fortitudinem
 ludos suos. et roborauit brachium suum. **Accipit**
 ergo casta ludos suos fortitudinem. ad supernorum desideria
 uisum iterum: carnalibus illecebris succumbere despicit.
Roborauit brachium suum. cum se ad agenda virtutum opera
 preparauit. **Et** bene primo ludos fortitudinis accipit.
 et postmodum roborare brachium dicitur. quia mi-
 racula actio boni operis acceptabilis esse deo minime
 valet. si non luxurie flupa quis prius a carne
 simul et mente restringat. **Vnde** propheta. quiesce ut
 agere puerse. diserte bene facere. **Et** ipse dominus.
Sit ludis uisum praeter: et luxurie ardetis. carnalibus suis.
Ludi uidelicet praeter. ne luxurie subdamini. luxurie
 uis ardetis. ut bonis fulgeatis operibus. **Gustauit**
 et uidit. quia bona est negociatio eius: non optinguit
 in nocte luxuria eius. **Quod** autem negociatio eius. agri utique
 significat illius de quo supra ait. considerauit agrum
 et emit eum. **Gustauit** igitur sancta ecclesia. gustauit autem
 quaeque profeta. et postremo in mentis desiderio cognouit
 quia bona est negociatio uite inmarcescibilis.
 quam relictis illecebris temporalibus. etiam mercata est
 in caelis. **Gustauit** autem. id est apte didicit. quia bonum

Et p istaria p dicitur quoscuq; valet ad vita veri-
 tatis adducere. atq; ideo nullis tribulationib; tene-
 bis nec ipa morte potest lucerna deuotionis extin-
 gui. **F**oy naq; lucerna nocte extinguitur. quib; t die
 videtur ardere. quia sicut dno ait. ad temp; a-
 cedat. et i tpe temptationis recedit. **B**ed z illoru nocte me-
 dia extinguitur lucerna. quib; veniente iudice. oleu cui-
 tatis i vasis suis no habuisse probat. du pdito
 fallaru rumore virtutu. vera tenebrosoru factu
 sunt tenebra factoru. **Q**uod si nocte hoc loco pro qere
 volum; accipe. iuxta hoc qd supra dicitur. et de nocte
 surrexit. id est ad operandu se post qere parauit.
 apud subdit qd lucerna sed ecclie no extinguitur i nocte.
 quia ad cu a negotio quiescit actionis: vacat libe-
 rius luci supne gratulationis. **E**t cum a publicis
 cessat opib;. et curat se ardentius vel auditul sed
 lectiois vel laudib; in adipare diuinis. iuxta
 exemplu videlicet mulieris industrie. que no solu
 mandu necessarius solet vacare laborib;. sed et noctu
 sepius acceso lumine lucere. pacite parite age
 parite rei familiaris age cura. **M**and sua
 misit ad forna: et digiti ei apphenderut fusid.
Fortia dicit p fca i xpi caritate opa. quib; se gau-
 des ecclia: certa supne retributionis expectatioe
 subdidit. **V**erbi gra. Audistis qz dictu est. diliges
 p pimum tuu. et odio habebis inimicu tuu. **E**go at
 dico vob. diligite inimicos vros. bnfacte hys qui
 oderut vos. et cetera. **E**t de viginitate seruanda.
 qui pt capē capiat. **E**t de contempndis diuicijs. si vis
 iqt pfcus esse. vade vende oia q habes z da paupib;. **E**t
 cetera. **M**a ppl's synagoge cui dictu est. si volue-
 ritis et audieritis p me. bona tunc comedetis. tato
 i firmior erit i ope iusticie. qua quanto min; spe
 ppetue retributionis cretus. **A**t ecclia que audit

tercius

a dno. peccata agite. appropinquabit ei regnum celoy.
 merito pro phuij peccatoe p dno queq; languinimur
 fuffert. Vnde rursu de eij fortitudie dicit. Regnum
 celoy vim patit: et violeti rapuit illud. Et digiti
 int eij apphedeunt fufid. **G**alee femine nubes. fufid
 id ptera. colid tenere i sinistra. In colo ei lana uo-
 luta est. que filo duceda et neda trafeat i fufu.
Hep e at i septuris. dextera. vita pfaum. leua. pfectia
 dei dona significat: opuletia videlicet vera ppaum.
 sospitae corpis. sciam q; septurum. et celestiu p p
 ceptione misterioru. **H**er z qui mo i bona. ad dno
 dno largiete papim q. quasi lana colo moluita i
 leua gestam q. **A**t cu eo pro amore celestiu salubriter
 exerce i rapim q. ia lana agni immaculati de celo
 ifufid. de leua i dextera tramicim q. quia de donis
 nri redemptoris. de exepulis operu eij. sola nobis
 gle celestis. ac veste curantis nuptialis facim q.
Digiti namq; quibq; apphede fufid dicit. ipam ictione
 discretiois qua quisq; opat. illuminat. ea in miru
 rarioe. quia nulla corpis nri membra. pluribq; sut
 disticta p disticta articulis ac flexibq; apm q; digiti.
Qui adq; q; pecciter dice ad aplo potest. nri aut
 conuersatio i celis est. vnde etia. saluatoris expeeta
 m q; dnm nrm ihu xpm. huij profecto digiti app
 hedeunt fufid. quia discretioe sedula pro et nris bo
 nis laborare didicit. **E**t bene dicit apphedeunt.
 vt viuacius comedet. quato studio. quata festi-
 natioe i huij vit vite ierto. pro certis apud dnm
 dnm premijs agere debeam q. **Q**d at mulier fortis
 id z. sta ecclia vst aia que q; pfa p fufu intellectuale
 sit opata. subsequet aperit. **M**and sua aperuit
 iopi. et palmas suas optedit ad pauporeni

in fufu

de colo

labore

Quid & de opibz deosinaru que generaliter sic sunt
 i paupes accipi potest. sed meli q de vbo di quod
 dumentu salutis aialq cofert. intelligit. De quo
 bts iob glar dicit. iustitia iducq su. et vestiu me
 flaut vestimeto et d dyademate iudicio meo. Ape
 ruit at eala manu topi. cu misteria fidi. ignora
 tibz p operarios veritatis uare reuelauit. Dal
 mas excedit ad paupere. cu longe lateq pdicato
 res ad ibuedas etne salutis doctna idigas na
 tioes disperfit. No timebit domui sue a frigoribz
 niuis. oeb ei domestici ei vestiti st duplicibus.
 frigora niuis. corda st reproboru. pfidie & sue
 torpore rigetia. De quibz dno ait. Et qm abuda
 uit iiquitas: refrigesceat caritas multorud. Que illa
 utiq niue pessime deprimut. quo que ob plime
 suplie marita meritu de celo conues i profunda te
 nobiaru nichilomin q se velut agelu lucis adhuc
 stultis ostentare presumit. habu habitudqz meritoz
 suoru cadori niueo simile simile frauduq suoz
 nestis pferit. Quid quide dno & agelouei est pui.
 i habitu niueo claritate sue designare virtutis.
 No timebit at eala domui sue a frigoribz meora
 te niuis. quia dno pollicete credidit qd porte iferi
 no pualebut aduis ea. oeb ei domestici ei vestiti
 duplicibz. et sapientia videlicet ad refellendas herti
 cas et falsoru fratru doctnas: et patientia ad tole
 radas apertoru hostiu pugnas. Vel certe vestiti
 st duplicibz. quia p. promissione habet que ne
 est & future. nuc i pegrinatiod tyali diuino aupti
 lio ne deficiat aduiti. nuc i patrie perpetis habi
 tatione diuine gra visiois. vt felices sep vnuat al
 leuati. Itē domestici ei iduti st sui veste duplici.

1
5

una operationis. abrum metis, fidei habetis habentes
 factuūq; velamina, et sacramētis videlicet sui
 i. d. p. t. o. r. i. s. t. u. r. i. z. a. t. i. o. n. i. s. e. x. p. e. d. i. s. **Hic** ei fir illu'
 apli. **Quicūq;** i. p. p. o. b. a. p. t. i. z. a. t. i. o. n. e. p. p. m. i. d. u. i. s. t. i. s. **Possit**
 at frigora nūis etiā tōnētō etna intelligi. q̄ igne et
 frigore mixta esse legim. addit. tibi erit fletus et stridor
 dentid. **Fletus** app̄ oculis ignis et fumus; stridore vero
 dentid. **Fletus** fr̄y fr̄y gignit. **Vnde** et dicit iob de penib.
 reproborū loquens. **Et** loquens etnis. ad colore nūmū
 i. q. t. r. a. s. i. l. i. u. r. ab aquis nūmū. **Et** ab his ecclā domū
 sue nō timebit. quia q̄ quicūq; percut. ad domū illi
 nō p̄inebat. nec p̄ veste ip̄i spūali erit iduri. t̄cti
 misteris ei ad ap̄g v̄dē videbāt. **Itituti**, **Deniq;** le
 gim. i. euāgelis cietid de domo cōiūy illi hōiem. qui
 vestitus malis opib. h̄c iterare p̄superat. et i. tenebras
 operationis vbi esset fletus et stridor. dentid esse p̄fectū.
 merito vtiq; i. frigore pene religatū. quia ip̄ idūmētū
 pietatis habere neglexerat. **Stragulata** veste fuit
 sibi. **Bissus** et purpura idūmētū ei. **Stragulata** vestis
 que varietate t̄pura solet firmissima cōfici. for
 tia ecclē opa. et dicit diuersa virtutū ei. **Stragulata**
 significat. **De** q̄ q̄ p̄pheta i. sumi regis viri videlicet
 illius laude cātauit. **Assitit** regina a dextris tui i. vest
 tu deaurato: circūamicta variente. **Bissus** q̄ et pur
 pura idūmētū ei. **Conuersationis**. **Purpura** i. effusio
 sanguis. **Bissus** nāq; cādidū coloris est. **Purpure**
 at color ex sanguis aiantis qd' purpura vocat. cō
 ficit. et ip̄i sanguis habet sp̄ h̄p̄c. **Vnde** pulche
 ritud est a p̄zib. quia s̄cā ecclā electorū floribus
 v̄nūas v̄nūas i. pare habet lilia; i. bello rosas.
It quia **bissus** de tra v̄nūas oritur. sed p̄ operita
 tione longas ac multifarias. amisso hūmore ac
 v̄nūas natiūo. ad d̄corū cādidū vestis p̄ducit.

/// solet

circūm

purpura at regalis et habitus. **B**isso iduit cala.
 cū castigat corpora sua clā et seruituti subiciūt. pur-
 pura at. cū eadē gmentia nō ob fauorē vulgi. sed
 et ad p̄quidā regni libertatē p̄hēnis operent.
Sic sic v̄tutū habētes habitus. i. presenti q̄e nesci-
 tūq̄ videt. gr̄pabilis: sed i. futuro qualis fuerit ma-
 nifeste patebit. Vnde pulchre i. apocalipsi sua iohēs
 scōy se vocē audisse refert dicitur. **G**audēmy & opul-
 tēmy. quia venerūt nuptie agni. et v̄por ei⁹ prepa-
 raut se. et dicitur est ei vt cooperiat se biffund sp̄le-
 dō candididū. **B**iffund ei. iustificationis scōy s̄i. s̄i.
Nobilis i. portis vir ei⁹. qn̄ sederit ad senatorib⁹ t̄re.
Sic s̄i calē. vir cui cuiusq̄ fidelis an. dñs est: qui
 videt. ignobilis. ad ante t̄bunal iudicis iudicand⁹
 p̄bra. flagella. sputa. et ip̄am crucis mortē suscipet.
Sed nobilis appar. bit. cū venerit orbē iudicatur⁹
 i. equitate. et oēs angeli ad eo. **T**uc sedebit iqt̄ i. sede
 maiestatis sue. & ḡgredabūt ante eū oēs ḡtes. et
 separabit eos ab imū. et cetera. **N**obilis iqt̄ ip̄o-
 tis vir ei⁹. quia veteres i. portis sedere ad iudicandū
 solebat. vt venientes ad ciuitatē al aliud. paratū
 ḡtūmo responsū iudicantis exp̄eret. et ne iusticius
 iusticius vel pastores isolita vrbis edificia stupefa-
 ceret. nec rursū pacē vrbis iusticia: frequēs liti-
 gatiō controuersia fedaret. **N**obilis ergo erit dñs
 i. portis sue ciuitatis. quia qui etiā nūc gr̄p̄medus
 putat. a multis. vbi sc̄lī finis affuerit. vbi iqt̄ s̄u
 p̄rid a festis aperuerit clertis: iā auctis appar. bit
 sublimis. **S**edebit at ad senatorib⁹ t̄re. **A**mē iqt̄
 dico vobis. qd̄ vos q̄ secuti estis me. i. regenerationē
 ad venerit sedrit filij hoīd i. sede maiestatis sue.
 sedebitis et vos sup̄ sedes duoden iudicantes duoden
 tribus israhel. **V**indonē fecit & v̄didit. & t̄guld

tradidit chaneo. In lintheo sindonis. subtilis ueritas
 designat^r scē p̄dicationis. i qua molliter quiescit^r :
 quia mēs i illa fidelium spe supna refouet^r. Unde
 et petro aualia i lintheo demonstrat^r : quia p̄cedū
 aie misericorditer aggregate : i blanda fidei q̄ere
 cōtinēt^r. **H**ar 9. sindone ecclā et fecit et reddidit, quia
 quā fidē quā credēdo repuerat. loquēdo dedit. et
 ab infidelibz vitā uerē cōuersationis accepit. **Q**ue cha
 naneo cingulū tradidit. quia p̄ uigore demonstrate
 iusticie. flupa opa ḡtilitatis astripit. ut hoc qd
 p̄cipit^r uinēdo teneat^r. sint lūbi uū p̄acti. **B**ene
 et etem nōie chanaan. qui et ḡtiliū plm̄ pro uera
 uit. et it̄ p̄tat^r cōmutat^r. cōuersa ad fidē ḡtilitatis
 designat^r. que felicissima cōmutatio a uicijs ad
 virtutes. a dyabolo transmigrat ad pp̄m. Unde et
 i egliaud psalmi quadragesimi quartus scribit^r :
 cuius titulus est. i fine pro hīs qui cōmutabūt^r filijs
 chore. cōtra pro dilecto. **F**ilij at chore. filij caluar
 tie it̄ p̄tat^r : qui s̄ filij dñice crucis dicētes. **N**ichi
 at absit glari : nisi i cruce dñi nri ih̄u xp̄i. **Q**uomodo
 at cōmutet^r. sequētia psalmi eiusdē docet. ubi di
 lectus ip̄s. id ē. dñs ecclē dicit. **A**udi filia & uide et
 uertina aue tuā. et obliuiscere plm̄ tuū et domū
 pat̄s tui. **C**ōmutari nāqz illā desiderat. qui ut filiā
 illā habere ualeat. domū pat̄s prioris. id ē. hostis
 antiqui uidet obliuisci. **F**ortitudo et decol. idūm. **A**d
 ei 9. et ridebit i die nouissimo. **F**ortitudo ad tollē
 rādā p̄uersorū ip̄robitate : decol. ad op̄a. **A**dā uir
 tute gr̄m. **D**ecol. quia op̄at^r iusticia. **F**ortitudo.
 quia p̄secutionē pat̄ patit^r p̄ter iusticia. et ideo
 ridebit i die nouissimo. id ē. gaudebit uerbūtiōe regni
 celestis : que dolebat i certamine uite presentis.

Mos etenim scriptura est. pro gaudio visu ponit. sicut
 et dñs ait. **B**onū quod nō fletis: quia ridebitis. **E**t bñs
 iob. **O**s aut veracium replebitur visu. **S**imile sane
 huic sententiā propheta de dño ac salvatore huius fortis-
 sime mulieris posuit dicens. **D**ñs regnavit decore
 iduit. iduit dñs fortitudine. **C**ū ei p̄dicaretur eū age-
 liū regni. alijs placebat alijs displicebat. alijs bene
 loq̄bat. alijs detrahebat. lacerabat. mordebat. con-
 ciabat. **A**d eos ergo quibz placebat. decore iduit:
 ad eos quibz displicebat. fortitudine. **I**mitare
 ergo et tu dñm tuū: ut possis esse vestis ipsius.
Esto ad decore ad eos quibz placet bona opa tua:
 esto fortis adversus detractores. **O**s suū aperuit
 sapientiē: et lex clemētiē i lingua eius. **A**d hor-
 tātū loquēs os aperuit. ut sapiētiā doceret. iuxta
 illud apli. **O**s sermo malus ex ore v̄ro nō p̄cedat.
 sed siq̄s bonū ad edificationē fidei. ut det grām au-
 diētibz. **D**el corde os cordis aperuit. ad discēda ab
 ipā sapiētiā iterius veritatē. quā alios foris do-
 ceret. **U**triq̄ aut sensui. quia utrūq̄ facit ecclesia.
 cōcinit apte qd̄ sequit. **E**t lex clemētiē i lingua eius.
Illa videlicet. ut nō statim more mosalice legis
 peccātes puniret: sed misericorditer ad p̄cātē ne
 remedia vocaret. **C**uius exēplū clemētiē ab ipā
 de dei sapiētiā dño ac salvatore nō manifeste p̄-
 percipit. cū oblata ei peccatrice muliere. siq̄s iqt̄
 sine p̄cō est. p̄m q̄ i illa lapidē mittat. et sic eā a
 crimine nō peccadi qd̄ peccarat sub yē additiōē
 apli nō peccadi miseratq̄ absoluit. **C**ōsideravit
 solitas domū sue: et panē ociosa nō comedit.
Solitas **H**eremitas domū sue cōsiderat: quia cūctas

sue cōsuetūe cogitatioēs subtiliter īuestigat, **Panē**
 ociosa nō comedit. quia hoc qd' de sacro eloquio
 ītelligēdo p̄ceperit. ante et̄ni iudicis oculos exhibēdo
 ap̄ibz ostēdit. Itē. dōmū fortis mulieris: habitatio
 est patrie celest̄ celestis, **Femine** dōmū illius. p̄cep̄
 ta iusticie. q̄bz ad et̄ne vite māsiōnē p̄ueit? **Quas**
 p̄fecto semitas aīe. bene q̄siderat. cū diligēter q̄bz
 actibz ad sup̄na p̄ueire debeat īspicit: et que agē
 da didicit. sedula eperere nō desinit. **Panē** q̄ ociosa
 nō comedit. cū sacrificiū dñi corp̄is percipiens.
 studet unū imitari actu. qd' ī mysterio celebrat. multū
 sollicita. ne idigne panē dñi comedat. & calicē bibēdo.
 iudiciū sibi māducat & libat. sed ut patiedo p̄ p̄p̄o.
 ac lacrimas fūdēdo. bonis actibz īstudo. passioēs
 exēpla ip̄i quātū ualeat sequat? **Potest** & simplicit'
 accipi. qd' panē ociosa nō comedit fortis mulier. iuxta
 illud apli. **Qui** nō opat̄ nec māducat. **Et ip̄e** de se.
Qm̄ ad ea q̄ miri opus erat et hīs q̄ meū s̄: mi
 nistrauerūt mirū iste. **Vnde** merito luxuriantes
 uiduas au arguēs adiūgit. **Simul** at̄ & ociose discūt
 cōuire dōmos. nō solum ociose. sed & uerbose & curiose
Turne perierūt filij eiq: et beatissimā p̄dicauerūt. **Qd'**
 futurū pro certo nouerat: **Tunc** mo more p̄phetico
 iā quasi fēm̄ refert. **Burgēt** cū filij carē. uidelicet
 oēs electi ī nouissimo carnis īmortalitate donati.
 et tūc mat̄rē suā que eos ex aqua & spū s̄o deo ge
 mit beatissimā p̄dicat: que nūc ab īfidelibz quasi
 misera cōcep̄nit? **Et** uenera sicut apl̄s ait. si ī hac
 vita tācū sperantes sumus ī xp̄o. misericabiliores sumus
 oibz hominibz. **Quia** uō pro uita alia ī p̄feti militamus.
 merito cū apparuerit quid erimz. mat̄rē nostrā
 que ex oibz iustis collecta. una p̄p̄i colaba sponsa

et amica vocatur: beatissima vocabitur, Verget
 et vir eius et laudabit eam. Dicitur Dices in iudicio. Beate
 hinda pater meus, possidete pariter vobis regnum a co
 stitutiōe mundi. Esurivi ei et deditis michi manduca
 re. et cetera. Qui quidem ipse primicie dimiscerit
 surrexit a mortuis, sed in die iudicij manifestus
 oibz quos sua laude dignos iudicauerit, quanta sit
 eiusdem resurrectionis sue gloria demonstrabit. Potest
 hoc quod dicitur, sume perit filij eius et beatissima predi
 cauerit etiam in hoc ipse conuenienter accipi, cum quilibet
 fidelium tristes filij sui erumpunt, ad celestia reg
 na perducunt. Sedere namque ad humiliacionem: aliquo
 ties surgit ad gloriam pertinet. Unde quod dicitur quod olim
 in cinere sedentes poterent, id est, humiliati. Et propheta,
 A facie manz tue solus sedebam, quia gminatias
 replesti me. Sed et psalmista. Pande vobis ante
 lucem lucem surgite, surgite postquam sederitis qui manduca
 re pane doloris. Quod est apte dicit. Quod in presenti
 quiritis gaudere, quod electis in futuro seruat. Non
 ei potestis in hac vita, id est, ante lucem superne retri
 butiois gloriam vere felicitatis habere, quam quam potius
 postquam fuerit humiliati fueritis ad tempus, illis vos in p
 tetuum veraciter exaltandos sperare vos, quibus
 amari est omne quod seculi amatoribus iocundum videtur
 et dulce. Surgunt ergo filij ecclesie, et beatissima pre
 dicant eam, cum celestibus bonis sublimati, quanta sit pater
 illius beatitudo cuius principes esse meruerit aspiciunt,
 et hanc beatam laudatorem in visioe diuina gaudet
 laudat eam vir ipse, cum bona que ipse donauit remu
 nerat. Quibus autem verbis eam laudet quod ostendit
 cum dicitur. Multe filie congregauerunt diuitias; tu super
 gressa es vniuersas, Multas filias, ecclesias dicit
 hereticorum: et in malorum turbas catholicorum. Que

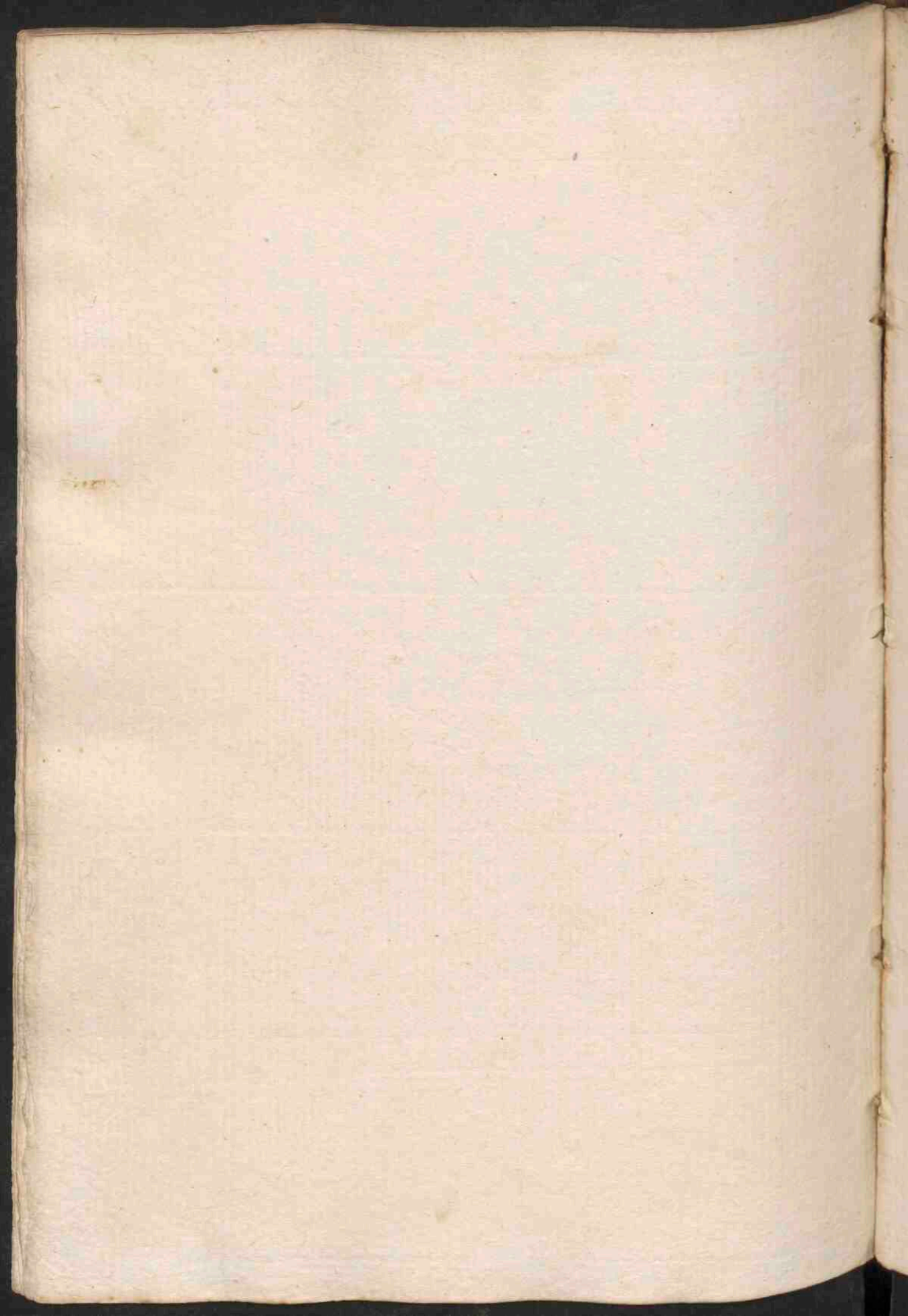
filie dicitur vel p[ro]p[ri]a vel eccl[esi]e. quia & ip[s]e s[an]c[t]u[s] d[omi]n[u]s
 venate sacramentis. et ad apt[um] adoptione[m] filio[rum] qua[m]
 no[n] custodire susceperunt. Unde & ioh[ann]es ait. De nob[is]
 experit: sed no[n] erat ex nob[is]. Que co[n]gregaverunt
 diuitias videlicet hono[r]u[m] operu[m]. oratione[m]. tenuit[ur].
 elemosinas. afflictione[m] carnis. co[n]tinetia[m] lingue.
 et castimonia[m]. meditatione[m] s[an]c[t]e scripturaru[m]. et co[n]s[er]u[ati]o[n]e[m]
 tota[m] huiusmodi. que vere s[an]c[t]e diuitie s[an]c[t]e. vbi pura
 me[n]tis sinceritate gaudeat. **U**bi at[em] sine fide q[ue]
 p[er] dilectione[m] opat[ur] fuit: nichil agendi p[ro]sunt.
Sed & ille filie frustra co[n]gregauerunt diuitias. de
 q[ui]bus d[omi]n[u]s ait. **A**uli dicit michi i[n] illa die. d[omi]n[u]s d[omi]n[u]s
 nonne i[n] no[m]i[n]e tuo p[ro]phetaui. et i[n] no[m]i[n]e tuo virtutes
 multas fecim[us]. & tu[m] i[n]fitebor illis. quia n[on] noui
 vos. **S**ed o[mn]es istiusmodi filias. catholica eccl[esi]a sup[er]
 gredit[ur]. que que fide casta et o[mn]i p[ro]p[ri]a co[n]sp[er]it
 sui vestigia sectat[ur]. **F**allax gratia et vana e[st] pulchri
 tudo: mulier times d[omi]n[u]m ip[s]a laudabit[ur]. **F**allax e[st]
 gra[ti]a laudis qua[m] ab ho[m]i[n]e accipit. **V**ana pulchritudo
 castitatis vel op[er]atio[n]is bone qua[m] ho[m]i[n]ib[us] ostendit
 a[n]i[m]a. que timore car[is] et diuino. **N**on illa co[n]stantia
 vere est laudis laude digna. q[ue] timore timore d[omi]n[u]i
 i[n] o[mn]ib[us] seruat. **I**psa est ei p[ri]ncipiu[m] curaru[m]. custosq[ue]
 virtutu[m]. scriptura dicit. **T**imor d[omi]n[u]i p[ri]ncipiu[m] sapie[n]ti[ae].
Et iteru[m]. **Q**ui timet d[omi]n[u]m nichil negliget. **H**ic
 est etia[m] q[uo]d ideo beatus iob et i[n] prosperitate virtutib[us]
 i[n]comparabiliter floruit. et i[n] aduersitatib[us] i[n]superabilis
 hosti p[ro]m[issi]t. quia veraciter dicere potuit. **S**ep[er]
 ei quasi tunc des super me fluctus timui d[omi]n[u]m. et
 pondus ei[us] ferre no[n] potui. **F**allax est ergo simu
 latoru[m] gra[ti]a: va[n]us decol[is] operis stultoru[m]. **E**ccl[esi]a
 aut[em] que i[n] timore. i[n]colatus sui t[em]p[or]e co[n]uersatur.
 q[ui]m au[er]tes virtutu[m] lapides. veniente ad iudiciu[m]

spōso suo offeret. iure ab eo laudata. iamā regni
 celestis cū eo itabit. **Qualiter at laudet. termina**
li versu docet? **D**ate ei de fructu manuum suarū;
 et laudet eā i portis opa ei⁹. **H**ec s̄t ei v̄ba viri
 illius de quo dictū est. **v**ie ei⁹ eā laudauit. idē dñi
 et saluatoris nr̄i. qui angelis i fine p̄cepturus est.
 ut etiam post hui⁹ vite certamē. post trituratio
 nē afflictionū h̄estrad. ad celestis regni gaudia
 itroducat. ac vite immortalis sibi sociā aggreget.
 iuxta illud euāgelicū. **T**ertium at aggregate i horreū
 meū. **D**ate ei iqt. de fructu manuum suarū. quia
 fructus sp̄s forte curauit. caritatē. gaudia. pacē.
 benignitatē. bonitatē. modestiā. cōtinētā. fidē. pa
 tētā. **P**ro hoc illi debitā repēdit mercedē. et
 laudet eā i portis. hoc est. i iudicio. sive i ingressu
 patris celestis nō homī fauores supuacui. sed opa
 ip̄a q̄ fecit. examinatē. probatē ac remuneratē
 illo. cui⁹ hoc donatē grā p̄fecit. a quo ut laudari
 mereamur i futuro. ac cōcedat ip̄e p̄cipuus nos eā
 dignis i presenti vita ac collaudare seruicijs. amen.

Expl̄it. explanatio venerabilis bed̄ presbiteri
 i parabolis salomonis.

Criptū p̄ fr̄m̄ iohānē petri de h̄f mōrchū p̄fessū
 dom̄⁹ ord̄is cartusien⁹. p̄e r̄ictū anno 1262.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several paragraphs, but the characters are too light and blurry to be transcribed accurately.

Incipit liber venerabilis beate presbiteri de natura rerum:—

De quadriformi op'e dei capitulum primum:—

Operatio diuina que sola creauit et gubernat: quadriformi ratione distinguitur: **Primo**, quod hec i verbi dei dispensatioe non facta, sed eterna sunt, qui nos et aplo teste ante t'ra seclaria p'destinauit i regnu.

Secundo, quod i materia iformi pariter elemēta mūdi facta sūt, vbi qui viuūt i etnū, creauit oīa simul,

Tercio q' eadē materies scdm causas simul creatas, nō iā simul sed distinctioe sep primordiu dierū, i celeste terrestrēq' format' creaturā.

Quarto, quod ex eiusdē creature seminibus et primordialib' causis, totius scli tēpus naturali cursu pagitur, vbi pī vsq' nūc opat', et filius vbi etiā coluos pascit et filia vestit deus: **De mūdi formatioe**

R ipō qdē pncipio cōditōis, facta sūt celū, Capitulum scdm,

tra, angeli, aer et aqua de nichilo. Die vō prima, lup facta est, et ipā de nichilo. Secūda, firmamētū i medio aquarū, Tercia, spēs maris et t're, cū eis q' t're radicatus iherēt.

Quarta, lūmīa celi, de lumie die pma facta. Quinta, natūria et volatilia de aquis. Sexta, reliqua aūalia de t'ra. Et homo carne qdē de terra, aīa vō de nichilo creatus, qui i paradiso que dñs a pncipio p't plantauit cōstituit.

Septima dñs requieuit nō a creature gubernatioe, cū i ipō viuam' moueamur et sum'g: sed a noue substantie creatioe. **Quid sit mūdus**, cōm' t'rad.

Mūdus, est vniuersitas oīs que cōstat ex celo et t'ra, quatuor elemētis, et i specie orbis

absolati globata, Igne quo s'ydēra lucēt, Aere, quo cūcta vitētia sp'it spirāt, Aquis que t'ra cūgēd et penetrādo cōmuniūt, Atq' ipā t'ra que

mūdi media atq' ima librata volubili cūta cā

vniuersitate p̄det̄ immobilis. Verū mūdi noīe.
etiā celū apta absolutiq; elegantiā vocat̄. Flā
et apud grecos ab ornatu cosmos appellatur:

E De elementis. capitula q̄ntid.
Elementa sibi met̄ sicut natura sic etiā situ dif-
ferunt. Terra et vt grauissima. et que ab alia na-
tura sufferti nō possit. ymū i creaturis optinet locū.
Aqua vō quāta leuior terra. t̄nto grauior est aere.
Qui si forte aquis i vase aliquo s̄bdat̄. statim ad
superiora vt leuior euadit. Ignis q̄ materialit̄
attēsus. cōtinuo nālē i naturalē sui sedē sup aera
q̄rit. Sed ne illuc p̄ueiat. i mollē aere citius curū
fusioē deprimit̄. et euanescit. Que tamē quādā na-
ture p̄iuitate sibi met̄ ita cōmiscēt̄. vt terra q̄d
arida et frigida. frigide aque: aqua vō terra. et hu-
mida. humido aeri. p̄t̄ro aer humidus et calidus.
calido igni: ignis q̄ calidus et aridus. Ere societ̄
aride. Vnde et ignē i fr̄is et i aere. nūbila fire
naq; corpora videm̄. De firmamento. capitlm̄ q̄ntid.

Celū s̄bilis ignisq; igne q; nature. rotundūq;
et a cetero fire equis spacijs collectū. vnde et
quodū medūq; quācūq; cernat̄. tenarabili ce-
leritate circūagi sapiētes mūdi dixerūt. ita vt
rueret si nō planetarū occurſu moderaret̄. ar-
gumētū s̄p̄derū itūctes q̄ fixo s̄p̄ cursu circūuo-
lāt. septentrionalibus breuiorē quos circa meri-
diē pagētib; Cui; vertices extremos quos circa
spera celi voluit̄. polos nūcupat̄. glaciali frigore
talētes. Hoz vnus ad septentrionalē plagā consue-
gēs boreus. alter deinceps i austrōs fireq; oppositus
australis vocat̄. quē t̄riora austrī septima scā noīat̄.

De varia altitudine celi. caplm septid:-

Non ar ita mundus hoc polo exaltiore se
attollit ut vndiqz cernat^r hec sydera. De
in eadē qbusqz ppimis sblimiora credūt^r eadēqz
demersa longinquis. vt qd nē sblimis ī deietu
positus videt^r hic vertep. sic ī illa tpe deueptitate
transgressis illa se attollit residitibus hys que hic
exrella fuerūt. opponēte se cōtra medios visus
globo fixatū adeo ī septētriones. qui nobis a ver
tice pēdet. vt ī qbusdā idis locis quidā tantū diebz
anno apparēat. De celo superiorē. caplm septim.

Celū superioris circuli ppriū disarctū termino
et equalibus vndiqz spacijs collectū collocatū
vtriusqz cōtinēt āgelicas. que ad nos exētes ethe
rea sibi corpa assumūt. vt possit etiā q hoībus
ī edēdo simulari. eadēqz ibi reuerse deponūt. hoc
deus aquis glacialibus tēperauit. ne iferiora sūt
cederēt^r demēta. Dehic iferius celū nō vnifor
mi sed multiplici motu solidauit. nūcupās illud fir
mamētū ppter sustētationē superiorū aquarū.

De aquis celestibus. caplm octauū:-

Aquas sup firmamētū supra positas. celis
quidē spūalibus hūiliorē. sed tamē omī creatu
ra copali superiorē quidā ad īundationē ser
uatas q diluuy. alij vō rectius ad ignē q syderēū
tēperādū suspēsas affirmāt. De quāqz circulis

Quinque circulis mundus (mundi. caplm nonū)
diuidit^r. Quozqz distinctionibus quedā pte te
perie sua volūt^r. quedā imanitate frigoris aut
caloris inhabitabiles existūt. Primus est septētrio
nalis frigore inhabitabilis: cuius sydera nobis nūqz
occurūt. Secūdus solsticialis a pte signiferi excellissima

nobis ad septentrionale plagam versus temperatus habitabilis. Tres autem medij cuncti. Tequalitate temporum distinguunt. cum sol hinc solsticio. illuc equinoctio. tunc bruma teneat. Extremi ei semper sole carent. Unde et a thyle insula unius diei navigatione ad aqilonem mare congelatum invenit. **De plagis mundi. Cap. decimus.**

Quoniam id est plage mundi sunt quatuor, Quarta ab ortu solstitiali ad brumale. Australis inde ad occasum brumale. Occidentalis epide usque ad solstiale. Quinta septentrionalis ab occasu solstitiali usque ad ortum eiusdem partis contingens. Ex quibus ortus tale et occidentale. ianuas celi nota noiant. Hec in medio tantum terre positus habent equalia. Nam sub aqilone degentibus brumalis dies dies breuior. et solstitialis plurius. ortum occasumque dilatatis aliis plagas angustat. Item australes apud utraqque partem dies moderatiois supradicti diversitate imutat. licet ubique solstitiali ortum brumalis occasus ex eadem linea respondeat. Nam ortus ortibus solis eodem modo post sex septem menses congruit occasus. **De stellis. m. xl.**

Stelle lumine a sole mutuantes. cum mundo verti utpote uno loco fixe et non stante mundo. vage ferri dicuntur. exceptis hijs que planete. id est errantes vocantur. easque dici adiectu celari. nec unquam celo decedere fulgor plenilunij et solis probat de liquida. quibus videmus igniculos ex ethere lapsos portari veteris vagique lumine sideris imitari firmibus cito coarctibus veteris. Sidera autem alia sunt in liquoribus soluti humoreis ferunda. alia coarcti in pruinas aut coarcti in mures. aut glaciati in gradines. alia flatibus. alia teporis. alia vaporis. alia roris. alia frigidis. Hec solum errantia ut satimus. cuius transiens ymbus ferri

fuit. sed & q̄da fixa polo. cū errātiū fuerit accessu
vel radijs īpulsā. vt succubē ī fronte tauri. quas
ob id greci plūiū noīe hyadas appellat. quin et
sua sponte q̄da statutis q; t̄pibus vt hedonū exor-
tus et arcturi qui p̄ ydus septēbris cū procellōsa
grandine surgit. aut nymphe orion. et canī-
cula q̄ nimia ferues q̄nto dēno kalēdas augustas

I emergit. De cursu planetarū. implz p̄p.
Inter celū trāq; septē sydera p̄cedit certis dis-
cretis spacijs q̄ vocat̄ errātia. cōtrariū mūdo
agētia cursū. id est leuū illo sp̄ ī dextera p̄cipiti.
Et quīs assidua cōuersiōe ī mēse celeritatis at-
tollat̄ ab ea rapiat̄ q; ī occasus. aduerso tamē
ire motu p̄ suos queq; passus aduertūt. nūc
iferius. nē superius p̄ obliq̄tate signiferi va-
gatiū. radijs at solis p̄pedita vel retrograda
uel stationaria fuit. De ordine cap. Cap^m p̄ij:

Sūmū planetarū saturni sidus est. natura
gelidū. triginta annis signiferū pagēs. Inde
ionis t̄p̄ rēperatū. annis duodecim. Tercid martis
feruidū. annis duobus. Medius sol. tredecim sepa-
gita q̄q; dieb; et quadrante. Infra solē venus
q̄ & lucifer & vesper. tredecim q̄dragita octo dieb;
a sole nūq; abhites p̄tib; sep et quadragita lon-
gus. P̄p̄mū illi mercurij sidus. nouē diebus
ociore ambitu modo ante exortus. modo post oc-
casus splēdēs. nūq; ab eo viginti dual duab; p̄tib;
remotior. Fluissima luna. viginti septē diebus.
et tertia diei p̄te. signiferū cōfinēq;. Deinde mo-
rata ī coitu solis biduo nō cōparere ī celo. Hat̄
nī sidus & martis cū plurimū dieb; cētū septua-
gita. Iouis t̄gita sep. aut ad minimū denis detractis

diebus veneris, sexaginta octo aut cum minimis
quingenta duobus. Mercurij tredecim, aut cum plu-
rimis decem et octo, Occurrunt aut meantes cum sole
partibus magis amplius videntur, iterum et a septe-
nis partibus erumpunt. De absidibus earum, cum primis.

Sunt aut sui cuiusque planetarum circuli quos gre-
ci absidas in stellis vocant alijque in mundo, quoniam
sunt inter vertices duos quos appellauerunt polos,
et significum centrum mundi esse mundi videatur.
Quia autem hoc constat ratione circum spem idubitari,
Ergo ab aliorum cuiusque retro absides sine expungunt,
Ideoque diversos habet orbis, motusque dissimiles,
quoniam interiores absides necesse est breviores esse. Agitur
a terre retro absides altissime sunt Saturno in scor-
pio, ioui in virgine, marti in leone, soli in geminis
veneri in sagittario, mercurio in capricorno, lune
in tauro, medijs omnium partibus, Et contrario ad
terre centrum humilissime atque proprie. Sicque fit ut tar-
dius moueatur cum altissimo feruntur, non quia acce-
leret tardetque naturales cursus, qui certi ac sin-
guli sunt, sed quia deductas a summa abside lineas
coartari ad centrum necesse est, sicut in rotis radios,
sed idem est motus alias maior alias minor cen-
tri propinquitate sentitur. Motu autem aurige gradum
in vicino sunt terre cum abscedat in altitudine minimi
lune maxime sublimitatibus approbat. De quibus
si plenius scire velis, lege pliniam secundum, ex quo
et nos ista excerptimus. Quare mutantur colores

Sunt quoque cuiusque color est. Capitulum xv.
Saturno rufus, ioui clarus, marti igneus,
lucifero gravis gaudes, vespere reflexus, mer-
curio radias, lune blandus, soli cum oritur ardens

postea dies. sed colores ratio altitudinis temperant,
 Siq̄d eandē similitudinē trahūt ī quarū aera
 Venere subeūdo tingitq̄ appropinquātes vtrūlibet
 alienū meatus circulus. vel rigidior ī pallorē.
 ardentior ī ruborē. vterosus ī hororē. sol atq̄ co-
 missure absidē extremeq̄ orbite atrā ī obscuri-

Zodiacus. De zodiaco circulo. caplm. pvi.
 Zodiacus vel signifer. est circulus obliquus
 duodecim signis cōstās. p̄ quē errātes stelle ferūt
 Nec aliud habitat ī terra. q̄ qd' illi subiaret. Re-
 liqua a polis squalēt. Veneris tamē stella ex-
 cedit eā binis p̄tibz. Luna q̄ p̄ totā latitudinē
 eiꝯ vagat. sed oīno nō excedēs eā. Ab hys mer-
 curij stella lapissime. vt tamē e duodecim p̄tibz
 tot ei s̄ latitudines nō amplius octauas per-
 ret. Vleq̄ has equaliter. sed duas medio eius.
 et supra quatuor. infra duos. Sol dēde medio
 fert īter duas p̄tes flexuoso draconid meatu
 tequalis. Martis stella quatuor medijs iouis
 media. et sup eā duabz. saturni duabz vt sol.

Signa duodecim. Caplm pviij.
 Signa duodecim. vel a causis animalibus vt
 a gentiliū fabulis noīa superserūt. Nā arietē mar-
 cio mēti p̄t ammonē iouē tribuūt. Vnde et
 ī eiꝯ simulachro arietis cornua fingūt. Taurū
 ap̄tibi p̄t eūde iouē. qd' ī bonē fabulose sic conuer-
 sus. Castorē & pollucē maio. p̄t īsigne v̄turis
 Porco cācrid iūmo. quādo ad inferiora redit. qd'
 cācrid ip̄suis cursū retro dirige solet. Leonē
 quē occidit occidit hercules iulio. p̄t vim feruo-
 ris assignat. Virgine augusto. quia tūc exhaui-
 sta tellus a coloribz. nichil pariat. Libra septēbri

ob equalitate diei & noctis. Scorpione & sagitta
 vna equinibz erupibz deformatid. pte flumina mēsu
 ipaz october & november accipiūt. Capricornū & decēber.
 pte aprā. iouis mēse. Cui septrema pisci similia
 pigūt. qd' hui' mēsis vltima fit sint pluuialia.
 Aquid ianuario. februario pisces. ob mēses ymbri
 feros tradūt. Singulis at signis triginta ptes. terre
 vo decades putāt. eo q' sol egit diebus et decē se
 mis horis illa pcurat a medio mēsis. id est. a q'nto
 decio kalendas die sep' incipit. De lacteo circulo. ca^m p^oii.

Lacteus cūculus. est figura candidior p medio
 celi vertice. que vulgo dicitur ex splendore solis i
 eo circūctis fulgure. sed frustra. cū ab illo nūq' nisi
 i pte sagittarij vel geminorū tūgat. i q'bus candidū
 cūculū significet cingit. De cursu & magnitudine solis.

Solis ignis dicitur aqua nutriti. Capitū p^o.
 multoq' hūc luna apliorū. Luna voc' terra esse
 maiorē. Unde & cūctis vni' magnitudis apparēt.
 Qd' ei nobis cubitalis sol videt. nimie celsitudis distā
 tia facit. Alioq' maior idis oris. et virtutibus appa
 reret occidēs. Qui dū natura sit igneus. motu q'
 nimio calore adauget. Hic cursu variate dies et
 mēses ac tpa diuidit et ānos. aerisq' temperie accē
 dēdo vel ea recedēdo p rariōē teporū dispētat. ne
 si sp' i hyscē locis moraret. alia calor. alia frigus

Lacteus cūculus. De natura & situ lune. ca^m p^oii.
 unā nō minui nec crescē dicit. sed a sole illus
 trātā. a pte quā habet ad eū paulatī vel ab eo recedē
 do vel ei appropinquādo in nobis candidā pte reuolūt
 vel atrā. et die qd' crescēte supinā cerni nouā lunā
 utpote superiorē sole aut ad aq'lonia s'cūtē. De
 crescēte v' vō die erectā & directā delectā i austrōs.

plenā at soli temp adūsā sblimā hūili sole. hūilēq;
 sblimā. Quā lucere dēdātes et semivncias horap
 ab sda adiacere vsq; ad plenū orbē detrahēdēq; i
 diminutionē. itra trēdecī at ptes solis sū esse oc-
 cultā. nouissimā vō p̄māq; lunā eadē die vel nocte
 nullo alio i signo q̄ i arietē cōspici. ¶ Argumentū

de cursu lune p̄ signa. caplm. p̄xi.

Luna zodiacū trēdecīs i duodecī suis cōficit mē-
 sibus. duobus scilicet diebus. et sex horis. et bisse.
 id est octo vncias vni⁹ hore p̄ singula signa decur-
 res. Si ergo vis scire i quo signo verset⁹. sume
 lunā quā volueris cōputare. utpote duodecimā.
 multiplicā p̄ quatuor. fuit quadraginta octo. ptire
 p̄ nouē. Monies quim quadraīs quinquīs. Quāq;
 ergo signis ex quo luna nata est exactis. que aut
 dubie i eodē quo sol est sydere semp accēdit⁹. i
 septo iā signo luna duodecima cōmorat⁹. Qd̄ si
 vniū remāserit. sex horas signi sequētis noueris
 esse cōpletas. Si duo. duodecī. Si tria. octodecim.
 Si quor. die itegrid. Si octo. occies senas horas
 id est. duos adiectos esse dies. Ex q̄b; tamē horis
 p̄ terrena sū signa. binas sbltrahē memeto. p̄pe-
 rosū est si i singulis signis horas minutatim diui-
 dere p̄ vncias. Vnde i p̄sentī quīs ad nouas por-
 tiones tria remāserit. nō horas tamē octodecī. s;
 septedecī septi signi duodecima luna gpleuit. Et
 hoc qd̄ luna i p̄ma vel mediā pte signi cui⁹libet
 nata. p̄opta est gputatio. Sin at alias. quot p̄mo
 signo luna accēsa vel d̄p̄ dempserit vel retinue-
 rit p̄tes. tot sequentibus etiā retrahē vel adicere
 recorderis. nouē horas i luna p̄ quāq; dieb; i sol
 sole cōputas. ¶ De eclipsi solis & lune. ca^m p̄xi.

Solē intuetu lune. lunā tūc obiectu nobis p̄hi-
 bet occultari. Solis defec̄m nō nisi nouissima
 primaue luna fieri qd' vocat' coitu solē adimi t̄ris
 it̄cedēte luna si t̄ra maior esset q̄ luna. Q̄ibz autē
 ānis fieri vtriusq; syderis defec̄s. statutis diebus
 s̄t t̄ra. Nec tamē cū sup̄ne fiat vbiq; cerni aliq̄n
 p̄t' nubila sepius globo t̄re obstante cōuexitatibz
 mūdi. Et lune defec̄m aliq̄n q̄nto mēse a priori. so-
 li hic vō septio. eūdē bis ī f̄gita diebus sup̄ t̄ras oc-
 cult' cultari. sed ab hys hoc cerni. Quondā ī q̄n-
 decī diebus vtrūq; sydus defec̄isse. semel iā mira-
 ratioe lunā ī occasu defec̄isse vtrūq; sup̄ t̄ras cōspi-
 cio sidare. Sed ne singulis mēsibus eclipsis fiet.
 latitudo significat' significari luna superius īferiusq;
 trāsmittit. Q̄d' vbiq; nō simul appareat. capm̄ pp̄m.

Defectus solis ac lune vespertinos orientis
 t̄role nō sentiūt nec matutinos ad occasu
 habitātes obstante globo t̄rarū. Neq; eī nōx aut
 dies q̄uis eadē. toto orbe est simul oppositū globi
 noctē aut ambitu diē afferēte. T̄pe eī alexandri
 magni luna defec̄it ī arabia hora noctis s̄da. eadēq;
 ī sicilia orientis. Et solis defec̄m qui fuit ī psamo et
 fontegio cōsulibz s̄do haledas may. capania hora
 diēi iter septimā & octauā armenia iter decimā
 & vndecimā sensit. De cometis. caplin̄ pp̄m.

Comete sē stelle flāmis crinite. rep̄te nascē-
 tes. regni cōmutionē. aut pestilētiā. aut
 bella. aut v̄ctos estus ve potēdētes. Quaz alie
 mouēt' errātiū more. alie imobiles herēt. Q̄s
 ferme s̄t ip̄o septētrioe aut aliqua ei' p̄te nō
 certa sed map̄e ī candida q̄ lactei cūli nomē
 accepit. Breuissimū quo cernēt' spaciū. septē

Sicut adnotandū est. longissimū octoginta. Super
gūt et aliqñ et errantibus stellis ceterisq; aines.
sed cometes nūq; ī occasura pte celi est. **De aere**

Aer est omē qd iam simile **Capm ppv.**

Vitale hūc spm fudit. ita lunā volatus auid
nubūq; et tēpestatū capax. vbi etiā ptates aere
supna sede deturbate. ad totmēro die iudicij diuū
durius tūc dāpnade prestolat. et ex quo hoib;
apparētes aerea sibi copia meritis similia sumūt.
Nā supra lunā que aeris etherisq; cōfinis occur
rit. oīa pūta ac diurne lucis se plena. cui vici
na tāgē dicit fert. olimpus. A nobis at p noctē
cernūt. sicut ut reliqua lumina ī tenebris.
Superior vō et serenus aer ī celo. inferior at q
ex agitatiōib; humidis ~~corpulū~~ corporascit. tūc
deputat. vbi se ignis. grando. nīp. glacies et sp
tēpestatū. q d dnm de tra laudare iubet. Sed
et ipē aliqñ celū vocat. Vnde et petrus ait celos
ī diluuiū perisse. cū aer turbulētus esset cōuer
sus ī vndas. Celi celoz dicit. syderū celi istoz
aerēoz tū superiores inferiores. **De vēto. capm ppvi.**

Ventus est aer cōmotus et agitatū. sicut
flabellū breui potest approbārī. Nec aliud
intelligit q flatus aeris. Qui vt clemēs ait.
ex qbusdā motib; excellis velut qpressus et coan
gustatus. ordinatiōē cogit et exprimit. ī vētos
ad excitādos fructus estusq; tēperādos. Pro di
uersis at ptiūs celi. noīa di diuersa sortitur.

De nōib; et qualitātib; vētoz. Capm ppvii.
Ventoz quatuor cardinales sūt. Quoz primū
septētrio qui et ptiūs flat rectus ab ape. facies
frigora et nubes. hūc septer. circius qui et traciūs

frices nives & grandines. **A** sinistra aqlo. q̄ & boreas.
 nubes constringes. **H**ecidus cardinalis. **S**olamnis.
 qui et afelictes. ab ortu ironas solis temperatus. **L**uig
 a deptis vulturnus. qui et calcias. cuncta desiccat.
A sinistra. eurus. nubes generas. **F**ercus card
 nalis auster. qui et nothus. humidus calidus atq̄
 fulmineus. **H**uit a deptis eurus auster. calidus. **A**
 sinistra eurus nothus. **R**epertus calidus. **V**enti
 australes quia ex humili flant. maiores i mari
 repestites faciunt q̄ septentrionales. **I**deoq̄ post au
 ros nopy p̄cipue tre motus. **Q**uartus cardina
 lis zepirus qui & fauonius. hieme resoluens. flo
 resq̄ p̄ducens. **Q**ui depter africanus qui et lyps. se
 pestuosus. tonitrua generas et se fulmina. **A** si
 nistris chorus. qui et argestis. i oriente nubila i india
 facies serena. **S**unt at̄ q̄da peculiaris q̄busq̄ ge
 tibus veti. nō vltra certid terminid p̄ procedens.
 vt athenesibus sciron. paulo ab argeste deflepus.
Marbonesibus circius. qui nec ad vedā q̄de epe
 p̄vicie puenit vrbē. **D**uo st̄ at̄ extra hos vbiq̄
 sp̄t magis q̄ veti aura et altanus. **A**ura est em
 leuis motus aeris a terra. altanus i pelago.

De tonitruis. caply p̄viij.

Tonitrua dicunt̄ ex fragore nubiu generari.
 cu sp̄t veterū carū sinu cocepti sese ibid̄ versando
 peritantes. et virtutis sue mobilitate i quālibet p̄
 violenter erumpentes. magno coarepet murmure.
 istar epilictid de stabulis quadrigarū. vel vesic
 q̄ licet parua sit. tunc magnū sonitū displosa

Emittit. **De fulminibz. caply p̄piij.**
Fulmina nubiu attritu nasci i modū silicid
 collisora coarctate simul & tonitru. sed sonitū

ardius ad aures q̄ fulgor oculos penetrare dicitur.
 Nā om̄i uerū ad illi collisio igne creat. Quidā dicit.
 dū aer ī se vaporatiter aqua de ymnis. et igne auī
 malititer & superioribz trahat. ip̄is colligētibz
 horisonos tonitruosq̄ crepitus gigni. et si ignis
 ut vicerit. fructibz obesse: si aqua. p̄desse. Ideo at
 fulm̄is igne vim habē maiorē ad penetranda dicitur.
 qz subtilioribz elementis factus est. q̄ qui nobis ī vsu
 est. Quare nō oibz tyribus fuit. Caplm̄ p̄p̄.

Hieme et estate rara fulmina s̄. qz ī hieme gelidū
 aer q̄d accipit ignei vaporis exstinguit. Estate
 calidi vapores raro tenuesq̄ desant ī nubes. sine
 qbz nō fulguant. Que ratio scythia egiptūq̄ p̄mū
 nit a fulm̄e. cui sbiaet yalia. vbi mitiore hieme
 et estate n̄bosa. sēp̄ q̄dāmodo vernal vel autumnat.

De arca celesti. Caplm̄ p̄p̄.
Arcus ī aere quadricolor. ex sole aduerso nubibzq̄
 formatz. dū radius solis imissus caue nubi. repul
 repulsa acie ī sole refrigit. utur aere ymaginē a
 mili reddētis. qui de celo igneū. de aquis purpureū.
 de aere iacūtind. de terra gramineū trahit colorē.
 Parus at estate q̄ hieme. et raro noctibz q̄ nec
 nō nisi ī plenilunio cernit. utpote de luna refulgēs.

De nubibus. Caplm̄ p̄p̄.
Nubes coacto guttati aere s̄q̄t cōglobat. Qui
 flāmiati leuitate vapores aquarū de terra mariq̄
 sustollēs. q̄dū ī minutissimis stillis consistūt. sua vi
 suspendit ī altū. qua vel solis igne deoeti. vel aeris
 itinere mutati dulcescūt ut marinā aquā humo.
 vel dulce marinis herbis ifidētes ī contrariū solē q̄
 trāfferre saporē. De ymbribus. Caplm̄ p̄p̄.

Ymbres ex nubud concreti guttulis. dū ī ma
 maiores stillas coeūt. aeris amplius nō ferētē

natura nō vōtō ipellētē nō solē dissoludētē pluuiāliet
ad tēā dilabūt. Sed pluuiās vocamglentes et iuges
nymbos at̄ repetinos et p̄cipites. De grandine. ca^m pppiiij

Grandinis lapilli. ex stilib pluuię frigidis et vōti
rigore congelati i aere coagulāt. sed citius mūt
soludt. et iterdū sepius q̄ nocte deadiūt. De nymbis

Nubes. aquarū vapore necdū desaro cap^m pppv
i guttas. sed gelu p̄cipiente formāt. quas i alto
magis nō cadē p̄hibet. De signis solis. ca^m pppvi

Sol i ortu suo maculosus. vel si nube latēs. pluuiā
die p̄sagit. Si rubeat. sincerū. Si pallent. t̄pestuo
sid. Si cōcauus videt. ita vt i medio fulgēs radios
ad austrū et aquilonē emittat: t̄pestatē humidā et
vēmōsā. Si pallidus i nigras nubes accidat. aq̄lonē

Quāru De signis celi. caplm pppvii
clad si vesp̄e rubet. serenū die: si mane. t̄pestuo
sid significat. De signis fulguris. caplm pppviii

Aq̄lone fulgur. et ab eūo tonitrus. significat
t̄pestatē. et ab austro flatus estū portēdit.
De signis lune quarte. caplm pppix

Luna quarta si rubeat q̄si aurū. vētos ostendit.
Si sūmo i cornicūlo maculis nigrescat. pluuiū
mētis exordud. Si i medio. plenilunū serenū. Ite. cū
i nocturna nauigatiōe scintillat ad vēnos: t̄pestas
erit. Et cū delphinū vndis sepius exiliūt. quo illi ferūt.
t̄de vētus exurget. et vnde nubes exusse celū aperūt.

De pestilentia. Capitulū. quadagesimū.

Pestilentia nascit̄ aere vel siccitatis vel caloris
vel pluuiarū t̄p̄erātia. pro meritis hōm corrupto.
qui sp̄icādo vel edendo p̄ceptus. luem mortēq̄ gene
rat. Vnde sepius omē t̄pus estatis i procellas tur
binesq̄ biuiales verti cōspicim. Sed her cū suo

tpe eueniunt. rēpestares. cū vō alias. p̄digia v̄l signa
 dicit̄. Quaz̄ duplici natura formāt̄ et reformāt̄
 oīa q̄ cernūt̄ ī tra. Nā salte ī mari quēientes. moita
 libus fr̄us nutriūt. In tra z̄ aere dulces aptius alēdis
 fructibz̄ sitiqz̄ sedande congruūt. Sed q̄ hard naturalis
 sit q̄rit̄. Vn̄qz̄ at̄ dephēdit̄ dū ī alterutro refidit̄
 her̄ p̄ marinorū olend cineres. illa p̄ hūand humid dif
 fusa queat. Maris vō fr̄ibz̄ aēribz̄ tr̄and spacia disti
 gunt̄. vt et gētū terminos iter dūdat. et alternis opibz̄
 oēs p̄vicias p̄ cōmerta dicent. De spu oceani.

Estus oceani lunā sequit̄. t̄qz̄ eī Capitū pl̄.
 Aspiratioē retrōsū trahat̄. eīqz̄ īpulsu retracto
 refidat̄. Qui condie bis affluere et vā remeare
 vnī sp̄ hore dodicāte et semivnciā trāmissa videt̄
 eīqz̄ oēs cursus ī ledones et malinas id est ī minores
 estus diuidit̄ et maiores. Sed ledona quita et vige
 sima luna īchoās q̄ quot horis accūrit. tot z̄ currit
 malna at̄ a trādecima et vigesima luna īchoās. ci
 tiori accessu sed tar̄ dior ī recessu. septē diebz̄ z̄ duodecī
 horis p̄senerat ī medio sui. sēp lunā p̄mā et quīdē
 cīmā ostēdet. et p̄ equotia z̄ vel solsticia solito validius
 epestuās. p̄ ortonos at̄ ānos ad p̄ncipia motus et
 paria īremēta cōtesimo lune reuocat̄ ambitu.
 Illa sp̄ aqlomā tenete mitiores estus q̄ cū ī austrōs
 digressa propiore n̄su vim suā eperet. De eo

Quod occursu fluiuiop̄ occursu nō auget̄ mare. capitū pl̄.
 naturalis salis vadis fluctū dulce cōsumi. vel v̄tis
 aut vapore salis solis abripi. vt ī lacis lacunibz̄ qz̄ pro
 bamqz̄ breui momēto desiccatis. vel etiā occulto meatu
 ī suos reflucere fontes. et solito p̄ suos amnes gressu
 reuēnd. Marinis at̄ aquis dulce sup̄fodi. v̄tpote.

leuiore. ipas vō tgramioris nature magis sustine
supfusas. De eo q mare sep salid manet. ca^m xliij.

Mare idcirco dicitur semp manē tot flumibz ac plu
uijs irrigatū. qd exhausto a sole dulci tenuiqz
liquore quē facillime trahit vis ignea. oīs asperior.
crassiorqz linquat. Ideoqz sumā equoris aquā dulciore
esse profuda. sed i dulcibz aquis lune alimētū esse.
sicut solis i mari. De rubro mari. Caplm xliij.

Mare rubid. atrosco colore nomē trahit. Quē ta
mē nō nāture. s̄ habet. sed vicinis litoribus q
sanguineo rubet colore infiat. Ideoqz idē nimid
et et alij colores picturam rubre qz gēme legūt.
Scindit at i duos sinus. quoz p̄licus aq̄lonē. ara
licus petit occidētē. qui cētū quēcū milia passuū^m pedū
distat ab egyptio mari. De nilo flūie. ca^m xlv.

Nilo flūie qd iter ortū solis est et austrū enas
cit. pro flūijs vtit. egyptus. ut solis colore
ymbres & nubila respiciēs. Aete ei maio. dū ostra ei
qbus mare ifluit zephyro flante vndis eiectis arena
rū cumulo p̄struūt. paulatī itumescēs ac retro pro
pulsus plana irrigat egypti. Vēto at cessante. ruptis
arenarū cumulis. suo reddūt aluco. De mediter.

Araneo mari. Caplm xlvj
qua curatur orbē medio ambitu prestimpit. que
ex omī pte i cētū terre vergeret et i interiora intēs
decidere nō posset. ut ad fin arida & sumā cōstare p
se ac sine humore nequirit. nec rursus aqua stare
nisi sustinēte tra mutuo impleu iugerēt. har sinus
pade p̄ fundēt. illa vō p̄mēate totā itra. extra. sup
ifra. venis vt viculis discurrentibus atqz etiā i sumis
sumis iugis erūpēt. De fudamēto t̄re. Ca^m xlvij.

Terra fundata supra stabilitate sua. abissus sicut pal-
 lidus amictus eius. Sicut et ignis sedes non est nisi
 ignibus. aqua nisi in aquis. spiritus nisi in spiritibus: sic terra
 arcibus cunctis nisi in se locus non est natura colli-
 liete. et quo cadat negare. Que in cetro vel in cardine
 mundi sita est humilimum in creaturis ac medius tunc gra-
 vissima locum tenet cum aqua aer et ignis. ut leuitate
 nature. ita et situ ad altiora se preueiant. Quid sit

Orbis terre dicitur non quod abso- Orbis terre. in 1° pl. viij.

luti orbis sit forma. in tanta motu corporumque dispari-
 litate. sed cuius amplexus si tanta linearum comprehenderit
 ambitu. figuram absoluti orbis efficiat. Inde si sit ut sep-
 tentrionalis plaga sidera nobis sepe appareat meridiana
 ne magis. rursusque hec ab illis non cernantur. Abstate glo-
 bo terrarum. Septentriones non cernit trigoditica et co-
 finis egyptus. nec antiochia yralia. quibus circulus orbis
 pene dimidio maior pars ab oriente ad occasum quam a me-
 ridie ad septentrionem habet. hinc calore. illinc frigi-
 gore prohibete accessum et accessum. De octo circulis

provincia est.

Octo circulis terra pro diebus terre. capitulum plip.

varietate distinguitur. Primus ab indico parte
 parte australi. per maris rubri arcus et affricam ma-
 ritima ad colupnas herculis puenit. Quo equinoctio
 die medio gnomonem septem pedum. umbra quatuor pedum
 reddit. Secundus ab occasu idem dies vero longissimus
 quatuordecim horas equinoctiales habet. Dedit ab occi-
 su idem per medos vadit et per arabiam. syriam. gypsum.
 aethiopia. et septentrionalia affricam attingit. Um-
 bilicus equinoctio figuram quatuor pedum. umbra viginti quatuor
 pedum longa reddit. Dies autem maxima quatuordecim
 horarum est. accedit bis quatuordecim parte vnius hore. Tertius
 orientem ab indico imano perperam. et dedit ad caspias partes.

rationale

non
 mens est.

tauricū. paphlīā. rhodū. ciadas. circūsas. cūtinā.
gades. gnominis cūcte vmbiā triginta octo vnciarū
faciūt. Longissimū dies horarū quatuordecim atq; dimidiū
cū trigesima vniū horē. Quartus ab alto lacere
imaui. p ephesū mare cycladū septentrionalia cī
cilie. narbonēsis. gallie exortica africe maritima
fedit ad occasū. Gnomini viginti vniū pedū respōdet
vmbiē sex pedū. Longissimū dies habet horas qua-
tuordecim. et tercias duas vniū horē. Quinto cūculo cō-
tinetur ab itinēre caspij mōtis maris hactri arme-
nia. macedonia. tauridū. tuscū mare baleares his-
pania. Medio. gnominis septē pedū. vmbiē sex.
Septimū dies horarū quidecī. Sextus aplectit. cas-
pias gētes. canasū. samothraceā. illi. iad. cūpaniā.
etruria. massilia. hispaniā terrarū medīā.
et idē p lusitaniā. Gnomini pedes nonē vmbiē
octo. Longissimū dies horarū quidecī. addit nona
pē vniū horē. Septimū. ab alto caspij maris
hora tāpit. vaditq; p tracie avert. averta veneciā
veneciā. cremonā. tauridū. trāsalpinā galliā
pireneū. celaberīā. Gnomini triginta quinq; vmbiē
triginta sex. Amplissima dies horarū quidecī. et quīntarū
pētū horē tū. Octauus a tanai p moerūd lacū
et sarmatis et dacos. pē q; germanie. gallias ig-
dit. Longissimū dies horarū quidecī. Hys cūculis
antiqui duos pēpōnit. vniū p mūla meroen et
ptholomaidā rubi maris vbiē. vbi longissimū dies
horarū duodecī est. id ē dimidiū hora āplior. alterū
p svenē egipti. qui est. horarū tredecī. Quosq; pōnit
tū. p mūd p yphozas et britaniā horarū octodecī.
alterū scythiā a ripheis iugis ī thilen. ī quo dies
quīntat noctesq; p vices. De vmbiliū tē

Uet gnomine. caplin quinquagesima.
 Umbilici que gnomie appellat umbra. i egipto
 meridiano tpe equinoctij die paulo plus q' q' di
 midia gnominis mesura efficit. In urbe roma
 nona ps gnominis deest ab umbra. In oppido
 ancona. sup q'nta et trigesima. In pte ytalie q'
 venecia appellat. hysde horis gnomini par fit.
 Simili modo q'de est supra alexandria q'naq' mi
 libus stadiis solstij de medio nulla umbra facit.
 sicut q' i india sup flume ypa ypasin q' q' apud
 tpe trogotidas q'dragesimo quinto ante q' post solsti
 cio die fieri dicunt. medys nonagita dieby i ma
 meridie umbra sita. **Sed q' i meroe illu**
 la mili q'naq' milib' stadior. asyene bis i ano absu
 mi umbras sole duodecima i tauri pte. et q'na
 quaterdecima leonis obtinere. **De tremotu. Cam. li.**

Terre motu vtro fieri dicunt. eiq' visceribus
 sicut spongie cavernosis icluso. qui hac hor
 ribili fremore q' pauces et euadere nires. vario
 murmure vocatit. et se tremedo vel dehiscedo co
 git effude. Vnde caua terra hys motib' sbiacet.
 utpote veti rapacia. harenosa at q' solida caret.
 Neq' ei fiat nisi celo marisq' tranquillo. et vtro i venis
 tpe condita codito. Et hoc est i tra tremor. q'd i
 nube tonitruu. horq' hiatus q'd fulme. sicut simul
 cu tremotu et inundatione maris. eode videlicet
 spu ifusi vel simu recepti residetis. **De tellure**

Tellus sicilie q' cavernosa et **Sicilie. cam. li.**
 Sulphure q' bitumine strata vctis pene tota
 et ignib' patet. spu itroitus cu igne coar coacer
 tate. multu sepe locis fumid vel vapores vl fla
 mas mas eructat. vel etia vtro acius icubere

harenarū lapidesve moles erigit. Inde motus ethere
ad exēplū gehēne igniū tā diuina dunt cōcediū. q̄
ūlularū volidū dicit vndis nutriti. dū aquarū cōcur
sus spiritū fecū i vniū pfūdū rapies. tā diu suffo
cat. donec venis tre diffusus. fomēta ignis accēdat.
Hinc scilicet canes latrare fingūt. dū p̄cul nau
gates vndarū fremors terrēt. q̄s lae sorbete vo
ragins collidit estus. De diuisione tre orbis. caplm. liij.

Quarta orbis vniuersus oceano cinctus. i tres
diuidit ptes. Europā. asiā. affricā. Origo ab
ocasu solis et gaditano fretō. qua erūps occēanū
atlanticus i maria itēriora diffūdit. Hinc itēras
dextra affrica: leua est europa. Inter. asiā magnū
tūdie cōpar. alijs duabz. Terminē s̄ amnes tanais
et nilus. quōdā milia passū i lōgitudine. quas
dipimz fauces oceani. patēt quqz milia i latitudine.
Europa go ab occidēte vsqz ad septētrionē. Asia vō
a septētrione p̄ orientē vsqz ad mēdiē mēridiē. atqz
inde affrica a mēridiē vsqz ad occidēte extendit.

De discretione teporū. caplm. liij.
Tepora momentis. horis. diebz. mētibz. anis.
seculis etatibus et distinguūt. Momentū est minimū
atqz angustissimū tepus a motu syderū dictū. Est cū
extremūtas hore. breuibz itēuallis cū sibi aliqd
sol cedit atqz succedit. id est cū vniū pūctū i horolo
giō dimittit et alio succedit. Hora grecū nōmē
est: et tamē latinū sonat. Hora cū finis ē tēpis. sicut
et ore s̄ fines fines maris. flūmōy. bestimētoy.
Cōstat cū q̄tuor pūctis. Decē minutis. quōdā p̄tibz.
quadraginta momentis. Et notādū p̄t errorē ca
uēdū. qd̄ cōpueus p̄t naturā. p̄t auctoritatē.
p̄t q̄suetudinē currit. Naturā vt ānū cōmūnē

duodecim mēfibus mēfes lunares habē. Cotinendie.
 ut mēfes triginta diebus cōputare. Auctoritate. ut
 ebdomada septē feriis constare. De discretio diei.

Dies vulgaris. est solis p̄sentia sup̄. Capitulum. ly.
 Etas. qui p̄te viginti quatuor horis implet. Hinc
 hebrei et p̄se et caldei iter duos solis ortus. egyptij
 iter duos ortus. romani a medio noctis i me-
 diū ombi. et arhemēses a meridie cōputat ad me-
 ridie. moyses at̄ a mane vsq; ad mane v̄nd die
 appellat. Sed duo surgere. vesp̄a sabbati luceſce-
 bat i p̄mā sabbati. ut q̄o de luce lapsus i tenebras.
 d̄nceps a tenebris ad luce. rediret. De nocte. ca. lvi.

Nox est solis absentia. terrarū ombia cōditis ^{ciatis}
 mortalibus ad requiē facta. ne ope diutino
 auidā deficeret humanitas. Vbi rigidior. ibi
 ad opa m̄mūda et mēbra fouēda p̄lipior. Cui
 p̄tes s̄ septē. Crepusculū. id est. dubia lux iter
 luce & tenebras. Nā creperid dubiū dicitur. Vesp̄
 perid. apparere stella huius nois. Conricimū. q̄n
 oīa silet. Inrepestū. qd̄ est medū et tactuosū noc-
 tis sp̄us. Gallimū. iter abscessū tenebrarū noctis
 et aurore aductū. Diluculū. quasi tā incipiens
 p̄ua diei lux. her & aurore. solē p̄cedēs. De reb̄

De ebdomada. Capitulum. lvi.
Ebdomada septē dieb; cōstat. Octauus at̄ idem
 primus est ad quē redit. eorū rursus ebdomada
 sup̄ orit. Hys nomē gētilitas a planetis ididit.
 habē se cōtē credēs a solē sp̄m. a luna corp̄. a mar-
 te sanguinem. a mercurio ingenid et linguā. a io-
 ue. sepeitānā. a venē voluptatē. a saturno tardi-
 tate. Sed s̄mō siluester ferias appellare iſtituit.
 Primū die d̄m̄m d̄m̄m nudupās. imitat̄ hebreos.

qui p̄mā sabbati. scđā sabbī et ceteris sic a nūo
noīant. apud quos ebdomada tūmē tantē etiā ānis
p̄agit. qui ebdomada q̄ ebdomadarū ī dieb; simi
liter habebat et ānis. quinquagesimū diē p̄thecosten.
ānis vō iubeleis. id ē libertatis vocātes.

Mense lunari mense. caplm̄ p̄lvij.

Mensis lunaris. t̄rē mēto lune senioq; cōfiat.
dū viginti nouē semis dieb; paulo plus q̄ zodiacū
p̄agit. Sed facilius cōputādi trigemus. et vnde
vnde trigemus dieb; lune mēses alternat. Sola
ris at̄ mēsis p̄ viginti duab; horis est amplior. ex
q̄b; nouē epactis vnde ē epactarū dies ad crescit
soli. q̄b; lune cursū singulis ānis expuērat. Duo
decies ē viginti et bini. duccos ducēta sepaginta
tuor faciūt. et vndecies viginti et quaterni. eūde
mūm p̄plet. Sed hebrei mēses a luna crescite. ro
mani a kalēdis capiūt. egiptij a q̄rto kalēdas
septēbū vsq; ad nonū kalēdarū curūcē de t̄p̄ta
dieb; suos mēses p̄purātes. residuos q̄nq; dies iter
kalares appellat. q̄ p̄mi ad solis cursū mēses ter
minare ceperūt. ne lune velocior ē dubius cursus
ipodimētū eis faceret calculādi. **De duodeci mētib;.**

Romani more auctore romulo **Caplm̄. lxx.**
Decē mētib; ānū ordinatū. dieb; vō t̄rēcētis
quatuor agebat. P̄mū mēse genitorū suo mar
ti dēdicauit. secūdū ab optioe frigidū noīauit aplē.
terciū maie matri mercurij. et q̄rū iunoni sacra
uit. q̄ntū et septimū qui nē a natiuitate iulij cesaris.
et augusti t̄upho nūcipat. et ceteris sequētib;
a nūo nomē iposuit. Quorū uicā kalēdas appella
uit. quia tūc kalata. id est vocata ē capitolū plebe
dicto quinquēs vel septies verbo et halo. id ē voce.

qd' dies superesset ad nonas p̄nunciabāt. Nonas at
 q̄ nono ante idus die cōfluere t̄ urbe. scituri qd'
 esset e eo mēse faciēdū. P̄mo idus die qui me-
 diū diuidit mēse. iduare eī etrusca lingua. diuidē
 est. Hys nūma duos mēses adiecit. Ianuariū a
 iano. februariū a februo deo lustrationū notādo.
 t̄ t̄retis quinquaginta quoz diebus annū ad ausū lu-
 ne disposuit. quē iulius cesar vñda dieb; adiectis
 sicut hodie cōuenit. seruat. t̄ instituit. De solsticijs

et equinoctijs. caplm. sepage simud.

Solsticia et equinoctia bina putāt. octauo hale.
 dat ianuarij et iulij. aprilis t̄ octobris. octauis
 solit̄ t̄ p̄tib; capricornū t̄ canceri. arictis t̄ librae.
 Sed equinoctialis dies om̄i mūdo equalis est. Vario
 at lucis t̄ t̄nēt̄o t̄ m̄troe longissim; dies duo.
 dē horas equinoctiales. et octo p̄s vñ; hore collē
 colligit. alexandria vñ; quōrdē horas. t̄ italia quōrdē
 quōrdē. t̄ brittania septēdecim. vbi estate lucide noc-
 tes haud dubie testat. id qd' ratio cogit aedi sol-
 sticij dieb; accedere sole propius vertice mūdi an-
 angusto lucis ambitu subiecto terre cōtinuos dies
 habē suos semis m̄tib; noctes q; e diuaso ad
 brittania remoto qd' fieri t̄ insula thyle phiteas
 mastiliēsis scribit. sep dieū nauigationē t̄ septē
 trione a brittania distante. De quatuor t̄tib; ann.

Qua s̄ vices mutationū. q̄b; caplm lxi.
 sal p̄t accedēdo vel recedēdo ann̄ reperat
 orbe. Hiemps eī illo sale longius morante frigi-
 da est t̄ humida. Ver it̄ illo recedēte. humida t̄
 calida. Estas illo superuenēte. calida t̄ et siccā. Au-
 tūnus illo decedēte siccus t̄ frigidus. Hec annū
 sexto die ante idus februarias t̄ maias augustasq;

et nouebres ichcabat. ut solsticia et equinoctia i me-
dio essent tepor. Ver at osteti copat: quia tunc ex
fris oia oridit. Etas meridiano. eo qd' ps ei9 calore
flagrantior sit. Autunus occiduo. et qd' ob cofiniu
caloris 7 frigoris graues morbos habeat. Hiems
sepectriom. eo qd' frigore torpeat. **De ano solari**

Ammus solaris uel ciuilibis est. **Caplm. lxxij.**
du sol tredecis sepagita qnqz diebus et qua-
drante. zodiacu pagit. Que romani a huma. qe/
brei ab equinoctio. greci a solsticio. egyptij ichcabat
ab autuno. Annus lunaris cois. duodeca lunis.
id 31 diebus tredecis octogita quatuor implet. a lu-
na paschali sumetes epoz ticiu. Annus magnus
est. du oia sidera certis cursibus epactis. ad locu
locu suu reuertit: que de anis solaribus iosephij
dicat implei. **De bisepo. Caplm. lxxij.**

Bisepus ex quadratis ratioe p quadruinu
cofinit. du sol ad id signu ex quo egressus
est no i tredecis quinquagitaqz dieb9. s; qita diei
pte supadiecta reuertit. Verbi gra. Si nuc equi-
noctiale celi locu sol oies itrauerit ihu ano se-
quete meridie tercio vespe qeto medio noctis
qito cursu i epoz epactu recurres necessario
die preminet augedu. ne si forte no addat. p
tredecos quingita qnqz anos equinoctiu uernale sol-
sticiali die proueniat. que egyptij ano suo expleto.
id est qito haledas sepebus. romani sepeo ha-
ledaru marciarud unde et nome accepit iteponit.
Breuiori at et vulgari ratioe bisepid uetardatio
generat solis. no ad eade linea tredecis sepagita
qnqz dies plene uedentis. Que si ubi gra in

Equinoctio vernali qd' imp' egyptios quod dicitur hial' daf' //
 cu' aplud die prouert. surgete a medio orientis
 diligenter adnotaueris. huc ano sequere. die vda
 licet eode. aliquato iherus ouri. et tno. qito. qu
 toq' ano eade diminutione i toud augere repe
 ries. ut i nusi die ante supaddicias. vnde amo hial
 ledas q' aplis equinoctiu factur' us. sol a medio
 surgat orientis. eade saliet tarditate i ceteris q'
 feruaturus exortibus. De caulo decemouenali.

Ciclu' decemouenale ppter Capit' lxxxij.
 quatuordecim lunas paschales iuxta synodus
 instituit. eo qd' ad eade ani solaris die vnaqueq' lu
 na post nouedecim anos. ducentis egit' aq'q' cca' acta
 vicibus terribili cursu redeat. qui diuidit' i octo
 ordoades et eundem eundem. hoc est i octo et vn
 dea' anos. Octo ei ani lunares. totide' anos solares
 duob'q' tantu dieb'q' trascedit. quoz' vna ad expleme
 tu occurrit eundem: alter tano' salus assumit'.
 Alioq' eundem solaris vno die trascedit lunare.
 licet qd' qda' violeret. hos dies ex bisseptis octo anoz'
 suppleat nitae'. cu' et bisseptus soleat i mese februa
 rio soli supfusus et lune. futuo tpi nihil precii
 dicere. et ipi nullu eundem bisseptu addat. Et ergo
 aptius dica. duo lune dies qui supsunt i ordoade. duos
 qui desunt i eundem supplebit. De saltu lune. ca' lxxx.

Saltu lune locus et hora citior i' recessiois ei'q'
 p' egit' octo anos effiat. Quauis ei qda' singu
 las lunas viginoue senus dieb'q' coputaret. i'ce
 sioes eand' medio diei et medio noctis sep' alternet.
 no tamē i hor tamē veritate nature. sed calcula
 di facultate iquirut. Na si natura q'ras. luna pzi
 ni mesis que ne meridie. et secudi mesis q' nuc

ī medio noctis accedit: āno futuro hora vna ē vno
 puncto et nonadecima pte vnius puncti ante mediū
 diei vel vsq noctis illustrat: Hec tamē distinctio nō
 ad certū symbolismū vel cōis āni terminū, sed ad equi
 diuisionē nouēdecim hōrā tēdit ānoꝝ. Sicq; ꝑ ꝑ nouē
 decā ānos paulatī lunaris accētio sese ꝑoccupādo,
 vnius diei spaciū et amittēs vltimū decennouena
 lis cicli ānū trecentis octogitā tribus dieb; facit copu
 tari. Ad si facē negligēs ꝑ quīdecā decennouenales
 ciclos, quīdecima tibi luna vbi ꝑma putat ꝑ occurret.

De paschali ciclo. Caplm lxxi
Ciclus ꝑ idē paschalis, octo est lineis cōiūnitꝝ.
 Primus ordo cōtinet ānos ab itānatioē dñi
 vniꝝ. singulis ānis augmēto crescentes. Secundus
 dictioēs romanorū, q̄ ī se sēꝑ quīdecā ānoꝝ cursu
 reuoluūt: Tercius epactas vndecā lunares, que
 ꝑ singulos ānos solares ad cursū lune sur sur
 crescūt, et ad lunā kalēdarū querēdā sēꝑ adiciūt
 posite vndecā kalēdas aplis. Quartus cōtinet
 tes septimane dies que posite sūt nono kalēdas aplis.
 ꝑpter disꝑēdiū bissepti necessario viginti octo ānis
 ꝑplet: quarā ratio cogit ciclos decennouenales
 viginti octo discursibus describi, vt singule cōcur
 rētes singulos ciclos ichoent, totaq; sūma pas
 chalis calculi quīndgētis trigita duobus ānis
 explicet: Quintus ciclu lunare, que tribus ānis
 decennouenalis ꝑcedit, nouēdecā ānis etiā ipē
 ꝑphēsus. Sextus quatuordecā lunas qua vire
 res pascha faciebāt, que a duodecimo kalēdas a
 ꝑrius ꝑ vsq; ad quīndecimū in quīndecimū ka
 lēdas maias vario discursu vagātes, tempus

icēfiois ab octavo idus marcij. vsq; i nonas aprilis
accipiūt. A quīdecimā at luna vsq; i quīdecimā
āni sequētis. dies s̄. trecenti. quinquaginta quatuor.
si totus ānus est. si embolismus trecentū octoginta
quatuor. Septimo die dñice pasche reperit̄
ab undecimo kalēdas aprilis vsq; i septimū ka
lēdas may ob rationē embolismoz licēter
ex̄t̄ri. Ultimo luna festi paschalis a quīdecimā
vsq; i vicefimā p̄mā p̄pter diē dñicū variata.

Argumentū de annis dñice incarnationis. Caplm̄ lxxij

Si visis vis quot sint āni ab incarnationē dñi. sc̄i
to quot fuerit ordines idictionū. ut puta āno
quinto iherij p̄ncipis. quadraginta sep. hos p̄ quādā
multiplicā fuit sexcenta nonaginta. adde sep̄ regula
res duodecim. quia quarta idictioe secundū dyonisiū
dñs natus est. et idictioe āni cuius volueris ut puta
i presētī. id est. fuit septingenta tria. Isti s̄ āni na
tūritatis dñi. De idictionibus.

Si visis scire quomā est idictio. sume ānos dñi.
et adice tria. p̄t̄ire p̄ quādā. et qd̄ remāserit.
ipā est idictio āni presētis. De epactis.

Si visis scire quot sint epacte lunares. p̄t̄ire ānos
dñi p̄ nouedecim. et qd̄ remāserit multiplicā
p̄ vndeā. item p̄t̄ire p̄ triginta. et remanēt epacte

De cōcurrētibus.
Si visis scire cōcurrētēs septimane dies. sume
ānos dñi. et eorūde quartā p̄t̄ adice. hys q̄
quatuor adde. quia quāq; cōcurrētēs fuerūt āno
natiuitatis dñi. Hos p̄t̄ire p̄ septē. et remanēt
epacte solis. De circulo āni decimalis circuli.

Si visis scire quotus sit circulus āni circuli decē
nouenalis. sume ānos dñi. et vñd̄ addes

quia scdo eiusd' ano natus est dñs. partire p no/
uēdā. et qd' remāserit. ipē est annus circuli decen/
novenalis.

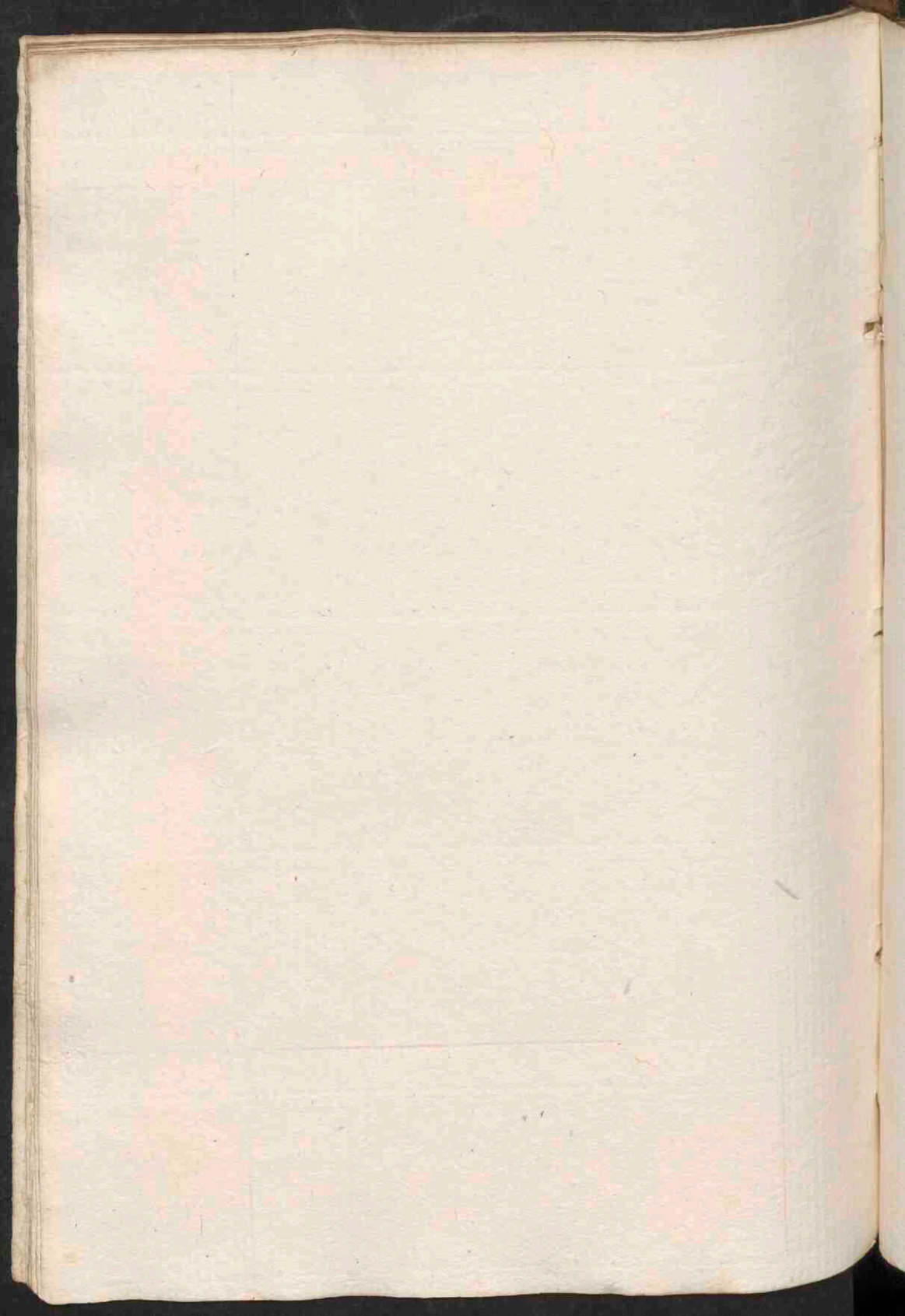
De ciclo lunari:
Si vis scire quotus circulus lunaris est. sume
ānos dñi. et duo ~~basanos~~ subtrahes diuide p ~~novē~~ nouē/
dā. et qd' remāserit. ipē est annus circuli lunaris.

Si vis nocte bissexti: **De bissepto:**
tūc āno. partire ānos dñi p quatuor. quātū
remāserit. tot sūt āni p a bissepto. Hys ergo ad
eū certū mētis. facile die pasche. lunāq; repe/
ries. Qd' si a p̄senti post aliquot ānos verbi grā
post cētū pascha scire velis. epactas tūdet occur/
rētes solis dies mētre sufficiūt. Partire at cētū
p decē et nouē. remanet quinq;. Illas ergo lato
epactas. quas quīto cētēsimō āno futurās.
Eodē modō cētū p viginti octo diuidēs. eas cētēsimō
quas septo decimo āno occurētēs solis mētes.

Quare pascha nō sēp ad eūdē redit. t̄m̄m̄

Deo at pascha nō nō ad eūdē redit. **Caplm lxxvij.**
dicat anni sicut tēpus ante natiuitatis. quod
ibi natiuitatis ipi. mēdia tantū solennis ha/
beat. sic vō v̄ vite v̄tute et misteria celebrēt.
et mūnera capiat. Vnde et nomē ipm pasche.
trāsitiū de morte ad vitā significās. cōgruū q̄
tēpus misterijs iquirat. Primo p ut equoctius
trāsire tenebric mortis e vera luce v̄tāt. Deidē
primo mēse āni qui dicit mēsis nouorū. no/
ue vite. noua gaudia celebrēt. Tercio. v̄ re/
surrectio tercio die facta. et tercio tpe seculi
id est. sub grā manifestata. cū ante legē. et sub
legē i p̄phetie ha latēret p enigmate. i tercia

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in approximately 20 horizontal lines.

Incipit liber venerabilis bedae presbiteri de schematibus et tropis. et modis et figuris intelligendi sacras scripturas:

Solent aliquoties in scripturis ordo verborum causa decoris aliter quam vulgariis via dicendi habet figurate inveniri. Quod grammatici schema vocant. nos habitum vel formam vel figuram recte nominamus. quia per hoc quodammodo ornatur et vestitur oratio. Dolet etiam tropica locutio reperiri. que fit translata dictione a propria significatio ad non propriam similitudinem. necessitatis aut ornatus gratia. Et quidem gloriatur quod se talium figurarum sive troporum fuisse repletor. Bede ut agnoscat dilucillime per filii. agnoscat etiam omnes quibus legere nonaverit. quia sacra scriptura ceteris scripturis omnibus non solum auctoritate quia divina est. illis vel utilitate quia ad vitam ducit eterna. sed etiam antiquitate et ipsa preminet positio dicens. placuit michi colligere et per collectis ex ipsa prophetis ostendere. quia nichil huiusmodi schematum sive troporum non valet ostendere solarius eloquentie magister nisi non illa precesserit. Sunt autem multe schematis species. sed eminentiores hec. prolepsis. zeuma. yprozeusis. silempsis. anadiplosis. anaphora. epanalepsis. epizeusis. paranomasia. schesisonomaton. parhomon. omoroceleton. omooptoton. poliptoton. hyzinos. polysinteton. dyaliton.

Prolepsis. est prooccupatio sive presumptio dicitur figura. quando ea que sequi debent anteponuntur. ut in psalmo. fida mea ei in montibus sanctis diligit dominus portus syon super omnia tabernacula iacob. anteposuit ei. et postea nomen id est dominus. Et alibi. Diviserunt sibi vestimenta mea. et super veste mea miserunt sortem. Et in ieremiele nichil anteponens ita incipit. Et factum est in tresimo anno. Bermonde quatuordecim posuit nichil aliud ante cui sic se subiungit et preponens.

Ceu ma. quatuordecim dicitur figura quando multa preterita aut uno verbo aut una sententia concluduntur. Verbo. ut ait apostolus. Omnis amaritudo et ira et indignatio et clamor et blasphemia tollatur a vobis. Preterita autem. sicut ut psalmus hoc preponens. Qui ingreditur sine macula et operatur iustitiam qui loquitur veritatem in corde suo. et cetera. ad ultimum

quod dicit. Qui facit hoc. non mouebit. **¶** **Epiphrasus**.
est figura superiori cōtinua. ubi singula uerba uel sen-
tentię. singulis q̄busq; clausulis s̄būgūt. Verba. ut
vixit terribilium tuorum dicit. usq; exultabit. Et ap̄t̄.
Sive phetie istę euacuabūt. siue lingue cessabūt. siue
dortina destruet. **¶** **Periphrasus**. ut si consistat adūsū me castro.
nō timebit cor meū. Et alterū v̄sū. Si exurgat adūsū
me plū. **¶** **Silempsis**. est cū casus discrepātes i
vnā significationē congruamus. ut attendite plē me
lege meā. Et iterū. Ad faciendā vidētā i natioib; t̄re
p̄ticiōē i plis. Qd̄ et ait. ad faciendā. singulā is nūb est.
q̄ addit. it̄ p̄ticiōē i plis. **¶** Fit etiā silempsis i sensū. ubi
pro multis vnus. vel pro vno multi ponūt. Pro mul-
tis vnus. ut. imisit i eos dñs m̄strā animā. et comedir
eos vna. et exēminauit eos cū m̄strā ad exterru-
nādos egiptios. m̄strā vel vnā. sed innumerab; m̄strā.
Pro vno multi. ut. astiterūt reges t̄re et p̄ncipes cōue-
nerūt i vnū. Reges et̄ pro hōde. p̄ncipes pro pilato
postos apli intellexerūt. **¶** **Anadiplosis**
est cōgeminatio dictiois i vltimo. ut stātes erāt pedes
m̄i i arrib; tuis ihrlm. ihrlm q̄ edificat. ut ciuitas.
Et iherias. **¶** **De deliquerūt fonte aq̄ viue. et foderūt**
cisternas. cisternas dissipatas que nō valēt ḡtinē aq̄.
¶ **Anaphora**. est iteratio. cū eādē dictio bis sepius ve p̄p̄i-
cipia versū repetit. ut. dñs illuatiō. mea et salus
mea q̄ timebo. dñs p̄tector vite p̄ mee. Et it̄ra. **¶** **Si**
q̄sistat adūsū me castra. Et iterū. **¶** **Si** exurgat adūsū
me plū. **¶** Fit etiā anaphora i eodē versū p̄ p̄ncipia sensū
versū versū. ut vox dñi i virtute. vox dñi i magni-
ficentiā. vox dñi q̄frigeris cōdros. **¶** **Que** figura v̄suaris
sima est i psalmis. **¶** **Hac** q̄dā ap̄ epanaphorā vocant.
¶ **Epanalempsis**. est sermois i p̄ncipio versū positi
i eisdē fine repetitio. ut gaudete i dño sp̄: iterū dico
gaudete. Et i psalmo. **¶** **De** q̄d̄ filis eēt tibi. ne taceas neq̄
q̄p̄staris deus. **¶** **Epizeusis**. est eisdē uerbi i eodē sensū

sine aliqua dilacione geminatio. ut *qslami. cosolami.*
ipse me q dicit dno v2. Et iteru. Eleuare eleuare qsla
nu isrlm. Et iteru. Vides vides ipse qfiesbit tibi. Et
i psalmo. Dies diei enuctat vbu. Et alibi. repetitio eode
 sermone palilogie optinet nome, **¶** *Maranomastia.*
 denotatio dicitur, quoniam dicitio pene similis i diuersa
 significatione mutata scilicet littera vel sillaba. ut i psal
 mo vicesimo primo iuxta hebraica veritate. *In te confisi*
st. et no se confisi. et. videte malos operarios. videte con
cessionem. Quia psalmus figura elegantissime i sua lingua
conficit vbi ait. Expectami et facit iudiciu. et ecce iustias.
et iustiam. et ecce clamor. Hebraice et iudiciu mesphat.
iquitas mesphaa. iusticia sad sadacha. clamor appellat
suasa. Pulchre et vna vel addita vel mutata littera vel
sillaba sic verboru similitudine reperitur. ut pro mes
phat diceret mesphaa. et pro sadasa poneret suasa.
¶ *Consonomaton.* est multitudo nomiu quatuor duos
 diuerso sono re vna significatiu. ut. *ve geti peccati. et*
iplo graui iniquitate. semini nequa. filijs sceleratis. Et
Et i psalmis. peccauimus cu patribus nostris. inique egimus. iniquitate
fecimus. ¶ *Parhomon.* est. cu eisdem litteris diuersa vba
 ponuntur. Que nimiru figura quatuor quatuor ad positione
 litteraru pertinet. melius lingua mea q scripta edita ve
 quirat. *Habemus tamen nos i translatione vnde vnde dnm*
dnm exceptu. Dicitur et i psalmis. Indipimus vob de dno
dni. dno dno et illupit nob. Et. fiat illis sedm similitudine
serpentis sicut aspidis suad et obturatis aures suas. —
¶ *Omocorelenton.* est similis terminatio. dicitur
 quoniam media et postrema versus sine seruetie simili
 sillaba finiuntur. *Ut carlasus. Melius est vnde qd cupias.*
q desiderare qd nescias. Et iteru. Melius est a sapiente
corrumpi: q stultoru adulatioe decipi. Hac figura et poete
et oratores sepe vtuntur. Poete hoc modo. Pura diuisi
panerunt cerula ponti. Oratores hoc modo. Beatus

job deo soli sibiq; cognitū. i. trāgillime ad mām noticiā ydu-
cedus. tactus est verberē. vt odorē suarū vniū tūto latius
latius fūderet. q̄to more aromatū melius ex īcōsione
flagraret. ¶ Duo sermate ip̄e qui h̄c dixit beatus papa
gregorius sepissime vsus fuisse reperit. et. huiusmo-
di orōnes esse reor quas b̄s iherōnīm) cōtinuās v̄betorū
declamatiōes appellat. ¶ **O**mooptoton. est cū i. similes
litteras ep̄ant dicta plurima. et cātere. ep̄ultate & psallite.
Et zechiel. Ad si genuerit filios filiu larronē effudere sanguinē.
Et paulopost. In mōtib; comedite. et v̄porē pp̄imi sui
polluete. egenū & paup̄eū cōtristate. impiete impinas.
pignus nō reddite. et ad ydola leuante manus ortos
suos. abhōtationē facite. ad vsuā dāte. et amplius ac-
cipite. nūq̄d viuet. ¶ **P**oliptoton. est cū
diuersis casibus variat oratio. vt apl̄s. ex ip̄o. et p̄ ip̄i
et i ip̄o s̄ oīa ip̄i honor & gl̄a i s̄clā s̄clōp. Et i psalmo.
Itē de alhabūt i s̄clmon. mōte vberē. mōte dei. q̄d
coagulatus. mōs p̄gnis. vt q̄d suspicamū mōtes coagu-
lato. q̄os i quo beneplacitū est deo habitare i eo.
¶ **H**irmos. id est. cōsi cōuicentia dicit. quādo series
orōnis tenorē suū vsq; ad vltimū seruat. nulla videlicet
alia causa vel p̄sona multa mutata. vt i psalmo. De
i noīe tuo saluū me fac. et cetera vsq; i sp̄m suū. ¶ **P**rat
ei p̄p̄ia vt auxilio d̄m ab īteruentione liberet. ¶ **P**oly-
syneton. est multis q̄ntioib; cōnēpa oratio. vt d̄ns
q̄seruet eū. et viuificet eū. et b̄m faciat eū i t̄ra. et nō
tradat eū i aīam inimicōū eiū. ¶ **D**yaliton. vel.
asinton. est figura superiori cōtraria. cātes cōnēpa
q̄ntioib; vt i psalmo. iubilare deo oīs t̄ra.

Tropus. est dictio trāslata de propria significatiōe
ad īpropia. ornatus necessitatis ve causa. ¶ **H**ut
autē tropi qui latine modi vel more īp̄retari
possut t̄cedim. metāfora. s̄at̄a. es̄is. metaleps̄is. me-
tonymia. antonomasia. ep̄h̄eton. s̄inod̄r̄q̄. onomatopēya.
periphras̄is. yperbaton. ypbolē. allegoria. omec̄sis.

Quoniam est rerū vborūq; trāslatio. **H**ec fit modis
 quatuor, **A**b aīali ad aīale. ab iāiali ad iāiale. ab aīali
 ad iāiale. ab iāiali ad aīale. **A**d aīali ad aīali. vt quare
 firmuerūt gētes. **E**t iterū, **D**ns qui eripuit me de ore
 leōis et de manu n. **E**t si supsero penas m. a. l. **N**ā et
 hōies et bestie et voluāres habet aīam. **A**b iāiali ad
 iāiale. vt aperi libane portas tuas. **E**t qui ambula-
 bat senilitas incas. **T**rāslatio est et a ciuitate ad mōre.
 et a fra ad mare. quorū nulla aīam habet. **A**b aīali
 ad iāiale. vt exsiccatus est vertep carmeli. **H**ōies
 et nō mōres vertice habet. **A**b iāiali ad aīale. vt aufe-
 rā a vobis corlapidū. **N**ō et lapis sed hōies cor habet.
Hic tropus ad deū multis modis fit. **A** voluāribus.
 vt sibi umbra alarū tuarū protege me. **A** feris. vt dñs
 de syon rugiet. **A** mēbris humanis. vt quis mēsus
 est pugillo aquas. et oculos palmo pōderauit. **A**b hōie
 t̄teriori. vt iuueni dauid filium pesse vīdū p̄m cor
 meū. **A** motibus huāne mētis. vt tūc loq̄r ad eos
 t̄ ira sua. **E**t. p̄t̄et me fecisse hōiem. **E**t. zelatus su
 syon zelo magno. **E**t. **E**t innumera huiusmodi. **A** veb̄
 t̄sensibilib̄. vt ecce ego stride. s. e. sicut pla. onus. fe.
Qui videt licet tropus est t̄ cōi locutioē vt v̄sitatissim̄.
 vt cū dicim̄ fluctuare fegetes. germinare vites. flo-
 ridā iuuetutē. et lacteā canicē. **C**athacresis. est abu-
 sio noīs aut vbi ad signādā rē que p̄pria appellatione
 deficit. vt ponēs vertes t̄ quatuor angulis mēse sup
 singulos pedes. **E**t. septū sagū t̄ fronte verti duplicis.
Et ibi. q̄r̄get dñs cornua arcuū. **E**t. labūd alicū. et
 repandi lily. **H**ec t̄ hoc a membra differt qd̄ qd̄ illa
 vocabulū habet̄ largit̄ aliud. **H**ec quia vocabulū nō
 nō habet̄ alieno vtit̄. **P**edes q̄re et fr̄os. et cornu
 et labūd hōim̄ cōrū s̄ et aīmitud. nō etiā vs̄ rerū isen-
 sibilū. que noīa si s̄p̄m p̄fatis veb̄us nō ip̄osūisset.
 quid̄ p̄r̄ud̄ h̄ys diceret nō haberet. **A**d hūc tropū p̄
 t̄inet qd̄ s̄a. p̄t̄ū est. **E**t t̄ iherusolimis p̄banica piscina

A piscibus et vocabulum accepit aqua. que nequaquam propter pisces. sed ad lauam lauandas ut ferunt hostias collecta est. Unde et pharisa piscina nomen sortita est. **A** Metheleptis et dictio gradatim perges ad id quod ostendit. et ab eo quod perdit idem quod sequitur. **A** similes. ut labores manuum tuarum. Labores et posuit pro his que laborando acquiruntur bonis. **A** Metonymia est quodam transuocatio. Huius multe sunt species. Aut et per id id quod continetur ostendit. ut effundas ydria in conalibus. Aut econtra. ut accipe literas tuas. Neque et ydria effundebatur. sed quod in ea continebatur. nec licere in manibus. sed carta que litteras continet assumitur. et cetera huius similia. Et iterum. Dimittit ea ut vadit. Non est archa. sed plaustrum quo continebatur archa vel boues qui ducebatur plaustrum ire poterat. Hec et per effundit. id quod fit. et econtra per hoc quod fit. effundit sepe designat. **A** Anonymasia. et significatio nomen vice nominis nominis posita ex accidentibus videlicet per ydria signat personam. que fit quatuor modis. Ab aere et corpore. Ab aere. ut nunquam tu non passisti superbia. **A** corpore. ut vir spurcius altitudinis sepe cubitorum et palmo. Ab relatione et dyabolus. a quantitate corporis signat gigas. Extrinsecus que sumuntur in species plures diuiduntur. Descendit et a genere. ut nunquam nobis omnibus dabit filius ysai agnum. **A** loco. ut auctor seditionis et forte nazareorum. **A** ab actu. ut qui tradidit ad dedit eis signum dices. **A** ab eadem. ut discipulus ille que diligebat ihesu. **A** hunc tropum aliquoties ipse dominus designat **A** genere. **A** fama filio dauid. **A** loco. quod sedes super cherubim appare. **A** ab actu. ut peccavi. quod tibi o custos hominum. **A** Ephiteton. est dictio preposita proprio nomini. Nam anonomasia et vice nominis sustinet. ephiteton nunquam sine nomine fit. ut dilectus a deo et hominibus moyses. Et. misericors et misericors dominus. Et. iustus loth oppressum. **A** Fit etiam ephiteton tribus modis. **A** ab aere. et corpore. et extrinsecus. **A** huius duobus tropis vel vituperamus aliquid. vel esse ostendimus vel ornamus. **A** Synodochy. est pleni intellectus

mapay sig'io. cū plus minusve pronūciat. Aut ei
 totū ex pte ostēdit. ut v'bid' cano fōm est. Et iterū. Firmus
 vō ī nauī aīz vniūse dūctē septuaginta quinqz. Aut e
 cont'. ut p'p' parascenē iudeop. qz imp' erat monūmētū
 posuerūt ih'm. ¶ Onomatopēya. est nōmē d' sono factū.
 ut cūbalū tūmēs. et clangor tubarū. Et. stridēbat car
 dines t'pli. Ad hūc tropū qdā asserūt p'nc. fremitus
 leonū. halatus perorū. stridor. ceterorūqz voces
 aīantū cōfusās. que et ipē s'p'nturīa fac'is dē idite
 v'perit' d'p't. ut mugitus leonū. et vox leonē. et fremēs
 et s' d' d' absorbet t'ā. ¶ Perifrasis. est dēclōratio.
 que fit. ut aut ad breuitatē splēdide dēf'bat et producat.
 aut feditatē circuitū eūitēt. Splēdide dēf'bit' p'ducta
 breuitas. ut scim' si fr' est' is domus n'ā qui' habitatiōis
 dissoluat. habem' a dō domū nō manu f'ctā. et nā ī
 celis. Feditate circuitū eūitās. ut. nā f'cē eorū d' m'nta
 uerūt naturalē vsū ī eū qui est cōtra naturā. Similiter
 masculī ī masculos eparsērūt. ¶ Vphaton. et qdā t'nt'
 cōsio. v'borū ordīnē turbās. Cui' species s' quinqz. Histero/
 logia. anastrophe. paradesis. temasis. sentisis. Histo/
 rologia. vel histeron protheron. est sentētiē ordo cū verbis
 mutatis mutatis. ut. hic accipiet b'ndictiōnē a d'no. et
 misericōdīa a dō salutarī suo. Prius et d'ns miserando
 iustificat ipū. et sic benediceo coronat iustū. ¶ Anas/
 trophe. et verborū tāntū ordo posterior. ut quāob'z ego
 dēp'cābar d'm. ut. pro ob quā v'. ¶ Paradesis. est t'po
 sita ratiocinatio diuise sentētiē. ut cū vidisset grām que
 data est michi. Qui cū opatus est pet'ū ī apl'atū. opatū
 est et michi iter g'etes. iacobus. cephas et ioh'es d'xt'ras
 d' d'ērūt michi et barnabe societātē. Et alibi. Paulus apl's
 seruus ih'ud p'ti' oībz qui s' rōmē salutē. ¶ Temesib. est
 vni' it'posita aut simplicis verbi factio. vna dictione
 vel pluribus it'ctis. Que species nō facile ī s'p'turīs
 s'nt que ex h'eb'eo vel g'eco trāslatē s' s' sermōe potest

Inueni. Est aut talis. Est iheru. que genuit. salinis dau-
tim proles. hoc est. iherusolimis. **G**enethesis. est yperta-
ton ex omni pte confusum. ut si dormiatis it' medios cleros
pene colube de argente. et posteriora dorsu eius paulore
auri. Prius si ut ait augustinus hic querendus est ordo
vboru. quomodo finit' sententia que utiqz pcedet ead dicit'
si dormiatis. Deinde incertu est vtru hęc pene. ~~apud~~ an
o vos pene. ut ad ipas penas loq' videtur. **U**trud ergo
vbiis que precesserit finit' ista sententia ut ordo sit. si dor-
miatis it' medios cleros pene colube de argente. nunc
dealbabit' i' selmon. id est. ipse pene dealbabit' si dor-
miatis it' medios cleros. ut illis hęc dicere intelligit'
qui speciei domus tñ spolia diuidit' id est. si dormiatis ^{diuidit'}
it' medios cleros o vos qui diuidit' speciei domus p
manifestatione sps ad utilitate. ut alij dicit' p spm ser-
mo sapie. alij sermo sciencie. aut scdm eund' spm alij fides.
alij genera linguarum i' eode spm. et cetera. **S**i ergo dormiatis
it' medios cleros pene colube de argente. nunc dealba-
bit' i' selmon. qd' sic pt' intelligi. **S**i vos colube pene de ar-
gente dormiatis it' medios cleros nunc dealbabit' i'
selmon. ut subaudiatur hoies. q' p gram accipiunt uenit'
sione pcedit'. **U**nde etia de ista ecclia i' canis canicop dicit'
Que e ista q' ascedit dealbata. **P**romissio q'pe de uer te-
net' p pphā dicit'. **S**i fuerit pta via ut cap coramū.
q' m'p alba erit. **P**otest et sic intelligi. ut i' eo qd' dicit'
est pene colube de argente. eritis ut iste sit sensus. **D**os
qui tñ spolia speciei domus diuidit'. si dormiatis it' er
medios cleros: de argente eritis. id est. i' alioza leua
eleuabimini. copagini carū ecclie coherentis. **N**ulla q'pe
alia hic puta intelligi melius coluba de argente. qua
illa de qua dicit'. **U**na est coluba mea. de argente. id est.
que diuinit' colloquijs est erudita. **E**loquia nāq' dñi
alio loco dicit'. **E**loq' dñi argenti igne examinatu
pbatu tunc probatu septuagid. **M**agnud itaq' al' aliq'

bonum est dormire iter medios rivos. que nonnulli volunt
 et duo testamenta. ut dormire & sit iter medios rivos
 pene colubae & i duoq; testamentorum auctoritate requiescat.
 id est. ut usq; testamenti testimonijs acquiescat. ut quando
 aliqd ex q; hijs probat et profert: ois iterio quiete
 firmat. **H**yperbole. et dictio excedens modum. augedi minuendi
 ve causa. **A**ugedi. ut aquilis velocioribus. **M**inuendi. ut terre
 bit te sonitus folij volantis. Et denigram est sup carbones fa-
 rices eorum. **A**llegoria est tropus. quando aliud significat
 qd dicitur. ut levare oculos vios et videte regiones. quia
 albe p ad messem. id est intelligite. quia ppli parati st ad
 credendum. **H**uius sps multe st. ex q; eminet s; p. pro-
 mia. antiphrasis. enigma. caricetismos. paroemia. sarcasmos.
 antismos. **P**romia est. quando ostendit qd p contrarium
 qd conat. ut clamare voce maiore. **D**en q; v; id est. hnal
 aut forsitan loq; aut i diversorio est. aut dormit ut
 exeret. **H**ac nisi gravitas advenierit promociationis. cofici
 et cofitabitur videtur. qd negare qd dicit. **A**ntiphrasis.
 est unius & ubi promia. ut amice ad qd venisti. **I**ter
 promia hoc distat et antiphrasim. qd promia sola promi-
 ciatione indicat qd intelligi vult. antiphrasis aut voce pro-
 nunciacionis sigt contrarium. sed suis tant ver-bis quorid
 origo est contraria. **E**nigma est obscura sententia por-
 culta sine similitudine rei. ut pene colubae dargente &
 posteriora dicit ei i paulore auri. cu sigt eloquia divi-
 ne scripture sacro lumine plena. sensu vob ei; iteriore ma-
 iori celestis gratie sapientia refulget. **D**el certe vita
 sed velle presente. vnum promijs gaudere. futura aut
 que i celis est ad duo etna claritate fructura. **C**aricet-
 ismos tropus est. quo dictu dura. gratius referat. ut.
 none p iureq; seruum tibi. quare michi iposuiti hac id.
Duo ei leuissimo vbo iposicionis. iurcia qua patiebat
 grauissima. t; perantius loquens sigt. **P**aroemia.
 est accommodatius vel rebus ipibus q; proverbia. ut tuis
 reuerfus a noni suu. Et alibi. **N**uq; et saul it; pphetas.
 // ad nomina

videtur

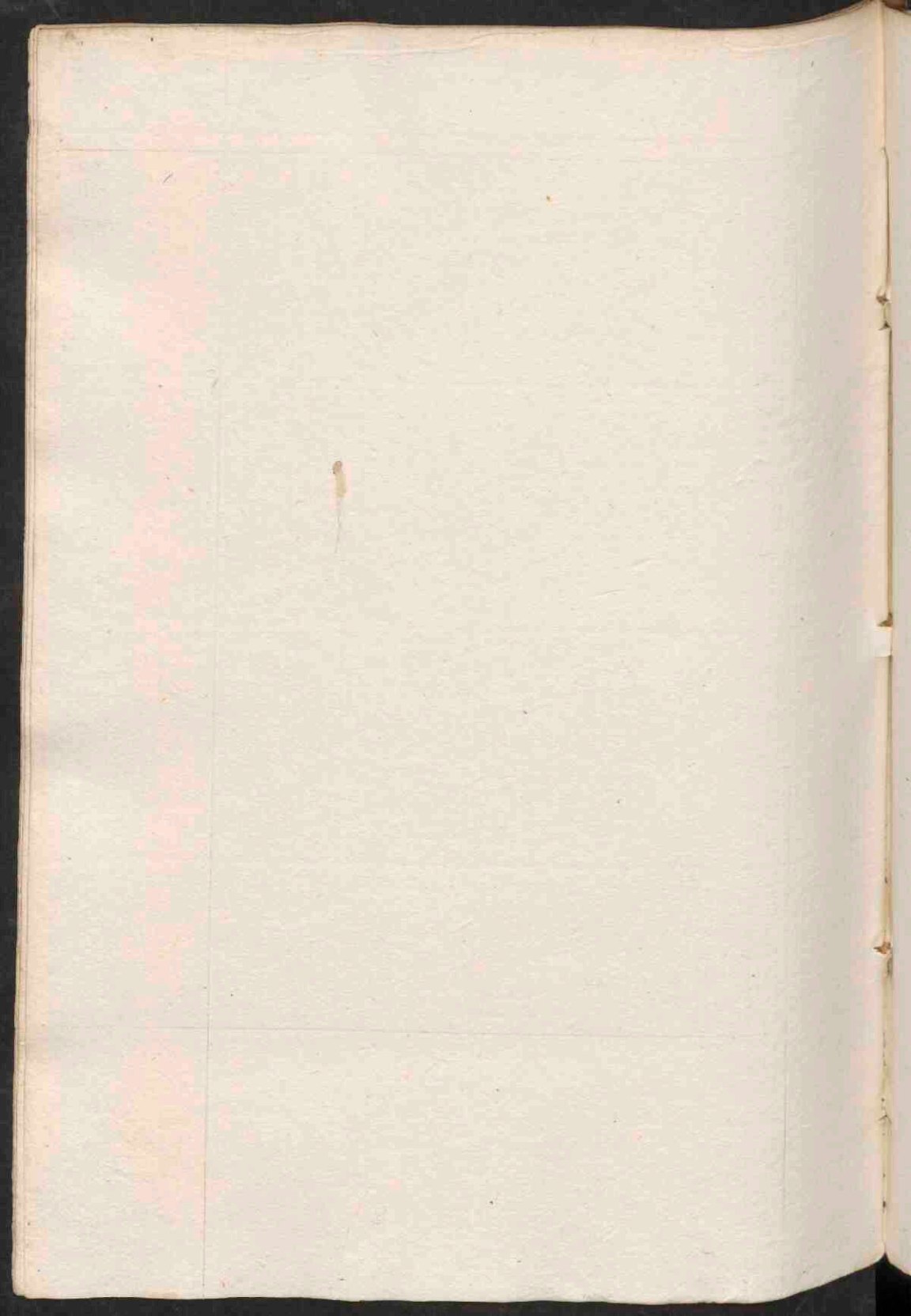
tuis

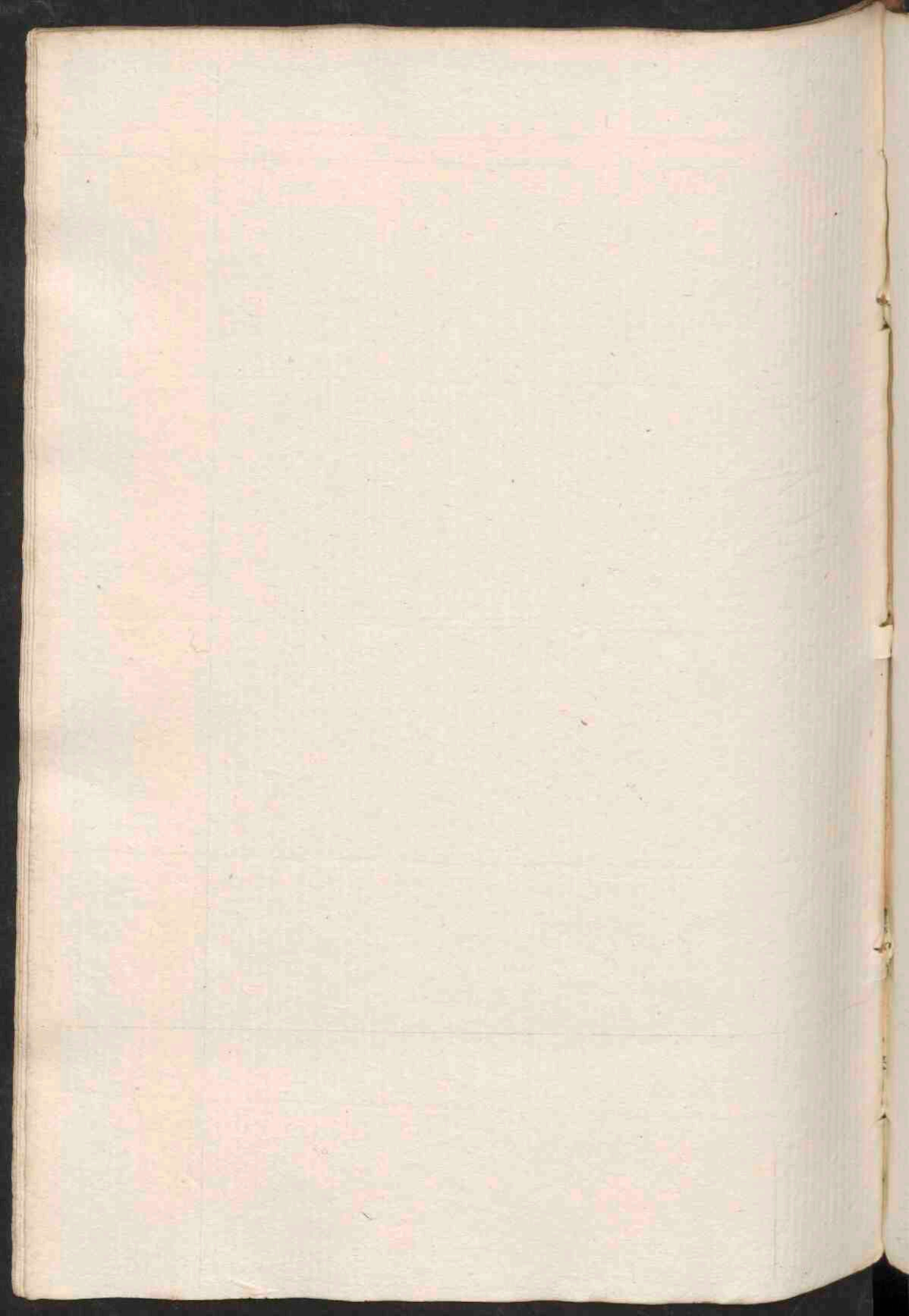
Quorū vnicuiq; libet post actā p̄tētiā ad vicia relabi.
Altero tūc vtimur: cū idocid quē officid docēdi assumē
vel aliud qd̄ artis quā nō didicit sibi met̄ ostēdit vsurpa
re. Sic tropus adeo patet v̄ ut ī libris salomōis quos
nos scdm̄ h̄bēos p̄abolās dicim; apud grecos nōmē ab
eo paroeniū. id ē. p̄ouerbū accepit. **C**harasmos
est plena odio et hostilis irrisio. vt alios saluos ferit. s̄p̄t
saluū facē nō p̄t. **S**i rex isrl̄ est descendat de cruce. et atea
ardim; ei. **A**ntismos. est tropus multiplex numero
seq; virtutis. Nāq; antismos putat esse dictū. om̄e qd̄ sim
plitate caret rustica. et faciem satis v̄nitate est expolitu. v̄bantate.
vt v̄nā abscidant; qui vos ḡturbat. **D**otādū sane qd̄
allegoria aliq̄n tām v̄bis fit. aliquādo factis. **F**actis qd̄
vt s̄p̄t est. **A**brāhā duos filios habuit. v̄nū de ācilla. al
terū de libera. que s̄t duo testamēta vt ap̄ls ait. **V**erbis
solūmodo. vt. egrediet; v̄ga de iudice yesse. et flos de
radice ei; ascedet. **Q**uo siḡetur de stirpe yesse p̄ mariā
v̄ginē d̄m̄ nasciturū. **A**liquādo verbis similitur; et factis
eadē res allegorice allegorice signat; **F**actis qd̄. vt v̄
diderūt ioseph h̄smahelitis viginti argēteis. **V**erbis. vt
vir eāt dauid rufus et pulcher aspid. et v̄npir ad sa
muel ī medio s̄m̄ suop. **V**erbis. vt dilect; me; candid; et
electus ex milib; et rubicundus. **Q**d̄ v̄trūq; siḡt media
torē dei et hom̄i d̄corū qd̄ sapia et v̄tute **F**alciat sui s̄t **S**ed
gūis effusio eū fuisse rubēd. v̄nū v̄nctūq; ex deo p̄t
oleo leticie p̄ ḡsorbibus suis. **I**c allegorica aliq̄n verbis
sive opis aliq̄n historica aliq̄n tropica. aliq̄n tropologica.
id ē. moralē rationē. aliq̄n anagogen sensū ad supe
riora edēte ductē figurate denūciat. **H**istorica
nāq; historia figurat; cū figura primorū sep̄ sive sep̄t
dierū. totius hui; s̄li cōparat; etatib;. **V**erbū histo
ria signat; p̄ hoc qd̄ dicit iacob p̄iarcha. **C**atulus leuis
ūda. ad p̄dā fili mi ascedisti. et cetera que de d̄mo

regno dauid ac victoria ioseph intelligitur. **P**rius spiritualis sensus
 de ppō sue de eadē. cū idem sermo patriarche de dnica pas-
 sione vel resurrectione fideliter accipitur. **I**te allegoria
 facti tropologia. id est morale perfectione designat. ut
 tunica talaris et polimita. quā iacob patriarcha fecit filio
 suo ioseph. variam gradū virtutē quā nos de pater
 ad terminū vite. nō sēp idui precepit. et donat et illustrat.
Allegoria est eadē perfectio morū. ut sit ludi vni partī.
 et lucē ar dicit i maibz vris. **A**llegoria facti. est anago-
 giā. qd' ad superiora ducit sensū opprimūt. ut septimū
 ab adā enoch translatus de mūdo sabbatū futurū. **B**iden-
 dinis que post opa sēp huius qd' sēp etitibz agit. paginā
 electis i fine seruat. figurate pre-signat. **A**llegoria
 vbi eadē vite celestis gaudia demonstrat. ut vbi sēp fuit
 corpus illi congregabūt et agte. quia vbi mediator dei
 et hominū. ibi nimirū et nō sēp leuante ad celos ait. et est
~~et est~~ resurrexerunt celebrata glā. colligunt etia
 iustorum corpora. **A** Monūq' i vna eadēq' re vel verbo
 historia simul et mystica de ppō sue eadē sensus et tro-
 pologia et anagogen figuratiter itimat. ut templū
 dñi iuxta historiam. domus quā edificauit salomon.
 iuxta allegoriam corpus dñi de quo ait. soluit templū
 hoc. et i tēp dicitur reedificabo illud. **H**inc eadē. de qua
 dicit. templū dei sēp est qd' estis vos. **T**ropologia qsqz
 fidelitū figurat. qbus dicit. **A**n nescitis quia
 corpus vā templū est spc scti qui i vobis est. **A**nagogen
 supne gaudia mansionis figurat. ad quā aspirabat
 qui dicebat. **B**eatī qui habitāt i domo tua dñe. i sctā sctoz
 laudabūt te. **S**imili modo dicit. **L**auda sctū dñm. lau-
 da deū tuū syon. qm' confortauit seruis portarū tuarū. **I**m-
 dixit filiis tuis i te. **D**e ciuibz et nō iherlm. de eadē
 ppō. de aīa quaqz electa. de patria celesti. iuxta histo-
 riā iuxta allegoriā. iuxta anagogen. iuxta tropologia
 recte potest accipi. **I**uxta allegoriā de eadē diximus.
 sequens exēplū doctissimi tractatoris gregoz. qui i libris

moralibus ea que de xpo sine ealam p figurā dicta sine
facta it' p'ccat: allegorizā p'rie nūcupare solebat:
Comeosis. est vni' rei nom p similitudinē eiq' que magis
nota est d'mōstratio. Huiusmodi multe sūt. p'con. p'abole.
p'andigma. // **V**con. est p'sonarū iter se. vel eorū que p'so
nis accidit copariatio. vt. vidim' glām ei' glām i'li vni
grāi a p'ce. Et neq' nubes neq' nubes neq' mori poterit.
equalis ei angelis sūt. // **P**arabole. est verū genē d'isti
milid' p'p'atio. vt simile est i'gnis color' grano simap'is
Et sicut moyses ep'alauit s'p' d' i' deserto. ita ep'alui
oportet filiū hoīs. // **P**aradigma. est p'positio e'p'pli.
e'p'horatōis aut d'et'ndis. E'p'horatōis. vt helias erat
homo illis nobis passibilis. et orauit vt nō plueret
sup' e'ra. et cetera. Et respicit volatilia celi qm' non
ferunt neq' metunt neq' g'g'egūt i' g'ou'ca. et p' v'z
celestis r'isit ea. D'et'ndis. vt. qui illa hora fuerit
i' t'cto. et vasa ei' i' domo et ne d'sc'ndat t'cto. et
q' i' agro simillar' nō v'ndat v'cto. m'ozes estote v'po
ris loth. // **E**xplicit libellus venerabilis b'ede p'sb'it'ri
d' s'ematibus et tropis. hoc est d' figuris modisq'
locutionū. quibus scriptura s'ra cōcepta est:

Scriptū p' s'icm' iohem petri del'ff mōchū p'fessū domus
noue lucis p'ce t'riactū. anno d'ni. 1263:

A

Atueri libet quomodo sacra eloquia i temporibus
 narrationum qualitates exprimat terminosq;
 causandi. Aliquando ei a positioe loci, aliqui a po-
 sitioe corporis, aliqui a qualitate aeris, aliqui a qua-
 litate temporis signat qd' de venerea act actioe sbiannur.
Positioe que. Placitum divina septimum exprimit sbsequen-
 tia merita finesq; causari. sicut de israhuele dicitur. qz
 vba dei i morte audire no potuit. sed pcepta i caestrib;
 accepit. sbsequens nimiru i firmitate vli idias. quia af-
 cedere ad ad summa no valuit. sed semetipm i i finis negoti-
 te viuendo lapsu lapsauit. **A** positioe corporis sicut dicitur
 aiat. sicut i aploru actib; stephanus ihu qui a dextris s-
 nis sedet. stans se vidisse manifestat. **F**ratre que ad
 iuuatis est. et stare vte cernit; qui i bello certans
 optulatur. **A** qualitate aeris res sbsequens demonstrat.
 sicut euangelista cu pdicari dno millos tuc ex iuda audi-
 tibus diceret. pmissit dices. **H**ierus ar eat. **H**ierus naq;
 est. abundauit iiquitas. refrigerat caritas multorum. **I**d
 circo g. hierus curat tepus exprime. vt iesse audiuo
 cordibus malicie frigus idicret. **H**ic est qd' de negatu
 ro petro pmittit. qz frigus eat. et stas ad prunas ca-
 lescebat se. **I**n naq; itus a caritatis calore corpuerat.
 et ad amorz presentis vite quasi ad pferuoru prunas
 i firmitate estuante recalibat. **A** qualitate q; temporis
 finis exprimit actiois. sicut no rediturus ad venia.
 sed ad traditionis pfidia iudas nocte opisse phibetur.
 cu egrediete illo ad euangelista dicitur. **E**rat ar nox. **H**ic
 et i i iquo diuini dicitur. **H**ic nocte reperet aiam ma-
 a te. **A**ia que que ad tenebras ducit. no i die sed i nor-
 te repeti memorat. **H**ic e qd' salomon qui sapiam no
 pferuaturus accepit i somnis. hac i nocte accepisse d-
 scit. **H**ic est qd' angeli ad abrahā merdie veisse di-
 cut. punitur i ar sodomā vesp; veisse memorat. **E**t qz
 reptatio bti iob ad victoriā ducit. a die cepta phibet
 cu dicit. **Q**uadā die cu veisset filij dei vt assisteret corā

dnō. affuit etiā inter eos saugan :-

quis est scripturae sacre. ut ipd qui scribit sic & se i illa
quasi & alijs loquat. Hic est qd moyses ait. Erat moy-
ses iustissimus sup oēs hoies qui morat i terra. Hinc
iohēs dicit. Discipulus ille que diligebat ihē. Hic lucas ait
qd ambularet duo ex discipulis ei i via. theophas & alius.
Quid profecto aliud dū tā studiosē tacuit ut qdā dicit. nisi
seipm fuisse mōstravit. Scriptores sacri eloqui. quia ipul-
tu si sp̄r agitat. sic & se i illo testimonio. qd de alijs alijs
profert. Hec gō. sic p moysen locutus est de moyse. Hic
scus p iohēm locutus est de iohāne. Paulus qd quia nō ex
semetipō loquit. istinat dicit. An experimentū ei' quiritis
qui i me loquit. pp̄. Hic qd angelus qui moysi apparuit
se describit modo angelus. modo dn̄s memorat. Angelus
videlicet ppter hoc qd' exterius loquedo sermibat. dn̄s
at dicit. quia iterius p̄fides. loquedi efficacitā mōstrabat.
Cū ergo loquēs ab iteriori regitur. et p obsequiū angelus
et p inspirationē dn̄s notat. Hic dauid ait. Attēdite pplē
meus lege mea. Inclinate aurē vram i vā oris mei
Nō est lex dauid aut pplē dauid. sed psonā ei' sep quo lo-
quebat assumēs. ipi auctoritate loquit. cui' inspiratiō
replebat. Hoc cotidie i ecclā fieri cernim' si vigilan-
titer inuenim'. Nā stis i medio ppli lector clamat. Ego sū
dauid abraha dauid ysaac de iacob. Et qd' ipd v' de' sit p-
fecto nō dicit. nec tamē p hoc qd' dicit veritatis regu-
lā d'ferit. quia cui' ministeriū lectiōē exhibet. ei' p dn̄m
vōce p̄cedit. Itaq; scriptores sacri eloqui. quia repleti sp̄d
sco sup se trahūt. qd' optm semetipos sūt. et sic & se
sentiat qd' & alijs profert. Unde b̄s iob sō sp̄d afflat'
quasi nō sua sēb̄. quia eo alterius erat q' loq̄bat. quo
homo loq̄bat. que dei sūt. et eo alter que erat illius
loq̄bat. quo sp̄r sō loq̄bat. que hois sō.

o mne qd' dicit. quadripartita p̄t qualitate disti-
gu. Si aut mala male. aut bona bene. aut ma-
la bene. aut mala bene. aut bona male dicit. Male
ei' malū dicit. cū res puorsa suadet sicut sop̄d est. b̄ndic

Tacensis
sent. 20. 911

des et moxere. Bene bonū dicitur cū nō vna p̄dicantur sicut
 iohes ait, Agite p̄tētia appropinquabit ei regnū celōrum.
 Quid bene dicitur, qm̄ p̄ os dicitis idēo viciū exprimitur
 ut reprobat sicut paulus ait, sed eorū immutauerūt na-
 turale usū i ad usū qui ē contra naturā. Quos loco expe-
 ctanda queq; viciorū facinora st̄didit. sed honeste q̄o tho-
 nestā narravit. ut multos ad formā honestatis honeste
 ta narrādo venocaret. Male at̄ bonū dicitur. cū viciū
 aliqd̄ vō studio nō proficit. sicut et illūto cetero phari-
 sei p̄hibēt d̄posse. Tu cū sis discipulus ei. ad malū d̄-
 ficiōis vtiq; studio d̄perit nō rationis voto. Vel sicut
 cyphas ait, Expediit vniū mori p̄ ip̄o ut nō tota gens
 pereat. Bonū que sed nō bene locutus est. quia non
 audelitates ei heris appetit: red̄ p̄tios gr̄az p̄phavit.

¶ Iq̄n iudiciū pena dicitur: aliq̄n iudiciū discrimina-
 tio dicitur. Sedm̄ illū modū qd̄ dicitur iudiciū dis-
 criminatio. oportet nos oēs exp̄tari ante t̄bunal
 p̄d̄ ut illis recipiat q̄ que p̄ corpus gessit. sive bonū
 sive malū. Na si iudiciū i malo sit accipietur: nō di-
 cetur psalmista. Iudica me deus. Probem̄ i scripturis
 q̄ iudiciū pro pena intelligit̄ ut ibi. In iudiciū vō viciū.
 id est. i d̄pnatione.

¶ accipit q̄ales deus nemine t̄ptat. Et iterū s̄p̄d̄
 habes. t̄ptat vos deus v̄t ut sc̄it si diligatis eū.
 Nepe questio est. Vidēt̄ ei quomodo deus nemine
 t̄ptat. et q̄mō t̄ptat nos d̄s d̄s n̄r ut sc̄iat si diligam̄
 eū. Itē s̄p̄d̄ est. Timor nō est i caritate. sed p̄f̄a caritas
 mittit foras timorē. et alio loco s̄p̄d̄ est. Timor d̄ni
 castus p̄manet i sc̄lm̄ s̄c̄li. et ip̄a est questio. Quomodo
 cū p̄f̄a caritas foras mittit timorē. si timor d̄ni castus
 p̄manet i sc̄lm̄ s̄c̄li. Intelligim̄ at̄ duas esse t̄ptationes
 vna que d̄cipit: altera que probat. Bonū d̄a cū q̄ d̄cipit
 deus nemine t̄ptat. sedm̄ cū que probat. t̄ptat nos
 d̄s deus n̄r. ut sc̄iat si diligam̄ eū. Sed iterū et hic
 alia nascit̄ questio. q̄mōdo t̄ptat nos ut sc̄iat si dili-
 gamus eū quā latere nihil potest ante q̄m̄ t̄ptat

Non ergo deus nescit. si deum est ut sciat. quod est. ut scire vos
faciat. Locutiones tales et in sermionibus nostris sunt et in doctoribus
eloquentie reperiantur. De sermone nostro aliq[ui]s dicit. fassa ceca dicitur:
non quia oculos perdidit. sed quia laedo

o mne peccatum et blasphemiam remittet. hominibus. sicut autem
blasphemiam non remittet. Et quicumque dixerit verbum contra
filium hominis remittet. ei. Qui autem dixerit contra spiritum sanctum
non remittet. ei neque in hoc seculo neque in futuro. Sed absit ut
deus diceret. absit inquam ut veritas diceret et omnem blasphemiam
vel omne verbum quod contra spiritum sanctum dicitur non habet remissionem
neque in hoc seculo neque in futuro. Expetere nos quippe voluit dif-
finitate questionis: non decipere sententiae falsitate. Quia
non est necesse ut omnem blasphemiam ut omne quod verbum quod dicitur
contra spiritum sanctum remissionem non habeat quisquam estimet. Sed
necessesse est plane ut aliqua sit blasphemiam et aliq[ui]d verbum
quod si dicitur contra spiritum sanctum. nulla unquam venia remissio
neque mereatur. Quod si omne acciperimus quod quisquam poterit sal-
uari. Si rursus nullam veniam putaverimus. contra dicitur
saluatori. Et ergo sine dubio aliqua blasphemiam et aliq[ui]d
verbum quod si deum fuerit contra spiritum sanctum. non remittet. Quod si autem
hoc verbum queri a nobis deus voluit ideo deus non expressit.
Quod si inquam noluit non negari. Solet et scriptura in loquendo
ut quoniam aliq[ui]d sic dicitur ut neque ex toto neque ex parte dicitur
diffiniat. non sit necesse ex toto sed si fieri possit ut ex parte
intelligat. Ita ergo sententia ex toto id est univ[er]saliter
pronunciaret si diceret. omnis blasphemiam in spiritu sancto non remittet.
aut quod dixerit illud verbum quod spiritum sanctum non remittet. ei neque
in hoc seculo neque in futuro. Ex parte autem id est. particulariter
nunciaret si diceret. quaedam blasphemiam in spiritu sancto non remittit. Quia
ergo nec univ[er]saliter nec particulariter pronuntiata sententia
est. non ei deum est omnis blasphemiam spiritus aut quaedam blasphemiam.
sed utrummodo indiffinitate dicitur est. spiritus blasphemiam non
remittet. Nec dicitur est qui dixerit verbum quod ad quod. vel qui
dixerit quaedam verbum. se sed indiffinitate qui dixerit verbum. non est
necesse ut omnem blasphemiam et omne verbum intelligamus. sed necesse
est plane ut quaedam blasphemiam et quaedam verbum voluerit
intelligi deus. quibus exprimitur noluerit id. ut quaedam. per deo.

pulsando. siquē etiā intelligū accepimq. nō vilitat habeamq
 hoc. sed manifestius videamq illud. **Attēdit** qd' ait
 idēpē iudeis. **Si** nō venissem et locutus eis fuisset.
 pām nō haberēt. **Neq;** ei ita dictū est. ut sine villo pām
 vellet intelligi futuros iudeos si nō veisset et locutus
 eis fuisset. **Plenōs** quē iueit oneratosq pām. ppter
 qd' dicit. **venite** ad me oēs qui laboratis et onerati estis.
Unde nō sicutis pām ex nāsgressioibus legis. qm
 lex sibi nūit ut abddaret delictū. cū etiā ipse alibi dicit.
 nō veni vocare iustos sed peccōres. qmō si nō venis
 pām nō haberēt. nisi quia ista sententia. nec uniuers
 salū nec piculariter sed idiffinīte pronūciata nō omē
 pām cogit intelligi. sed sed plane nisi aliqd' intellexerimq
 pām qd' nō haberēt nisi ppter veisset et locutus eis fuisset.
 falsā qd' absit sententia dicimq. **Nō** ergo ait. si nō veisset
 et locutus fuisset nullū pām haberēt. ne veritas mēteret.
 nec nullū idiffinīte dixit. si nō veissem et locutus eis fuisset
 sem qd'dā pām nō haberēt ne pām studid nūmū speraret.
In oī quē copia spūmū sctū pascimur aperit. qd'
 eremunt obscuris. **Illinc** famelē expellit. hū fastidiū
 dula ergo dictū nō est pām nullū haberēt. nō pūde
 mur cū peccōres iudeos etiā si dñs nō veisset agnoscamq.
 sed tamē quia dictū est. si nō veisset. pām nō haberēt.
Unde nec est etiā si nō omē. aliqd' tamē eos ex aduētū
 dñi qd' nō habebat corrupisse pām. **Illud** ipm profecto
 qd' i presentē sibiq loquē nō crediderūt. sedq uniuers
 deputāt. qm vera dicebat. **isup** occiderūt. **Hoc** pām
 tā magnū et horribidū si nō veisset et locutus fuisset
 eis. utiq nō haberēt. **Sicut** ergo ibi cū audimq. pām
 nō haberēt. nō omē si qd'dā pām intelligimq. ita ad au
 dūm spē blasphemā nō remittet. nō omē si qd'dā
 quādā. **In** spū ei sctō. quo i vno dei pōs qd' congregat
 vicit. **imūdu** spū imūmū ipm diuidit. **cōtra** hoc donū
 gratulū. **cōtra** dei istā grām loqēt. **cōtra** ipētēs. **Ipā**
 ergo ipētētia. est spē blasphemā. que neq i hoc sctō
 neq i futuro remittet. **Hec** ipētētia nō habet immissionē

neq; i hoc s'lo neq; i futuro, quia peccata iperant remissionem
 Elhor s'lo que vult valeri futuro. Sed ista iperantia vel cor
 iperans q'dm i carne vult quisq; no potest iudicari.
 de nullo ei desperabile est. q'dm parantia dei ad peccata
 adducit. nec de hac vita rapit ipud. qui no vult morte
 ipi. sed vt conuertat et viuat. Quicunq; dixerit v'bu
 contr' filiu hois. Nec ei q'uis pliya sit. et plurimis v'bis
 g'cepta et p'ducta blasphemata. solet tamen scriptura multa
 v'ba. v'bu appellare. Neq; vnu v'bu locutus est q'cuq; i'p'ia.
 et tamen sic legit' v'bu qd' fr'm est ad illud vel ad p'p'eta.
 Et ap'lo. Presbiteri i'q' dupl'ri honore honorat'. magis
 qui laborat i v'bo et d'ct'na. No aut' i v'bis. s'i verbo. Et
 frus iacobus. Estote i'q' factores v'bi. et no auditores
 tantid. No aut. et q'z verbor'. sed verbi. Quicunq; t'pe
 n'm i p'ed'ando eu'ng'lio laborauerit. no verbor' sed
 verbi dicit' p'dicator. Et quicunq; t'pe q'sq; v'm n'm
 p'dicatione diligit' atq; istant' audiat. no v'bor' sed
 verbi studiosissim' n'cupat'. Ita eo more quo scriptura
 loq't' et qd' nouit ecclesiastic' g'fuetudo q'sq; vni'usa v'm
 sua qua i ista gerit carne quataliber longitudie p'cedat'.
 q'cuq; v'ba vel ore vel sola cogitatioe locutus fuerit cor
 de iperanti contra remissionem p'cep. que fit i eccl'a.
 verbum dicit' contr' sp'm san'.

I det q'da septuag'ia sacri eloquij leges. cu' s'blimo
 res ei' sententias penetrant minora mandata que i'fir'
 mioribus dat' s'nt. tumeti sensu disp'nd. et ea velle
 i alio itell'ca p'mutare. Qui si rec' i eo alia itelligeret.
 mandata q' minima despectui no haberet. quia diuina p'
 cepta sic i q'busda loquunt' magnis. vt tamen i q'busda no
 congruat p'uilib' qui p' i'cremeta itelligit' q' i'busda
 passibus metis crescit. atq; ad minora itelligeda p'ueiat.
 Vnde ier'f'li dicit' fili hois q'd'cuq; i'veneris comede.
 Quid ei i scriptura sacra iucit' confidendum est. qz et ei'
 pua simplic' vita p'ponit. et ei' magna s'bite edificat
 itelligentia. Scriptura q' sacra cibis et n'r' et potus e'.
 Vnde etia p' aliud p'p'eta d'ns minat'. i'nt'ra fame

Greg. in Ez.
 hom. I. 10

Leta. nō famē panis neq; sitim aque. s; audiedi vba
 dñi. Qui ergo subtrahit suo eloquio famē ac sitim nos
 dicit arteri. qz ei vba et cibus nū & potus sint demō-
 strati. Sed qd' aliqñ cibus aliqñ potus sit. In rebus
 et obscurioribus que intelligi nequeunt nisi opponat
 scriptura sacra cibus est. quia qd' ut intelligat qñ man-
 dit ut glutinat. In rebus vero apriorib; potus est.
 Potus ei maddo glutinū. Apertiora ei madata bibinū.
 quia etiā nō opposita intelligi valem; . Pro eo at qd'
 multa ezechiel pph'a obscura atq; perplexa audiriūg.
 eāt. nequaq; ei dicitur bibe. s; comed. Ac si si apte dicitur
 Ptracta & intellige. id ē. prius madd & intellige.

Terna veritate historie divina eloquia aliqñ
 ex veritate. aliqñ ex loco causas designat. quas
 aperto sermone nō indicat. Ex tpe. sicut p dicitur
 iudis dñs p euāgelistā dicitur. hieus erat. Inter illa
 et misteria que veritas loquebat. qd' cause fuit ut nomē
 hieus adder. nisi ut pro qualitate teporis. frigus ostēdet
 cordis. Quia et ead vba veritatis acciperet. frigida iudeoꝝ
 corda remanebat. Aliqñ ex loco. sicut cōli israhelitero
 mō d' sedere & mōte. moysi sup i capestribus data est.
 Et aptis fuis dñs i mōte sedes sumā & spiritalia pcepta
 locutus est. ut ex locis videlicet monstraret. qz et illis
 tñ carnalibus mandata mima dabat. i valle tiranū.
 et isti tñ spiritales et sed i mōte madata celestia audiret.
 quatinus apte monstraret qd' ascēderis corde ad celestia
 sumā mundi relinqueret. et i mōtib; culmē staret. Unde
 ezechiel pphetā qd' i locis egerit describit. ut p loco p qñtatis
 indicat qd' i posterid de pphetie misterijs sequet. Dicit ei
 fuit est sup me manus dñi. et dixit ad me. Eurgens
 egredē i capid et ibi loq; tead. Qd' est hoc qd' prius i me
 dio israhelitarū locutus ad pphetā suā fuerat. et tamē
 postmodū dicit. egredē i capid et ibi loq; tead. nisi qd'
 pphetie sue grām & prius iudee ipdō. et har postmo-
 dū dignatus ē i latitudine genū dēmonstrare. Res ei

l. c.
 I. 12

In merito p̄ capid̄ gentilitas designat̄: que longe lateq̄.
 id est. ī vniuerso mūdo distēdit.
 inter cetera p̄phētia miracula hoc q̄ mirādū habet
 libri p̄phānd. qd̄ sicut ī eis v̄bis res. ita nōm̄ q̄ v̄bis
 res opponit̄: ut eorū nō solum dicta. sed etiā res geste
 p̄phēticē sint. Vnde n̄r dicit̄ v̄ci ad trāsmigrationē ad acm̄
 nouarū frigid. ad eos qui habitāt iuxta flumē ephobari.
 Cū causa epegerit ut iudicare debuisset quia ad trāsmig
 rationē venerit. que n̄citas d̄cedi fuit. ut p̄ fruges locū
 q̄ opprimet d̄ces. ad acm̄ nouarū frigid. nisi qd̄ sepe
 p̄res locū & cause signat̄. Multi quē ezechielē p̄phētāre
 anni d̄ fluxerūt. atq̄ ex his q̄ ī captiuitate & ducti fue
 rāt plures iā ī morte carnis obierūt. ad quos filios
 loqui p̄phā v̄ciēbat. vnde & dicit̄ fili hoīs mitto ecce ego
 te ad filios isrl̄. ad gētes apostatit̄es que recesserūt a
 me. P̄res eorū puaricari s̄o partū in ead̄ vsq̄ ad h̄c d̄
 et filij diua ceruice & idonabili cordē s̄o ad quos ego
 mitto te. Ex q̄bus quia multi fuerāt credidit̄ atq̄ p̄ obediētia
 ad fertilitatē boni op̄is p̄ducturi. acruus frigid̄ vocant̄.
 Quia bone aīe fruges appellat̄ dei p̄phā alius testat̄ d̄ces.
 T̄cus isrl̄ d̄no primitiē frigid̄ est. fruges etiā d̄m̄ etiā quēst̄
 ad fidē gētes postmodū fē s̄. Sed quia isrl̄ prius d̄no cre
 didit. n̄r h̄c p̄phā p̄ frigid̄ est p̄micias appellauit. Quia
 ergo p̄phā missus nō priori p̄lo. sed filijs ei d̄ p̄lo v̄ba i
 tulit. ad acm̄ nouarū frigid̄ v̄ciē. Verba hebraica multū
 nobis ad misteria īptandū valēt. Nā ephobar ī p̄nt̄
 grauitudo v̄l grauitas. ezechiel fortitudo dei. Cui d̄s
 p̄ctus v̄l ḡptus. caldei captiuit̄es v̄l q̄i demones.
 t̄ enebiosa aqua ī nubibus aeris. quia obscura est
 sciētia ī p̄phētiis. Sed salomōis v̄ciē arctante
 didicim̄. gl̄a regū celare v̄bid. et gl̄a dei est īuestigare s̄r
 monē. quia et honor est hom̄ eorū s̄rēta abscondē. et
 gl̄a dei est misteria s̄ sermōis eaperire. Ip̄a at̄ p̄ se v̄ci
 t̄s aut̄ discipul̄. Nūc dico vobis ī tenebris. dicit̄ ī lūc.
 id est. opponite q̄ ī allegoriam obscuritatib̄ auditis. Maḡ
 ne v̄o v̄ilitatis est ip̄a obscuritas loquorū dei. qui a ex
 ariet̄ sensū ut fatigatioē dilatet. et experientias captat

l.c. I. 11

epicort

l.c. I. 6

qd' aperire nō posset otiosus. Habet q' adhuc malus
 aliud. quia scripture sacre intelligētia que si i' actis
 esset apta vilesceret. i' q'busdā locis obscurioribus tā
 to maiori dulcedine iudici reficit. q'to maiori labore
 fatigat aīm quesita. Ecce ei q' dicitur voce dicit: Cū
 aspirare ad alia. apparuit vna vna sup' t'ra. Ad autē
 vota. nisi sacra scriptura sigt. que ex oī pte ad audi
 toria mētes voluit. et nullo erroris angulo a p'dica
 tione sue via retinet? Ex oī at' pte voluit? quia iter
 adversa & prosp'era: v' & hūilit' i'cedit. Cuiuslibet app'e
 p'p'riū eī modo f'usid. modo deorsū est. quia que p'p'
 auctoribus spiritalis dicitur. i'firmis i'upta h'ram agnuit.
 et ipā que p'uulū i'upta h'ram i'telligit: docti viri p' sp'iri
 tale i'telligētia i' aliud ducit. Quis nāq; p'uulorū i' f'co
 esau & iacob. qd' alter ad venādū mittit. ut benedicat.
 alter vō p' sup'positionē m'is. a p'ce b'ndicit. nisi i'upta
 sacre lectiois historā pascat. In y qua videlicet historā
 si ad i'telligētia paulo subtilius attingat. videt qz iacob p'ri
 mo gēti b'ndictionē nō p' fraude surripuit: sed ut sibi
 debitā accepit. quā g'cedente f'id. datus lentis mercede
 emerat. At vō si q's alius senties v'it'orūq; velit p' allego
 riā archana dist'nd: protinus ab historā i' m'isteriū surgit.
 Quid est ei qd' ysac de maiori maiore f'id venariōz v'eti
 g'cipuit: nisi qd' op' d'g iudaei p'li bona op'atōz p'f'ci de
 f'idauit. Sed illo t'nd'āre minore v'et'ca sup'posuit. qz
 dū iudaeus p'li bona op'a foras arit. g'ntile p'li m'at'et
 quā i'terupt. ut et o'p'at' p'nd' cibū boni quid offerret:
 et b'ndictionē maiore f'id acciperet. Qui eosdē cibos
 ex domesticis animalibus p'ebuit. quia g'ntilis p'li placē
 do de op'at'oribus sac'f'icijs nō querēs. p' voce p'ph' dicit.
 In me f'id' d'us votū tuā que reddid' laudatōz tibi.
 q' uāuis oīm scām atq; doct'riā sacra sp'itua sine aliq'
 op'at'ōz n'āsc'ndat. ut tacitā. qd' v'era p'cedat. qd'
 a p'ueniēdis d'siderijs ad signa ampl'cedda cor legētib'
 i'vitat. qd' d'ictis obscurioribus op'at'et fortēs. et p'uulū
 humili sermōz blandit. qd' nec sic clausa est ut pauesci
 debeat. nec sic pater ut vilescat. qd' usū f'id' d'us p' tollit.

mutat

Reg. Mor. in Job 20

et tanto plus diligitur quo amplius meditat. qd' legentis
anm humilibus verbis adiuuat. s' libenter sensibus leuat.
qd' aliquo modo cu legentibus crescit. qd' a iudicij lectoribz
q' recognoscit. et tunc doctis semp varia reperit.
Ut ergo de re ad pondus trahat. s'ctio tam oes anm de doct
nas ipso etia locutionis sue more trahit. quia uno eodq
sermoe. id narrat scriptu. prodir hystoria misteriu. et
sic sit p'ctum dice. ut corpore nouerit futura p'dicare. et no
inmutato ordine dicit. esse ipse sermoibz nouit et antea
ta d' s' b' d. et agenda nudare. sicut b' d' iob v' b' s' q' d' d' sua
dicit. nra p'dicit. d' q' lameta propa p' sermone d' dicit.
causas s' d' ante p' itellm sonat.

l. c. 21

intellectus sacri eloqui in re scriptu et misteriu mra
est libratio pensandus. ut vniuersaq' ptis lance
moderata. huc neq' nimis dilatiois pondus d' p'imat.
neq' rursus torpor tunc te variu delinquit. **M**ulre q' p'
cu' s' u' d' t' m' allegoriaru' g' p' r' d' s' g' r' a' u' i' d' e. v' q' s' q' e
cu' ad sola reu' hystoria nitit. tunc notitia p' sua iu
ria p' u' n' e' t. **N**onnulli v' d' e' p' r' i' o' r' i' b' u' s' p' r' e' c' e' p' t' i' s' i' s' e' r' u' i' u' t.
v' t' s' i' q' s' e' u' s' s' b' i' l' i' u' s' p' e' n' e' t' r' a' r' e' d' e' s' i' d' e' r' a' t. i' t' u' s' q' d' e' n' i' c' h' i' l
i' n' e' i' c' i' p' a' t. s' e' d' h' o' r' s' i' b' i' e' t' i' a' q' d' f' o' u' s' l' o' q' u' i' t' a' b' s' t' r' o' n' d' a' t. **V**nde
bene narratioe hystorica p' significatione dicit. **F**olles iu
u' s' v' g' a' s' p' o' p' u' l' e' a' s' v' i' r' i' d' e' s' e' t' a' n' i' g' d' a' l' i' n' a' s. e' t' e' p' p' l' a
t' a' n' i' s. e' t' e' p' p' t' e' d' e' c' o' r' t' i' c' a' u' i' t' e' a' s. **D**etractisq' corticibus
i' h' i' s' q' u' e' d' e' t' r' a' c' t' a' f' u' e' r' u' t' c' a' n' d' o' r' a' p' p' a' r' u' i' t. **I**ta v' d' o' q'
e' f' f' e' c' t' u' s' e' s' t' v' a' r' i' u' s. **V**bi t' s' b' d' i' t'. **P**osuit eas i' c' a' n' a' l' i' b' z
i' q' u' i' b' u' s' e' f' f' u' d' i' b' a' t' a' q' u' a. v' t' a' d' c' o' n' u' e' s' s' e' t' g' r' e' g' e' s' a' d' b' i' b' e' n' d' u'
a' n' t' e' o' u' l' o' s' h' a' b' e' r' e' v' g' a' s. e' t' i' s' p' r' e' d' e' u' i' d' c' o' n' p' e' r' e' t.
Factuzq' e' s' t' v' t' i' i' p' s' m' a' l' o' r' e' c' o' i' n' u' s' e' u' e' s' i' n' u' e' r' e' t' v' g' a' s
e' t' p' a' u' e' r' e' t' m' a' r' c' u' l' o' s' a' e' t' v' a' r' i' a' e' t' d' i' u' e' r' s' o' c' o' l' o' r' e' d' e' c' o' r
t' e' s' p' a' r' t' a. **Q**u' d' e' s' t' e' i' v' g' a' s' v' i' r' i' d' e' s' e' t' a' n' i' g' d' a' l' i' n' a' s' a' t' q' z
e' p' p' l' a' t' a' n' i' s' a' n' g' a' n' t' e' g' r' e' g' i' d' o' l' o' s' p' o' n' d' e' n' i' s' i' p' s' t' r' u' e
s' a' c' r' e' f' e' r' e' t. a' n' t' i' q' u' o' r' u' m' p' r' i' m' v' i' r' i' s' a' n' g' s' e' n' e' t' i' a' s' i' e' p' e'
p' l' u' s' p' o' l' l' i' s' p' r' e' b' e' t. **H**uc m' i' n' i' m' u' d. q' u' i' a' i' m' p' e' r' a' t' i' o' n' i' s' e' p' a' r' t' e'
v' e' r' t' e' s' t' v' i' r' g' e' n' o' i' a' n' t'. **Q**u' i' b' u' s' e' p' p' t' e' c' o' r' t' i' c' e' s' t' r' i' n' a' s' i' t.

ut i hñs q̄ ex poliat̄ in m̄us cordol. appareat. et ex pte cor/
 tice seruat. ut sint fuerit̄ optatus i v̄iditate p̄ma/
 neat. variusq; organo color efficit̄. dū cor̄p̄ ex pte s̄b/
 aq̄it̄. et ex pte v̄t̄ retinet̄. **A**nt̄ cōsidānois ei m̄d
 oculos. p̄cedit̄ p̄m̄ sentētie q̄i v̄ge ponit̄. i q̄bus
 dū plerūq; itellm̄ h̄c fugim̄. q̄i cor̄tice s̄btrahim̄.
Et dū plerūq; itellm̄ h̄c s̄p̄m̄. q̄i cor̄tice seruam̄.
 dūq; ab ip̄o cor̄p̄ h̄c s̄bducit̄. allegorie m̄da iterior
 d̄mōstrat̄. et dū cor̄p̄ relin̄q̄t̄. q̄ optat̄us itelligit̄ v̄/
 v̄tia ep̄epla m̄strat̄. **N**ā qz diuine sentētie aliq̄n iterius
 ruminādē s̄nt. aliq̄n optat̄us obseruādē. p̄ salomōne
 dicit̄. **Q**ui fortis p̄mit̄ v̄bā ad eliciēdū lac. exp̄m̄it̄ bu/
 tūm̄. h̄c q̄ vehemēt̄ emulget̄ s̄ h̄nt̄ sanguine. **V**bera q̄p̄e
 fortis p̄m̄it̄. ad v̄bā sacri eloqui s̄btili itellm̄ p̄sam̄.
Qua pressio dū lac q̄rim̄. butirū d̄m̄. qz dū q̄ nu/
 trive v̄t̄ renū itellm̄ q̄rim̄. v̄bertati it̄erne piguedis
 v̄ngim̄. **Q**d̄ tamē nec v̄m̄ie nec s̄ agēdū ē. ne dū
 lac q̄rit̄. ab v̄beribus sanguis sequat̄. **P**lerūq; et̄m̄
 q̄dā dū v̄bā sacri eloqui plusq; debet̄ d̄struēt̄. i carnale
 ū q̄dā redūc̄ ad hoc qd̄ q̄p̄h̄dēre itellm̄ cordis.

nequeat. v̄ cognos̄c̄ negligit̄ ep̄ quibus curidū.
 potuerit. **Q**uā bene cor̄p̄ audanā p̄dicat̄. egregius
 refrenat̄ d̄c̄. **N**ō plus s̄p̄e q̄ op̄aret̄ s̄p̄e. s̄ s̄p̄e ad
 sobrietatē. **H**ic salomō ait. **P**rudēt̄ie t̄ue pone modū.
Et rursus ait. **A**q̄s iustit̄ie. comed̄ qd̄ sufficit̄ tibi. ne forsit̄
 saturatus euomas illud. **D**ulcedine q̄p̄e spir̄it̄ualis itel/
 ligēt̄ie q̄ v̄lta q̄ potest̄ cap̄it̄ comed̄ appetit̄. etiā ad̄ come/
 dat̄ euomit̄. quia dū s̄ma itelligē v̄lta v̄ires q̄rit̄. etiā
 ad̄ bene itellep̄at̄ amittit̄. **H**ic iterū d̄c̄it̄. **E**icut̄ q̄
 mel comed̄. nō ē s̄ bonū. **M**ultū: sic q̄ seruator̄ est
 molestatis. oppr̄met̄ a gl̄a.

d̄ ū saturat̄ volūdy h̄m̄ū seu futurozū qd̄ p̄ph̄etico
 sp̄d̄ p̄m̄d̄c̄at̄ibus. seu historica veritate narrat̄ibus.
 seu monita v̄t̄e apl̄ia auctoritate tradit̄ibus. aliqua
 veluti d̄ d̄m̄ d̄m̄ d̄m̄ sonet̄ vel mouet̄. h̄ctor. v̄t̄ s̄b̄li/
 citat̄. an auditor. certū atq; t̄c̄usta fide cognita. teneri

deh; vnus atq; eiusde; sp̄. et ei; p̄t quid nichil est viderit ap̄tus
alibi paulo occultius sonare alibi misteria. **¶** Et p̄te siq; oculis
significatioe susp̄ctū aut a p̄bere dicitur. Idcirco min; q; q̄
huāni cordis obusio poscebat oppositū est lucidius appare; alias
late misq; deesse nouerit veritate. **¶** Qd; si etiā nō facile tollas
sensib; querētis occurrat. maxie si d; ignurabili volūtatē
sup̄p̄ctis rei diuini sō sonet canonice auctoritatē vtraq;
fuerit. im; s̄ oīa ad pietatis i;gula dirigēda. vt nec iustū
esse dēd. nec meritū singula quādā p̄sonam acceptione
tapanate nec itir nud qd; qd; noluerit nō valuerit explicare
i;gusta diffinitioe tenet. **¶** Gul hui; diffinitiois i;go.
ne i; sac̄loga temeritate male libera colla luxuriēt. questioe
hui; q̄dā donatē dno possum; occultā medorem. quā b̄s
paulus diuasiis locis nō pauid etiā disa; q̄ntib; v̄bis. studio
s̄s prop̄it; scrutatorib; ip̄am loq̄r veritate. sc̄dā si q̄
dei grā p̄cedere latissima ac robustissima disputatioe
q̄ferat ita q; concludēs ait. Ergo cui vult miseret et quē
vult iduat. ad i; alia eplā d; diuina beniuolētā ip̄e sic
dicit. **¶** Cui vult oēs hoīes saluos fieri et ad agnitionē
sui v̄ne. **¶** Occurrat cur percut; ep̄ h̄is aliq;. ad q̄p; deus
oēs hoīes saluos fieri velit. et ad agnitionē sui v̄ne. dēd.
cui mis̄sus alios iduat alioz mis̄tus. aut q̄mō saluos
velit fac; oēs hoīes. ad ip̄e nōnullos ne saluat; iduat.
¶ Hoc q̄dā ad huānā iusticiā videt; iustū. **¶** Sed q̄s ita
desipiat. vel potius q̄s ita blasphemet. vt dicat de iusticiā
dei lege huāne iusticiāe disp̄tū. q̄ p̄fecto si iusticiā
dei aduersat; iusta est. **¶** Ab illo cū q; sume iustus est. om̄
qd; qualiterndq; iustū est manē manare manifestū ē.
¶ Quid ergo monet her; i; diuine gr̄atie disp̄fatione
diuersitas et iustū putat negari qd; alit; accepit intelligat
q̄admodū diuinitus dicitur psalm; vniūse v̄e d̄i
mis̄d̄ia x̄ v̄t itas. si atq; ignoscat tali dēi v̄s huānis
agimē iudicio. vt d̄bitas penas aut iuste reddat.
aut mis̄d̄itor donet. **¶** Qd; v̄ deus alijs gr̄atūta v̄onū
querētis mis̄d̄iā largitur idbitā. nō ad disp̄fantis t;
iusticiā. qd; ad de donatis mis̄d̄iā liberatē v̄nū
tis ratioe referēda est.

ia quodque vultis ut faciat vobis haec bona. et vos facite illis. In exemplaribus gratias sic inuenimus. **¶** Via
 9° quodque vultis ut faciat vobis haec: et vos facite illi.

Sed ad manifestationem fontem sententiae. puto a Latinis
 additum. bona. **¶** Quod si desse exemplaribus gratias. etiam illa emendata
 data sit. **Sed** quod hoc audeat. **¶** Intelligendum est ergo plena
 esse sententia. et omnino perfectum. etiam si hoc verbum non addat.
¶ Ita quod dicitur est. omnia quodque vultis. non vultis aut passim.
 sed propter dicitur accipi oportet. voluntas namque non nisi in bonis
 est. Namque in malis flagitiosisque factis. cupiditas prope dicitur
 non volentes. **¶** Namque sic se loquitur scriptura. sed vbi oportet
 ita omnino prope verbum tenet. ut non aliud finat intelligi. **¶** **Sed**
 ad etiam gaudium prope et bonorum. **¶** Nam mali haec non gaudium
 sed gestum dicitur prope sicut superius diximus volentes prope
 posita. **¶** Ex ista pietate vbi qua gaudium non dicitur nisi in bonis.
 etiam ipsa loquitur dicitur. **¶** Non est ipsius gaudium dicitur dicitur.
¶ **¶** Inter ipsius et iniquum hoc distans nonnunquam solet. quod ipsius.
 iniquus: non tamen omnis iniquus ipsius. **¶** Impius namque prope dicitur
 potest: id est a pietate religioe alienus. **¶** Iniquus vero dicitur
 qui prauitate operis ab equitate discordat. vel si fortasse
 christiane fidei nomen portat.

¶ In sacra scriptura aliqui quasi pro similitudine ponit. sicut apostolus
 dicit. quasi tristes. sed aut gaudentes. **¶** Aliqui pro veritate. sicut
 iohannes dicit. vidimus gloriam eius gloriam quasi unigeniti a patre.

¶ Sub scriptura est. donec ad verbum finitum aliqui pro infinito
 tempore ponit. **¶** Pro finitum. sicut per psalmam prophetam dicitur
¶ **¶** Meus iterum et cubilia tua. abscondit modicum ad nomen
 tuum. donec pertransierit indignatio. **¶** Pro infinito. sicut ait psalmista.
 oculus meus ad dominum deum meum donec miseratus erit meum. **¶** Et ipsa

donec fenestras ego sed:

¶ Prophecia maxime solet figuram interpretari futura praedictum. sicut
 figura praeteriti temporis est quae futura erat sepe acciderit. sicut
 est illud. **¶** Quare firmaverunt gentes. et populi meditati sunt inania.
¶ Non est duplex. quae firmaverunt gentes. et populi et meditantur inania.
 ma. cum ea non quasi transacta meminisset. sicut futura praespicit.

Tale est enā illud, Diuiserūt sibi vestimētā mea. et sup veste
meā miserūt sortē. Et hic nō dixit. diuidet sibi vestimē-
ta mea. q̄s̄ colūniat. nisi qui nō sentit veritate varietate
istā figurarū i loquedo nichil veritati verid minuire. et
plurimū afferre affectibus aīorū. Nulc alie figurarū
ptes minis diligēs et sobrie cōsiderāns videt. aduse. qz
et i pphetis iūstis iueniūt. multe iēptitōes aduersus
iūstos. que maledictioes putat. sicut ē illud. Fiat mē-
sa eoz corā ipis i laqueū. et cetera q̄ ibi dicit. Et illud
fiat filii eī pupilli et vpor eī vidua. et cetera q̄ supra vl-
tima i eodē psalmo i psona iude p ppham dicit. **Q**uia alia
enā i scripturis vsquequaqz reperit. q̄ videt. contētia.
et hinc pcepto dñi et p illi aplico qd' ait. bndicite et nolite
maldicē. cū et dñs scpm sit qd' maldicērit cūmibz q̄
vbū eī nō accēperūt. et memoratus apls de quodā ita
dixerit. **R**edat illi dñs scdm opa illiq. Sed hoc facile soluit.
quia et pphā p iprecationē qd' esset futurū currit. nō op-
tātis voto. sed spū pvidētis. **I**ta et dñs ita et apls. q̄s̄
i hōid enā verbis nō hoc iūct. qd' optauerit. sed qd' hoc
pāperit. **N**ō ē cū ait dñs. ve tibi capharnaū aliud sonat.
nisi aliqd' mali ei euenturū merito i fidelitatis. qd' futurū
dñs nō malū olētia optabat. sed diuinitate cernēbat. Et
apls nō ait. reddat. sed reddat illi dñs iuxta opa eī. **Q**d'
vbū pūctiōis est nō iprecātis. sicut de illa vpor si iudex
de qua dicitur est. cū euersionē imminere cernēbat dixit.
prouet te de p paries dealbata. **N**ec qd' i lege dicitur est
et odēs iūmū eūd vop pāpētis iusto accipēdū est. sed

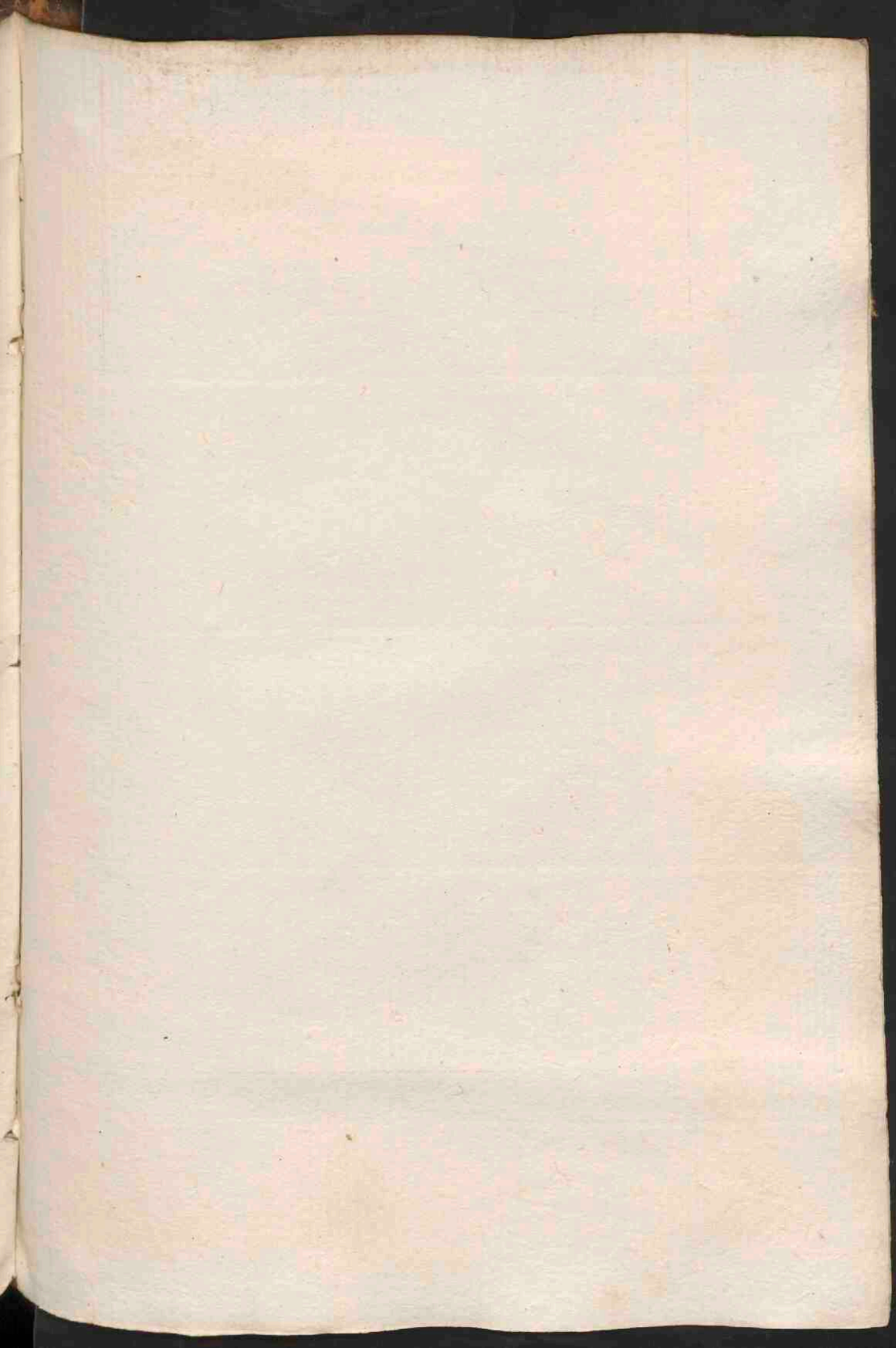
pmitteētis ifirmo.

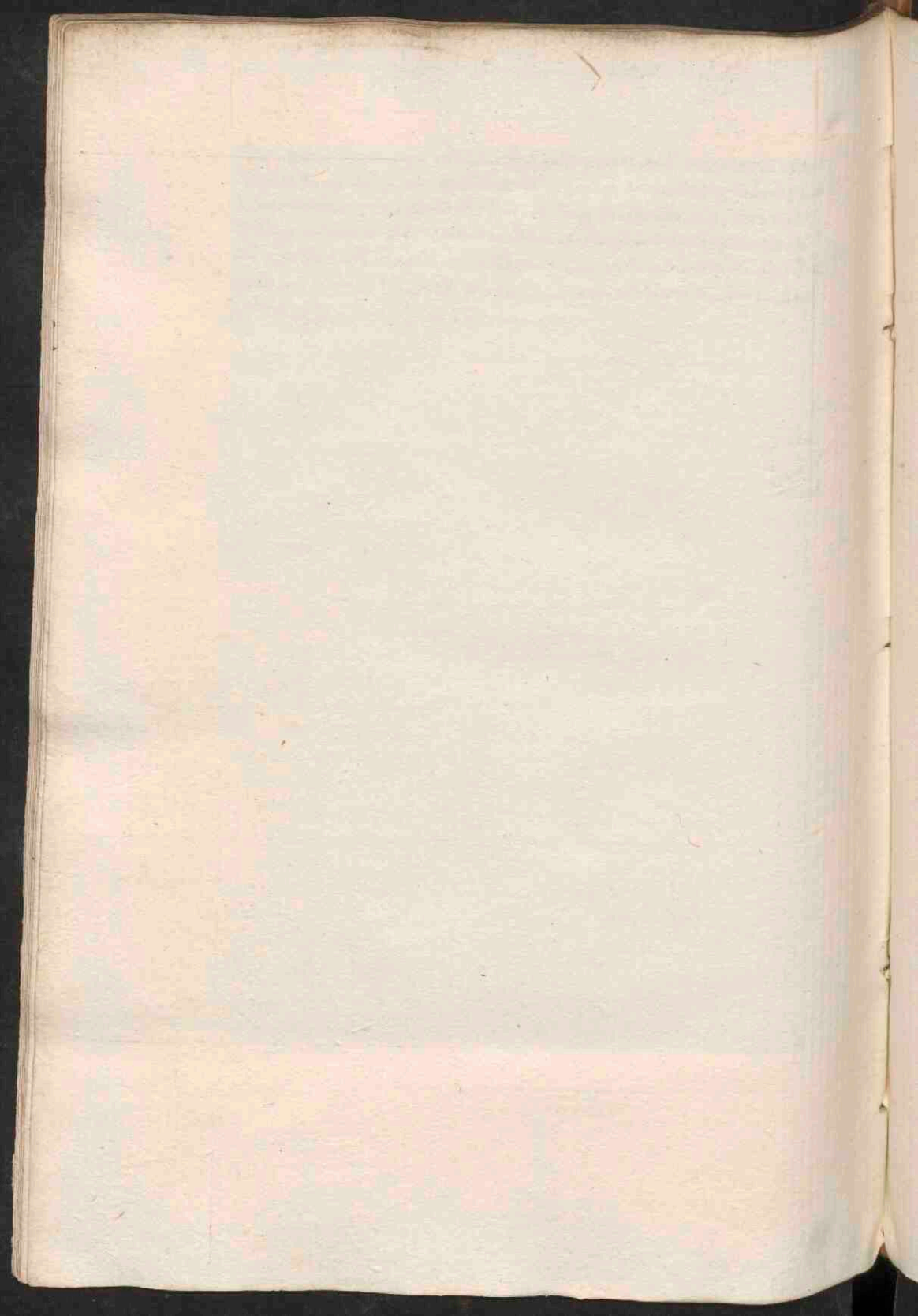
Scriptura sacra ita nōmūq̄ tēpus pētū futurūqz pmit-
tēt. vt aliqñ futuro p pēritō. aliqñ vō vtrūqz pēritō pro
futuro. **F**uturo nāqz p pēritō vtrūqz ad iohāni mulier pa-
ritura masculū qui rogat gēns i vga ferrea demōstrat. **Q**d'
quia incarnatō dñs uēiente iā tūc frū fuerat. res gesta mō-
ciabat. **R**ursū pēritō vtrūqz p futuro sicut p psalmistā p dñs
dicit. **P**osuerūt manus meas et pedes meos. diuumerauerūt
oīa ossa mea. **Q**ibz videlicet vbi spēs dñice passiōis signat.

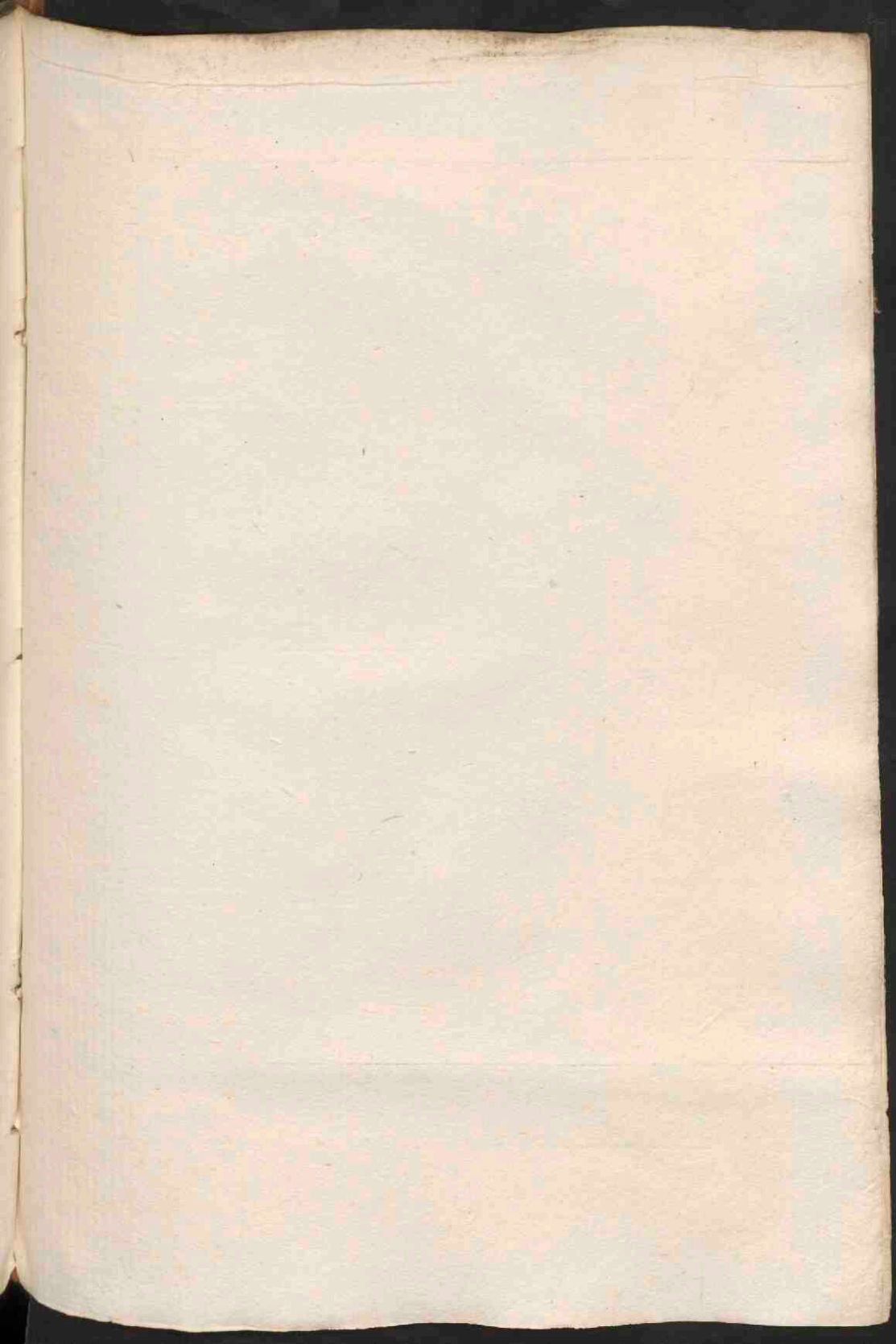
Iudicat?

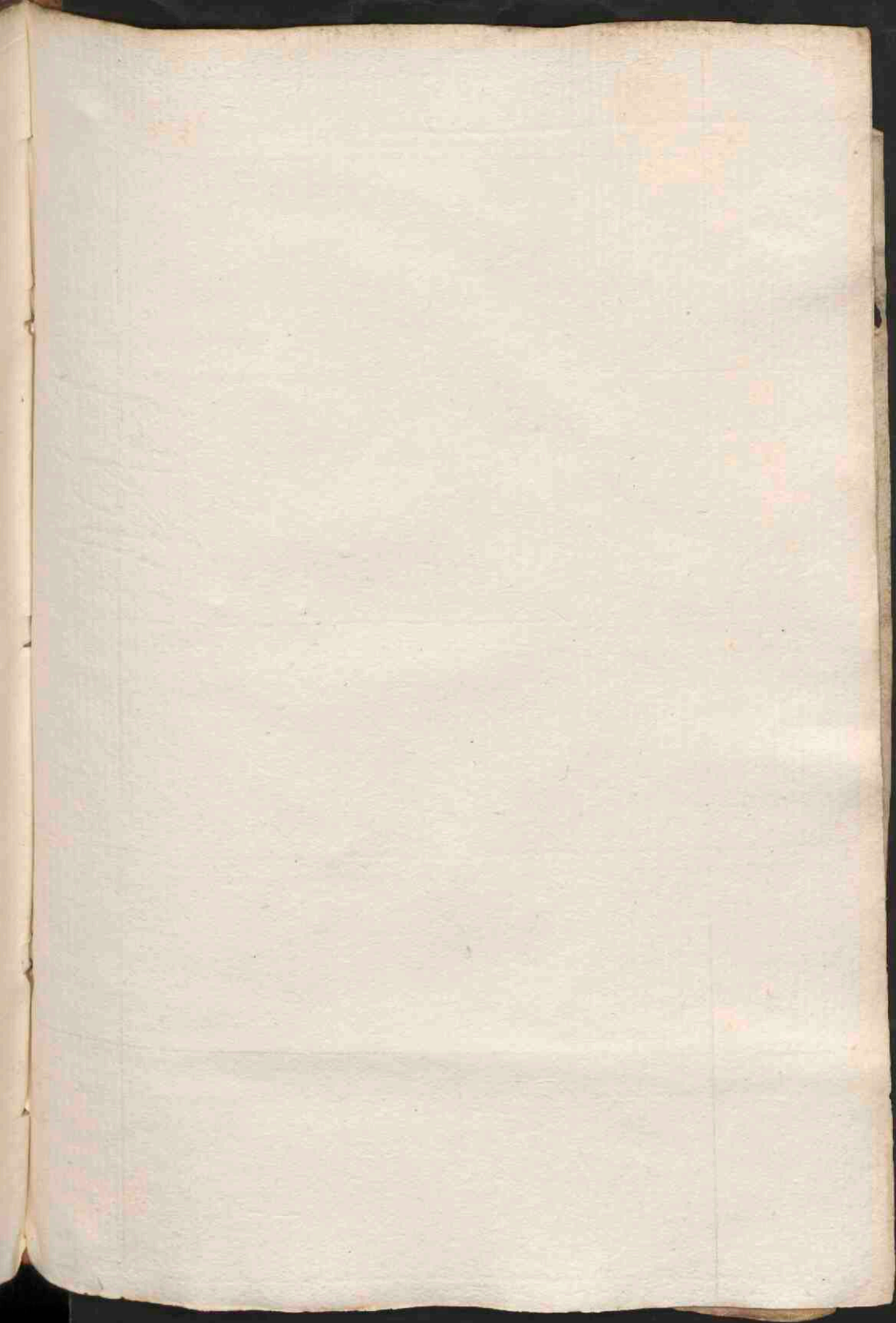
que in aucta describitur. sed tamen adhuc longe prius futura
 spiritus ubi vult spirat. et spm phetie nullatenus aucta
 potest maculare contactus. Attingit et ubiqz p sua mnd
 diaa. Afficit at oes no eode modo. sed alios p iformatione
 sps eorunde homi ubi vnd ymagines demonstrat. alios p
 fructu metis ad itelligetia. alios vtrazqz iformatione. alios
 etia nescios. sed p iformatione sps duobus modis. Aut
 p semina. sicut no solu pleriqz sci. s; et pharao & nabugoda
 nosol nos vidit. qd' nemo eoz itellige valebat. sed tamen
 videre vtrazqz potuerat. Aut p demonstratione i eptis. qd' no
 nulli pauoz teprat mund si puz itime. tamen ad sit me
 tis alienatio a sensibus corpis. ut sps hois diuino spu astup
 tis apiedis atqz ituedis ymaginib; vacet. sicut danicli
 demonstratid est qd' no itelligebat. et petro s; missu illud vis
 quatuor hircis. Na et ipz qd' illa demonstratio figurat et postea
 cognouit. P fructu at metis ad itelligetia vno modo. cu
 sps ipa que demonstrat ymaginibus qd' significet. et quo
 ptineat demonstrat. que certior pphetia est. Na magis
 ipam vocat ap' pphetia sicut ioseph meruit itellige
 qd' pharao no nisi vide. et danicel exposit regi qd' ipz cer
 nit et nescit. Cu vò mes ita afficit afficit. ut non
 vnd ymagines coiectuali examinatioe itelligat. sed
 nos ipas itueat sicut itelligit sapientia & iusticia. oib; qz
 ito mutabilis et diuina species ad pphetia & qua nuc
 agit no ptinet. vtrazqz at minere pphetic donat qui
 et vnd ymagines i spu videt. et q quid valeat simul
 simul itelligit. aut certe manifestis locutionibus i ipa
 demonstratioe iformat. sicut i visioe ishemie. dno ostē
 dit dno. Qd tu vidis ishemia. et ad respodisset. vga
 vigilare ego video. protinus qd visio significet a dno
 idem. ad dicit. bene vidisti dixisti. quia vigilabo ego
 sup vbo meo ut facia illud. Et ad iteru ishemias. olla
 succesa a facie aqilonis se vidisse testatus esset. iusu
 qd porcedat olla a facie aqilonis accessa declarat ad sb
 infert. Al aqilone pcedet omne malo sup oes habitatores

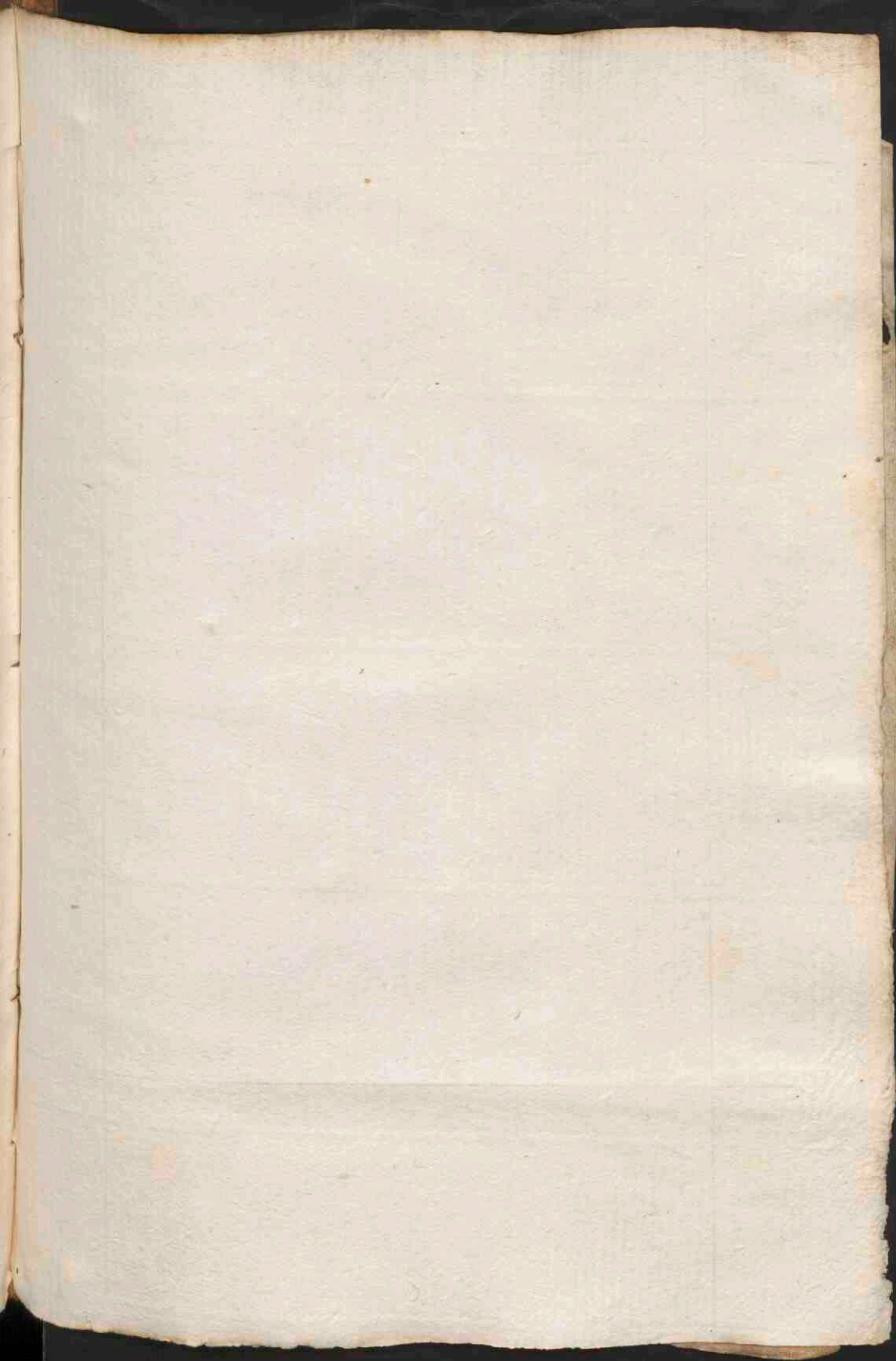
ere. quia ecce ego conocabo oēs nationēs regionū a qui
lonis dicit dñs. et vēient et ponēt vniūsq; solū suū
ī mōntē portarū iherlm. et sup muros ei; ī circuitu
et sup vniūctas vrbes iuda. et loquar iudicia mea
cū eis sup oī malo ei;. Ecce et ymagines vrbū ī spū istō
mō ostendūt. et qd dicit ymagines significat. mani
festis allocutioib; demonstrat.

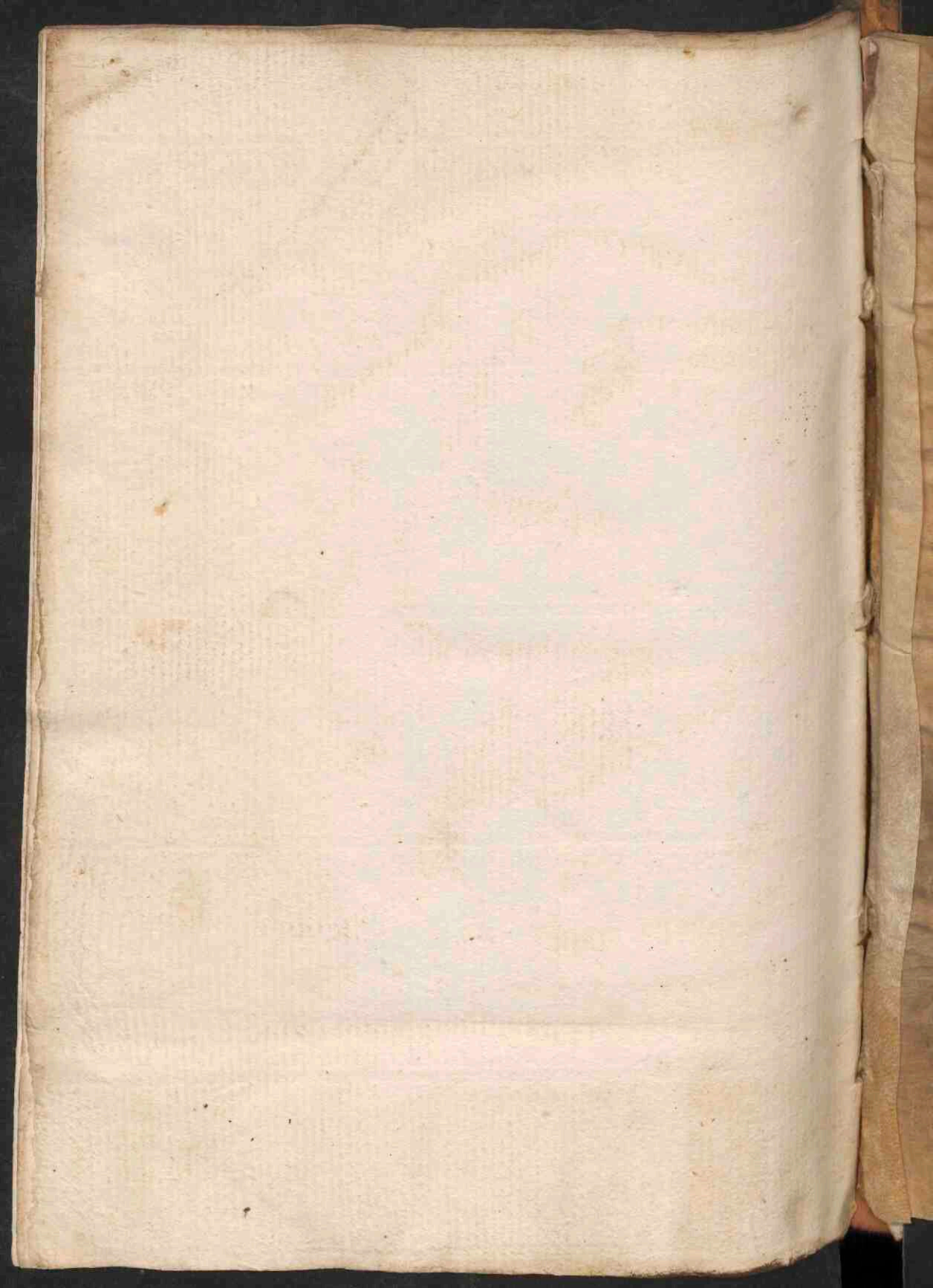

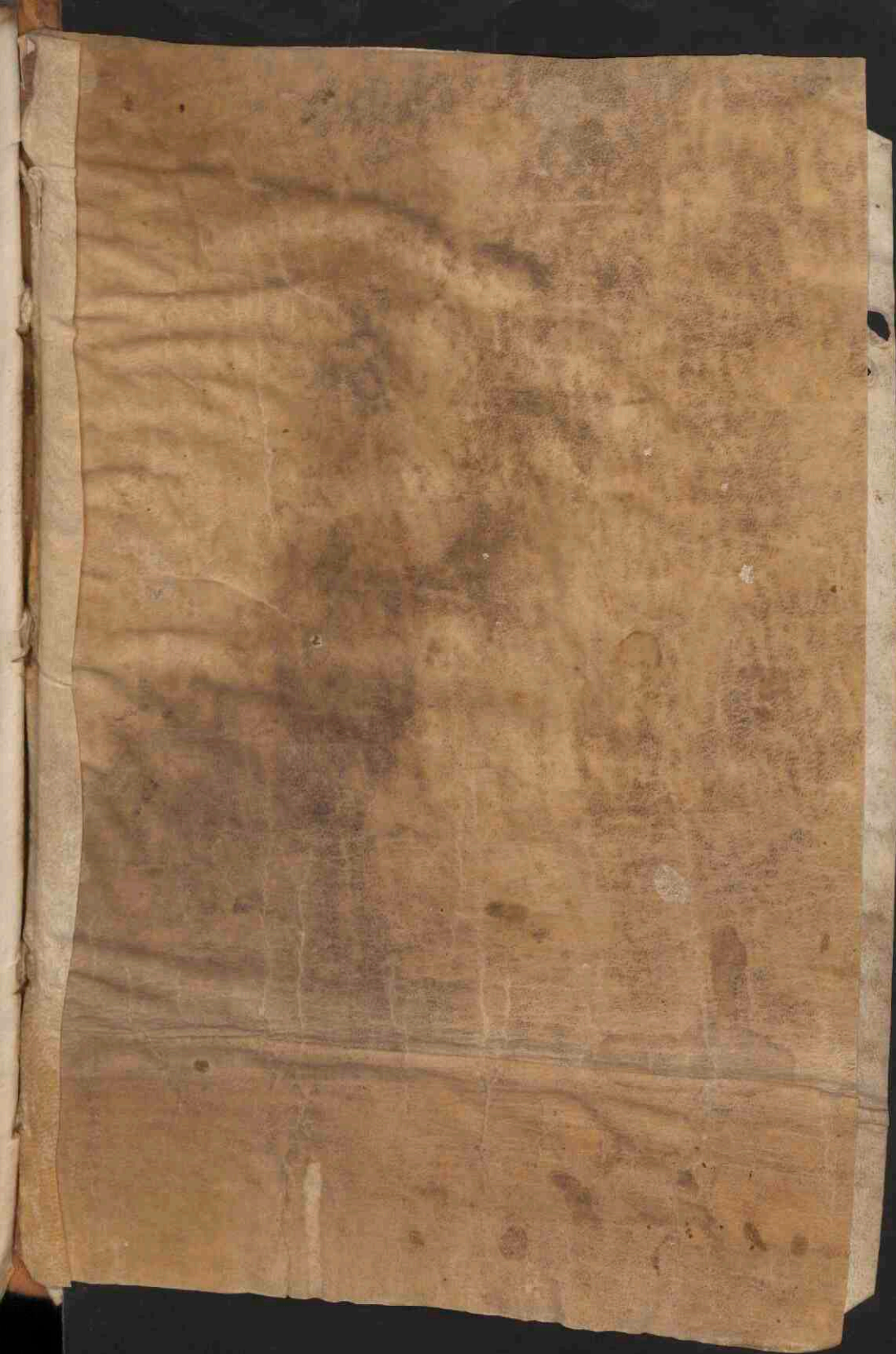

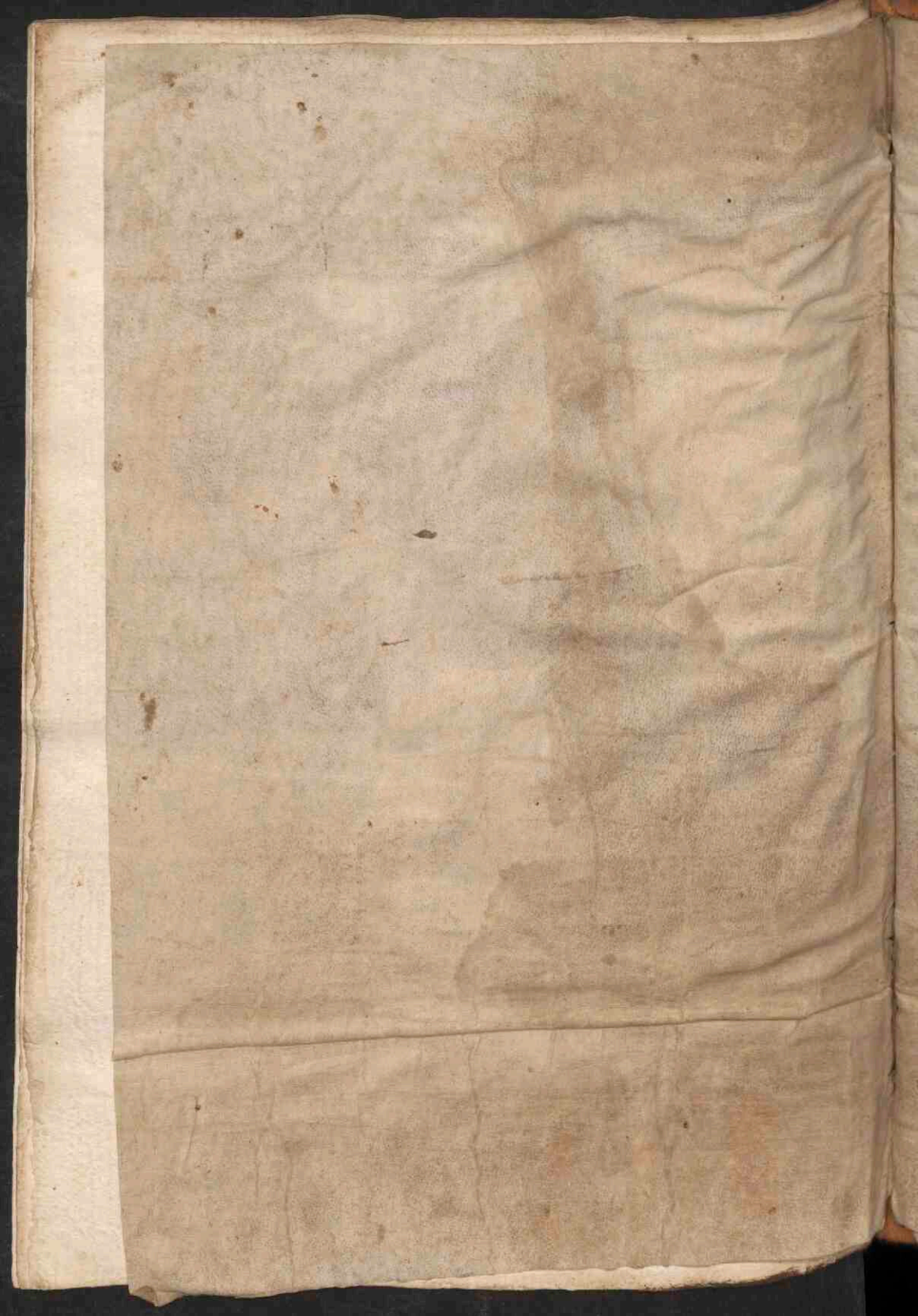

Deo pontif

Deus potestate magna est fides tua intercedit pro nobis

Deus summus deus et qui quilibet tibi sumus

Assumebis in a gratia laetissime factus esse confectio tuam

1113.

